תדשות חוץ	6
כלכלה	8–7
עכשיו	11
משא	13–12
ספורט	15

בימים אלה תורה מבדקי המשוררת והבלשנית הירושלמית ברכה סרי ובאמתחתה סדנאות לכתיבה משחררת.
(עמ' 11)

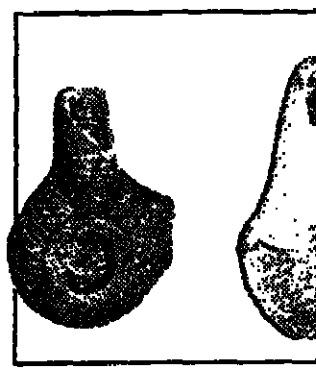

הארכיאולוג דוד עמית חשף השנה בתל מזור חווה מהמאה השנייה.
(עמ' 11)

היום כל עבריין מחשב חושב שהוא אלוהים ולא תמיד הוא טועה.
(עמ' 9)

דבר

דבר יום שלישי י"ז בטבת תשנ"ה 20.12.94 גליון 21433 16 עמודים, המחיר 2.90 ש"ח (כולל מע"מ) באילת 2.40 ש"ח

2 חיילים נהרגו בלבנון; ברק: נפעל גם מחוץ לרצועת הביטחון

סמל הדר קהתי מגולני נהרג בבוקר מפגיעת טיל קטיושה במוצב צה"ל; אחה"צ נהרג רס"ן כיוואן תאמר, כשהסתער בראש חייליו לעבר מארב מחבלים שהתקיף אותם ליד העיירה בינת ג'בייל; צה"ל וצד"ל השיבו באש תותחים

מאת און לוי ושמעון וייס

שני חיילי צה"ל נהרגו ושלושה נוספים נפצעו אתמול בשתי תקריות בדרום לבנון. ארגון החיזבאללה מסר כי הוא ביצע את הפיגועים. צה"ל וצד"ל הגיבו בהרעשה ארטילרית לעבר אתרים שמצפון לאזור הביטחון. בכך הגיע לארבעה מספר חיילי צה"ל שנהרגו בלבנון מתחילת החודש.

בשעות הבוקר נהרג חייל חטיבת גולני, סמל הדר קהתי, בן 19 מרחובות, וחייל נוסף נפצע קל מפגיעת טיל קטיושה במוצב תלוסה שבגזרה המרכזית של אזור הביטחון. בשעות אחר הצהריים נהרג קצין צה"ל רב סרן כיוואן תאמר מהיישוב מע'אר, המשרת ביחידת הקישור לרצועת הביטחון בדרום לבנון, ושני חיילים נוספים נפצעו, בהיתקלות סיור של צה"ל במארב מחבלים באזור העיירה בינת ג'בייל בגזרה המערבית של אזור הביטחון.

בעקבות התקרית הראשונה אמר הרמטכ"ל, רב־אלוף אהוד ברק, כי "אנחנו יוזמים הרבה מאד פעילות, ואלוף הפיקוד החדש ממשיך ליזום כמו קודמו בתפקיד. אנחנו נמשיך לבצע כל פעולה שתיראה לנו נכונה, ושיש בה סיכוי טוב לפגוע בחזבאללה, גם בשולי אזור הביטחון וגם מעבר לאזור הביטחון".

הרמטכ"ל, שאמר את הדברים במהלך סיור פרידה שערך בפיקוד העורף, אמר עוד: "אנחנו מחפשים כל הזמן מטרות של החזבאללה, וכאשר אנחנו רואים מטרה ראויה, אנחנו פועלים נגדה".

בתקרית הראשונה שאירעה אתמול פתחו מחבלים מארגון החזבאללה בירי של טילי סאגר, קטיושות ופצצות מרגמה לעבר מוצב תלוסה. סמוך לשעה 06.30 פגע טיל קטיושה בחצר המוצב, וחייל גולני סמל הדר קהתי נפצע פצעים אנושים. חייל נוסף שעמד לידו נפצע קל.

תותחים וטנקים של צה"ל וצד"ל פתחו בעקבות מתקפת המחבלים בהרעשה מסיבית לעבר שולי הכפרים כברייתא ומג'דל סלים שמצפון לאזור הביטחון. הירי כוון לעבר פאתי הכפרים, מהם ירו המחבלים. הירי נמשך מספר שעות, וקרוב לשעה 10 בבוקר שב השקט למספר שעות לאזור.

צוות רפואי שהוזעק למוצב תלוסה ניסה להחיות את סמל קהתי, אולם הוא מת מפצעיו. החייל השני שנפצע טופל במקום. מפקד הגדוד, סא"ל אלון, אמר אתמול לאזור האירוע כי "אינני יודע אם המחבלים נפגעו בעקבות הירי של כוחותינו. אנחנו יודעים שפעלנו כפי שאנו יודעים".

חיילי הכוח של חטיבת גולני שנפגעו אתמול בתקרית הוצבו במוצב תלוסה לפני כשבוע. הם החליפו כוח של צבא דרום לבנון, לאחר ששבעה מחייליו נהרגו וחמישה נוספים נפצעו בהתפוצצות מטען צד רב עוצמה.

בתקרית השנייה, שאירעה קצת אחרי השעה ארבע אחר הצהריים, תקף מארב של מחבלים מארגון החזבאללה סיור של חיילי הצה"ל, השריון ויחידת הקישור לדרום לבנון, שהיה במשימת פתיחת ציר מהעיירה בינת ג'בייל לכפר אישילי שבגזרה המערבית. המחבלים ירו מנשק קל וטילים נגד טנקים לעבר חיילי הכוח, שנעו על הציר.

הכוח הסתער על מקורות הירי והשיב באש עזה, ובמהלך ההסתערות נהרג סגן אלוף כיוואן תאמר, שהיה חונך של יחידת צד"ל באזור הביטחון. שני חיילים נוספים נפצעו קל.

למקום התקרית הוזעקו כוחות רבים של צה"ל, שפתחו בסריקות אחר הליית המחבלים. בשל תנאי מזג האוויר הקשים לא ניתן היה להבחין אם למחבלים היו נפגעים, ונראה כי פרטים על כך יתבררו רק היום, לאחר שיימשכו הסריקות באזור התקרית.

צוות רפואי שהוזעק למקום הגיש טיפול ראשוני לפצועים, וקבע את מותו של סגן אלוף תאמר. הפצועים הועברו לבית החולים בנהריה.

חיילי צה"ל בדרום־לבנון אחרי אחת התקריות. שני חיילים נהרגו אתמול (צילום: חיים אזולאי, באדיבות "מעריב")

סמל הדר קהתי ז"ל

פרס וערפאת נפגשים מחר; ינסו לפתור מחלוקת הבחירות בשטחים

מאת מוטי בסוק ומיכל סלע

שר החוץ, שמעון פרס, יפגש מחר במחסום ארז עם ראש הרשות הפלסטינית, יאסר ערפאת, במטרה לפתור את המחלוקת בין ישראל והפלסטינים בשאלת יציאת צה"ל ממרכזי הערים בגדה. עד לפתרון הבעיה, לא יחודשו השיחות בקהיר.

במרכז הפגישה בין פרס וערפאת יעמדו שני נושאים: יציאת צה"ל והבחירות בשטחים. לפי הסכם העקרונות, ביצוע שני הנושאים היה צריך להסתיים עד ה־13 ביולי האחרון.

ישראל מסרבת לצאת ממרכזי הערים, בטענה שביצוע הסכם עזה ויריחו תחילה היה כושל, בעיקר בנושאי הביטחון והסדר.

ישראל מוכנה לבוא לקראת הפלסטינים בנושא הבחירות, בתנאי שגם יוחרג בנושא ההערכות החדשה של צה"ל בגדה. בשיחות שקיימו ערפאת ופרס לפני שבוע וחצי באוסלו ובשטוקהולם, לא הצליחו שני האישים להגיע לעמק השווה.

בשבוע שעבר התקיים דיון בנושאים אלה בקהיר, בין משלחת ישראלית בראשות מנכ"ל משרד החוץ אורי סביר, לבין משלחת פלסטינית בראשות נביל שעת.

במפגש זה מסרה ישראל לפלסטינים הצעה לתהליך הבחירות ואופיה של המועצה שתיבחר. הפלסטינים עדיין לא השיבו להצעה.

ויצמן נפגש עם נשיא מצרים בארמונו:

מעולם לא סוכם שמובארק יבוא לביקור במרס – יש לו לוח זמנים שונה משלנו

מאת דן אבידן, קהיר

הנשיא עזר ויצמן נועד אמש בארמון "אל־אתחאדיה" בקהיר עם הנשיא חוסני מובארק. בשעת כתיבת שורות אלה לא נודעו פרטים על תוכן שיחתם. בעקבות זאת אירח מובארק לארוחת ערב את הנשיא ויצמן, רעייתו ראומה ופמלייתם. בארוחת הערב השתתפו גם העיתונאים מישראל המתלווים לוויצמן בביקורו.

היתה זו פגישתם השנייה של ויצמן ומובארק אתמול. פגישתם הראשונה נערכה בשעות הבוקר, גם היא בארמון "אל־אתחאדיה", בעקבותיה אמר עזר ויצמן ל"דבר", כי היתה זו פגישת נימוסין בהשתתפות רעיות שני הנשיאים, וכי נידונו בה שאלות כמו תהליך השלום, הוצעות הדדיות כיצד לקדמו, בעיקר בערוץ הישראלי־סורי. "שמעתי ממובארק הרבה דברים. תמיד טוב לשמוע מהצד השני, שבקיא בענייני העולם הערבי", אמר ויצמן.

הנשיא אישר כי דן כבר אתמול עם מובארק בשאלת ביקור הגומלין שייקים נשיא מצרים בישראל. אולם ויצמן הבהיר כי "מעולם לא הוסכם שמובארק יבקר בארץ במארס", כפי שפורסם בשעתו בחלק מאמצעי התקשורת. "אינני יודע היכן הסיפור הזה נולד. אולי זו משאלת לב של מישהו. שוחחנו בטלפון ואני מקווה שמובארק יבוא לישראל. אולם מובארק עושה את השיקול שלו, ותפיסת עולמו כוללת את כל העולם הערבי. הוא נוסע למרוקו וצריך לדאוג גם לקשריו עם המלך פהאד וליחסיו עם שאר המנהיגים הערבים. הוא רוצה להצליח בביקורו בישראל ולא ליצור מצב שאחר כך יישברו הכלים. או יש לו לוח זמנים שונה משלנו. הבעיה כרגע בעניין ביקור מובארק בישראל היא של לוחות זמנים ומהות" – אמר הנשיא ויצמן.

שר החוץ המצרי עמרו מוסא אמר אתמול כי לנשיא מובארק אין כרגע כוונה לבקר בישראל. לעומת זאת אמרו מקורות דיפלומטים בקהיר כי מובארק יבקר בארץ בראשית השנה הבאה. מוסא אמר שהנשיא מובארק יעלה בשיחותיו עם ויצמן את שאלת הצטרפות ישראל לאמנה למניעת הפצת נשק גרעיני "מבלי להגיע לכלל התנגשות בעניין זה". הוא נשאל אם ביקור ויצמן בקהיר מהווה "סטירת לחי" לפלסטינים, והשיב כי "המצרים לא מוכנים לתת לפלסטינים שום סטירה".

הנשיא ויצמן אמר לכתבים כי יש חשיבות לחיזוק יחסי השלום בין ישראל למצרים, באשר שמצרים היא המדינה שחתמה ראשונה על הסכם שלום עם ישראל, ומובארק ממשיך לחתור להרחבת מעגל השלום לשאר הארצות הערביות במזרח התיכון. ויצמן סירב לומר אם סיכם כבר דברים אופרטיביים כל שהם עם הנשיא מובארק. הוא ציין שעל חלק מהסיכומים שיושגו בביקור ידווח לתקשורת. ויצמן אמר כתשובה לשאלת "דבר", כי הוא העלה בפני הנשיא מובארק רעיונות כיצד לקדם את המשא ומתן בערוץ הישראלי־סורי, וכי גם למובארק היו רעיונות משלו בנדון.

לדבריו ביקורו במצרים יחשב להצלחה, אם הוא יצליח להביא לכמה שיפורים ביחסי השלום בין שתי המדינות "זאת, למרות שהשלום לכשעצמו נמצא בכי טוב".

ויצמן אמר דברים לכתבים בארמון "אל־קובה", המפואר בקהיר שבו הוא מתארח על פי יוזמתו של מובארק. עצם אירוחו בארמון זה מעיד על הכבוד הרב שרוחשים המצרים לויצמן ועל החשיבות שהם מייחסים לביקור – אמר הנשיא ויצמן.

הוא ציין כי יעלה לדיון עם מובארק גם את שאלת חיילי צה"ל שנהרגו על אדמת מצרים וגופותיהם לא נמצאו עד עתה.

הנשיא ורעייתו נחתו בשעות הבוקר בשדה התעופה הלאומי של קהיר והתקבלו על ידי הנשיא מובארק. טקס קבלת הפנים הרשמי נערך זמן קצר אחר כך בארמון "אל־אתחאדיה". שם ניגנה תזמורת צבאית את המנוני שתי המדינות, ושני הנשיאים סקרו משמר כבוד. כל נשיא הציג בפני עמיתו את פמלייתו.

"העשירי ברמדאן"

בשעות הצהרים יצאו הנשיא ויצמן ורעייתו לביקור בעיר המצרית החדשה "העשירי ברמדאן", סבה מתרכזת התעשייה

(המשך בעמוד 2)

התעשיין המצרי שאירח את וייצמן התגלה טייס קרבי

מאת דן אבידן, קהיר

מפגש מרתק התרחש אתמול בעיר התעשייתית "העשירי ברמדאן" בין הנשיא וייצמן לבין התעשיין המצרי מחמד ערפה. הסתבר שערפה היה קצין בכיר בחיל האוויר המצרי, והטיס מפציצים מסוג אליושין ותופולב. ב־1955 יצא ערפה לגיחת צילום מעל שדה התעופה הצבאי ברמת־דוד. עזר וייצמן, שהיה אז טייס צעיר ומפקד כנף בטייסת באותו בסיס, הוזנק להפיל את המטוסים המצריים. "אנחנו הצלחנו להתחמק מהמטוסים הישראלים שטסו לעברנו" – סיפר אתמול ערפה לוייצמן. ואילו הנשיא השיב לו: "ואני מאוד התרגזתי שהצלחתם להתחמק ושלא הצלחנו להפיל את מטוסיכם".

אבל סוף טוב – הכל טוב. אתמול החליפו וייצמן וערפה חיוכים וברכות הדדיות, ושניהם היו שותפים לתקוה שהשלום בין מצרים לישראל לא רק יחזיק מעמד, אלא אף ישגשג ויפרח. אגב, ערפה, הוא בעל אחד המפעלים הגדולים לטקסטיל במצרים, מקביל, לדבריו, למפעלי בגיד ופולגת בישראל.

יצחק רבין בישיבה הלילית עם ראשי הכלכלה (צילום: יצחק הררי)

בכירי המשק סיכמו בלשכת רבין: עסקת חבילה – עד אמצע ינואר

רבין הודיע כי מס הבורסה יופעל ב־1 בינואר והבורסה החלה לרדת

מאת אמנון אפל

ראש הממשלה, יצחק רבין, כינס אמש דיון דחוף בלשכתו בירושלים בניסיון להאיץ את הדיונים על עסקת חבילה חדשה במשק. בדיון, שנמשך למעלה משעתיים, השתתפו שר האוצר, אברהם שוחט, מנכ"ל האוצר היוצא, אהרון פוגל, המנכ"ל הנכנס, דוד ברודט, נגיד בנק ישראל, פרופ' יעקב פרנקל, נשיא התאחדות התעשיינים, דן פרופר, יו"ר ההסתדרות, חיים רמון, נשיא איגוד לשכות המסחר, דני גילרמן ויועצו הכלכלי של ראש הממשלה, אילן פלטו.

הדיון הוגדר כפגישה ראשונית לטיפול בבעיות כלכליות, ובהן האינפלציה והוזרות הייצוא. לאחר שכל הצדדים הציגו את עמדותיהם בסוגיות שעל הפרק, ביקש מהם ראש הממשלה לזרז את הדיונים שכבר החלו לגיבוש עסקת חבילה כוללת. בתום הישיבה סוכם להמשיך את הדיונים שכבר מתנהלים בין הממשלה וההסתדרות, במטרה להגיע לגיבוש עסקת החבילה לא יאוחר מאמצע החודש הבא.

• ואלה הנושאים העומדים על הפרק, שייכללו בעסקת החבילה:

• פיחות: הפער בין התפתחות המחירים ובין קצב הפיחותים הזוחלים מסתכם עתה בכ־5־6 אחוזים. מתחילת השנה מסתכם הפיחות ביחס לסל המטבעות בכשישה

(המשך בעמוד 2)

פירושו של דבר

בייגה שוב גבר על רבין

מאת מוטי בסוק

שלושת המפסידים הגדולים בזיגזג הבורסה של ראש הממשלה רבין בעשרת הימים האחרונים, היו ממשלת ישראל, מפלגת העבודה וראש הממשלה עצמו. והיו עוד מפסידים. המרוויח העיקרי היה שר האוצר, בייגה שוחט.

לנוכח דלות החומר בדור הביניים של מפלגת העבודה, שוחט מוזקק, והיום עוד יותר מתמיד, במועמד היחיד של בני החמישים פלוס לקידום במישור המיניסטריאלי־בכירי.

פעם היה "ליל ברווזים". הפעם יצא לראש הממשלה ברווז אחד גדול, שנמשך עשרה ימים, מאוסלו הקרה, דרך טוקיו וסיאול הרחוקות, ועד לירושלים הגשומה. עשרה ימים ארוכים, ארוכים, בשביל פול גז בזיגזג?!

ראש הממשלה איבד בימים האחרונים חלק ניכר מהאמינות שלו. הנכס העיקרי שלו בקרב הציבור הרחב. ולמי ששכח בלשכת ראש הממשלה (שבכס הבר?), בזכות הנכס הזה ניצח רבין בבחירות האחרונות, וגם בפריימריס בעבודה מול פרס.

קשה מאוד לרכוש את אמון הציבור. שר החוץ יכול לכתוב על כך ספר. קל לפרי לאבד אותה. אובדן האמינות של רבין לא התחיל עם הבורסה, אולם זיגזג הבורסה האיץ את התהליך.

ולא רק בציבור איבד רבין אמינות, גם בקרב השרים וגם בקרב הח"כים, בעיקר חברי מפלגתו, הוא איבד הרבה נקודות. שרים וח"כים מתבטאים היום נגד רבין בצורה שהם לא העזו להתבטא רק לפני שבועיים.

ממשלת ישראל, נגיד בנק ישראל וועדת הכספים של הכנסת, עמדו במשך כל עשרת הימים הללו והשקיפו על זיגזג רבין בורסה, כאילו הם צופים במחזה אבסורד, שאינו בתחום אחריותם.

ממשלת ישראל קיימה במהלך הזיגזג

(המשך בעמוד 2)

מכון סיטה
המכון לטיפול ומחקר בהתמכרויות בע"מ

CITA INSTITUTE ADDICTION TREATMENT AND RESEARCH LTD.

המפעיל טיפול ייחודי לגמילה מסמים אופיאטים

אינו עובד עוד
בין כותלי
בית חולים אסותא

המכון פועל ב:
"אמריקן מדיקל סנטר"
ברח' מזל אליעזר 13 ראשל"צ 75653
טל' 03-9631680, 03-9631631
פקס 03-9631635, 03-9631608

העבודה
מפלגת העבודה הישראלית – המרכז
המזכיר הכללי

ישיבת מרכז המפלגה תתקיים

ביום חמישי, י"ט בטבת תשנ"ה – 22 בדצמבר 1994, בשעה 16:00, באולם בית־ברל.

סדר היום:
1. דיווח מזכ"ל
2. דיון מדיני
3. שונות

נסים זוילי, מזכ"ל המפלגה

תחבורה מבית מרכז המפלגה בשעה 14.45

הדיון בנושא מהות החברות יתקיים ב־5.1.95

תגובות על החלטת מס הבורסה:

יו"ר ועדת כספים: השכל הישר ניצח ח"כ מנע: ההחלטה תפיל את הממשלה

(ע). יו"ר ועדת הכספים של הכנסת, ח"כ גדליה גל, אמר בתגובה להחלטת ראש הממשלה, כי "השכל הישר ניצח", וכי הוא שבע רצון מההחלטה. ח"כ גל הוסיף, כי ראש הממשלה הבין, שאי אפשר לשנות חוק שהתקבל בכנסת, "רק כי היו גורמים אינטרסנטיים שיצרו רעש קול נגדי".

עוד אמר, כי בהחלט יתכן, שצריך יהיה לתקן ולשנות סעיפים בחוק לאחר החלתו, אך דברים אלה היו ברורים כבר מלכתחילה.

ח"כ סילבן שלום, יו"ר הוועדה לשוק ההון, הביע צער על "שראש הממשלה לא שם הבידה את שיקולי היוקרה של שר האוצר ולא התעלה מעליהם. שוק ההון נמצא בשפל קשה, והטלת המס הזו תדרדר אותו עוד יותר".

ח"כ שלום הוסיף, כי בעלי ההון משלמים מס בצורות שונות על רווחיהם בבורסה, וכי את מחיר החוק ישלמו דווקא האזרחים הקטנים, המשקיעים ישירות או בעקיפין בבורסה.

עוד אמר, כי הנזק שייגרם מהחוק, תלוי ברמתה של הבורסה וברווחים שיהיו בה ב־1995, "הרווח מהחוק יהיה שולי והשפעתו על שוק ההון תהיה הרסנית", ציין שלום.

ח"כ דוד מנע אמר: "זו החלטה שתפיל את הממשלה הזו". מנע הוסיף, כי הציבור הרחב, שהשקיע בבורסה וקיבל הלוואות מהבנקים לשם כך, הוא הנפגע הגדול מהחוק החדש ומהנזק שהוא מביא לשוק ההון.

"כמה מהאינטרסנטים הגדולים, שכבר היכו ידיים בהנאה כשהיה נדמה להם שהחוק יתבטל או יידחה, יאלצו להסתגל למציאות חדשה, של ארץ נורמלית, שאין בה אפליה זועקת לשמים בין מיסוי על עבודה לבין מיסוי על הון".

שר הכלכלה שמעון שטרית מעריך, כי החוק למיסוי הבורסה יתוקן, באופן שהמשקיעים בבורסה לא יצטרכו לשלם מיסים על הפסדיהם מן התקופה שלפני החלת החוק, ואולי גם לא על הפסדים בעתיד. לדבריו "החלטת ראש הממשלה היא אמיצת לב וצודקת". השר הוסיף, כי בהחלטתו מאמץ למעשה ראש הממשלה את השקפתו של שטרית, שיש לעשות שינויים ולהיות נכון לתיקונים בחוק לאחר שיצא לדרכו. לדברי השר, שדיבר בתוכנית "חמש אחרי החדשות" ב"קול ישראל", זוהי המשמעות המעשית של הודעת ראש הממשלה, שדיבר על נכונות לתקן את החוק, תוך ראיית אינטרס הכלל והציבור.

"כשהתקבלה ההחלטה, שר האוצר לא הרגיש מספיק, שהתוצאה הסופית של החקיקה הזאת תהיה להטיל מס על הפסדים. אם מישהו היה אומר באותו רגע שזוהי הכוונה, אני לא חושב שהוא היה זוכה להצבעה פה אחד בממשלה", אמר שטרית. שטען י אחד הדברים המרכזיים הוא מניעת מס על הפסדים.

בתגובה על החלטת ראש הממשלה אמר יו"ר ועדת הכנסת חגי מירום: "אנחנו כידוע שנתיים לפני בחירות וכמה חמור שלא יהיה הנזק, ויש נזק, ניתן להתאושש ממנו ולהתארגן. נלמד מההיסטוריה ומהקלקולים ומהבעיות שנוצרו וננסה להתארגן כך שנראה נבחרת מנצחת ולא נבחרת מהססת, מקרטעת ומפסידה".

הנגיד פרנקל

נגיד בנק ישראל יעקב פרנקל אמר אתמול שהוא מברך על החלטת ראש הממשלה להטיל את מס הבורסה. "אחת הבעיות הגדולות בכלכלת ישראל היתה רמה גדולה מדי של אי ודאות, וכל צעד שמסיר במעט את ענני האי ודאות הוא צעד מבורך. אני רואה בהחלטת ראש הממשלה צעד בכיוון זה", אמר פרנקל.

בהתייחסו לבקשות שהופנו לבנק ישראל שלא יעלה את הריבית במשק אמר הנגיד: "כל אחד יודע שמדיניות כלכלית לא נקבעת לפי בקשות וגם לא לפי לחצים, אלא לפי הצרכים של המשק".

פרנקל אמר שביום ה' יקיים ישיבה ובה יחל בנק ישראל בגיבוש ההחלטה לגבי הריבית. ההחלטה תפורסם ביום א'. "ההחלטה תהיה מבוססת על הערכת מצב מקצועית ללא לחצים", הדגיש פרנקל.

פרנקל אמר עוד, כי אינו רוצה להתייחס לדבריו של ראש הממשלה על שינויים בחוק, מיד לאחר היכנסו לתוקף. "הדבר החשוב יותר הוא הכיוון האסטרטגי של מיסוי על שוק ההון, והוא שנקבע", אמר פרנקל.

"כמי שנאבק כבר 30 שנה למען מיסוי רווחי־הון בבורסה אני חש שהיום נפלה ההכרעה האמיתית בדבר יישום החוק", אמר אתמול שר הקליטה יאיר צבן.

פירושו של דבר / אמנון אטד

ניסיון נואש

מאת אמנון אטד

ארבעים שעות בלבד נדרשו לרבין כדי להפקיע מידי שר האוצר את הטיפול בנושאי המשק. פחות משתי יממות לאחר שובו ממסעו במזרח הרחוק, כינס אתמול ראש הממשלה ישיבה חפוזה שתוצאותיה, פחות או יותר, ידועות מראש.

הנושא שעל הפרק הוא הריבית במשק, וכל מאמץ בכיוון זה ראוי לתמיכה. אבל בדרך להדברת האינפלציה שכח רבין שני פרטים חשובים: בכלכלה אין זבנג וגמרנו, ושליפה לילית עם שני נשיאים (פרופר וגילרמן), יו"ר אחד (רמון) ונגיד אחד (פרנקל), אינה יותר מניסיון נואש להראות שמישהו כאן בכל זאת שולט בעניינים.

הנקודה השנייה שנשמטה משום מה מזכרונו של ראש הממשלה, היא שהממשלה בראשותו קיימה כבר דיון ממצה באינפלציה, ואפילו קיבלה כמה החלטות. לפני פחות מארבעה חודשים החליטה כבר הממשלה על שורת צעדים להורדת האינפלציה, אולם מאז המשיך המדד לעלות בקצב גדול מהמתוכנן.

עכשיו מנסה ראש הממשלה לתקן את העיוותים שנוצרו בשנה האחרונה, והסכנה היא שהפתרון הפוליטי שיכול רבין הפוליטיקאי להציע יצור עיוותים כלכליים גדולים יותר. התעשיינים רוצים פיחות, והבנקים, נגיד בנק ישראל מתנגד, וגם באוצר יודעים שפיחות עכשיו יאיץ את האינפלציה עוד יותר.

לכן תכלול, ככל הנראה, העסקה המתגבשת תחליפי פיחות, בצורת הקטנת תשלומי השכר של המעסיקים. כאן תצטרך הממשלה לרצות גם את ההסתדרות, שהעלתה כבר מצידה שורה של תביעות להעלאות שכר. היענות לתביעות ההסתדרות כרוכה בהוצאות תקציביות לא מבוטלות, והמשך ידוע.

אל המילכוד הזה נקלע רבין שלא ברצונו, והכתובת לכל התסבוכת שנוצרה היא אחת: נגיד בנק ישראל, פרופ' יעקב פרנקל. האינפלציה של השנה האחרונה היא בת שני סעיפים בלבד: הירקות והפירות, שעלו ב־50 אחוז, ומחירי הדירות, שעלו ב־25 אחוז.

כמעט כל סעיפי המדד האחרים התייקרו ב־12 החודשים האחרונים בשישה עד עשרה אחוזים, אבל מחיר הכסף עלה בתקופה זו ב־75 אחוז. ריבית ריאלית גבוהה ושער חליפין נמוך הם אלה שיצרו את המצב שאיתו מנסה עכשיו ראש הממשלה להתמודד. קריאה נכונה של הנתונים, ובזמן, היתה מאפשרת לרבין להימנע מכל התרגילים המביכים שיאלץ לבצע בימים הקרובים.

בהופעה בפני ועדת חו"ב

פרס אישר בעקיפין קיום מפגשים בין קציני צה"ל לשגריר סוריה בוושינגטון

מאת דניאל בן סימון

שר החוץ שמעון פרס אישר בעקיפין שהתקיימו מפגשים בין קצינים ישראלים לבין שגריר סוריה בוושינגטון. בהופיעו אתמול בפני חברי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, נשאל פרס על ידי ח"כ בנימין נתניהו, האם יש אמת בידיעות שנערכו מפגשים כאלה. "בשבוע שעבר לא היתה פגישה כזו", השיב פרס.

חברי הוועדה פירשו את התשובה כאישור שאכן נערכו מפגשים בין קצינים בכירים מישראל ובין הנציג הסורי. שר החוץ הוסיף שהמשא ומתן עם הסורים נמשך כל העת באמצעות האמריקאים, ושב הדגיש את עמדת ישראל כפי שביטא אותה ראש הממשלה יצחק רבין, לפיה מעדיפה ישראל לנהל שיחות חשאיות בדרג בכיר עם הסורים. שר החוץ אישר שיש לסורים השפעה על המתרחש בדרום לבנון, וכי אילו רצו יכלו לצמצם את פעילות חזבאללה נגד חיילי צה"ל בדרום לבנון.

בהתייחסו לקשיים שהתגלעו בשיחות עם הפלסטינים, הבהיר שר החוץ שהרכב המועצה הפלסטינית, כפי שהוצע על ידי הנציגים הפלסטינים, אינו מקובל על ישראל. הוא הסביר שעמדת ישראל מדברת על כ־30 עד 40 נציגים נבחרים, בעוד שהפלסטינים מבקשים שהמועצה תימנה מעל 80 חברים. שר החוץ סיפר שהוא עומד לפגוש מחר את ראש אש"ף יאסר ערפאת במחסום ארז, כדי לנסות לגשר על הפערים בין הצדדים. כידוע, גם הדרישה הפלסטינית להוצאת חיילי צה"ל מריכוזי הערים הגדולות, כתנאי לקיום הבחירות, אינה מקובלת על ישראל

שר החוץ מתח ביקורת על אלוף עמירם לוין, שהציע בתחילת השבוע שעבר ליזום פעולות צבאיות נגד חזבאללה בשטחו. "אם הוא התבטא כך בפומבי, אין להתפלא על כך שראש הממשלה תקף אותו בפומבי", אמר פרס.

הושג סיכום עקרונות ההסכם החדש עם האיחוד האירופי

מאת סופי בסוק

האיחוד האירופי הודיע אתמול על סיכום עקרונות ההסכם החדש עם ישראל, שיחליף את ההסכם הקודם בין שני הצדדים מ־1975. ההודעה על ההסכם נמסרה על ידי שר החוץ הגרמני, קלאוס קינקל, היו"ר התורן של המועצה של האיחוד האירופי.

בעקבות הודעת קינקל פרסם משרד החוץ בירושלים הודעה, בה נאמר כי ההסכם החדש מקפיץ את סטטוס היחסים בין ישראל לאיחוד האירופי במדרגה משמעותית. בהודעה נאמר כי ההסכם גם ממסד את הדרישה המדינית בין שני הצדדים, שיהיה מעתה מאוד אינטנסיבי.

פסגת האיחוד הודיעה בכינוסה באסן בשבוע שעבר על הכרה במעמדה המיוחד של ישראל ביחסיה עם אירופה, על בסיס הדדיות ואינטרסים משותפים. זהו מעמד ייחודי, שאין לו תקדים ביחסי האיחוד עם מדינות אחרות.

בהודעת משרד החוץ נאמר כי ההסכם החדש ירחיב את ההסכם הקודם וישפר את מעמד התעשייה והחקלאות הישראלית במדינות האיחוד. בתחום המחקר והפיתוח הישגי ישראל גדולים יותר. היא סופחה בצורה מלאה לתוכניות המו"פ של אירופה, ומדעניה יוכלו להשתתף בהן באופן פעיל.

להסכם החדש נוספו גם תחומים חדשים, שלא היו כלולים בהסכם הקודם, כמו שירותים פיננסיים, נגישות לרכישות ממשלתיות, שיתוף פעולה בענייני תרבות, תקשורת, מלחמה בסמים, ביטוח סוציאלי ועוד.

בעקבות הודעת האיחוד מאתמול יימשך בימים הקרובים המו"מ הטכני בין ישראל ואירופה על מספר נושאים שנותרו פתוחים, מתוך כוונה להביא לחתימה על ההסכם כבר בזמן הקרוב.

מזג האוויר

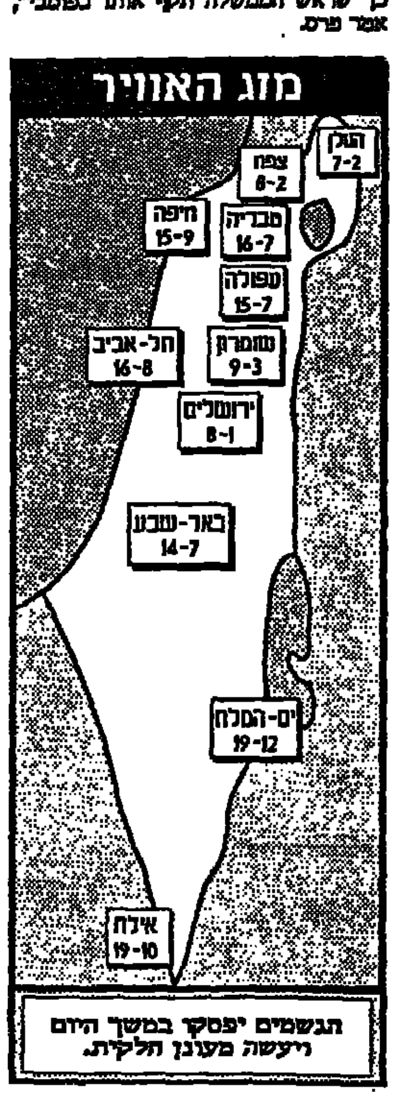

הגשמים יפסקו במשך היום ויישאר מעונן חלקית.

אולמות המסחר בבורסה בתל אביב. האופטימיות פגה לאחר שפורסמה הודעת רבין על השארת מס הבורסה על כנו (צילום: גדעון מרקוביץ, י.מ.ס.א)

צעירים מדרום תל־אביב חשודים בסחיטת כספים באיומים מתלמידי בית־ספר שבח

מאת אלי ברגר

תלמידים בבית־ספר שבח בדרום תל־אביב שילמו כספים לצעירים שאיימו עליהם כי יהרגו אותם. זו פרשה שנייה של סחיטה באיומים מתלמידים באזור.

אריאל נתנוב (18) מדרום תל־אביב נעצר בחשד שסחט כספים מתלמידי בית־ספר שבח ביחד עם חשודים נוספים.

אריק פלטורץ, תלמיד בית הספר, התלונן לפני כשבוע במשטרה וסיפר, כי הוא נתון לסחיטה על־ידי צעיר שאין הוא יודע את שמו, אך יכול לזהותו. הצעיר סחט ממנו כספים באיומים שאם לא ישלם הוא יהרוג אותו. לדבריו הוא הוזהר לא להתלונן במשטרה פן ייפגע.

נתנוב נעצר ביום רביעי שעבר בחשד בסחיטה ובאיומים וזוהה על־ידי פלטורץ. בחקירתו במשטרה אמר נתנוב, כי הוא חמד לצון וכי לא רצה להרוג את המתלונן ולא איים עליו.

על־פי החשד סחט נתנוב מפלטורץ 100 שקל ומתלמיד אחר הוא סחט שלושה שקלים. התלמיד האחר סיפר במשטרה, כי קרובת משפחה של נתנוב, שהציגה עצמה כאחותו, באה אליו וביקשה ממנו לחזור בו מעדותו במשטרה. היא איימה עליו שאם לא יחזור בו מעדותו תפגע בו חבורת שכונת התקווה.

נתנוב הובא אתמול בפני שופט המעצרים וביקשה כספי להארכת מעצרו. הוא חזר על טענתו שהתכוון לצון בלבד והביע חרטה על מעשיו.

נציג המשטרה אמר, כי זהו מקרה שני של סחיטת תלמידים על־ידי עולים חדשים.

השופט כספי ציין, כי החשוד הודה במעשים שיוחסו לו וכי מהחקירה עולה שיש נגדו ראיות לכאורה של ממש. מעצרו של נתנוב הוארך בשבעה ימים.

בכירי המשק

(המשך מעמוד 1)

אחוזים. המדד, לעומת זאת, עלה בתקופה זו ב־13.5 אחוז, לעומת התחזית של שמונה אחוזים. כתוצאה מכך נשחקה רווחיות הייצוא, והתעשיינים דורשים כפיצוי פיחות ריאלי של שבעה אחוזים. בנק ישראל, ובמידה מסוימת גם האוצר, מתנגדים לפיחות, מחשש להאצה נוספת באינפלציה.

● עיקור תוספת היוקר; תוספת היוקר שתשולם לשכירים במשכורת פברואר תסתכם בכ־2.9 אחוזים. האוצר מציע לעקר שני אחוזים מתשלום תוספת היוקר, במקום הפיחות שדורשים התעשיינים.

● הפחתת מס הבריאות; כפיצוי לעיקור תוספת היוקר מציע האוצר להפחית את מס הבריאות ב־1.4 אחוזים. עלות מהלך זה נאמדת בכ־800 מיליון ש"ח בשנה. בנוסף, מציע האוצר להקטין את תשלומי השכירים לביטוח הלאומי בכ־0.5 אחוזים, אולם מהלך זה אושר כבר בממשלה ובכנסת.

● עדכון שכר המינימום וקיצור שבוע העבודה: בשלב זה מתנגדת ההסתדרות להצעות האוצר. בפגישה שהתקיימה בשבוע שעבר, העלה יו"ר ההסתדרות שורה של תביעות, ובהן קיצור שבוע העבודה, עדכון שכר המינימום, תוספת שכר לאמהות עובדות ועוד.

כינוס הפגישה הלילית בלשכת ראש הממשלה בא כשש שעות לאחר שרבין הודיע על החלטתו שלא לדחות את הפעלת מיסוי הבורסה. בצהריים זימן ראש הממשלה ללשכתו בכנסת את שר האוצר ואת ארבעת בכירי משרדו; המנכ"ל אהרון פוגל, המנכ"ל המיועד דוד ברודט, הממונה על הכנסות המדינה יורם גבאי ונציב מס הכנסה דורון לוי.

בתום הפגישה הודיע רבין כי החוק למיסוי רווחים ריאליים בבורסה יופעל במועד שנקבע, ה־1 בינואר 1995. יחד עם זאת הוסיף רבין כי הממשלה תעקוב אחרי מימוש החוק, במגמה לבחון ולתקן את הדרוש תיקון, וכי אוזנה תהיה כרויה לרחשי הציבור שהשקיע והמתעתד להשקיע בבורסה. אם יתברר שיש צורך בהכנסת שינויים בחוק, אמר ראש הממשלה, הם ייעשו.

שר האוצר, ששלשום עדיין לא ידע מה תהיה הכרעתו הסופית של ראש הממשלה, לא התנגד לסייגים שהוסיף רבין להחלטתו. לדברי שוחט, ילווה משרדו את ביצוע החוק, ואם יתגלו בו תקלות, ימצא האוצר דרכים לתקנו. שוחט בירך על החלטת ראש הממשלה ואמר כי היא נכונה, הן בטווח הקצר והן בטווח הארוך.

מעולם לא סוכם

(המשך מעמוד 1)

הפרטית המצרית. בראשיתו של דבר נועד ויצמן במקום עם מספר תעשיינים מצרים בכירים, בראשות פריק חמיס, יו"ר התאחדות התעשיינים המצרית. במפגש השתתפו תעשייני טקסטיל, רכב ועוד, ובכלל מוחמד ערפה, סעיד אל־סוויל, ואחרים. בשיחה נדונו הדרכים להרחיב את שיתוף הפעולה התעשייתי בין מצרים וישראלים – כפי שאמר פריק חמיס ל"דבר". הנשיא ויצמן אמר ל"דבר" כי הוא למד מפגישה זו, כי בתחום הכלכלי חל שיפור השנה בקשרים בין מצרים לישראל. בעקבות ביקור של משלחת אנשי עסקים מצרית בישראל בנובמבר, נקשרו עיסקאות חדשות, למשל בין יצרני גלידה במצרים לחברת "שטראוס" בישראל. ויצמן ציין כי מתקיימים מגעים בין תעשיינים מצריים ליו"ר אגודת התעשיינים בישראל דן פרופר וכן מגעים עם תעשייני תרופות בישראל. "אני שמחתי לשמוע, שכל מה שמספרים לי, שיש כל אופן יחסים עם מצרים כנראה נכון", אמר.

ויצמן סיפר שבפגישה לא סוכמו דברים קונקרטיים. התעשיינים המצרים הביעו שביעות רצון מהמגעים שניהלו בארץ, והעלו בקשות להסרת מכשולים להגברת שיתוף הפעולה עם ישראל, כגון בתחום ביטול נכסים, מסים וכד'. יחד עם זאת נודע כי הם קשרו בעקיפין בין הרחבת שיתוף הפעולה הכלכלי עם ישראל, לבין השגת התקדמות במשא ומתן בין ישראל לפלסטינים ולסורים. יש לציין כי השנה חל גידול של 70 אחוז בהיקף הסחר בין מצרים לישראל, לעומת אשתקד, והוא מגיע ל־30 מיליון דולר.

ויצמן ייפגש היום שוב עם הנשיא מובארק ואחר כך יקיים פגישות עם שרי ההגנה, החוץ, ההסברה, התרבות והחקלאות המצריים. כן ייפגש הנשיא עם יושבי ראש ועדות בפרלמנט המצרי, ובערב יקיים קבלת פנים במלון "סמירמיס" ואחר כך יבקר בשגרירות הישראלית. ויצמן יתארח לארוחת צהריים אצל ראש ממשלת מצרים לשעבר מוסטפא חליל. בארוחה ישתתפו רעייתו של כמאל חסן עלי המנוח, שהיה ראש ממשלת מצרים ומיודד ביותר עם ויצמן, שרים מצריים, שגרירי ישראל ומצרים בקהיר ובתל אביב, אוסאמה אל־באז ואמינה סעיד – עיתונאית ואינטלקטואלית מצרית ותיקה, מחלוצות התומכות בשלום עם ישראל.

האי־אמון הוסר ברוב של 15:

"דוד המלך חי וקיים" אמר השר ליבאי לקראת ההצבעה

מאת דניאל בן־סימון

41 חברים מהאופוזיציה התייצבו לצד סיעת יהדות התורה בפרשת דוד המלך. חברי הליכוד, חילונים כדתיים, הצביעו כאיש אחד בעד הצעת האי אמון, כאילו דברי שר החוץ פרס על דוד המלך פגעו "בקודשי ישראל", כדברי מגישי ההצעה. 56 מסיעות הקואליציה חשבו אחרת.

הצעת האי אמון על דוד המלך לא ריגשה רבים במשכן הכנסת. החרדים והדתיים עלו אחד אחר השני ודיברו על פרשת דוד ובת־שבע, כאילו לא היתה מן העבר הרחוק. גם חברי הליכוד תפסו טרמפ על הצעת האי אמון, ותקפו את הממשלה על הכלכלה, ועל התורה ועל בעיות הטרור ועל אש"ף.

ח"כ רחבעם זאבי התעלם מכיבושיו המיניים של דוד המלך וביכר להזכיר את כיבושיו הטריטוריאליים. "הוא סיפח את כל החוף, מן הירקון צפונה, את שפלת לוד ואונו, הירדן ומשם לגלעד ולבשן, אחר כך הוא המשיך לאדום והתנגש בבני עמון, והגיע לארם צובא ודמשק".

ח"כ נעמי חזן התלוננה על שחברי הכנסת הדתיים מדמים את שמעון פרס לסלמן רושדי של היהדות. "דוד היה מלך בשר ודם", הזכירה להם.

ח"כ אברהם רביץ מ"יהדות התורה" דרש לגשת לפרשיות כמו דוד המלך "עם הרבה חום, אהבה, עיון, העמקה, שמחה, גאווה, צניעות וענווה. כך ניגשים ללימוד ספר הספרים". שר המשפטים, שהשיב בשם הממשלה הסתפק במלים: "דוד מלך ישראל חי וקיים... אני מציע להסיר את הצעות האי־אמון לכבודו של דוד המלך". זה בדיוק מה שקרה.

צ'אנס

עלה - ג, לב - Q, יהלום - K, תלתן - ג.

פירושו של דבר

לא סיבה למסיבה

מאת לוי מורב

האושר שורה על פניו של שר האוצר בייגה שוחט אתמול, עם ההודעה על החלטתו של ראש הממשלה לתמוך במס הבורסה, מובן מאוד.

עם כל הסיפוק המובן, אחרי ימים ארוכים של חששות, שמא יבטל רבין את החוק במוחי חרי אף, אין לשר האוצר סיבה למסיבה. לאמיתו של דבר יש לו בהחלט הרבה מקום לדאגה עמוקה. עוד סיפור אחד כזה ושוחט ימצא את עצמו על תקן של דוד ליבאי, שר המשפטים שחינו סר מעיניו של רבין.

במשך עשרה ימים הצליח שוחט לשוחח עם ראש הממשלה 15 דקות תמימות. גם בלי להיות קטנוני יש בכך יותר מאיתות. רבין לא אוהב מי שמוביל אותו לשבת על קרני הדילמה. ויש גם בסביבתו מי שדואג שהוא לא ישכח את זאת.

פרשת מס הבורסה הותירה משקע כבד בין השניים. וגם אם החליט ראש הממשלה לתמוך בהחלת החוק ב־1 בינואר 95', אין כל חובה לפרש את זה כאילו יש בכך הבעת תמיכה בלתי מסויגת בשר האוצר שלו.

הישיבה הבהולה של אמש בנושאי כלכלה, יחד עם התגובה החמוצה. בסגנון הרביני האופייני ("אוי ויי, איזה ברוך, וזה לא הברוך היחיד") על מרד נובמבר, וההודעה שכשיחזור יקח את העניינים לידיים, איננה מבשרת טובות לשר האוצר. הוא גם הראשון שיודע לקרוא נכון את האותות. לכן כדאי לשטרית ולשחל להתאזר בהרבה סבלנות, כי בייגה שוחט יכלכל מעתה את צעדיו כאילו היה מהלך על תבנית של ביצים טריות.

פרס: לא נשנה הסכם אוסלו

בפגישה עם שר החוץ הארמני ואהאן פאפאזיאן, המבקר בארץ, אמר פרס אתמול, כי לישראל אין כל כוונה לשנות באופן חד־צדדי את הסכם העקרונות.

לדבריו, ישראל חוששת לפרוס מחדש את כוחותיה בגדה, כיוון שאש"ף אינו מצליח לרסן את הטרור. ישראל מחפשת את הדרך שתבטיח את קיום הבחירות מבלי שבטחונה ייפגע.

בהתייחסו למו"מ עם סוריה, אמר פרס, כי עד כה הושג מעט מאוד. אסד תובע נסיגה ישראלית מכל רמת הגולן כתנאי לפתיחת מו"מ ענייני. הדרישה הזו אינה מקובלת על ירושלים. גם הסירוב הסורי להעלות את דרג השיחות לרמה של מדינאים מקשה על המו"מ.

פרס הציג בפני השר האורח את תוכניתו לכנס ועידה אזורית לפיתוח, שתשלים את התהליכים שהחלו בוועידות מדריד וקזבלנקה.

לדבריו, שיתוף פעולה אזורי בתחומי הפוליטיקה, הכלכלה והפיתוח, יתן את הפתרונות הטובים ביותר לבעיות איתן מתמודד המזרח התיכון היום.

פאפאזיאן סקר בפגישה את ההתפתחויות סביב אזור נגורנו קרבאך, ואת המצב במדינות השכנות לארמניה, ובעיקר בטורקיה וגרוזיה.

בייגה שוב גבר

(המשך מעמוד 1)

שתי ישיבות מלאות, אחת בראשות השר ישראל קיסר, אחת בראשות רבין עצמו, והיא לא חשבה כלל שהיא צריכה להיכנס לעובי הקורה. כאילו כל נושא המס על הבורסה איננו בתחום אחריותה, כאילו הוא עניין פרטי של רבין.

מנגיד בנק ישראל, פרופסור יעקב פרנקל, קשה היה לצפות גם הפעם להטלת כל כובד משקלו המוסרי. דומה, כי מעולם לא היה לישראל נגיד כל כך לא רלוונטי.

השרים משה שחל ובעיקר פרופסור שמעון שטרית, מי שלא מזמן עמד בראש הלוחמים להטלת מס על הבורסה והפעם התייצבו בראש התומכים בביטול או השהיית המס, הפסידו בימים האחרונים חלק גדול מהאמינות שלהם. בעיקר תמוהה התנהגותו של שטרית, מי שעמד בכנסת הקודמת בראש הלובי החברתי וניסה לבנות לעצמו תדמית של מגויס השכבות החלשות.

הציבור והתקשורת סובלים לפעמים מזכרון חלש, אולם הפעם שרי האוצר עברו את כל הקווים האדומים.

בייגה שוחט יצא המנצח הגדול במאבק קודם כל משום שהוא נאבק על דבר צודק. ממשלת עבודה, ממשלת לייבור, אינה יכולה לבטל מס על ההון.

בייגה שוחט ניצח במאבק גם משום שהוא ניהל אותו טקטית בצורה נכונה. הוא נצמד כל הזמן לחוק שהכנסת חוקקה, לא הציע פשרות, ואף פעם לא איים בהתפטרות. להיפך, הוא איים כל הזמן שימשיך בתפקידו, גם אם רבין יפנה לו עורף. חלק מהאמינות שרבין איבד הפעם בציבור הרחב, בייגה צבר לעצמו.

אבל, אין זו הפעם הראשונה ששמעון שבס מכניס את רבין לעימות ראש בראש עם בייגה. בכל העימותים האלה בייגה יצא כמנצח. [illegible]

אין מקום ראשון בתחרות הנבל הבינלאומית ה־12. הנבלאית אנה מקירובה מרוסיה זכתה במקום השני (צילום: ורה עציון)

הני בי שיווק בע"מ
יבוא יצור ושיווק ציוד משרדי, מכשירי כתיבה וציוד היקפי למחשבים
ברכות חמות
ללין מחסני ציוד משרדי
לרגל הפתיחה בבאר שבע
שאו ברכה והצלחה

נהג!
פחות מהירות

דבר DAVAR
העיתון היומי של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
מייסד ועורך ראשון: ברל כצנלסון
עורך ראשי: ד"ר יורם פרי
עורך אחראי: דניאל בלוך
עיתון עובדי ישראל
המו"ל: "דבר בע"מ"
נדפס בדפוס דבר בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רחוב שנקין 45 ת.ד. 199, מיקוד 65233
טלפון: 03-5286141 (6 קווים)
פקסימיליה: 03-294783
מחלקת המודעות, טלפונים ישירים
5286156, 5281860, 298032
פקסימיליה מודעות: 03-298032
טלפון לפניות הציבור 07.00-22.00, 03-5286141
סניפים:
בית "דבר" רחוב שנקין 45 ת"א
טלפון: 5286141, מיקוד: 65233
ירושלים: רחוב הלל 16
טלפונים: 02-256873, 02-256589
חיפה: רחוב הנביאים 27
טלפון: 04-620111
רחובות: רחוב הרצל 168
טלפונים: 08-451381, 08-453798
הפצה "גד" 03-377056

סמל הדר קהתי נהרג מפגיעה ישירה של קטיושה שירו מחבלי החזבאללה

מרסיסי הטיל נפצע קל חייל גולני נוסף ממוצב תלווזה; פלוגת החיילים שנפגעו החליפה במקום את כח צד"ל ששבעה מחייליו נהרגו לפני כשבועיים

מאת און לוי

חייל גולני, סמל הדר קהתי בן 19 מרחובות, נהרג וחייל נוסף נפצע באורח קל מפגיעת טיל קטיושה שנורה אל מוצב צה"ל בתלווזה שבדרום לבנון. ארגון החזבאללה לקח על עצמו האחריות לפיגוע.

התקרית אירעה אתמול בשעות הבוקר המוקדמות. סמוך לשעה 6.30 פתחו המחבלים בירי של טילי סאגר, פצצות מרגמה וקטיושות לעבר מוצב צה"ל באזור הכפר תלווזה שבגזרה המזרחית של אזור הביטחון. הירי בוצע מהכפר מג'דל סלים, שמצפון לאזור הביטחון.

אחד מטילי הקטיושה פגע ישירות במוצב, וממנו נפגע קשה סמל קהתי ומת מפצעיו דקות ספורות לאחר מכן. חייל נוסף שעמד בסמוך לקהתי נפצע קל מרסיסים.

למקום התקרית הוזעקו כחות נוספים של צה"ל, בהם צוות רפואי אשר הגיש טיפול ראשוני לפצוע. תותחים וטנקים של צה"ל וצד"ל פתחו באש לעבר אתרי מחבלים מצפון לאזור הביטחון, ולעבר פאתי הכפר מג'דל סלים, שממנו נורתה אש המחבלים.

סגן אלוף א', מפקד גזרה בדרום לבנון, אמר כי הכפר מג'דל סלים הפך לבסיס יציאה לפיגועים של החזבאללה. לדבריו, "לא ידוע אם מחבלים נפגעו מירי צה"ל. אנחנו עושים כל מה שאנחנו יכולים בשביל להלום בחזבאללה ולהעניק ביטחון ליישובי הצפון".

לדבריו, "מפקדיי נתנו לי את כל הכלים והאמצעים לביצוע המשימה בצורה הכי טובה".

באזור תלווזה נהרגו לפני שבועיים מהתפרצצות מטען חבלה גדול שבעה מחיילי צד"ל. האזור שורץ מחבלים המקבלים סיוע מתושבים שמתגוררים מחוץ לאזור הביטחון.

במוצב תלווזה ישבו עד לפני שבוע חיילי צד"ל. לאחר התקרית הקשה בה נהרגו שבעת החיילים, הוצא הכח להתאוששות, וכח גולני הובא למלא את מקומו.

סמל הדר קהתי ז"ל

רב־סרן כיוואן חאמד הסתער לעבר המחבלים במארב – ונהרג

מאת און לוי

קצין צה"ל, רב סרן חאמד כיוואן מהכפר מרר נהרג, ושני חיילי נח"ל נפצעו באורח קל בהתקלות עם מחבלים באזור העיירה בינת ג'בל בדרום לבנון.

התקרית אירעה סמוך לשעה 17.30 אתמול אחר הצהריים. חיילי הכח של חטיבת הנח"ל היו בפעילות פתיחת ציר מהעיירה בינת ג'בל לכפר אי־טילי, שבגזרה המערבית של איזור הביטחון.

חוליית המחבלים ארבה לחיילים במרחק של כמה עשרות מטרים מציר ההליכה, וכאשר החיילים הלכו בסמוך אליהם, פתחו בירי מאסיבי של טילי נ"ט ומקלעים.

חיילי הכח, ובהם רס"ן חאמד, אשר משמש כחונך גדודי לחיילי צבא דרום לבנון, הסתערו לעבר המחבלים.

בחילופי האש נהרג הקצין, ונפצעו שני החיילים.

למקום התקרית הוזעקו כוחות רבים של צה"ל, אשר פתחו בסריקות אחר חוליית המחבלים. צוות רפואי הגיש טיפול ראשוני לפצועים, וקבע את מותו של רס"ן חאמד. הפצועים הועברו לבית החולים רמב"ם בחיפה.

גורם צבאי בכיר אמר אמש, כי מחבלי החזבאללה ניצלו את תנאי מזג האוויר הקשים, הערפל, הגשם והברק, על מנת להתקרב למרחק קצר מהציר עליו נעו חיילי הכח.

בעקבות התקרית פתחו תותחים וטנקים של צה"ל בהרעשה ארטילרית לעבר אתרי מחבלים שמצפון לאזור הביטחון.

רס"ן חאמד, בן 29, התחתן לפני חצי שנה והחל בבניית ביתו

מאת שמעון וייס

כיוואן חאמד, בן 29 מהכפר מרר, שנפל אתמול בדרום לבנון, נישא לפני חצי שנה לסניורה, בת הכפר. זמן קצר לפני כן התאושש ממות אביו.

לא הרחק מבית משפחתו החל בבניית בית לו ולאשתו.

חאמד היה בן למשפחה שבה שני אחים בוגרים, אח צעיר ממנו ועוד ארבע אחיות.

עם סיום לימודיו התגייס לצה"ל, ושירת ביחידה הדרוזית. לאחר מכן עבר קורס קצינים, ושירת כקצין מבצעים ביחידת צה"ל בצפון השומרון. לאחר מכן הועבר ליחידת הקישור בדרום לבנון, שם שירת כמדריך ומלווה של חיילי צד"ל.

בכפרו סיפרו אמש, כי היה בעל מזג נוח וקצין קפדן ואמיץ. וניכיו בצד"ל העריצו אותו.

אבל כבד ירד על כפר מרר, עם היוודע דבר מותו. רבים באו לנחם את בני המשפחה.

הוא היה דמות מוכרת בכפרו; משום שפעל רבות בקרב צעירי הכפר למען גיוס לצה"ל וחתימה לשירות קבע. ההודעה על מותו הותרה לפרסום רק לאחר שאותר אחיו הקצין המשרת באזור קלקיליה.

"כל הזמן פחדתי שיקרה להדר משהו, והנה זה קרה"

סיפר ליאור קהתי, אחיו הצעיר של סמל הדר קהתי, שנהרג מאש מחבלים בדרום לבנון

(ע). "תמיד פחדנו שיקרה משהו, כשהיו הארועים האחרונים בלבנון, טילפנתי הביתה כדי לוודא שהכל בסדר עם הדר. רק לפני יומיים צילצלתי שוב הביתה כדי לשאול מה איתו", סיפר אתמול בבית המשפחה ברחובות תומר קהתי, בן 21, אחיו של סמל הדר קהתי שנהרג מאש מחבלים בדרום לבנון.

האח סיפר, כי הדר תמיד שאף לשרת בגולני, הוא אהב את השירות הצבאי ורצה לתרום כמה שיותר למדינה. "הוא היה מגיע רק לעיתים רחוקות הביתה, והיה עייף מאוד. "במוצאי שבת היינו יוצאים לבלות, וביום ראשון היינו יוצאים יחד, כל אחד לבסיסו".

חבר קרוב של הדר סיפר, כי הדר היה צריך לצאת לקורס סמלים, אולם נאלץ להישאר בקו, משום שהיה צורך לאייש אותו ביותר חיילים.

ליאור קהתי, אחיו בן ה־12 של הדר, אמר: "כל הזמן פחדתי שיקרה להדר משהו, והנה זה קרה". האח ניסה לומר דברים נוספים, אולם לא יכול היה לדבר עוד.

ענת קהתי, קרובת משפחה של הדר סיפרה, כי היה בחור מלא שמחת חיים ואהב לעזור לכולם. חברים נוספים סיפרו, כי היה בחור חזק, בעל קסם אישי, חייכן ונערץ. באחרונה הכיר את חברתו בטי, תושבת לוד, שהשתחררה לא מזמן מצה"ל.

"כמה שקרעו אותו בגולני, הוא אף פעם לא התלונן, אהב את הצבא ללא גבול", אמר אחד החברים.

בני משפחת קהתי הם מותיקי רחובות. הסב, שעלה מתימן, היה מראשוני העולים מתימן שהגיעו לרחובות. לפני כשלושה חודשים נפטרה סבתו של הדר. הדר למד בבית הספר הדתי "בית שלמה" בשכונת קריית משה ברחובות, אחר כך עבד מעט עם אביו באינסטלציה ואחר כך התגייס לגולני.

הדר השאיר אחריו אם – מזל, עקרת בית, אב – ראובן, אינסטלטור, שני אחים, תומר, 21, חייל בחיל האוויר, ליאור בן ה־12 ואחות, הדיה, בת 8.

הלווייתו של הדר קהתי תצא היום בשעה 2 אחר הצהריים מבית הוריו, ובשעה 15:00 הוא ייטמן בחלקה הצבאית שבבית העלמין ברחובות.

אלוף פיקוד הצפון, עמירם לוין, בגבול הצפון במהלך היום הקשה בלבנון (צילום: חיים אזולאי, באדיבות "מעריב")

מינואר 1994 נהרגו 19 חיילי צה"ל בדרום לבנון

מאת און לוי

המלחמה היומיומית על איזור הביטחון בדרום לבנון ממשיכה לגבות מחיר דמים יקר מצה"ל. שבוע בלבד לאחר ההיתקלות של חיילי חטיבת גולני במחבלים באיזור העיירה מארג' עיון שבגזרה המזרחית של איזור הביטחון, נהרגו שני חיילי צה"ל ושני חיילים נוספים נפצעו בשתי תקריות, בגזרה המזרחית ובגזרה המערבית של איזור הביטחון בדרום לבנון.

אירגון חזבאללה בהנחייה איראנית ובעידוד או הצלמת־עין סורית, מקיים מלחמה יומיומית בחיילי צה"ל וצד"ל באיזור הביטחון בדרום לבנון.

מאז ה־1 בינואר 1994 נהרגו 19 חיילי צה"ל בהיתקלויות שונות עם מחבלים באיזור הביטחון בדרום לבנון.

יפה גולן השקעות ופיננסים בע"מ
המחלקה לפנסיה מגרמניה רח' הנגב 4 תל־אביב

נרדפי הנאצים שימו לב!!!

לאור פניות רבות שהגיעו למשרדנו בקשר לזכויות של פנסיה סוציאלית מגרמניה או פנסיה לנרדפי הנאצים או הגדלת הפנסיה לאלה שמקבלים כבר פנסיה סוציאלית או רישום לפנסיה סוציאלית. ולאור העובדה כי רבים אשר פנו אלינו וכתוצאה מטיפולנו המקצועי והאמין גדלה הפנסיה וחלקם אף קיבלו סכום רטרואקרטיבי. להלן מידע כללי:

1. הגדלת פנסיה סוציאלית מגרמניה

מי שמקבל פנסיה מגרמניה ולא מימש את זכויותיו כנרדף, יכול לשפר את מצבו ולקבל פנסיה גבוהה יותר ולעיתים סכום חד־פעמי.

הזכאים ואפשרות מימוש הזכויות:

1. אנשים שעבדו במזרח אירופה ושייכים לתרבות הגרמנית.
2. או אנשים שעבדו לפני המלחמה בשטחים המסופחים לאזור הרייך (כגון: לודג' פולטוסק, אוסטרולנקה ועוד...) אינם צריכים להוכיח שייכות לתרבות הגרמנית כתוצאה ממתן זכויות נוספות.
3. או אנשים שהיו במחנות במסגרת האונרה או הגוינט אחרי המלחמה.

הלוואות גישור באמצעות בנק הפועלים

עפ"י הסדר עם בנק הפועלים ניתן לקבל מימון לרכישת זכויות לביטוח הסוציאלי הגרמני לאלה אשר מגיע להם סכום רטרואקטיבי. ההלוואה קצרת מועד, ללא ערבים וללא צורך בביטוח, ההלוואה תינתן רק במידה והסכום הרטרואקטיבי עולה על סכום ההלוואה.

2. הרשמה מחודשת לפנסיה סוציאלית מגרמניה עפ"י תיקון חוק שיכנס לתוקפו בשנת 1995

מי רשאי להרשם לפנסיה סוציאלית.

1. אנשים שהיו נרדפי המשטר הנאצי.
2. אנשים שהיו שייכים לתרבות הגרמנית.
3. אנשים שעבדו במזרח אירופה והיו לפחות בגיל 16 לפני פרוץ המלחמה.
4. אנשים שהגיעו ארצה עד 01.07.90

חייבים לעמוד בכל הקריטריונים האמורים לעיל.

3. רנטה חודשית של -.500 מ"ג מקרן סעיף 2

תנאי ההרשמה:

1. אנשים ששהו במחנות ריכוז 6 חודשים לפחות.
2. אנשים ששהו בגיטאות 18 חודש לפחות.
3. אנשים ששהו במקום מסתור מפחד רדיפות הנאצים 18 חודש לפחות.

אנשים שמקבלים על נזקי בריאות מהאוצר או מגרמניה אינם יכולים להירשם.

★★★ היעוץ והרישום במשרדנו - חינם ★★★

קבלת קהל:
כל יום פרט לימים שלישי ושישי בין השעות 8.00–13.00 ● רח' הנגב 4 תל־אביב קומה 2, טל: 03-370975, 03-6391091.

אין חשד פלילי: רוב ילדי תימן הנעדרים מתו, אין מידע על אימוץ

נאמר בדו"ח ועדת שלגי שנמסר לראש הממשלה רבין; הוועדה בדקה 505 הודעות על היעדרויות, לגבי 65 ילדים לא נמצא כל מידע

(ש). דו"ח ועדת שלגי, לבירור גורלם של ילדי תימן שנעלמו בתחילת שנות ה־50, הוגש אתמול לראש הממשלה יצחק רבין בלשכתו בירושלים. הדו"ח קובע, כי בדרך כלל אין כל חשד לעבירות פליליות וכי רוב הנעדרים מתו, וחלקם עוד בדרך, ואין כל מידע על אימוץ.

במסקנותיהם מציינים חברי הוועדה, כי בסך הכל קיבלה הוועדה 505 הודעות על היעדרותם של ילדים, רובם מהוועדה הציבורית לגילוי ילדי תימן, משטרת ישראל, משרד הפנים, לשכת הנשיא ועוד. מתן נבדקו 204 מקרים בידי ועדת בהלול מנקובסקי, לקראת סוף שנות ה־60. הוועדה קובעת, כי ברובם המכריע של המקרים, לא היה צורך בבירורים נוספים, אולם ב־34 מתוך המקרים שנבדקו על ידי הוועדה הקודמת, נתגלו טעויות בממצאים והם תוקנו.

ב־301 המקרים הנוספים שבדקה הוועדה התגלה כי 14 מקרים של ילדים נעדרים נעלמו עוד בעדן, לגבי שלושה מהם נתגלה מידע המצביע על מותם. ב־222 מהמקרים הנוספים עולה כי הילדים מתו, ולגבי 65 ילדים לא נמצא כל מידע.

חברי הוועדה מדגישים, כי נבדקו כ־10,000 תיקי אימוץ מהתקופה האמורה, ולא נתגלה מידע שמישהו מהילדים אומץ.

לפי ממצאי ועדת בהלול מינקובסקי, שניים מנעדרי ילדי תימן אומצו.

חברי הוועדה מוסיפים וקובעים, כי הוועדה השתדלה להשתית את מסקנותיה על יותר ממקור אחד, אולם כיוון שבכל חקירותיה לא מצאה הוועדה אינדיקציה להעלמת נעדרים בזדון, היא סבורה שגם במקרים אלה ניתן לסמוך על מידע מצוי "ולקבוע מסקנה מסתברת שיש לה יסוד".

עוד קובעים חברי הוועדה, כי התקופה הארוכה בה פעלה הוועדה - שש שנים - נוצלה במצב מקורות המידע, בשיבושים ברשומים ועוד. על פי הדו"ח, שמותיהם של עולי תימן - ללא שם משפחה מדוייק גרמו לבעיות ברישומם, ולשיבוש השמות.

אשר למספר הילדים הנעדרים, קובעת ועדת שלגי: ככל הנראה מספר הילדים שנעלמו אינו עולה על 649 מקרים. הוועדה מסכמת, כי בכל הבירורים והחקירות שנעשו, לא נמצא קצה חוט, המוביל לחשש למעשה פלילי כלשהו. הוועדה מציינת, כי היא אינה יכולה לקבוע שהיו העלמות של ילדים למטרות אימוץ שלא כדין, וכן כי לא נמצאו כל אינדיקציות למעשים שכאלה. יחד עם זאת, בחלק מהמקרים מסרו עדים מטעם המשפחות על התבטאויות מצד עובדי בתי חולים, על כך שלמשפחות יש יותר מדי ילדים, שאין להם צורך בהם, וכי יש משפחות אחרות ללא ילדים.

הוועדה חותמת את מסקנותיה בהמלצה להודיע את משפחות הנעדרים ולעדכן את רישומי מירשם האוכלוסין במשרד הפנים בהתאם למסקנות.

תגובת רבין

"דו"ח ועדת שלגי יועבר לעיון השרים וייערך דיון בממשלה, שלאחריו נחליט איך לנהוג", אמר ראש הממשלה יצחק רבין לאחר קבלת דו"ח שלגי.

618 משפחות משתפי פעולה מתגוררות בישראל; בישובים הערביים – מתנגדים

משלחת של ראשי הרשויות הערביות נפגשו עם השר שחל וקציני משטרה בכירים וביקשה להימנע משיכון משתפי פעולה ביישובים הערביים

מאת מוחמד חליליה

618 משפחות של משתפי פעולה עם השלטונות מהגדה המערבית והרצועה נמצאות בישראל, ביניהן 193 משפחות ביישובים הערביים והיתר בערים המעורבות, אמר שר המשטרה, משה שחל, למשלחת של ראשי הרשויות הערביות שנפגשה איתו בסוף השבוע וביקשה לא לשכן משתפי פעולה ביישובים הערביים.

בראש המשלחת עמד יו"ר ועדת המעקב הערבית העליונה, ראש עיריית שפרעם, איברהים נמר חוסיין. במשלחת השתתפו ראשי הערים של נצרת, טייבה, טירה וראשי המועצות של משהד ובעינה-נוג'ידאת. בפגישה השתתפו גם מפכ"ל המשטרה אסף חפץ, מפקד מחוז משטרת הצפון, ניצב עמוס עוני, וקצינים בכירים.

חברי המשלחת הסבירו לשר המשטרה ששיכון משתפי פעולה תושבי השטחים ביישובים הערביים תגרום לאיסור ולבעיות חברתיות. הם ביקשו שהממשלה תמצא פתרון לבעיית משתפי הפעולה מחוץ ליישובים הערביים.

"גם התושבים הערבים המתגוררים בערים המעורבות מתנגדים לשיכון משתפי פעולה בערים שלהם", אמרו חברי המשלחת. ראש עיריית נצרת, ראמז ג'רייסה, הביא בפני השר הקצונה הבכירה מספר דוגמאות למעשים בלתי חוקיים של משתפי הפעולה המתגוררים בנצרת, לרבות סחר בסמים, גניבות ופריצות.

שר המשטרה אמר שהמשטרה לא תרשה למשתפי פעולה לעבור על החוק, אך ביקש שלא לנפח את הבעיה. הוא הדגיש שבנצרת הערבית חיות רק 13 משפחות של משתפי פעולה ולא 48, כפי שטוען ראש העיר. עם זאת הבטיח השר להביא לידיעתו של ראש הממשלה יצחק רבין את עמדתם של ראשי הרשויות הערביות.

משרד הקליטה:

"הבעיות הנפשיות בחצרות־יוסף – בגלל חרדה שגורמים ראשי היישוב"

מאת נתי קיי־זילברמן

משרד הקליטה מאשים את ראשי ישוב הקרוואנים חצרות־יוסף בגרימת מבוכה וחוויית חרדה בקרב העולים המתגוררים במקום, בכך שהם מטפחים בליבם במכוון אשליה כאילו עומד היישוב להפוך ליישוב קבע.

לדברי דובר המשרד, התנהגות זו של ראשי היישוב גורמת לבעיות הנפשיות שהתעוררו לאחרונה בקרב תושבי המקום, שחלקם הסתיימו באישפוז.

גורמי רווחה ביישוב טענו כזכור, כי הלחץ שמפעילים משרדי השיכון והקליטה על העולים לפנות את הקרוואנים ולעבור למגורי קבע, גורם לעולים ללחץ נפשי קשה מנשוא.

בתוך כך עולה ממחקר של פרופסור שלמה שרלין על העולים באתרי קרוואנים בצפון, כי כל מעבר שלהם ממקום מגורים אחד לשני מגביר את מפלס הלחץ שלהם.

לדבריו, עדיף במצב הנוכחי בחצרות־יוסף, להשאיר את היישוב על תילו לפרק זמן נוסף, ולאפשר לעולים הרוצים בכך להקים במקום את בתי הקבע שלהם.

רבין החליט לא להחזיר גופות רוצחי וקסמן:

אחותו של אילן סעדון: חבל שלא עשו כך לכל המחבלים

(ע). "אני תומכת בראש הממשלה יצחק רבין ובהחלטתו לא להחזיר את גופות המחבלים שרצחו את נחשון וקסמן, כדי שינהלו משא ומתן עם אנשי חמאס תמורת הגופה של אחי אילן זכרונו לברכה", אמרה אמש מול הוטה, אחותו של אילן סעדון, שנחטף ונרצח לפני שש שנים בידי חוליית החמאס.

הוטה אמרה זאת בתגובה לדברים שפורסמו בכלי התקשורת, לפיהם במשרד הביטחון לא מתכוונים להחזיר את גופותיהם של שני אנשי החמאס שחטפו ורצחו את החייל נחשון וקסמן, סלאח ג'דאללה וחסאן עבאס, אשר גופותיהם נמצאות זה כחודשיים במכון לרפואה משפטית באבו כביר.

"זו החלטה טובה", אמרה הוטה, "טוב שעושים את זה עכשיו. שבני המשפחות שלהם ילחצו על החמאס להחזיר את גופתו של אילן אחי, שירגישו מה שאמא שלי הרגישה במשך שש שנים. חבל שלא עשו כך לכל המחבלים מאז תחילת האינתיפאדה".

אחמד ג'דאללה, אחיו של סלאח ג'דאללה, ושותפו ורוצחו של נחשון וקסמן, שחוסל בפעילות שחרורו של נחשון וקסמן, סירב להגיב. הוא עובד כצלם בסוכנות רויטרס בעזה, ועקב כך נאסר עליו להגיב. גם יתר בני המשפחה בעזה סירבו להגיב בנושא.

נרכשו 25 מכרזים לרדיו האזורי

מאת אביבה זלצמן

25 מכרזים לרדיו האזורי נרכשו ביומיים הראשונים לפרסומם, אולם אף אחד מהם לא לאזור גליל־גולן. רוב המכרזים שנרכשו הם לאזורים גוש דן והשרון. כן נרכשו מכרזים לאזור אילת, הנגב, ירושלים וחיפה־מפרץ.

ברשות השנייה לרדיו וטלוויזיה מצפים, כי בימים הקרובים יימכרו מכרזים נוספים, ביניהם גם לאזור גליל־גולן.

המבצע המתוק של השנה הסתיים!!!

בהגרלת "שוקואוטו" שנערכה ב־13.12.94 זכו:

כהן רוזט ממושב נטועה זכתה בהונדה סיוויק ● תזי חייק מתל־אביב זכה ב־10,000 ש"ח לקניות עם GoldMasterCard

הזוכים בכרטיסים למחזמר "הקוסם":

חיים ורדניק, ים; ברנר טלי, ראשל"צ; מרק משה, קיבוץ ג. השלושה; אדית לנקרי, פתח־תקוה; משה הלמן, ים; צבי קסלר, ים; הדדה בין הרוש, ק. אתא; ערבליך, ים; משה מיכל, ראשל"צ; אורלי אליאל, הרצליה; שרף אליעזר, ים; אתון סול, בית שאן; גרינברג חגית, חיפה; חיים ורדניק, ים; עדי כהן, בת־ים; אלמקייס רחל, רמלה; שטיגליץ לאה, כפר ברעם; מתן אפלבוים, ר"ג; אורית מאיר, כפ"ס; משי יצחק, יבנה; נוה גלן, נתניה; וינקור ענת, הוד השרון; קרסין אשרת, כפר גבתון; סליה שפי אברהמוב, ת"א; סוקרון שולמית, אשדוד; אורית זהבי, נס־ציונה; אילנה אפשטיין, ת"א; ארז אמיר, הרצליה; אודנה ברקוביץ, ק. אונו; סיבלי הרבסטן, ק. מוצקין; משי בקר, ת"א; יואל נסים, עפולה; רמי כהן, ראשל"צ; רותם סיבוני, שדה נחום; משי מלבסקי, ים; חנה קרן, זכרון; דורון סל, מושב גאליה; קלמן אלי, חסיבת גולני; גורנו אילנה, ק. חיים; משי גימון, ב"ב; ליהי גלזמן, הרצליה; משי אליאב, ים; משה ברנשטיין, ביתר עלית; לוי אסתר, רחובות; משי קיהן, ים; עדינה קדרון, ראשל"צ; אייזנשטיין יהודית, ים; אמיר סנקל, נתניה; מיכאל חורש, ים; אברהם צבי, ב"ב; פסלון שרה, ת"א; חן אסתר, מעלות; טוויטו דניאלה, ב"ב; בת שבע יעקוביאן, ב"ב; גילי מנור, כפ"ס; דאלי סבג, פ"ת; רחל אלישע, אשדוד; סבגל שני, חדרה; בצלאל לפקוביץ, ים; משי וקסלר, יסוד המעלה; לוי זבורה, ראשל"צ; חגי קציר, מקיעין החדשה; הרס מורן, מצפה עדי; אסיאס רינה, ק. מוצקין; בת שבע זלושינסקי, ב"ב; אשכנזי ערן, יהוד; עאמר נעים, פתח־תקוה; אסנת שטרנזיס, חולון; זלוצבסקי משה, ק. מוצקין; יהושע מוס, ק. אתא; שוסטר צבי, קיבוץ שדה נחום; חגית סיסרין, חביבה; אבנר סטשני, רחובות; היילי הנסון, רחובות; שחר סמדר, ראשון לציון; אורית בדל, ק. ביאליק; בירנס שרה, קרית ים; צרפתי פרנסואה, מושב שחר; סמדר שוכר, אבן יהודה; דני זהורה, אלוני הבשן; שירת פורת, עתלית; רות מליסר, ת"א; תמר דפן, קצרין; אבי סובי, בת־ים; יוסי ושלי עובד, רמת השרון; עמית ברגיא, ת"א; ניר שמעונה, מכבים; נירה לבנט, חיפה; תלם עת, משואה; ענת קשאני, ב"ב; אריאל זך, הרצליה; וולף ברטה, חולון; אדית מדיני, קיבוץ גבעת חיים איחוד; מירי ואיל גריש, בית אלפא; יצחק מקאדר, כפ"ס; שרון יונה, ר"ג; בר חנה, ראשל"צ; בוזיה אשר, כפ"ס; רובינשטיין ישראל, ק. ביאליק; פנחס דוד, פתח־תקוה; מזרחי שלמה, בת־ים; שלומית קסלר, ים; ליפשיץ אלן, קרית־ים; אוחיון ניר, עפולה; דמרי רחל, מושב בית הגדי; משי רגוזינסקי, ב"ב; משי גורפינקל, ים; אסתי קובי, טבריה; יוסף בלוי, ים; פנינה סליחי, הוד השרון; רז בן אשר, קיבוץ עין המפרץ; צחי נעים, ים; משי רינגל, ים; משיח תמי, ר"ג; סוקרון שלמה, מושב משמר הירדן; איטה נקונסקי, ים; עינת אבן, קיבוץ גבת; ברקוביץ פאני, מגדל העמק; אורי אלבז, ב"ש; פאולה סצקובסקי, חיפה; הלית חפר, ק. חיים; נופר גיא, מושב עצמון; ביאלגורסקי חנית, ב"ב; סוניה נוה, רמת־אביב; ני שניצר, אריאל; קלירנה שפיץ, ים; גולדנברג מעין, חיפה; נסע ספיר, ת"א; דורון תבור, רחל תירא; לבנטל דני, ת"א; ענת ואיציק גנץ, טבריה; שחר א.ש. שלום קקון, חיפה; שמעון בוסקילה, בית שמש; רחל בורנשטיין, ים; משי אורי, קצרין; דרוקר רונן, כרמיאל; חנה פלדמן, ים; עמית משה, חיפה; אחי מלבנע, רמלה; משה יפה, רמלה; שרה דוראי, חיפה; סימה מזרחי, ים; בן יוסף הניה, ראשל"צ; דבורה קנטרוביץ, רחובות; טאגב רונית, חולון; אבישי בר עת, חיפה; הדרי יעקב, חצור הגלילית; וייס יצחק, קרני שומרון; שקרוב רפאל, רמלה; אסה צקרוב, פ"ת; אותנה טרב, בית שמש; רבקה צנבאוקר, ק. נת; ליפשיץ מור, ראשל"צ; הגרלסמן אהובה, ראשל"צ; מיכאל פלג, קבוץ מעיין; עמי שחר, ת"א; עליזה סביחות, כ"צ; לין אלמלית, מגדל העמק; דיין ניסים, נתניה; שפני רות, ת"א; פנינה ישראל, חיפה; עפרי רדיני, רמת הגולן; אלחזאני שירה, ב"ש; סוחוצקי עטרה, חיפה; משי ויסבן, פרדס־חנה; איציק ברסי, ק. מוצקין; צדוק רותם, ים; דפנה אקסל, ים; מיה מאירי, ת"א; הורסיז שוורץ, ת"א; לימוא אסף, ים; לביא דבורה, ראשל"צ; כהן תמר, חצור הגלילית; בן עסיה צור, צפת; איציק איזנברג, קרית ים; הלפנבאום מושיקו, נתניה; דורי הילד, ת"א; יורם ולימור סויסה, כרמיאל; משי אורלין, ק. שמונה; משי ראבילן, ים; פחנייס שמעון ורינת, הוד השרון; אמנון קינן, נשר; מעיין וגיא טייב, נתניה; בן עמי תמיר, בית שמש; חגית וגיא עמר, נתניה; אלישבע להר, ים; לימור דן, ק. ביאליק; יוסף גבעון, רמת השרון; דוד חלמן, בת־ים; אייל זכות, ראשל"צ; ישראלי שוש, ת"א; אורתם קרן, חיפה; אביזוב קלאודיה, ערד; קנסור נעמי, ק. חיים; גולדשמיט נורית, ים; תמר הורי, ים; סבית מזרחי, חיפה; חלי תורן, ים; איכלר יהודית, נתניה; רות גיסנרו, אחוד העם.

טוב לי עם עלית

תודה לכל המשתתפים, בגלל הפרסים... בגלל השוקולד... עלית

המועצה המקומית יקנעם עילית

למר יצחק רבין ראש ממשלת ישראל ולמר שמעון פרס שר החוץ

שפע ברכות לרגל קבלת פרס נובל לשלום

המועצה המקומית יהוד

למר יצחק רבין ראש הממשלה ושר הבטחון ולמר שמעון פרס שר החוץ

דבריכם בטקס קבלת פרס נובל לשלום באוסלו שהועברו בשידור ישיר בטלויזיה, נגעו לליבנו וריגשו אותנו מאד.
אנו גאים בכם ומחזקים את ידכם, להמשך התהליך להשגת השלום המיוחל.

יישר כח.

שלמה בקשי
ראש מועצת יהוד

מועצה מקומית פרדס-חנה כרכור

ברכות לבביות

למר יצחק רבין ראש הממשלה ושר הבטחון ולמר שמעון פרס שר החוץ

לרגל קבלת פרס נובל לשלום

לראש הממשלה מר יצחק רבין ולשר החוץ מר שמעון פרס

אתכם לאורך כל הדרך

מועצה אזורית שוקת
טל. 07-235340

מפעלי מתכת קדמני בע"מ
א.ת. ירכא טל. 04-961185-6

צרור ברכות

לראש הממשלה מר יצחק רבין ולשר החוץ מר שמעון פרס

לרגל קבלת פרס נובל לשלום

לראש הממשלה מר יצחק רבין
לשר החוץ מר שמעון פרס
ולראש הרשות הפלסטינית מר יאסר עראפת

לרגל קבלת פרס נובל לשלום

שאו ברכה והרבה הצלחה

מועצה מקומית קלנסואה
טל. 09-880243

כתר השמרון בע"מ
יצור והתקנת דודי שמש והשמל
א.ת. באקה אלגרביה
טל. 06-382554

לראש הממשלה מר יצחק רבין
לשר החוץ מר שמעון פרס
ולראש הרשות הפלסטינית מר יאסר עראפת

ברכות חמות לרגל קבלת פרס נובל לשלום

למר יצחק רבין ראש הממשלה ושר הבטחון
ולמר שמעון פרס שר החוץ

לרגל קבלת פרס נובל לשלום

שאו ברכה ודרך צלחה

מועצה מקומית אליכין
טל. 06-365781

המועצה המקומית ג'וליס

שפע ברכות

לראש הממשלה מר יצחק רבין
לשר החוץ מר שמעון פרס
ולראש הרשות הפלסטינית מר יאסר עראפת

לרגל קבלת פרס נובל לשלום

ראש מועצת ג'וליס

לראש הממשלה מר יצחק רבין
לשר החוץ מר שמעון פרס
ולראש הרשות הפלסטינית מר יאסר עראפת

ברכות לבביות לרגל קבלת פרס נובל לשלום

מועצה מקומית דיר אל אסד
טל. 04-9987577

ברכות חמות

לראש הממשלה מר יצחק רבין
ולשר החוץ מר שמעון פרס

לרגל קבלת פרס נובל לשלום

מועצה אזורית הגליל התחתון
טל. 06-767213

ברכות

למר יצחק רבין, למר שמעון פרס ולמר יאסר עראפת

לרגל קבלת פרס נובל לשלום

שאו ברכה והרבה הצלחה

מועצה מקומית ג'לג'וליה
טל. 9397493

למר יצחק רבין ראש ממשלת ישראל ולמר שמעון פרס שר החוץ

אלו והצליחו

מועצה מקומית אזור
אמנון זך-ראש המועצה והחברים

למר יצחק רבין ראש הממשלה ושר הבטחון
ולמר שמעון פרס שר החוץ

כל ברכות לרגל קבלת פרס נובל לשלום

מועצה מקומית באר יעקב
טל. 08-281083

שפע ברכות

לראש הממשלה מר יצחק רבין
לשר החוץ מר שמעון פרס
ולראש הרשות הפלסטינית מר יאסר עראפת

אתכם לאורך כל הדרך

מועצה מקומית תמרה
טל. 04-9946526

מיטב הברכות

למר יצחק רבין, למר שמעון פרס ולמר יאסר עראפת

לרגל קבלת פרס נובל לשלום

מועצה מקומית כפר ברא
טל. 03-9389173

לראש הממשלה מר יצחק רבין ולשר החוץ מר שמעון פרס

שפע ברכות והצלחה לאורך כל הדרך

מועצה מקומית באר טוביה

לראש הממשלה מר יצחק רבין
לשר החוץ מר שמעון פרס
ולראש הרשות הפלסטינית מר יאסר עראפת

לרגל קבלת פרס נובל לשלום

שאו ברכה ודרך צלחה

מועצה מקומית פסוטה
טל. 04-9871040

למר יצחק רבין, למר שמעון פרס ולמר יאסר עראפת

לרגל קבלת פרס נובל לשלום

אתכם לאורך כל הדרך

מועצה מקומית דבוריה
טל. 06-702243

לראש הממשלה מר יצחק רבין
לשר החוץ מר שמעון פרס
ולראש הרשות הפלסטינית מר יאסר עראפת

שאו ברכת שגשוג והצלחה בהשגת השלום

מרצפות המשולש
טל. 06-311583

צרור ברכות

למר יצחק רבין, למר שמעון פרס ולמר יאסר עראפת

לרגל קבלת פרס נובל לשלום

עלו והצליחו

מועצה מקומית שעב
טל. 04-9883437

למר יצחק רבין, למר שמעון פרס ולמר יאסר עראפת

ברכות לבביות לרגל קבלת פרס נובל לשלום

אלום הצפון
כפר עראבה
טל. 06-743792

כל ברכות

למר יצחק רבין, למר שמעון פרס ולמר יאסר עראפת

לרגל קבלת פרס נובל לשלום

מועצת ביר אל מקסור
טל. 04-9869584

לראש הממשלה מר יצחק רבין
לשר החוץ מר שמעון פרס
ולראש הרשות הפלסטינית מר יאסר עראפת

שפע ברכות והצלחה לאורך כל הדרך

חשמל זועבי בע"מ
טל. 06-765086

המשטרה חוקרת חשד: פרטיהם האישיים של כל תושבי המדינה – פרוצים

מאגרי מידע של משרד הפנים ובהם מידע על אזרחי המדינה – מופצים בשוק השחור

חברת 'מקבילית' מוכרת בשוק האפור המאגרים הממוחשבים ש"דלפו", כנראה, מאחת המפלגות אחרי הבחירות המוניציפליות האחרונות

(עט). היחידה הארצית לחקירות הונאה במשטרת ישראל פתחה לפני שלושה שבועות בחקירה נגד חברת "מקבילית", בחשד שהשיגה והחזיקה מאגרי מידע ציבוריים שלא כחוק.

עד כה לא בוצעו מעצרים, אולם עובדי החברה ומספר אנשי עסקים מאזור המרכז זומנו להעיד במשטרה.

אשתקד התקבלה במשרד המשפטים תלונה אנונימית, לפיה נגנבו ממשרדי הפנים והמשפטים דיסקים של מחשב, ועליהם פנקס הבוחרים שהוכן לקראת הבחירות המוניציפליות.

משרד המשפטים פתח בחקירה פנימית, שהסתיימה ללא תוצאות. לפני שלושה שבועות, התלוננו נציגי משרד המשפטים במשטרה על הגניבה, ונפתחה חקירה.

לכתב עת"ם נודע, כי חוקרי היחידה הארצית לחקירות הונאה חושדים שמאגרי המידע הממוחשבים שהחזיקה החברה, הגיעו לידיה לאחר שדלפו מאחת המפלגות, בתום מערכת הבחירות המוניציפליות לפני כשנה.

באותן בחירות, קיבלו המפלגות לראשונה העתקים ממוחשבים של פנקס הבוחרים הארצי. זאת, בכפוף להתחייבות, כי לא ימסרו העתקים. תוכנת המחשב, שכללה את פנקס הבוחרים, אובטחה בהגנות שונות, והעתקתה דרשה שלושה ימים לפחות.

בעקבות מידע מודיעיני, הגיעו חוקרי המשטרה אל חברה העוסקת במתן שירותי מידע לציבור. בין שירותיה מציעה החברה שירות מאגרי מידע עסקיים, הכולל בתוכו את מרשם הקבלנים, חברות עסקיות הנמצאות בכינוס נכסים ועוד.

כמו כן מציעה החברה מאגרי מידע המתבססים על מרשם התושבים הארצי.

דובר משטרת ישראל אישר, כי מתקיימת חקירה נגד החברה, שנפתחה בעקבות תלונת משרד המשפטים.

עד כה טרם התקבלה תגובת בעל החברה.

"נפרץ הקו האדום"

בעקבות הידיעה על פריצת מאגרי המידע, הכוללים נתונים אישיים של אזרחים ומכירתם בשוק השחור, אמר אתמול מנכ"ל משרד המשפטים ויו"ר המועצה הציבורית לשמירת הפרטיות, חיים קלוגמן, כי אם אכן יש עבריין שהעלה על דיסק את המידע ממרשם האוכלוסין והוא סוחר בו, אז "הצינו את הקו האדום".

לדברי קלוגמן, זו תופעה של צרוף מידע גלוי עם מידע חסוי, "ויותר הם יוצרים מאגר מידע לא חוקי".

עוד אמר: "אלמלא המצב החוקי היום, המגן על צנעת חייו של הפרט, היה אפשר בהצלבת מידע ממקורות שונים, ליצור את האח הגדול שיודע הכל".

כך למשל, הסביר קלוגמן, אפשר להתחבר לבנקים, ולדעת הכל על הכנסות או על אוברדראפט של אזרח, להתחבר לבתי כלבו ולדעת מי קנה מה ובכמה כסף, למסעדות – לדעת מי אכל בה וכמה שילם, וכן הלאה.

"אפשר לעשות סטריפטיז שלם של האזרח, עוד לפני שנכנסנו למחשב משרד הפנים וראינו נישואים, גרושים, ילדים ואימוצים, לפני שנכנסנו למחשב משרד הבריאות וקיבלנו תמונה על מצבו הבריאותי של האזרח ועל אשפוזים בבתי חולים לחולי נפש, ולפני שנכנסנו לתיק האישי בצבא", אמר.

"אנחנו מנהלים מלחמה דון־קישוטית, כיוון שאנשים לא מודעים למידת החומרה של העניין. אם הצלבת מקורות מידע תהפוך לעניין שבשגרה, תהיה כאן פגיעה חמורה בכבודו האישי של האדם, ובחוסנו הנפשי. המחשב הביא ברכה רבה והקלה על חיינו, אבל יש המכנים אותו 'מכשיר הפשיעה של שנות האלפיים'", אמר מנכ"ל משרד המשפטים.

הוא דיבר בתוכנית "הכל דיבורים" ברדיו.

עונשי מאסר לנהגים שהורשעו בנהיגה בזמן פסילה

(עט). – עונשי מאסר, פסילת רשיון וקנסות הוטלו אתמול בבית־משפט השלום בנצרת על נהגים שהורשעו בנהיגה בזמן פסילה ועבירות תנועה נוספות.

השופטת ראדע סעד גזרה על שי מנדלוביץ' בן 24 מנצרת עילית, שנתפס כשהוא נוהג במהירות מופרזת ובעת שרשיונו נפסל, שלושה חודשי מאסר בפועל, שישה חודשים על תנאי, שנת פסילה בפועל מלהחזיק ברשיון נהיגה ו־1,500 שקל קנס.

על אוהיל זעתרה (26) מכפר יפיע, שהורשע בנהיגה בזמן פסילה וללא מסמכים נוספים, נגזרו שישה חודשי מאסר בפועל, שישה חודשים על תנאי, פסילה מלהחזיק רשיון נהיגה למשך 18 חודש ו־1,000 שקל קנס.

על הנאשם השלישי, ערנאן בסול (36) מכפר ריינה, שהורשע בנהיגה בזמן פסילה וללא ביטוח רכב, נגזרו שלושה חודשי מאסר בפועל, שישה חודשים על תנאי לשנתיים, פסילה מלהחזיק רשיון נהיגה למשך 11 חודש, פסילה על תנאי לשנתיים וקנס בסך 2,000 שקל.

שר החוץ שמעון פרס נפגש אתמול עם הסנטור האמריקאי תום לנטוס בלשכתו בירושלים. (צילום: איתן הרמן)

צלפי ימ"מ מחופשים העידו במשפטו של עוזי משולם

(עט). – משפטם של עוזי משולם מיהוד ו־11 מחסידיו התחדש אתמול בבית המשפט המחוזי בתל־אביב. הדיון התנהל כפני השופט אמנון סטרשנוב בהעדרם של הנאשמים וללא כל הקירה נגרית, כיוון שהנאשמים פיטרו את הסניגורים וסירבו להיות נוכחים באולם.

באולם המשפט שררה אווירה תיאטרלית: צלפים מהיחידה המיוחדת למלחמה בטרור העידו במשפט כשהם מחופשים בתחפושות יצירתיות. אחד הצלפים הגיע אל דוכן העדים כאשר משקפי שמש על עיניו וכובע גרב לראשו ומסתיר גם את פיו. הסניגור הופתע מההופעה המוזרה ואמר "זהו לוחם נינג'ה". השופט סטרשנוב סירב לשמוע את עדותו במצב כזה והמחופש נשלח להחליף תחפושת אחרת, שכללה שפם ופיאה נוכרית.

אנשי כוחות הביטחון אמרו בעדויותיהם, כי משולם הגיע לפגישה עם המפכ"ל, רב־ניצב אסף חפץ, באזור מגוריו ביהוד כאשר הוא מחופש לאברך. היה חשד שהוא נושא על גופו מטען חבלה. לאחר חיפוש, שנערך חרף התנגדותו, נמצאו על גופו שני אקדחים טעונים עם כדור נצור בקנה.

הצלפים טענו עוד, כי ידי כוחות הביטחון באו רק בתגובה לירי מוקים מכוון ביתו של משולם. הם דחו את טענת המתבצרים, כי נרו ללא פרובוקציה מצידם.

משולם וחסידיו פיטרו את סניגוריהם לפני שבועות אחדים, אך בית המשפט דחה את הפיטורין. שני הסניגורים, עו"ד שמחה זיו ועו"ד צדוק חוגי, נכחו באולם המשפט, אך לא ניהלו חקירה נגדית.

חשוד באונס עובדת ניקיון בבית־ספר

(עט) – ג'יהאד עבד אל חכים (28) מכפר מגרא שבגליל המערבי, החשוד באונס עובדת ניקיון בבית־ספר בקריות, נעצר אתמול לשישה ימים בפקודת בית־משפט השלום בחיפה.

נציג משטרת זבולון טען, כי החשוד אנס את המתלוננת לפני כשבועיים ואיים עליה שיכפיש את שמה בכפרה אם תתלונן.

השופטת קבעה שיש מקום לאפשר למשטרה להשלים את החקירה כשהחשוד במעצר והורתה להאריך מעצרו בשישה ימים.

הוריה של נטלי ויסמן החשודים ברציחתה ליוו אותה למנוחות

(עט). – נטלי ויסמן־טרגלית בת 33, שנרצחה ביום חמישי שעבר בדירתה בבת־ים, הובאה אתמול למנוחות בבית העלמין ירקון שליד צומת מורשה.

בהלוויה השתתפו בני משפחה, בעלה לשעבר של הנרצחת, וכן הוריה, החשודים ברצח.

הוריה הובאו למקום כשהם מלווים על־ידי שוטרי צוות החקירה המיוחד של משטרת מרחב איילון. השניים בכו כל זמן ההלוויה והאם, מרים ויסמן בת 74, מלמלה כל העת "מסכנה, מסכנה".

אחרי ההלוויה הוחזרו ההורים החשודים לבית הכלא. האם עצורה באברבנאל ואילו האב, מיכאל ויסמן בן 72, נמצא במרכז הרפואי של שירות בתי הסוהר ברמלה, בשל טיפולים רפואיים.

מהמשטרה נמסר, כי אין התקדמות בחקירת ההורים החשודים. השניים מכחישים כל קשר לפשע.

ביה"ח מטפל באוכלוסיה של 300.000

מנהלי מחלקות ב"סורוקה" קובלים על מצוקת אישפוז ומחסור חמור בכוח אדם

מאת אמיר רוזנבליט

מנהלי המחלקות הפנימיות בבית החולים "סורוקה" בבאר שבע מתריעים על מצוקת אישפוז קשה. מנהל הסיבה הפנימית פרופ' שאול סוקניק, וראשי המחלקות נועדו אתמול עם מנהל בית החולים, ד"ר חיים ראובני, ושטחו בפניו טענות קשות על מצוקת האישפוז.

פרופ' סוקניק טען אתמול כי התפוסה במחלקות הפנימיות של בית החולים עולה על 150 אחוז, ובהיעדר חדרי אישפוז, נאלצים חולים רבים לשכב במסדרונות המחלקות, ונפגעת פרטיותם של החולים. הוא ציין כי יש מחסור חמור בכוח אדם מקצועי. עוד אמר כי בחודשי החורף מחריפה המצוקה בשל ריבוי האישפוזים, בעיקר של קשישים. מנהלי המחלקות קבלו על חוסר יכולת לתפקד "בתנאים בלתי נסבלים".

מנהל בית החולים אמר כי הוא מבין לליבם של מנהלי המחלקות, אולם אין באפשרותו לעשות לשיפור המצב, בשל היעדר תקציב.

בית החולים "סורוקה", בבעלות קופת חולים הכללית, הוא המוסד האישפוזי היחיד בנגב, המטפל באוכלוסיה של למעלה מ־300,000 נפש. דו"ח מבקר המדינה האחרון מתח ביקורת קשה על שרותי האישפוז הקשים השוררים בבית החולים. הדו"ח קבע כי עם הגידול בביקוש לשירותי בריאות, עקב הגידול הניכר באוכלוסיית הנגב, ונוח ההחמרה במצבה הכספי של קופת החולים, אין בית החולים מסוגל לספק את מלוא השירותים הרפואיים הדרושים באזור.

"במחלקות הפנימיות והמחלקות היולדות יש מצוקה קשה: תפוסת יתר קבועה, צפיפות, תנאים פיסיים גרועים, כוח אדם מועט וציוד מיושן. המצב פוגע באיכות הטיפול במאושפזים", נאמר בדו"ח.

המבקרת קבעה עוד כי המספר הכולל של מיטות האישפוז ל־1,000 נפש בנגב הוא הקטן ביותר בהשוואה לכל אזור אחר בארץ. מספר המיטות לאישפוז גריאטרי, כולל סיעודי, אינו מספיק. חולים גריאטריים מאושפזים בבית החולים "סורוקה", אף שאינם זקוקים לאשפוז רגיל.

בדו"ח נאמר כי יש להוסיף מיטות ל"סורוקה", לפתח שירותי התשתית, להוסיף מיכשור ולהגדיל את תקן העובדים: "המצב החמור העולה מהבדיקה דורש פתרון מיידי, על כן שומה על משרד הבריאות וקופת חולים הכללית להגיע לאלתר להסכמה בעניין מימון פעולות אלה, ולמצוא את המשאבים הכספיים הדרושים. יש למנוע דחייה ו'סחבת' נוספים בהתחלת פעולות הבינוי". "ההצעה של משרד הבריאות לבנות בית חולים נוסף בנגב חייבת להיבדק בדיקה עניינית וכלכלית, מתוך ראיה לאומית רחבה לטווח רחוק, ובחינת הצרכים הצפויים".

בכיר בקק"ל: הערבים הישראלים – הסכנה האמיתית לקיום המדינה

מאת נח זבולוני

נשיא קק"ל בקנדה, אבנר רגב, אמר באחרונה כי הערבים הישראלים הם הסכנה האמיתית לקיומה של מדינת ישראל, ולא הפלסטינים בשטחים או ערבים מחוץ למדינת ישראל, מוסר העיתון "ישראל שלנו", היוצא לאור בניו־יורק.

רגב, שמילא בעבר תפקיד בכיר בשירות הביטחון, אמר את הדברים לרדיו הישראלי במונטריאול. הוא נימק את קביעתו בכך שעד לפני מספר שנים מנתה האוכלוסיה הערבית בישראל בין 12 ל־17 אחוז מהאוכלוסיה, ובעקבות גידול טבעי מהיר מגיעה כיום ל־21 אחוז.

לדבריו, יוכלו הבוחרים הערבים להכניס לכנסת הבאה 14־15 חברי כנסת ערבים, שיקבעו איזו מפלגה תרכיב את הממשלה הבאה. בעקבות הנהגת בחירות אישיות לראשות הממשלה, יוכלו המצביעים הערבים לקבוע גם מי יהיה ראש הממשלה הבא של ישראל.

בתשובה לשאלת מאזינים, אמר רגב כי בקרוב יושגו הסכמי השלום עם הפלסטינים, ואז תעלה בכל חריפותה בעיית הערבים בישראל. לדעתו, ידרשו הערבים הישראלים זכויות להגדרה עצמית כמיעוט מוכר, ואולי גם את ביטול חוק השבות.

רגב האשים את ראשי המדינה בניסיון להתעלם מן הבעיה, והזהיר כי לא יוכלו להמשיך לעשות זאת כאשר ידרשו הערבים הישראלים להפוך את ישראל למדינה השייכת לכל אזרחיה.

ארבעה אנשים נהרגו אתמול בתאונות דרכים

מאת אמיר רוזנבליט ועתי"ם

ארבעה אנשים נהרגו אתמול בתאונות דרכים במקומות שונים בארץ.

רוכב אופניים בן 20 נהרג אתמול בצהריים מפגיעת אוטובוס בדרך ההגנה בתל־אביב. צוות ניידת טיפול נמרץ של מגן־דוד־אדום ביצע החייאה, אך רופא קבע את מותו. נהג האוטובוס עוכב לחקירה בענף התנועה של משטרת תל־אביב.

צעירה בת 25, שנסעה במכונית פרטית, נהרגה אור לאתמול לאחר שהרכב סטה בנסיבות בלתי ברורות מנתיבו והתנגש בעמוד. נהג הרכב נפצע באורח קל עד בינוני ואושפז בבית החולים הלל יפה.

תושבת ראשון־לציון נהרגה אתמול בבוקר בתאונת דרכים בעיר. האשה הצתה את הכביש בלווית בנה במעבר חציה ברחוב לישינסקי, סמוך לשופ־אין בראשון לציון. מיניבוס שעבר במקום פגע באשה והרגה. צוות נט"ן בתחנת מד"א בראשון לציון הגיע למקום, אולם לרופא לא נותר אלא לקבוע את מותה.

הולך רגל בן 78, עולה מאתיופיה, נהרג אמש בתאונת דרכים בבאר־שבע. סמוך לשעה 19:00 נפגע הרגל מאוטובוס של התחבורה העירונית ברחוב יהודה הלוי בעיר. הוא נפצע קשה והועבר לבית החולים סורוקה, שם נקבע מותו. לשכת התנועה של משטרת מרחב הנגב חוקרת את נסיבות התאונה.

פ.י.ב.י. למלאכה בע"מ (לשעבר בנק למלאכה בע"מ)
ע"י הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ
רחוב אחד העם 9, תל־אביב

הודעה לבעלי המניות בחברה על כינוס אסיפה כללית שנתית

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום ד', 28 בדצמבר 1994, בשעה 11:30 במשרדי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, רח' אחד העם 9, תל־אביב, קומה 6, חדר מס' 638.

על סדר היום:
1. אישור הדו"חות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 1993.
2. הודעה על מינוי חברי הדירקטוריון.
3. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.
4. שונות.

הדו"חות הכספיים של הבנק, והנוסח המלא של הצעות ההחלטות שתובאנה לאישור האסיפה פתוחים לעיון במשרדי החברה.

בפקודת הדירקטוריון,
עדיאל דיסקין, עו"ד – מזכיר

* או בכל מועד אחר בו תידחה האסיפה בהתאם לתקנון החברה.

הערה:
חבר הזכאי להיות נוכח ולהצביע באסיפה הנ"ל, רשאי למנות בא־כח שיהיה נוכח ויצביע במקומו.
בא־כח כזה אינו חייב להיות חבר. טפסי יפוי־כח יופקדו במשרדי החברה לפחות 48 שעות לפני מועד האסיפה.

ברכות לעיר כרמיאל

למר עדי אלדר
ראש העיר ויו"ר מרכז השלטון המקומי
ולתושבי כרמיאל
שפע ברכות לחגיגות השלושים
ואיחולינו הלבביים
להמשך תנופת הפיתוח!

כה לחי
קליל תעשיות בע"מ

אלביט בגרים כרמיאל – טכנולוגיה משגשגת בגליל

בשנת 1980 נענתה אלביט לקריאה לפתח וליהד את הגליל והקימה בכרמיאל מפעל לתפארת. למפעל זה הועבר בהדרגה מערך הייצור של החברה.
בשנת 1987 הושלמה הרחבה נוספת של המפעל והוא קלט את מלוא פעילות הייצור של החברה, החל מקליטת חומרי הגלם ועד למשלוח המוצר המוגמר ללקוח.
אלביט כרמיאל ניצבת בחזית הטכנולוגית מבחינת תשתיות הייצור שלה. אלו כוללות מכונות אוטומטיות מבוקרות מחשב לעיבוד שבבי, להרכבת מעגלים מודפסים ולחיווט כבלים ורתמות, ציוד בדיקה אוטומטי לכרטיסים ומוצרים ואמצעי מיחשוב לתכנון ובקרת תהליכי ייצור.
אלביט כרמיאל מוסמכת כספק ע"י מוסדות ולקוחות רבים בארץ ובעולם.
חב' McDonnell Douglas, יצרנית ה־F-15, בחרה באלביט כספק מועדף והעניקה לה את דרוג "הזהב" עבור יישום תהליך בקרה סטטיסטית של תהליכים, אותו הנהיגה החברה.
המפעל משתרע על שטח של 17,000 מ"ר ומועסקים בו למעלה מ־550 עובדים. 85% מהם תושבי כרמיאל והסביבה.
כח האדם המועסק בכרמיאל הינו מגוון וכולל בצד אנשי הייצור, אחוז גבוה של מהנדסים, טכנאים, טכנולוגים, אנשי הרכשה ולוגיסטיקה.
מדיניות החברה היא מתן עדיפות לתושבי כרמיאל במשרות מתפנות באגף הייצור. כן מעודדת אלביט ומסייעת בדיור ובהלוואות לעובדים המעוניינים להעתיק את מקום מגוריהם לכרמיאל.
איכות חיי העבודה במפעל היא מהגבוהות בתעשיה. המפעל ממוזג בקיץ ומחומם בחורף, לעובדים מוגשות ארוחות חמות מסובסדות ולרשותם הסעות מאורגנות מבתיהם לעבודה וחזרה. כן נהנים העובדים מפעילות רווחה מגוונת ביותר, בין היתר חברות ב"קאנטרי קלאב" המקומי.
המפעל מקפיד מאד על תרומתו לאיכות הסביבה. והוא זכה בפרס ראשון בתחרות "מגן הסביבה לתעשיה, 1994" בתחום האלקטרוניקה. הפרס הוענק לו השנה ע"י השר לאיכות הסביבה, בטכס שנערך במשכן הכנסת.

ברכות חמות לעיריית כרמיאל
ולראש העיר מר עדי אלדר
לרגל חגיגות 30 שנה להוסדה
שאו ברכת בניה ופיתוח
המועצה המקומית אבו גוש
مجلس أبو غوش المحلي

לכרמיאל
במלאת 30 שנה לעיר
שאו ברכת שגשוג ופריחה
מועצה מקומית בית ג'אן

מטוסי קרב רוסיים הפציצו את גרוזני – לראשונה מאז החלו הקרבות בצ'צ'ניה

בהפצצה נהרג לפחות אזרח אחד; נשיא צ'צ'ניה קורא לחידוש המו"מ עם מוסקווה

גרוזני (סוכנויות הידיעות). – מטוסים רוסיים הפציצו אתמול בלילה ארבע פעמים את לב בירת צ'צ'ניה, גרוזני. ארבעה פיצוצים עזים הורגשו במרכז העיר, ולוחמים צ'צ'נים ירו על המטוסים. בהפצצות נהרג לפחות אזרח אחד ונהרסו למעלה מ־10 בתים.

מדיווחי סוכנויות הידיעות עולה כי מטוסים רוסיים הטילו ארבע פצצות בלב עיר הבירה גרוזני. לפחות 10 בתים נהרסו בהפצצות, ביניהם ביתו של קולונל של הצבא הרוסי. ככל הנראה נהרג לפחות בן אדם אחד, ועשן התמר משני מכתשים עמוקים שנוצרו בעקבות ההפצצה. עיתונאי צ'צ'ני בגרוזני מסר כי גשר קרוב לארמון הנשיא בלב העיר נהרס בהפצצה, ובמספר בתים פרצו דליקות. עוד מסר כי מגדל הטלוויזיה נפגע קל בהפצצה, השידורים הופסקו לזמן קצר, אך חודשו.

דלתות של מסעדה בקרבת לב העיר, בה ישבו עיתונאים, נהדפו מעוצמת הפיצוצים. הכתבים רצו לרחוב ושמעו את המטוסים מעל לעיר. מיד לאחר מכן נשמעה אש נ.מ. של הלוחמים הצ'צ'נים.

מנהיג צ'צ'ניה, ג'וחאר דודאייב, קרא אתמול בערב לחידוש שיחות השלום עם רוסיה, ואמר כי יש להפסיק את הפעולות הצבאיות באיזור.

סוכנות "טאס" לא הבהירה אם דודאייב הציע הפסקת אש. היא גם לא מסרה אם דודאייב מוכן עתה להיענות לתנאיו של ילצין, אותם דחה בימים האחרונים.

מפציצי־קרב רוסיים הטילו מספר פעמים פצצות על עיבורי גרוזני, מאז שיגרה מוסקווה ב־11 בדצמבר חיילים וטנקים לצ'צ'ניה, אך עד היום נמנעו מתקיפה ישירה על עיר הבירה. הכוחות הרוסיים התקרבו אמש למרחק של שישה קילומטרים מגרוזני, כבשו כפר מצפון מערב לעיר והדפו את לוחמי צ'צ'ניה אל עיבורי העיר. הם תקפו מוצבים אחרים במסוקי־תקיפה, רקטות ותותחים.

במוסקווה הבהירה ממשלת רוסיה כי תגביר את המאמצים לחסל את ההתנגדות באיזור המוסלמי, שהכריז על עצמאות ב־1991.

צ'צ'ניה קראה אמש לעמי הקווקז לחוש לעזרתה במלחמה נגד הרוסים. מפקד כוחות צ'צ'ניה השמיע קריאה דרמטית בטלוויזיה המקומית אל יתר איזורי הקווקז, מדרום לרוסיה, לקום ולהילחם ברוסים. "אני קורא לעמים של איזור הקווקז כולו לקום ולהדוף את התוקפן," אמר הקולונל אסלאן מאסחאדוב בנאום בטלוויזיה.

הצ'צ'נים השמיעו קריאות דומות בעבר, אך היתה זו הפעם הראשונה שעשו זאת מאז שיגר הנשיא ילצין חיילים וטנקים כדי לדכא את נסיונם לזכות בעצמאות.

חיילי משרד הפנים הרוסי התפרסו באיזור מוסקווה – מחשש לפיגועים

מוסקווה (א.ס.). – החלטתו של נשיא רוסיה לשלוח חיילים ונגמ"שים להגן על מוסקווה כנגד פיגועי טרור צ'צ'ניים אפשריים משכה אמש ביקורת רבה, לצד תרועות הידד של תושבי מוסקווה נגועת האלימות.

בשעה שהכוחות הרוסיים תוקפים את צ'צ'ניה, חיילי משרד הפנים חמושים היטב התפרסו לאורך הכבישים המובילים לבירת רוסיה. נגמ"שים וחיילים חמושים עמדו לצידי ה"טבעת" המקיפה את מוסקווה, והחיילים בדקו את המכוניות הנכנסות.

נקודות הבדיקה הוצבו לשם "מניעת חדירה של אלמנטים קרימינליים," אמר אחד מהפקידים הבכירים במשרד הפנים.

מבקריו של ילצין האשימו אותו כי צעדיו באיזור מוסקווה נועדו למשוך את תשומת הלב מהחלטתו הלא פופולרית בנוגע לצ'צ'ניה. "אני חושב שהשלטונות פשוט מנסים להראות בכל דרך אפשרית שהם דואגים לשלום התושבים," כתב אמש אלקסיי פסקוב בעיתון "וצ'רניה מוסקווה."

מבקרים אחרים טענו כי פרישת החיילים מהווה צעד פוליטי ולא ביטחוני. "ילצין יודע שהאיום העיקרי הוא לא בצ'צ'ניה אלא במוסקווה," אמר ויקטור קרמניוק, סגן יו"ר המכון הרוסי לענייני ארה"ב וקנדה. קרמניוק אמר כי בעייתו האמיתית של ילצין היא בבית, שם עליו להוכיח לתושבים כי הוא עדיין שולט במצב.

התושבים, לעומת זאת, שמחו על הצעד, ללא קשר לנעשה בצ'צ'ניה. "אנו צריכים יותר משמעת," אמר אחד התושבים. "אני חושב שהצעד מוצדק – לצד הגנה מפני הפושעים הצ'צ'נים יוכל הנשיא גם להילחם בפשע במוסקווה," אמר אחר.

קרן המטבע הבינ"ל משבחת את התקדמותה הכלכלית של פולין

וארשה (עי־פי־איי). – יו"ר קרן המטבע הבינלאומית, מישל קאמדסוס, שיבח אמש את הרפורמות הכלכליות המוצלחות בהן פתחה פולין לפני חמש שנים, ואמר כי הוא סומך על כך שפולין גם תצליח לבלום את האינפלציה, העומדת כיום על 27 אחוז לשנה.

קאמדסוס, שהגיע לוארשה כדי לעמוד על ההתקדמות, חמש שנים לאחר שחתם עם פולין על ההלוואה הראשונה שלאחר העידן הקומוניסטי, שיבח מאוד את מאמצי הרפורמה במדינה, למרות שבמשך השנים היו חמישה חילופי ממשלה.

שר האוצר הפולני קולודקו ניצל את ההזדמנות כדי להודיע, כי החל מה־1 בינואר תאמץ פולין את דרישות קרן המטבע, בדבר המרה חופשית בכל עיסקות המטבע בתחום מאזן התשלומים.

פולין היא המדינה הראשונה במרכז אירופה המבטלת את ההגבלות על מט"ח לגבי מסחר ושירותים, אם כי גם בשלוש המדינות הבלטיות נהוגה המרה חופשית בעיסקות של מאזן התשלומים. הגבלות מסויימות יישארו בתוקפן לגבי זרימת הון.

קולודקו גם הודיע כי פולין מילאה אחר כל הקריטריונים שקבעה קרן המטבע לגבי הסכם קו האשראי בן 18 החודשים, העומד לפקוע במארס 1996. הוא הוסיף כי ייתכן שלאחר פקיעת ההסכם לא תהיה פולין זקוקה עוד לקו אשראי מיוחד.

קאמדסוס אמר בחיוך לקולודקו כי "במונחים של כדורגל, אתם משחקים עתה בליגה העליונה." הוסיף כי "תשיגו את הפרס השערים הטוב ביותר אם הפרלמנט יאשר את תקציב הממשלה לשנת 1995, וימשיך נמרצות בדרך הרפורמה."

אשה התחזתה במשך 15 שנה לשייח' מחולל נסים

קאהיר (עי־אף־פי). – אשה המתגוררת בכפר באזור פאיום, כ־100 ק"מ דרומית לקאהיר, הצליחה להתחזות במשך 15 שנה לשייח' מחולל נסים, עד שנאסרה השבוע על־ידי המשטרה, דיווח אמש העיתון הממשלתי אל־גומהורייה.

תושבי הכפר עסקה המתחזה במשך 15 שנה כשומרת של השייח' שנקבר, שנודע בשל יכולתו המופלאה לממש את ציפיות, גם אפילו אלו שנראו להם בבלתי אפשריות. בין המשאלות שמילא השייח' היו הפיכת אשה עקרה לאם פוריה, והפרדה בין בעל לבין אשתו השניה.

השבוע גילו התושבים ההמומים כי השייח' שוכרי הוא בעצם אשה, ושמה חזנה בופתאח, שהצליחה לתעתע בהם במשך שנים ארוכות ולגזול את כספם.

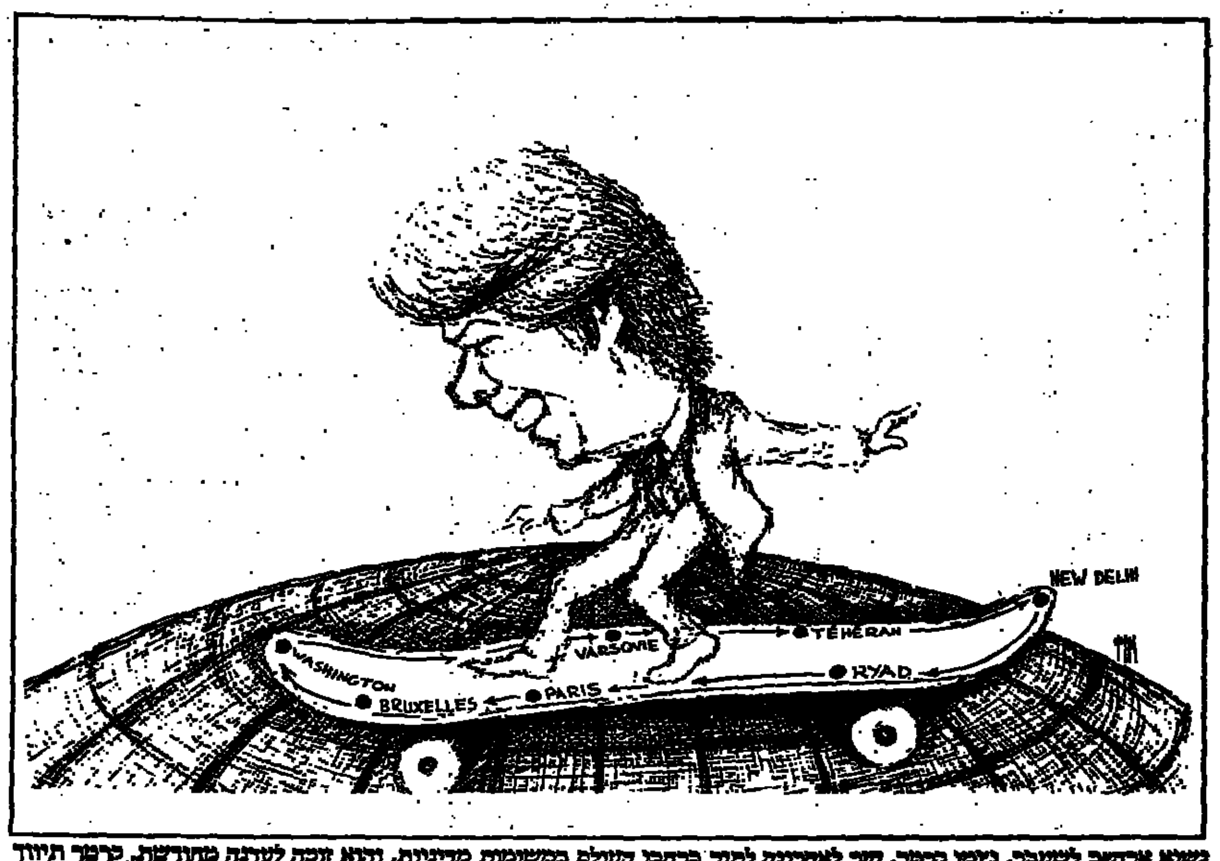

נשיא ארה"ב לשעבר, ג'ימי קרטר, חזר לאחרונה לתוך כרתבי העולם במשימות מדיניות, והוא זכה לעדנה מחודשת. קרטר תיווך בהצלחה במשבר בין צפון קוריאה וארה"ב, והשיג הסכם לפרישתו של נשיא האיטי ולחזרתו של המנהיג הנבחר. שלשום הגיע קרטר לבוסניה, ואתמול דיווח על נכונתם של הסרבים להפסקת אש מיידית (קריקטורות ארכיון: ממסעותיו של קרטר כנשיא)

מקורות בקוריאה: הטייס האמריקאי יוחזר בקרוב

סאול (א.ס.). – פקידים בארה"ב מתכוננים לנסות ולפגוש היום נציגים רשמיים של צפון קוריאה, לאחר שפגישה שנועדה להתקיים אתמול בנושא החזרתם של שני הטייסים האמריקאיים בוטלה ברגע האחרון.

"אני יודע שאנו עדיין רוצים לדבר עמם," אמר דובר צבאי אמריקאי, ג'ים קולס, כשנשאל על ידי עיתונאים האם ייעשו ניסיונות נוספים לקבוע פגישה עם נציגי קוריאה.

לא ברור האם טייסי המסוק הצבאי האמריקאי נורו על ידי צפון קוריאה או שנחתו נחיתת חירום. הבית הלבן פרסם אמש כי הטייס דיוויד המילטון נהרג, והטייס השני, בובי הול "עדיין בחיים, ולפי הדיווחים שבידינו אינו פצוע."

עיתון דרום קוריאני המתמצא היטב בנעשה בצפון פרסם אמש ידיעה, לפיה מקור קוריאני בכיר באו"ם אמר כי השניים יוחזרו במהרה לידי ארה"ב. "בהתחשב ביחסים המשתפרים במהירות בין קוריאה וארה"ב, החזרת הגופה והטייס החי ייעשו בקרוב," כתב העיתון "האן קוריאה שינמון".

"האחים המוסלמים" ישתתפו בבחירות לפרלמנט המצרי

מאת דן אבידן, קאהיר

תנועת "האחים המוסלמים" מתכוונת להשתתף בבחירות הבאות לפרלמנט המצרי שתערכנה במחצית השניה של השנה הבאה, כך נמסר אתמול בקאהיר.

לפני ארבע שנים החרימה התנועה את הבחירות. השתתפותה בבחירות הבאות עלולה להגדיל את כוחן של סיעות האופוזיציה. חלק מסיעות האופוזיציה החרימו אף הן את הבחירות הקודמות, ועתה "תנועת האחים המוסלמים" שוקלת לרוץ לבחירות הקרובות תחת חסות כמה מהן. הנשיא מובארק לא מאפשר לאחים המוסלמים להשתתף בבחירות כתנועה פוליטית.

איגוד האחים המוסלמים שנוסד ב־1929 פורק ב־1954, ומאז הוא משולל מעמד חוקי. הוא שולט כעת ברוב האיגודים המקצועיים ונהנה מחופש פעולה יחסי, תחת עינם הפקוחה של שירותי הביטחון.

לדברי מקור המקורב לארגון, שדיבר בעילום שם, מעוניינים האחים המוסלמים בנציגות בפרלמנט, בו הם רואים במה פוליטית חשובה, וסבורים כי המשך החרם על הבחירות עלול להביא לבידודם.

קרטר: הסרבים בבוסניה הסכימו להפסקת אש מיידית ולדון בתוכנית השלום של המעצמות

סגן נשיא בוסניה: לקרטר אין מידע נכון על כוונות הסרבים

פאלה (א.ס.). – המתווך האמריקאי ג'ימי קרטר אמר אמש, כי המנהיגים הסרבים הבוסניים הסכימו להפסקת אש מיידית במלחמתם עם המוסלמים, והם מוכנים לדון בתוכנית השלום של המעצמות הגדולות.

נשיא ארה"ב לשעבר אמר, כי אחרי שיחות של מספר שעות עם המנהיג הסרבי הבוסני רדובן קרדז'יץ', הוא ישוב לסרייבו כדי להעלות את הצעת הפסקת האש בפני הממשלה המוסלמית של בוסניה.

קודם לכן מסר סגן נשיא בוסניה, איוף גאניץ', כי לקרטר אין מידע נכון לגבי הכוונות של המנהיגים הסרביים. "נראה כי למר קרטר אין מידע נכון, והוא גם עלה על דרך העלולה לפגוע בהישגיו למען זכויות האדם," אמר.

קרטר מסר כי ידווח לבית הלבן על תוצאות פגישתו עם קרדז'יץ'. על ההסכם להפסקת אש חתמו קרטר, קרדז'יץ', ומפקד הצבא הסרבי הבוסני, הגנרל מלאדיץ'. הוא כולל הבטחה להפסיק את ההסרדות הסרביות לפעולות האו"ם.

קרדז'יץ' הזכיר במהלך הפגישה עם קרטר את הידידות הארוכה בין ארה"ב לסרבים, שהחלה עוד בימי מלחמת העולם הראשונה, וטען כי סיקור לא הוגן בכלי התקשורת הביא לפגיעה במוניטין של הסרבים.

"ייתכן כי היום אנו עומדים בפני אחת מההזדמנויות הנדירות בהן תוכלו להראות לעולם את מחוייבותכם לשלום," הציג קרטר. "אני לא יכול להכחיש את הטענה שהעם האמריקאי נחשף יותר לצד אחד של הסכסוך," הוסיף.

שני האישים נפגשו במלון בכפר הנרזוק כ־15 ק"מ מסרייבו, ומאוחר יותר חזר קרטר לעיר.

אתמול בבוקר ערך קרטר סיור מהיר ברחובות העיר הנצורה, לפני שחצה את הגבול המוביל לשכונות שבשליטת הסרבים. קרטר ואשתו רוזלין, שנסעו במכונית עליה התנוסס דגל ארה"ב, זכו לליווי צמוד עד לבירת הסרבים, פאלה. הם זכו לקבלת פנים חמה, ועשרות אנשים המתינו להם ברחובות, נופפו בדגלים וזרקו לעברם פרחים.

שלשום נפגש קרטר עם מנהיג בוסניה, אלייה איזטבגוביץ', ועם פקידים רשמיים אחרים בסרייבו, והבטיח לדווח להם על תוצאות פגישותיו בפאלה.

קרדז'יץ' הזמין בשבוע שעבר את קרטר לבוסניה, וביקש ממנו לנסות ולקדם את תהליך השלום. מוקדם יותר השנה הצליח קרטר לתווך במשברים עם צפון קוריאה והאיטי, אולם שליחותו בבוסניה נתקלה ביחס חשדני של שני הצדדים. איזטבגוביץ' ונשיא סרביה מילושביץ' הזהירו כי הסרבים בבוסניה עשויים לנסות להשתמש בקרטר על מנת להשיג את ביטולה של תוכנית השלום שהציעה "קבוצת הקשר", בה חברות בריטניה, גרמניה, צרפת, רוסיה וארה"ב.

התוכנית, שזכתה לאישורה של ממשלת בוסניה המוסלמית, קובעת כי הסרבים צריכים לסגת מאדמות רבות אותן כבשו. בשלב הסופי של התוכנית אמורים הסרבים להישאר עם 49 אחוז משטחי בוסניה, 21 אחוז פחות מהשטחים הנתונים לשליטתם היום.

לאחר הפגישה עם איזטבגוביץ' אמר קרטר כי הוא לא יציע תוכנית שלום חדשה, אולם מקורות מערביים בסרייבו אמרו כי ממשלת בוסניה מטילה ספק ביכולתו של קרטר להשיג הסכם שלום.

אמש, ציינו מקורות או"ם בסרייבו כי מאז שחודשו הטיסות לעיר, ביום שבת האחרון, הגיעו 14 מטוסי אספקה של האו"ם. הדובר ציין כי לעיר הגיעו גם מספר שיירות מזון חלקי.

מטען חבלה רב עוצמה פורק בצפון אירלנד – לראשונה מאז הפסקת האש

בלפאסט (עי"ר). – אנשי היחידה לפירוק פצצות פירקו אתמול לפנות בוקר מטען חבלה רב עוצמה שהוטמן בפתח חנות רהיטים באניסקילן, ליד גבול צפון אירלנד עם הרפובליקה האירית, אמר דובר מטעם המשטרה, שהוסיף כי איש לא נפגע, ולא נגרם כל נזק.

הדובר אמר כי המטען הורכב משקית פלסטיק ובה 4.5 ליטרים של דלק, שני מרעומים, סוללות וקילוגרם אחד של חומר נפץ. עוצמתו של המטען גדולה פי 10 מעוצמת מטענים אחרים שהתגלו או הופעלו בשנים האחרונות, והוא התגלה בעקבות שיחת טלפון אנונימית למשטרה.

בהמשך ציין הדובר, כי אף ארגון לא נטל על עצמו את האחריות להנחת המטען, ולא נעשה שימוש בצופן בשעת מסירת הידיעה הטלפונית, כפי שנהוג בדרך כלל בשעת מסירת הודעות מטעם ארגוני הגרילה המקומיים.

המטען הונח בקרבת מקום לנקודה בה נהרגו ב־1987 13 איש, באחד מהפיגועים הקטלניים ביותר בצפון אירלנד, שבוצע בידי אנשי הצבא הרפובליקאי האירי.

זהו מטען החבלה הראשון המתגלה בצפון אירלנד מזה ארבעה חודשים, מאז נחתם הסכם הפסקת האש עם הצבא הרפובליקאי האירי בחודש ספטמבר 1994, וההסכם להפסק פעולות האיבה בין הפלגים הפרוטסטנטיים והקתוליים היריבים.

פיסגת מדינות המפרץ נפתחה בבחריין; שרי ההגנה יציעו להגדיל הכוח הצבאי המשותף

בחריין (א.ס.). – מנהיגי המועצה לשיתוף פעולה במפרץ הפרסי החלו אמש בפגישת הפיסגה השנתית שלהם, בניסיון להגדיל את הכוח הצבאי המשותף ולהתגבר על מחלוקות גבול רבות שמסדירות את הברית, בה חברות שש המדינות.

לפגישה בת שלושה הימים קדמו שבועיים של התנגשויות בבחריין בין כוחות הביטחון לבין מוסלמים שיעים, התנגשויות שהדגישו את הצורך הדחוף ליישר את ההדורים על מנת לפנות כוחות למלחמה בפונדמנטליזם האיסלאמי.

כוחות הביטחון והמשטרה הוצבו לאורך כל הדרכים הראשיות המובילות למלון מרידיאן, שם שוהים מנהיגי ערב הסעודית, איחוד האמירויות, כוויית, עומאן, קטר ובחריין. אמש לא דווח על בעיות ביטחון כלשהן, אולם שלשום בלילה ירתה המשטרה גז מדמיע על קבוצת פעילים שניסו לחסום את הרחובות. על מנת להדגיש את שליטת הממשלה במצב, הוארו רבים מהרחובות בבחריין בתאורה צבעונית מיוחדת.

אמיר בחריין, השייח' איסה בין סלמן אל חליפה, הזכיר את נושא הביטחון בנאומו בפתיחת הוועידה. האמיר אמר כי בעולם המתחלק לגושים על הברית "לפתור את כל חילוקי הדעות הפנימיים", ולחזק את הקשרים ביניהן באמצעות מימושם של כל ההסכמים אליהם הגיעו עד עתה בתחומי הכלכלה והביטחון, ובראשם התוכניות לפיתוח כוח צבאי איזורי ויישום תוכנית כלכלית משותפת.

אחד המשתתפים החשובים בוועידה הוא האמיר של קטר, השייח' חליפה בין חמאד השני, שטענות מדינתו כלפי ערב הסעודית, לפיהן היא הביאה לבעיות בגבול ביניהן, העמידה את השתתפותו בספק. גם בין קטר ובחריין קיים סכסוך גבול, שהגיע אף לבית המשפט הבין לאומי.

אחד הנושאים החשובים ביותר שיידונו בוועידה הוא הצעת שרי ההגנה של המדינות, לחזק את הכוח הצבאי המשותף ולהגדילו מ־6,000 חיילים ל־24,000. מדינות המפרץ רוצות גם לאחד את מערכות ההגנה האווירית שלהן, ולחבר אליהן את מטוסי האיוואקס הסעודיים.

המנהיגים צפויים לדון גם בצעדים לקראת איחוד כלכלי. נושא האיחוד נדון בוועידות הפיסגה מאז 1981, אולם עד עתה לא הצליחו הצדדים להגיע להסכם.

למר דוד עוזיאלי
לרגל קבלת תואר נשיא עמותת
מנהלי הקניונים והמרכזים המסחריים בישראל
שא ברכת שגשוג והצלחה
ברגר קינג

לאיש מוכשר
בעל חזון
עם לב אמן
הצלחה בתפקידך החדש
ארטא arte
ליאו אושרוב
וכל בית ארטא

למר שלום בלייר
ברכות חמות
לרגל מינויך
כמנכ"ל מועצת הפירות
שא ברכה להצלחה!
י.מ.א. - תעשיות
קיבוץ עין המפרץ
טל. 04-852231
נ.מ.א. תעשיות

מודעות
בהטבות הגדולות ביותר!!
177-022-29 29

הודעות בעניין חוק תכנון ובניה

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן־1990
חוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי משגב
הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (3) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן־1990, ובהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז צפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה משגב מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר ג/במ/224", המהווה שינוי לתכניות הבאות:

על תכנית זו תחולנה כל תקנות תכנית המתאר של מרחב תכנון מקומי וכל התיקונים השינויים שחלו בה מזמן לזמן וכן הוראות המפורטות מטה.
תכנית זו מהווה תקנת חלק משטח ג/4765 ומ/7508 יקבע האמור בתכנית זו.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב מצפה אבי"ב גוש: 18558 חלקות 9, 14, 17־19, גוש 18558 ח"ח 2, 7, 35, 37, גוש 18559 חלקות 25, 25, 46, גוש 18559 ח"ח 3, 21, 47, גוש 18582 חלקות 17, 18, 23, 46, 49, 51, 54, 55, גוש 18582 ח"ח 50, 56.

עיקרי הוראות התכנית:
קביעת אזורים ועתודות קרקע לשימושים שונים בתחום התכנית, התוויית רשת הדרכים למיניהן וסיווגן, קביעת הוראות בניה שונות ועמידות מבני ציבור ושירותים, בנייני משק ומתקנים אחרים באזורים בהם מותרת הבניה, קביעת הוראות לשימוש שטחי ניר ולהסדרת השימוש בשטחים ציבוריים פתוחים, קביעת תנאים, הנחיות ושלבים של הפיתוח, שחייבים את מבצעי התכנית.
כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך שלושים ימים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות, למשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, מחוז צפון קרית הממשלה נצרת עילית 17000 טל. 06־508808. התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנימוקים ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת.
אפרים קיימלר, יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה מחוז צפון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה
תאריך: 19.12.94
ת.ב. 7217
ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור בניה הוספה לבית קיים על חלקה 53 בגוש: 7962 איזור תעשיה ק. נורדאו נתניה כדלקמן:
מבנה עזר (תחנת טרנספורמטורים) בשטח 31.68 מ"ר בקו בניין צד 0 ובגובה 3.50 מ'. את התוכנית מס' 940777 ניתן לראות במשרדי הועדה. התנגדויות ניתן להגיש במשך 14 יום מיום פירסום הודעה זו.
צבי פולג, יו"ר הועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה מקומית לתכנון ולבנייה ת"א־יפו בקשה ליתן היתר בנייה של תוספת בניה ברחוב [illegible] מס' 15 גוש 6768 חלקה 35 תיק בניין 015־2018 בקשה מס' 1701־94 הכוללת את ההקלות הבאות: העברת אחוזים מקומה לקומה לשיפור תנאי דיור.
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה יכול לעיין בבקשה הנמצאת במח' בקרה ותעוד שד' בן גוריון 68, בשעות קבלת קהל ימים א'־ה' (08:00־11:00), במידה ויש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו והתשובה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אדריכל דן דריז, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה מקומית לתכנון ולבנייה ת"א־יפו בקשה ליתן היתר בנייה של תוספת בניה ברחוב [illegible] מס' 32 גוש 6135 חלקה 3 (חלק) תיק בניין 032־4052 בקשה מס' 1681־94 הכוללת את ההקלות הבאות: תוספת 6% משטח המגרש מעל 140% המותרים עבור שיפור תנאי דיור.
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה יכול לעיין בבקשה הנמצאת במח' בקרה ותעוד שד' בן גוריון 68, בשעות קבלת קהל ימים א'־ה' (08:00־11:00), במידה ויש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו והתשובה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אדריכל דן דריז, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה מקומית לתכנון ולבנייה ת"א־יפו בקשה ליתן היתר בנייה של התקנת מעלית בקו הבנין הצדדי הצפוני ברחוב [illegible] מס' 18 גוש 6955 חלקה 38 תיק בניין 260־018 בקשה מס' 1700־94 הכוללת את ההקלות הבאות: התקנת מעלית במרווח קו הבנין הצדדי הצפוני.
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה יכול לעיין בבקשה הנמצאת במח' בקרה ותיעוד, שד' בן גוריון 68, בשעות קבלת קהל ימים א'־ה' (08:00־11:00), במידה שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו והתשובה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אדריכל דן דריז, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "שהם"
ת.ד. 1 73142 טל' 03־9731084
פירסום הקלה/שימוש חורג/סטיה מתשריט/מס' קומות
עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה "שהם" הוגשה בקשה להקלה בקומה א' 106.00 מ"ר במקום 100.00 מ"ר המותרים לפי תכנית בגוש: 4614 מגרש: 2256/ב ישוב "שהם".
שם המבקש וכתובתו: מיארה סלומה, גבעת שפירא 4, נתיבות.
הרואה עצמו נפגע ע"י ההקלה/הסטיה מתשריטים/השימוש החורג רשאי להגיש התנגדותו לועדה המקומית בימי קבלת קהל תוך 14 יום מפרסום הודעה זו.
בכבוד רב,
דב שיש

הנהג
קח חייל
בדרך

קבלת מודעות אבל
דבר
177-022-9977
מכבדים כרטיסי אשראי
לוח ומסחריות
24 שעות ביממה
בחיוג חינם!

בית ראשוני פועלי ציון
תל־אביב, רח' ברנר 14, טל. 5281771

ביום רביעי, 21 בדצמבר ש.ז., בשעה 6 בערב
תתקיים באולם הקטן של בית ראשוני פועלי ציון
רח' ברנר 14, תל־אביב,

עצרת זכרון
מוקדשת
לבר בורוכוב
בהשתתפות החברים
הח' חיים פינקלשטיין
הח' יהודה יודין־דרניצקי
מנחה - הח' יעקב מנדלסון

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה
של חברתנו
פנינה לסר ז"ל
ממיסדי הקיבוץ
ההלוויה התקיימה ביום ראשון (18.12.94)
אבלים
עידית ובני שעני
מרים וסטיב קלדר
והנכדים
קיבוץ גברעם

לחברנו סאלח מפרע
מבטחים סניף טבריה
משתתפים בצערך העמוק במות אביך
מוחמד ז"ל
ומביעים תנחומים לבני המשפחה
מבטחים
ההנהלה והעובדים

שוקי ההון בעולם / ביל כספי

מחזור העסקים בירידה

מחזור עסקים מאוד נמוך שעיוות את המגמות היה אחד המאפיינים העיקריים של שוקי ההון במזרח הרחוק במערב אירופה ובצפון אמריקה.

את הסיבה לכך לא קשה לזהות: קירבתם של החגים הנוצריים. הסוחרים והמשקיעים מעוניינים יותר בארגון מסיבות חג מולד ובארגון חופשותיהם, מאשר במתרחש בשוקי ההון.

משמעות הדבר היא, שפחות ופחות אנשים מופיעים באולמות המסחר לוקחים חלק במסחר הממוחשב, והדבר בא לידי ביטוי בשינויים בשערי המטבעות בסחורות ובניירות הערך.

האופי הטכני של הפעילות בשוקי המטבע בעולם הורע גם לנוכח העובדה שאתמול לא פורסמו נתונים כלכליים בארה"ב או במערב אירופה, ומשום כך לא היה למשקיעים במה להיאחז כדי להבין לאיזה כיוון חותרים השווקים.

השווקים התנהגו כספינה ללא הגה. הדולר נחלש לעומת הין, הלירש"ט, הפר"ש ועוד מטבעות אירופיים, אך לא לעומת המארק שהיה חלש אתמול אף יותר מהדולר. בעקבות מגמות אלו ירד ערכו של המטבע האמריקאי ל־1.333 פר"ש, 100.10 ינים, 5.4283 פר"צ, אך עלה ל־1.5743 מארק.

קודם לכן התחזקה הלירה שטרלינג בשוקי המטבע של אירופה ל־2.4573 מארק, 2.0808 פר"ש ו־156.33 ינים.

בשוקי ניירות הערך בעולם היו ביקושים טובים באירופה ובמזרח הרחוק אך רעים בצפון אמריקה. בשעות הצהריים של המסחר ירד מדד הדאו ל־3,790.70 נקודות, ירידה חצי יומית של 16.49 נקודות, ואילו מדד המניות הישראליות נסחר ב־100.77 נקודות, ירידה חצי יומית של 0.72 נקודות.

הדאו ירד משום שהמשקיעים ממממשים מניות וקונים אגרות חוב לקראת שבוע החגים, ואילו המניות הישראליות ירדו משום שהשוק עצבני בגלל מס הבורסה בישראל.

השופט אלוני יפסוק בשאלת הפיצוי לבנה"פ על השוואת הזכויות ב"גמול"

מאת רן הלוי

בשבוע שעבר נקבע השופט בדימוס, שאול אלוני, כבורר מוסכם במחלוקת בין בנק הפועלים לאוצר בשאלת הפיצוי על ויתורם של חברת העובדים ובנה"פ על הזכויות העודפות שהגיעו להם, בשל אחזקתם במניות הבכורה בחברת גמול – חברת ההשקעות של קופות הגמל וקרנות הפנסיה בקבוצת בנק הפועלים.

המחלוקת פרצה על רקע דרישת האוצר להשוואת הזכויות בין בעלי המניות ב"גמול" במסגרת ההכנות למכירת הבנק. אלוני יתבקש לפסוק תוך כשישים יום האם מגיע פיצוי לבעלי הזכויות העודפות על השוואתן, ואם כן – באיזה שיעור. גובה הפיצוי הוגבל מלכתחילה לשיעור מקסימלי של 2.7% מההון העצמי המתואם של חברת "גמול".

תודה והערכה, עם צ'ק בצירוף. מר שמואל זוסמן, ראש מערך משאבי אנוש בבל"ל, ומר יונה פוגל – אגף שיווק, פרסום ודוברות בבנק, לוחצים את ידי ד"ר מוריק סירקין, מנהל היחידה לטיפול נמרץ בבית החולים איכילוב וד"ר איתמר שליט, סגן מנהל בית החולים. זוסמן הביע בשם הבנק ועובדיו תודה והערכה לעובדי בית החולים על טיפולם המסור בעובדי בל"ל שנפגעו בשריפה שפרצה לפני מספר חודשים בסניף המרכזי בתל אביב, ובאות הוקרה העניק ליחידה לטיפול נמרץ תרומה כספית. (כתב רן הלוי)

שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, מקבל את פסיקת בג"צ שעניינה מינוי נשים בדירקטוריות בחברות ממשלתיות. שחל תומך בעובדה, שבמערכת הדירקטוריונים והגופים הסטטוטוריים אין כיום ייצוג הולם לנשים והדבר מחייב תיקון.

משרד האנרגיה יפעל לפי הוראות סעיף 18 א' בחוק החברות הממשלתיות שהמשרד מופקד עליהן.

"הפועלים פיתה קבלנים להשקיע בקרנות נאמנות וגרם להם נזקים"

תגובת הבנק: "לא הוגשה לנו כל תלונה"

מאת רן הלוי

לשכת הבינוי והייזום טוענת, כי פנתה אל ראשי בנק הפועלים בבקשה לתקן עוול שנגרם למספר קבלנים בכפר אום אל פאחם, שהתלוננו בלשכה על פיתויים שלא כדין להשקיע עשרות אלפי ש"ח בקרנות נאמנות של הבנק.

דוד ישי, מלשכת הבינוי והייזום, מוסר כי מדובר בעשרה מקרים או יותר בכפר, בהם הוצע לקבלנים להשקיע כ־80 אלף ש"ח, ובתמורה העמיד לרשותם הבנק, כמעט בלא בטוחות, אשראי של מיליון ש"ח, תוך דרישה מפורשת להשקיע כספים אלה במניות ובקרנות נאמנות של הבנק.

לקבלנים שנטלו את האשראי לא ניתן להפעיל כל שיקול דעת בניהול תיקי ההשקעות שלהם. את התיקים ניהלו פקידי הבנק, שהבטיחו לנוטלי האשראי רווחים של מאות אלפי ש"ח. בדיעבד מסתבר, אומר ישי, כי הבנק היה מעוניין רק לבלום באמצעות כספים אלה את המפולת הצפויה בשערי המניות שהרכיבו את תיקי ההשקעה בקרנות הנאמנות שלו. בכך גרמו פקידי בנק הפועלים ביודעין נזק בהיקף של מיליונים ללקוחותיהם.

לדבריו, בעקבות התלונות שהגיעו ללשכה, פנו ראשיה באמצעות יועצם המשפטי, עו"ד שמעון בן ישי, אל ראשי הבנק במטרה לתקן העוול שנגרם לקבלנים מחוץ לכותלי בית המשפט.

תגובת קלמן שיף, דובר בנק הפועלים: "לא ידוע לי על כל תלונה שהגישו ראשי הלשכה לבינוי וייזום. לבוא ולטעון שהבנק העמיד לרשות קבוצת קבלנים אשראי תוך דרישה מפורשת שהוא יושקע בני"ע של הבנק, זוהי טענה חסרת כל בסיס ויסוד. לא הכרחנו איש ליטול אשראי בבנק. לכל היותר הצענו אשראי במסגרת המבצע שערכנו ברבעון השלישי של שנת 1993.

"אם יש לאדם כלשהו תלונה כלשהי על פעולות הבנק, יואיל להעלותה על הכתב ולפנות עמה אל הבנק. הבנק יבדוק ויטפל בכל תלונה ספציפית שתגיע אליו. להפריח האשמות ערטילאיות ולהפיצן במגנון כזה בתקשורת – זה ודאי לא יסייע בבירור ופתרון שום בעיה."

ועדים ועובדים / אפרים דוידי

הנהלה פיננסית חדשה לקרן שביתה

ביום ראשון החליטה הנהגת ההסתדרות על מינוי הנהלה פיננסית זמנית לקרן, שבראשה יעמוד גזבר ההסתדרות. חברים בהנהלה החדשה נציגי איגודים ומועצות פועלים, וכן נציגי אגף הגזברות. בין חבריה: חיים גולנדר (מנכ"ל אגף משק וכספים בהסתדרות), אלי ברגרא (מזכ"ל איגוד העובדים הסוציאליים), שלום עזרא (מזכ"ל הסתדרות עובדי החשמל המתכת והאלקטרוניקה), יעקב ולוסניק (עוזר יו"ר האגף לאיגוד מקצועי), אמיר ירון (מזכיר מועצת פועלי רחובות) ויוסי מרציאנו (מזכיר מועצת פועלי אופקים).

מינויים אלה תקפים עד לתיקון תקנון הקרן עליו החליט בחודש שעבר. ההסתדרות תמשיך לדבוק במדיניות ההנהגות הקודמות שלא לפרסם נתונים על היקף הכספים המופקדים בקרן.

יוקם מטה לטיפול בעובדים זרים

ההסתדרות מתכוונת להקים מטה לטיפול בעובדים הזרים. כך עולה מבתגובה לשאילתה בנושא עובדים זרים, שהוגשה על ידי חברי ההנהגה, ג'אסן מוקלשי ובנימין גונן. ח"כ עמיר פרץ, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, הודיע כי בתחילת ינואר תוקם מחלקה לטיפול בעובדים זרים במסגרת האגף. ח"כ פרץ אמר, כי היחס לעובדים זרים גובל בחרפה וכי ההסתדרות לא תסבול התייחסות לעובדים כאל עבדים. "אמנם מדובר בעובדים זרים, אך עובדה זו לא משחררת אותנו מאחריות".

פרץ הוסיף, כי ההסתדרות חברה בארגוני עובדים בינ"ל וכי היחס לעובדים הזרים מכפיש את שמה של בעולם. לדברי פרץ, המעסיקים מחזיקים בדרכוני העובדים כערובה לנוכחותם בארץ, מורידים משכרם ניכויים האמורים להיות מנוכים משכר המעביד, ומשלמים להם עבור יום עבודה שנמשך 12 שעות ולא 8 שעות.

פרץ הדגיש, כי ההסתדרות תדרוש במשרד העבודה להנהיג נורמה של הגשת תלונות במשטרה נגד המעסיקים. "להסתדרות יש חבר קבוע בוועדה המשותפת למשרד העבודה, המאשרת מיכסות עובדים זרים. זהו כלי נוסף שלא נהסס להפעילו". לדברי פרץ, ההסתדרות תפעל בכל האמצעים למרות שעובדים אלה אינם משלמים דמי חבר.

"חשבון התמורה לא יכול להיות חלק מהעניין", סיכם. המחלקה שתוקם תכלול משפטנים, כלכלנים וצוות שיפעל בשיתוף עם משרד העבודה. עוד דרש בישיבה מוקלשי "לפזר את עמותת קו לעובד". הצעה די מוזרה כי אין להסתדרות כל סמכות חוקית לפזר עמותות.

מוקלשי טען, שקיים ניגוד אינטרסים בפעולות של קו לעובד וההסתדרות. יו"ר האגף לאיגוד מקצועי השיב, כי קו לעובד היא עמותה הפועלת לפי הכללים המקובלים וההסתדרות מתואמת עמה בנושאים שונים, לרבות עולים חדשים.

להחרים את השטיחים

"הקונפדרציה הבינלאומית של האיגודים המקצועיים החופשיים" פתחה בימים האחרונים במבצע בינלאומי להחרמת השטיחים מנפאל, הודו ופאקיסטן. על פי הודעה שמסר דובר הקונפדרציה, הצעד ננקט כדי לאלץ מעסיקים במדינות אלה להפסיק להעסיק ילדים בייצורם.

בהקשר זה פירסם השבוע קרן האו"ם לשיקום הילד, יוניצ"ף, דו"ח חמור בסוגיית עבודת ילדים בהודו. נציג הקרן בהודו, ג'ון אליוט רוד, מסר כי בין 20 ל־40 מיליון ילדים מועסקים בתעשייה בהודו. הילדים הם כוח העבודה העיקרי בשורה ארוכה של ענפים, בהם: שטיחים, זיקוקים וגפרורים.

על פי הדו"ח, עבודת הילדים חיונית לפרנסתם של מאות מיליוני תושבים, וכמחצית מאוכלוסיית הודו, כ־450 תושבים, חיים מתחת לקו העוני.

שמחון: הסיבה להתייקרות – שבר עמוק בתכנון החקלאי

מאת רן הלוי

מזכ"ל תנועת המושבים, שלום שמחון, קרא אתמול במכתב לראש הממשלה לטפל באופן יסודי בסיבות שהובילו למשבר מחירי התוצרת החקלאית. בעקבות הודעת מר רבין על כוונתו להקים ועדת שרים לטיפול בהתייקרויות האחרונות במחירי הפירות והירקות, בירך שמחון על נכונותו להתערב בעניין אישית ולהעלות את דרג הטיפול במשבר בחקלאות.

במכתב ציין שמחון, כי בחודשים האחרונים נחשף שבר עמוק בכל הנוגע לתכנון החקלאי ולמדיניות האוצר אשר פגעה בבריאות הכלכלית ובנכונות המגדלים לזרוע ולשתול ירקות. "סבורני, כי יש מקום להקמת ועדת חקירה שתבדוק את הסיבות למשבר המתמשך ואשר תסיק את המסקנות לגבי הגורמים שהובילו למצב בו נפגעים הצרכנים, החקלאים וכלכלת המדינה". הוא הביע תקווה, כי התערבות ראה"מ תביא לחידוש הימים "בהם ניזונו אזרחי ישראל מתוצרת טרייה ומשובחת כחול־לבן במחירים סבירים".

עוד קרא שמחון לרבין, לזמן את ראשי תנועת המושבים לדיון ב"שערוריית מחירי הירקות", כדי שיוכלו להציג את עמדתם לגבי הטיפול במשבר, שעיקרה – הבטחת מחירי מינימום למגדלים מחד, ומחירי גג לצרכנים מאידך. בדיון שהתקיים בתנועת המושבים אתמול נקבע צוות להכנת נייר עמדה מפורט בדבר זה.

"לא החקלאים ולא הצרכנים אשמים במשבר", קבע שמחון. "שליטתם העריצה של פקידים באוצר היא שהביאה לכישלון. המצב שנוצר משמש תמרור אדום גם לכל גורמי התכנון בחקלאות, החייבים להסביר את התנהגותם בחודשים האחרונים. חלק מפקידי משרד החקלאות נדבקו במחלות הבירוקרטיה של אגף התקציבים באוצר".

בדיון התנועתי נשקלה גם אפשרות לצאת למאבק משותף בתיאום עם ארגוני הצרכנים, כדי להבטיח תוצרת חקלאית מתוצרת הארץ במחיר סביר.

700 טון עגבניות מספרד ומהאיים הקנריים הגיעו לנמל אשדוד

(עתים). 700 טון עגבניות מספרד ומהאיים הקנריים הגיעו אתמול לנמל אשדוד. הם יובאו על ידי חברת אגרקסקו. זו הפעם הראשונה שמגיע משלוח בהיקף כזה, השווה לשני ימי צריכה. בנוסף הורו גם היבואנים הפרטיים לייבא, בעקבות העלייה המחודשת במחירי העגבניות. למרות היבוא רחב ההיקף, נשמרים מחירי העגבניות ברמה גבוהה.

חברת אגרקסקו ייבאה עד כה 2,500 טון עגבניות בשלושת השבועות האחרונים. מנכ"ל אגרקסקו, שלמה תירוש, מסר שבעקבות בקשותיהם של שרי החקלאות והאוצר, הוא "החליט ליטול על עצמו סיכון גדול יותר", ולהגדיל את הכמויות המיובאות, למרות שהדבר עלול לגרום לירידת מחירים ולהפסד כספי.

המשלוח ישווק היום. בנוסף ייבאה אגרקסקו 1,000 טון בצל ו־750 טון גזר. אולם היבוא נפסק מאחר שהאספקה של הייצור המקומי הוגברה ומחירי הבצל והגזר ירדו.

מנכ"ל מועצת הירקות, אפרים שלום, מסר שפערי התיווך המגוחכים, הן ברמה סיטונאית והן ברמה הקמעונאית, הם שמונעים ירידה במחירים. שלום הביא כדוגמה את העגבניות המיובאות בדרך הים, והנמכרות במחיר של חמישה ש"ח לסיטונאים. אותן עגבניות נמכרות על ידי הסיטונאים במחיר של 7.50 ש"ח הק"ג, שהוא רווח של 50 אחוז על העברת העגבניות ממחסן למחסן ואילו המחיר לצרכן מגיע ל־10 ש"ח לק"ג.

במחירי המלפפונים חלה ירידה, למרות שלא התבצע כל יבוא. מחירם הסיטונאי של המלפפונים ירד לשלושה ש"ח לק"ג, לעומת שיא של שמונה ש"ח לק"ג לפני שבועיים. יבוא המלפפונים לא יתבצע, מאחר שמחירם באירופה יקר וזני המלפפונים לא מתאימים לטעם הישראלי.

שר החקלאות, יעקב צור, אישר יבוא של 2,000 טון של תפוחי אדמה לתעשיה מתורכיה, בעקבות עלייה של כ־60 אחוז במחירים בשבועיים האחרונים. יבוא תפוחי אדמה למאכל וכן כרוב וחסה נאסר על ידי השירות להגנת הצומח, מחשש למזיקים. מנהל המחלקה לשיווק, נוריאל שרים, מסר שמחירו של ק"ג תפוחי אדמה הגיע ל־3.40 ש"ח בשוק הסיטונאי, לעומת 2.00־2.20 ש"ח לק"ג.

ארה"ב תובעת הפסקת הברחות נפט עיראקי דרך איראן

(עתים מזרח). ארה"ב יידעה את ועדת הסנקציות נגד עיראק בדבר השותפות האיראנית בהברחות נפט עיראקי דרך נמלים במפרץ הפרסי, דבר שמפר את סנקציות האו"ם – מוסרת סוכנות הידיעות של כווית.

אדוארד גנהם, סגן נציגה הקבוע של ארה"ב, שלח איגרת לקולין קיטינג מניו זילנד, יו"ר הוועדה, בו נדרשת הוועדה לנקוט מיידית באמצעים לסיים את ההברחות הללו. גנהם הזכיר לחברי הוועדה במכתבו, כי כאשר ארה"ב יידעה את הוועדה באוקטובר 1993 על גידול במסחר בין עיראק לאיראן, יו"ר הוועדה דיווח על כך לאיראן ו"כמות המסחר ירדה באופן משמעותי".

באיגרת נכתב: "ממשלת ארה"ב מבקשת מהוועדה... לקרוא לממשלת איראן לחדול מלהפר את סנקציות האו"ם ולדווח לוועדה על הצעדים שנקטה ע"מ למנוע הפרות כגון אלו בעתיד". קיטינג אמר לסוכנות הידיעות, לאחר ישיבת הוועדה: "אני צריך להיפגש עם שגריר איראן ולשמוע מה יש לו לומר".

גנהם הסביר במכתבו, כי במהלך השנה האחרונה גדלה כמות הברחות הנפט במפרץ באופן מתמיד. נפט עיראקי מוזרק ומועמס על דוברות או מיכליות קטנות בנמלים העיראקים אלבצרה ואלחור אלזביר. גנהם הוסיף, כי מסמכים משלוחים איראנים המסופקים לספינות הללו הם מוכיחים כי מקור ההתארגנות הראשוני של הנפט הוא באיראן.

עוד אמר, כי חלק מהספינות מוסטות דרך שט אל־ערב וחופי צפון המפרץ לנמלים האיראניים, שם פורקים מהן את הנפט למיכליות אחרות או למתקנים איראניים הממוקמים על החוף. מיכליות נוספות מושטות ישירות לנמלים אחרים במפרץ ותכולתן נמכרת כתוצר איראני. גנהם טען, כי השותפות האיראנית בהברחה מערערת את נסיונות הקהילייה הבינלאומית לחייב את עיראק למלא אחר החלטות האו"ם.

גנהם הוסיף: "ממשלת ארה"ב מבקשת את ועדת הסנקציות, דרך יו"ר, להעביר איגרת לממשלת איראן דרך נציגה באו"ם ולהזכיר לה את מחויבותה, להישמע להחלטות האו"ם בנוגע לאיסור המסחר עם עיראק. עוד ציין, כי השותפות בפעולות ההברחה גרמה לגידול בפעולות כוח הפיקוח הימי.

גנהם הציע: "בהיעדרות פעולה איראנית החלטית לעצור הברחות אלה, ממשלת ארה"ב מאמינה כי על ועדת הסנקציות לשקול להציע למועצת הביטחון לנקוט באמצעים נוספים כדי למנוע פעולות אלה".

תורכיה הודיעה, שהיא תחזק חוקים חדשים ליבוא נפט מצפון עיראק. מאז שפתחה נקודת מעבר בגבול עם עיראק, עברו בגבול מדי יום 700 משאיות נפט תמורת מזון ותרופות. הוחלט, שהמשאיות ישאו נפט בהתאם לנודלן, ושעל הנהגים להציג תעודות זהות בגבול.

כתב רשת השידור הבריטית באנקרה אמר, שתורכיה רוצה שיהיו יותר הגבלות על המסחר, דבר שיסייע להפרצת המסחר באזור הדרום־מזרחי, שהושפע שלילית מהמצור שהטיל האו"ם על עיראק.

שדה תעופה בינלאומי בחיפה

מאת כתבנו הכלכלי

שר התחבורה, ישראל קיסר, הנחה את רשות שדות התעופה ומינהל התעופה האזרחית להפוך את שדה התעופה בחיפה לבינלאומי. "נמל התעופה בחיפה ישמש לטיסות ישירות ליעדים שונים באירופה וכך יקל על העומס הרב בנמל התעופה בן גוריון", אמר קיסר.

כדי לקדם את הפיכתו לנמל בינלאומי, כינס שר התחבורה בלשכתו בירושלים את ראשי רשות שדות התעופה, מינהל התעופה האזרחית וראש עיריית חיפה, עמרם מצנע. השר קיסר גילה, כי אורך המסלול בנמל התעופה בחיפה יוארך עד 1,900 מטרים ויאפשר שימוש של מטוסים גדולים, שיוכלו לטוס מצפון הארץ לכל יעד באירופה. "הגענו להבנה עם חברות אל־על וארקיע, שיעשו שימוש רב יותר בשדה התעופה של חיפה".

כדי לאפשר את פיתוח שדה התעופה, רכשה רשות שדות התעופה כ־200 דונם באזור השדה, בהשקעה של 33 מיליון ש"ח, גילה קיסר. הוא החליט על הקמת צוות היגוי שילווה את פרויקט הפיכת השדה לבינלאומי. סוכם, כי עיריית חיפה תרכז את צוות ההיגוי ויהיו בו נציגים של רשות שדות התעופה, מינהל התעופה האזרחית, רשות הנמלים והרכבות ונציגי משרד התחבורה.

מצנע אמר בפגישה: "פיתוח שדה התעופה של חיפה קריטי וחיוני מבחינת התפתחותה הכלכלית של העיר וצפון הארץ". הוא גילה כי הגיע להסכמה עם ראשי מערכת הביטחון על פינוי ביה"ס הטכני של חיל האוויר ממקומו הנוכחי וזאת כדי לאפשר את פיתוח הנמל.

עלייה תלולה במחירי מוצרים בסיסיים במצרים

(עתים מזרח). העיתון האופוזיציוני "אלוופד" מוסר, כי ראש הממשלה, עאטף צדקי, לא הצליח להכריע במחלוקת בממשלה סביב המחסור במוצרים בסיסיים בשווקים ועליית מחירים הנמשכת במצרים.

לדברי העיתון, שורר תוהו ובוהו סביב המחירים. שר האספקה, ד"ר אחמד גוילי, תבע לנקוט צעדים דחופים להורדת המכסים על מוצרי מזון מיובאים, כדי ליצור איזון בשווקים בין ההיצע לביקוש, ואילו הד"ר מחמד אלרזאז התנגד לצמצום המכסים, כדי לשמור על הכנסות המדינה.

מחיריהם של המוצרים הבסיסיים התייקרו לאחרונה פעם נוספת. עלו מחירי הסוכר, הקפה, מחית העגבניות, האורז, השמן, וכן חלה עלייה במחירי מוצרי החלב בשיעור של 10 אחוזים. רסק העגבניות נעלם מהשוק.

מקורות במשרד העבודה מסבירים את העלייה במחירי השמן בירידה ביבולים של התוצרת המקומית ב־15 אחוז. ואילו העלייה במחירי הסוכר נבעה מהמונופולין של חברת הסוכר על הפקת הסוכר ואי־יכולתה לעמוד בהסכמים החתומים.

קרנות נאמנות

נכון ליום 19.12.94

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אב	12123.29	12045.10	7.71	0.06%
אביקה	1534.30	1504.79	-2.71	-0.18%
אביר	151.96	151.03	0.29	0.19%
אגוז	793.43	778.17	-0.14	-0.02%
אגס	318.97	312.86	-0.14	-0.04%
אידם	791.69	777.20	-0.74	-0.10%
איירגרין	87.12	85.47	0.02	0.02%
איירגרין שקילה	103.00	102.53	0.07	0.07%
אופיר	413.62	411.01	-0.21	-0.05%
איצר אג מדינה	108.76	106.76	-0.02	-0.02%
איצר גמישה	68.06	66.87	0.23	0.34%
איצר מניות	75.28	73.96	0.28	0.38%
איר	762.12	757.28	1.19	0.16%
איר־לי	953.32	946.52	0.59	0.06%
אוריין	159.16	156.12	0.14	0.09%
אירן	2892.73	2836.69	-0.79	-0.03%
אחריות אגח מד	303.00	299.16	0.18	0.06%
אחריות גמישה	402.71	394.96	0.26	0.07%
אחריות מניות	267.83	262.46	0.47	0.18%
אחריות נדלן	199.70	195.25	-0.04	-0.02%
אחריות נפט וגז	166.72	163.17	-0.13	-0.08%
אחריות	134.04	131.49	0.05	0.04%
אחריות קצרה אג"ח	93.36	92.12	-0.06	-0.07%
אחריות תושב חוץ	58.37	57.10	-0.98	-1.69%
אטלס פקן	88.17	86.14	-0.37	-0.43%
אילן 2	153.84	149.85	-0.01	-0.01%
אילנות 90	166.67	165.57	0.03	0.02%
אילנות בטוחה	106.02	105.37	0.10	0.10%
אילנות גלובוס	77.36	75.69	-0.16	-0.21%
אילנות כרמי	136.84	135.92	0.40	0.29%
אילנות מעוף	122.65	122.05	-0.58	-0.47%
אילנות פיננסים	63.61	62.39	-0.06	-0.10%
אילנות שיקים	51.25	50.29	0.21	0.42%
אילנות תקשורת	55.69	54.60	0.12	0.22%
איפקס גמישה	96.43	95.58	0.17	0.18%
איתן	234.41	230.03	-0.40	-0.17%
אלון	1540.36	1511.00	0.32	0.02%
אלונית בטוח	60.33	59.16	-0.15	-0.25%
אלמוג	322.41	316.43	-0.01	-0.00%
אמיגא נדלן מניב	83.64	82.06	0.56	0.68%
אמירים קרן נאמנות	92.01	91.25	0.14	0.15%
אנליסט אג חברות	204.25	200.23	0.36	0.18%
אנליסט אג מדינ	297.56	293.34	0.14	0.05%
אנליסט אירופה	116.93	114.10	-0.37	-0.32%
אנליסט גמישה	506.07	493.41	2.00	0.41%
אנליסט מניות	784.22	763.99	2.44	0.32%
אנליסט תעשיית	243.20	236.91	0.81	0.34%
אסף	174.30	172.24	0.12	0.07%
אפיקים אג"ח	196.02	192.24	0.19	0.10%
אפיקים גמישה	129.74	127.09	0.33	0.26%
אפיקים חו"ל	118.76	115.90	-0.18	-0.16%
אפיקים מניות	204.75	201.02	1.47	0.74%
אפסילון 36	72.62	72.29	0.10	0.14%
אפסילון אג חברות	100.94	100.53	0.16	0.28%
אפסילון אג מד	142.31	141.76	0.19	0.13%
אפסילון מניות	148.50	147.79	0.10	0.07%
ארז	232.40	229.65	-0.30	-0.13%
איש	590.43	579.47	[illegible]	0.42%
אשל	530.60	520.29	-0.26	-0.05%
אתגר	107.21	105.23	-0.43	-0.41%
אתרוג	740.42	735.04	0.89	0.12%
בדולח	605.26	601.69	-2.06	-0.34%
בונד	131.92	129.92	-0.74	-0.56%
בירסון גמישה	67.20	66.63	-0.07	-0.10%
בטיחה 30 פלוס	125.55	126.69	0.06	0.05%
בטיחה אג"ח מדינה	1666.39	1663.66	1.25	0.08%
בטיחה אג"ח	2227.24	2198.90	5.80	0.26%
בטיחה גמישה	2016.48	1999.05	3.64	0.18%
בטיחה חו"ל	114.76	112.26	-0.05	-0.04%
בטיחה מניות	3465.99	3415.58	-0.96	-0.03%
בלידריוטשטיין גמישה	110.70	108.62	-0.27	-0.25%
בסט	136.82	134.82	-0.03	-0.02%
ברין	151.85	146.95	0.30	0.20%
ברוש	2230.53	2187.43	-1.22	-0.06%
בריאות	56.50	55.64	0.06	0.11%
בריק	1644.28	1605.73	1.29	0.07%
גביש	4675.00	4588.17	-2.63	-0.06%
גבע	299.22	295.36	-0.04	-0.01%
גירון	497.74	488.31	-0.69	-0.14%
גיא	463.10	456.78	0.33	0.07%
גל	74.21	73.20	0.02	0.03%
דיבידן	1740.93	1729.05	-5.90	-0.34%
דוברת שרם אג"ח	110.68	109.11	0.25	0.23%
דוברת שרם גמיש	116.91	114.10	0.25	0.21%
דוברת שרם כרמל	91.04	89.18	0.59	0.66%
דוברת שרם מניות	71.90	70.20	0.10	0.14%
דוכס	171.54	166.36	0.08	0.05%
דולב	665.48	660.79	1.14	0.17%
דולר	153.11	150.74	-0.22	-0.12%
דותן	793.19	773.75	2.09	0.27%
דקל	1965.15	1927.96	0.02	0.00%
הדס	1586.22	1570.34	7.75	0.50%
הון פקן	66.18	66.92	-0.18	-0.27%
היק	113.91	112.90	-0.45	-0.40%
הירטק 92	192.07	190.24	0.01	0.01%
היובל	152.09	150.43	-0.06	-0.04%
הילה	377.52	376.02	0.39	0.10%
השרה	844.70	835.32	1.24	0.15%
הראשון לב"א	165.36	163.18	0.02	0.01%
זהר	351.16	346.40	-	0.00%
זיו	434.66	429.68	0.09	0.02%
זינגר ברנע פיננשל	84.95	83.28	0.06	0.07%
זיק	324.55	316.71	0.68	0.28%
זלר אבלגון מטר	97.16	96.39	0.34	0.35%
חו"ל	192.00	187.09	-0.13	-0.07%
חליפין	331.11	330.28	0.39	0.12%
חלמיש	237.88	235.19	0.17	0.07%
חץ	373.92	372.99	0.41	0.11%
טופז	310.40	303.92	-0.20	-0.07%
טל	13074.86	12912.97	-21.18	-0.16%
טנדו	96.55	95.57	-	0.00%
טרנט 2	133.19	131.07	0.28	0.21%
יבול	520.60	510.89	0.01	0.00%
יהלום	781.72	767.32	-1.32	-0.17%
יוזמה	166.49	163.39	-0.20	-0.12%
יכר אג"ח מדינה	104.04	102.24	0.07	0.07%
יסודות	2277.36	2231.50	-40.44	-1.78%
יעד	188.62	186.85	0.20	0.11%
יעד גמישה	72.98	72.26	0.12	0.17%
יער	71.26	70.57	-0.89	-1.25%
יערה	417.08	409.39	0.32	0.07%
ישראל אמריקה	121.34	115.35	-0.95	-0.82%
כוכב	119.95	119.11	-0.31	-0.26%
כימיקל פקן	76.92	76.43	0.19	0.25%
כללי אג"ח מד	340.03	333.81	0.34	0.10%
כללי איל 50	102.94	101.51	0.14	0.14%
כללי איל 25	143.68	142.41	-0.46	-0.32%
כללי איל אג.	142.50	141.23	0.31	0.22%
כללי גמישה	917.18	895.56	2.07	0.23%
כללי זמינה	107.90	107.21	0.25	0.23%
להק' אנמיה	112.46	111.50	0.68	0.61%
להק' אנפה	211.16	209.34	-0.69	-0.33%
להק' אקור 2	617.55	602.77	-0.50	-0.08%
להק' דוכיפת	538.09	528.22	-0.19	-0.04%
להק' זמיר	605.86	594.74	1.30	0.22%
להק' חוחית	442.10	433.97	0.79	0.18%
להק' יסעור	114.81	112.02	0.10	0.09%
להק' כחל	302.61	296.87	-0.47	-0.16%
להק' סלעית	106.76	105.61	-	0.00%
להק' סנונית	460.34	456.35	0.35	0.07%
להק' עפרוני	420.17	412.48	-0.05	-0.01%
להק' צופית	512.77	503.29	0.20	0.04%
להק' קוסמוס	101.89	100.51	0.12	0.12%
להק' רום	71.26	69.71	-0.10	-0.14%

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
להק' שנשון	70.31	69.02	0.11	0.16%
להק' שחף	152.54	149.73	0.09	0.06%
להק' שלדג	173.20	172.34	0.17	0.10%
להק' שקנאי	138.80	136.30	0.54	0.40%
להק' תור	284.55	282.10	-1.30	-0.46%
להק' תיירות	57.53	57.18	0.05	0.09%
למשקיע	387.27	382.93	1.46	0.38%
לפיד	1302.57	1277.23	4.32	0.34%
לשם	1072.09	1059.98	-0.31	-0.03%
מבחר	397.93	394.13	0.15	0.04%
מבטח	1211.35	1199.61	0.56	0.05%
מגמה	278.17	275.59	-0.10	-0.04%
מג'יק	209.99	205.62	-3.70	-1.77%
מגד	685.07	678.59	0.98	0.14%
מגדל זהב מניות	55.62	54.49	-0.07	-0.13%
מגוון	1393.13	1379.72	1.34	0.10%
מגזר פיננסי	73.54	72.86	-0.22	-0.30%
מד דיקלה	102.97	101.99	0.02	0.02%
מד מעוף	125.51	124.64	-0.67	-0.54%
מונדיאל	112.60	111.17	-0.55	-0.49%
מור	1079.01	1068.94	1.14	0.11%
מוריה 5	124.48	122.50	-0.35	-0.28%
מעין	87.41	86.13	0.14	0.16%
מזרחי איל	74.56	74.09	-0.17	-0.23%
מזרחי איל אג"ח	77.06	76.58	0.01	0.01%
מטח	172.05	168.72	-0.65	-0.38%
מיטב אג"ח מד	3474.70	3444.16	12.52	0.36%
מיטב אופציות	45.60	45.15	0.63	1.40%
מיטב גמישה	1575.08	1560.98	12.77	0.82%
מיטב מטרה	215.69	213.82	0.85	0.40%
מיטב מניות	153.90	152.17	0.87	0.58%
מימד	311.41	308.47	0.02	0.01%
מירב	108.82	108.28	0.09	0.08%
מכלול	503.27	493.99	-0.48	-0.10%
מלכרית	205.40	203.08	-0.47	-0.23%
ממון	187.67	185.86	0.24	0.13%
מנוף	119.11	116.90	0.35	0.30%
מעגל	63.24	62.69	-	0.00%
מעוף	2308.16	2285.72	2.61	0.11%
מעופים גמישה 50	103.61	101.76	0.04	0.04%
מעיין	1023.57	1013.77	0.34	0.03%
מעלה מעוף נרץ	119.15	116.94	-0.50	-0.43%
מפתן	85.36	84.56	0.06	0.07%
מקשה	875.32	867.67	0.44	0.05%
מרווח	447.31	443.10	0.42	0.09%
מרום (נקן) אג"ח	105.09	103.56	0.23	0.22%
מרים	4318.53	4277.10	0.48	0.01%
מרכזית אג"ח מדינה	96.74	95.96	0.11	0.11%
מרכזית מניות	58.65	58.16	0.03	0.05%
מרכזית מעוף	118.79	118.52	-0.47	-0.39%
מרץ	331.71	328.69	-0.77	-0.23%
משאבי טבע	61.09	59.92	0.32	0.53%
משתנים	218.67	217.98	-0.30	-0.14%
נגה	562.71	555.05	0.67	0.12%
נוף	282.94	280.98	0.52	0.19%
נחשון	78.88	0.00	-	-
נטיף	1333.42	1318.21	-4.14	-0.31%
נילי	738.93	728.76	2.01	0.28%
נסיכה קונטיננטל	52.06	51.09	0.28	0.55%
נץ	195.76	194.31	-0.89	-0.46%
נשיאה אגח חברות	122.40	121.51	0.13	0.11%
סוללה	255.27	250.51	-0.05	-0.02%
סיגמא גמישה	80.41	79.50	0.15	0.19%
סיון	142.96	140.97	0.55	0.39%
סימדן אג"ח	118.00	115.85	0.31	0.27%
סלע	992.63	983.86	0.36	0.04%
סער	135.82	133.22	-0.34	-0.25%
סמנית אג"ח ק	106.38	106.02	0.24	0.23%
סמנית קרן מניות	63.61	63.37	-0.11	-0.17%
עדיף	100.16	99.80	0.43	0.43%
עומר	152.21	149.33	-0.31	-0.21%
עידית	2974.15	2939.80	4.83	0.16%
עמדה 10	121.64	120.25	0.17	0.14%
עמדה אמריקאית	62.92	61.95	-0.03	-0.05%
עמדה יציא	60.94	60.21	0.16	0.27%
עמדה כוללת	160.27	158.44	0.09	0.06%
עמדה מעוף	130.42	129.27	-0.54	-0.42%
עמדה משולבת	172.77	170.99	1.18	0.69%
עמיגל אג"ח	94.52	93.66	0.25	0.27%
ענבל	132.81	131.48	0.24	0.18%
ענבר	132.07	129.61	0.15	0.12%
ערמון	152.96	150.01	0.10	0.07%
פיא	5453.57	5350.95	-4.52	-0.08%
פיא 2000	56.21	55.02	0.28	0.51%
פיא זינוק	51.97	50.99	0.27	0.53%
פיא מעוף	120.57	119.81	-0.50	-0.42%
פיא עולמית	69.70	68.21	-0.16	-0.24%
פיא פריים	96.31	94.87	0.21	0.22%
פיוניר אג חו"ל	96.14	92.83	0.02	0.02%
פיל	211.66	209.07	0.30	0.14%
פנתר	403.34	399.81	0.69	0.17%
פסגות 50	200.60	198.13	0.19	0.10%
פסגות גמיש	398.00	390.51	-0.04	-0.01%
פסגות חו"ל	93.49	91.17	-0.19	-0.21%
פסגות יציב	403.24	400.68	0.90	0.22%
פסגות כל חודש	102.42	100.58	0.12	0.12%
פסגות כל רגע	141.50	141.14	0.18	0.13%
פסגות לימיט	205.33	203.57	-0.58	-0.28%
פסגות מבט לשלוש	83.73	83.17	0.04	0.05%
פסגות מדד	376.76	376.43	0.10	0.03%
פסגות מטרה	375.07	367.30	0.61	0.17%
פסגות מלכיר	322.95	320.13	0.33	0.10%
פסגות מניות	546.61	533.80	0.51	0.10%
פסגות משולבת	421.10	413.39	0.01	0.00%
פסגות עולם	118.82	116.17	0.09	0.08%
פסגות על קרן	59.76	58.54	0.22	0.38%
פסגות פיקוס	63.39	62.22	-0.01	-0.02%
פסגות תאגידים	373.31	366.68	0.02	0.01%
פרימה	85.37	80.57	-0.39	-0.48%
צבר	227.21	222.89	0.27	0.12%
ציק	261.63	260.34	-0.16	-0.06%
ציון משאבים טבעיים	99.24	98.65	0.42	0.48%
צמיד	3251.43	3230.81	-6.74	-0.15%
צמיחה אג"ח מד	1418.37	1410.22	0.69	0.05%
צמיחה גמישה	2144.70	2130.95	-0.13	-0.01%
צמיחה יציא	169.64	168.41	0.42	0.25%
צמיחה מניות	425.26	422.65	-0.19	-0.04%
קלע	590.11	582.17	-0.45	-0.05%
קפיטל חו"ל	95.99	94.10	0.34	0.36%
קפיטל מניות	71.02	70.07	0.02	0.03%
קשת	316.43	310.55	0.40	0.13%
ריץ	139.26	138.34	2.83	2.05%
רימון	350.28	344.73	0.35	0.10%
רעם 90	221.90	217.34	1.37	0.63%
רשף	391.12	382.91	0.97	0.25%
שביט	466.26	466.34	0.01	0.00%
שחר	161.69	160.36	0.05	0.03%
שירה	1793.23	1761.43	2.17	0.12%
שמירה קס	96.90	0.00	-	-
שמיר	1054.64	1035.34	-1.99	-0.15%
שחק	630.50	618.34	-0.03	-0.00%
שפע	186.63	184.98	-0.11	-0.06%
שקד	255.17	248.51	0.10	0.04%
תאנה	1047.16	1026.89	-0.31	-0.03%
תבל	882.22	870.66	-0.02	-0.00%
תדהר	2168.96	2157.91	-0.80	-0.04%
תיכנון והשקעות	76.15	74.40	-0.09	-0.12%
תמיר	110.18	109.36	-0.06	-0.07%
תמריץ	69.78	68.44	0.10	0.15%
תנופה	279.78	274.64	-0.04	-0.01%
תפוז	769.22	754.50	-0.28	-0.03%
תפוח	514.57	510.96	-0.22	-0.04%
תרשיש	150.06	147.30	-0.02	-0.01%
תשרי	1411.37	1400.63	0.34	0.02%

יצוא תעשיית הפלסטיק והגומי גדל פי שלושה מאז שנת 1986*

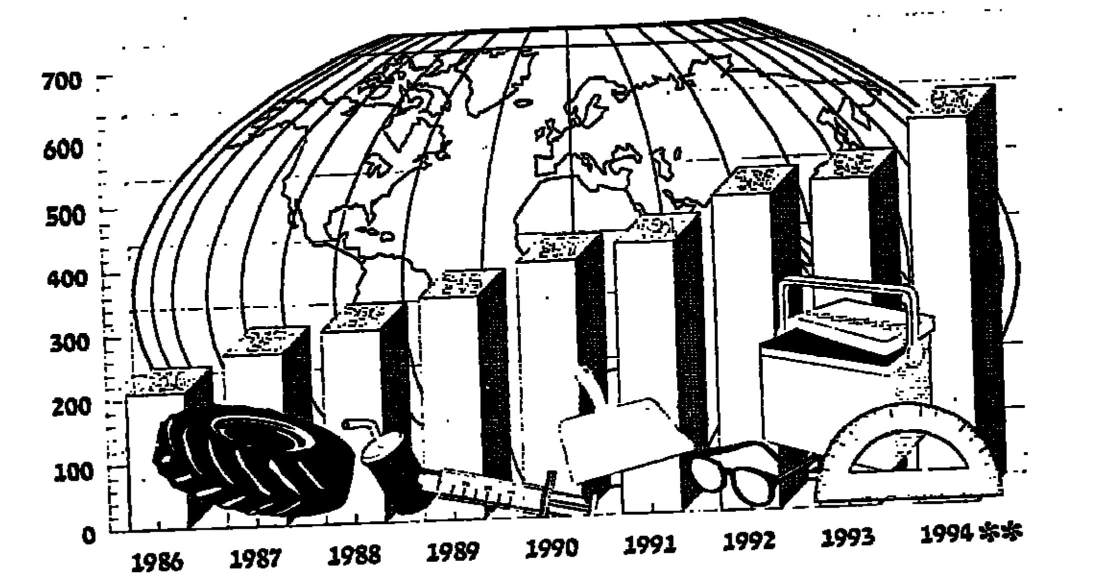

** הערכה

* מקור: התאחדות התעשיינים, האגף הכללי

כלכלני בנה"פ: 1994 תסתכם באינפלציה שנתית של כ-14%

מאת דן הלוי

מרוף סקירה תיתוח עליית מדד המחירים לצרכן שהוציאה המחלקה הכלכלית של בנק הפועלים בעקבות פרסום מדד נובמבר בסוף השבוע שעבר, משתמעת תחזית לאינפלציה שנתית של 14 אחוז בערך ב-1994.

זאת, על בסיס קצב התייקרות הממוצע לחודש לאור מדדי 11 החודשים הראשונים של השנה, בשיעור 1.2%, בצירוף הציפייה למדד דצמבר שיסתכם בכ-0.8%, כמו בדצמבר 1993 (ולראשונה מאז פברואר – צפויה התייקרות חודשית בת פחות מאחוז).

מן הסקירה עולה עוד, כי גם במדד מחירי תפוקות התעשיה חלה השנה האצה: סיכום 11 החודשים הראשונים של 1994 מורה על התייקרות של 9.7% במדד זה, לעומת התייקרות של 7.2% בלבד ב-1993 כולה.

במוקד הסקירה לחודש נובמבר עומד יוקר שכר הלימוד – מן הגן עד לאוניברסיטה. לפי נתוני הלמ"ס, התייקר שכר הלימוד באוניברסיטה לתשנ"ה בשיעור 16.7%, שהיא התייקרות ריאלית של 2.1% לעומת שכה"ל תשנ"ד.

מבחינת שכה"ל מתחילת 1980 עולה התייקרות ריאלית של שכה"ל באוניברסיטאות בסך 151% ממועד זה, ושל 80% בגני הילדים. השנה מסתכם שכה"ל באוניברסיטאות ב-6,766 ש"ח, ב-5,410 ש"ח בגני הילדים בדרגה הגבוהה ביותר, וב-8,151 ש"ח במעונות היום.

משקל גני הילדים במדד המחירים לצרכן הוא 1.18%. האוניברסיטאות שוקלות בו 0.12%, ובתי"ס על-תיכוניים אחרים – 0.55%. בתשנ"ד עמד מספר הסטודנטים על 91,480, ובמוסדות על-תיכוניים אחרים למדו 53,700 תלמידים. בגנים חסו 286 אלף ילדים.

במשך השנים פיתחו האוניברסיטאות תהליך של גביית תשלום עבור שירותים שונים שניתנו בעבר ללא תשלום. ההתייקרות הריאלית הגבוהה ביותר של שכה"ל באוניברסיטאות בשנה אחת נרשמה בשנת 1986 – 27%. הממשלה העלתה אז את התשלומים על כלל השירותים הציבוריים. מאז אותה שנה נותרה רמת המחירים כמעט על אותה רמה, למעט התייקרויות זעירות בתחילת כל שנת לימודים.

יו"ר מלדן – ארגון מתווכי הדירות בישראל – חיים קאופמן, מסר כי ב-1994 נמכרו כ-24 אלף דירות באמצעות מתווכים. כמות זו מהווה כ-20% מכלל העסקות למכירת דירה שבוצעו ב-1994.

עוד מסר קאופמן, כי עיקר העסקות בוצעו במרכז הארץ. לקראת סיום השנה, בעקבות הסכם השלום עם ירדן, גדל נפח העסקות בדרום הארץ – בעיקר באילת. כן גדלה ב-94' מעורבות משקיעי חוץ ברכישת דירות. בלטו משקיעים מארה"ב, מכסיקו, בלגיה וגרמניה.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

טור הזהב

ידיעות הסתדרות הגימלאים בישראל

משבוע לשבוע

המדד הגבוה (1.3%) בנובמבר מחייב שמירה על מכשיר תוספת-היוקר

פרסום מדד המחירים לצרכן (האינדקס) לחודש נובמבר ש.ז. בשיעור של 1.3% והתחזית האינפלציונית המשוערת של כ-15% במרוצת השנה הנוכחית (1994) מדאיגים – ובצדק – את מוסדות ההסתדרות הכללית לגבי הפגיעה ברמת החיים של אותו הציבור שהכנסתו מוגבלת ועיקרה משכר. בייחוד מדאיגה העלייה החריגה בשיעור האינפלציה את ציבור הגימלאים שכוח הקניה של הכנסתם מגימלאות וקיצבאות למיניהן תלוי ישירות בקצב ההתייקרויות במשק, שהרי הפיצוי היחיד של ציבור זה הוא באמצעות מכשיר תוספת היוקר הקיים, כאשר חלקי האוכלוסיה העובדת בפועל עשויים להיות מוגנים יחסית מהסכמי העבודה הקיבוציים והמפעליים.

ומכאן: הננו מודאגים מאוד נוכח המו"מ שכבר החל בימים אלה רשמית בין נציגי הממשלה (קרי: האוצר) לבין הנהגת ההסתדרות באשר להפעלת "עיסקת חבילה" במשק במגמה לייצב את הכלכלה הלאומית על בסיס של הבנה הדדית והסכמה מכובדת בין כל שלושת הגורמים הכלכליים והחברתיים במדינה והם: הממשלה, המעסיקים וההסתדרות.

עלינו כנציגי הגימלאים במדינה לתמוך אמנם עקרונית ומהותית בצעדים מוניטריים ופיסקליים שעשויים לייצב את הכלכלה ולהדביר את האינפלציה שמרימה ראש באחרונה ועלולה לפגוע ראש לכל בציבור הגימלאים.

עם זאת, חלילה לנו להסכים ולהשלים עם כך שבעיסקת-החבילה ההולכת ומתרקמת תהא איזו שהיא פגיעה, או ויתור, על תוספת היוקר, או חלק ממנה, תמורת "קיצוץ" זה או אחר שמציעים נציגי הממשלה לנציגי ההסתדרות במו"מ כדי לרצות את המעסיקים בהפחתת עלות העבודה תמורת ויתורם על התביעה לפיחות בשער המטבע המקומי.

מרכז הסתדרות הגימלאים, שאמור להתכנס מחר (יום ד' 21.12.94) ואשר מייצג את כלל ציבור הגימלאים בארץ (חברי ההסתדרות ושאינם חברים בהסתדרות) קובע שיש לנטרל את מכשיר תוספת היוקר מ"עיסקת החבילה" ולא להתנות את חתימת העיסקה הזאת בוויתור על מכשיר תוספת היוקר. זאת ויתרה מזו: המרכז תובע במפגיע מהנהגת ההסתדרות לשתף בפועל את הנציג המוסמך של מרכז הסתדרות הגימלאים בכל הליכי המו"מ עם הממשלה והמעסיקים לגבי הפעלתה של "עיסקת החבילה", ובפרט בסעיפים הרלוונטיים לציבור הגימלאים.

המדד הגבוה מחזק את התביעה הצודקת לשיתופנו במו"מ על עיסקת חבילה ולעמוד על כך שהפיצוי על ההתייקרויות יהיה ריאלי יחסית וייעשה באמצעות תשלום מלוא תוספת היוקר לגימלאים ולמקבלי הקיצבאות.

מבזקים מקומיים

גימלאי הרצליה נפגשו עם גזבר הסתדרות הגימלאים

בכנס רב משתתפים של גימלאים בהרצליה דיווח יו"ר האגף לארגון וגזבר הסתדרות הגימלאים חיים ליכטנברג על הפעילויות והדיונים המתקיימים במרכז הסתדרות הגימלאים נוכח המדיניות החדשה בהסתדרות הכללית. ליכטנברג מסר כי הסתדרות הגימלאים דנה ובודקת אפשרויות שונות כדי להבטיח את כל הפעילויות לרווחת הגימלאים במדינה. הנחה את הכנס משה רוזנהק, האחראי על המכללות בהרצליה. דברי ברכה השמיע שלמה גוטליב, יו"ר הסתדרות הגימלאים בהרצליה.

רשם: ל. חיים

מסיבת חנוכה בקרית-אונו

באולם מופת בקרית-אונו התקיימה מסיבת חנוכה לגימלאי הקריה. בירכו את המוזמנים ישראל גל, מזכיר מועצת הפועלים, וכן מילק קרמר, יו"ר הסתדרות הגימלאים במקום. בתכנית האמנותית הופיעה להקת הסטודנטים של אוניברסיטת ת"א. השתתפו למעלה מ-300 גימלאים מקרית-אונו והסביבה.

רשם: מילק קרמר

דיון על בית אבות אפעל

עיתון חי מס' 122 בבית אבות ברמת אפעל הוקדש הפעם לנושא פנימי: ביתנו בראי דיירי המוסד. עורך העיתון, רפאל בש, ציין כי אנשי הבית מוצאים בו תוכן חיים ובית האבות הוא אחד מביטויי העזרה ההדדית בהסתדרות. מנהל הבית דוד קידר סיפר על הישגי בית האבות בשנתיים האחרונות. גבריאל הורביץ ציין את היחס החם בבית האבות.

רשם: ר. חבר

ועדה לקשר עם המחלקות בעיריית תל-אביב

הנהלת ארגון גימלאי עיריית תל-אביב סיימה מו"מ עם מנהל המנגנון בעיריית תל-אביב על אודות קיום הקשר בין גימלאי העירייה לבין המחלקות העירוניות השונות. ההנהלה, בהתייעצות היו"ר לאה גיתון-מרגלית ומ"מ היו"ר יהודה גרינר והמזכיל אלכסנדר אבירם, העבירה לעירייה את מצע הפעולה בנדון. כמו כן בחר הארגון לוועדת הקשר את החברים הבאים: שלום הררי, סוניה וסרמן, שמעון יעקובוביץ, יהודה גרינר, א. אבירם, רינה קשין, נעמי סגל, רחל בכר, בנימין סקלר, משה רוסו ויצחק שלום.

רשם: יוסף גלן

הפעילות בסניף ערד מתרחבת

למערכת הטור הגיעה תכנית מפורטת ומגוונת של הפעילות בסניף הסתדרות הגימלאים בערד. התכנית כוללת פעילות ארגונית ותרבותית בכל המישורים, הרצאות, חוגים, ישיבות מזכירות ועוד. בין הנושאים: הרצאה על סורקיה בליווי שקופיות, חוג לתזונה נכונה, הרצאה באידיש לעולים חדשים, חוג לארכיאולוגיה, חוג ליחסי אנוש, מקהלה ועוד. כמו-כן נערך ערב הקשיש לגימלאי ערד בהשתתפות ראשי המוסדות בעיר, מקהלת המועדון, הופעת להקה וכיבוד.

רשם: ש. שמואל

נבחרה מזכירות ארגון גימלאי "עמל"

באסיפה הכללית של חברי ארגון גימלאי "עמל" נבחרו כחברי מזכירות לשנתיים הבאות החברים הבאים: עמנואל אשד (יו"ר), עמנואל בר-לב (גזבר), רחל בוביס, רחל אריאב, דוד הורביץ, מנחם רוזנבאום ואריה בר-עמי.

רשם: עמנואל אשד

טיול גימלאי קג"ם מירושלים

גימלאי קרן הגימלאות המרכזית בירושלים קיימו טיול לבקעת הירדן והגולן בשיתוף עם קרן קיימת לישראל. בטיול השתתפו גימלאים ממועצות פועלי ירושלים, לשכת המס, משען, קראוס ועוד. יש לציין שסייעו בהוצאת הטיול נפתלי שטורם, יו"ר הסתדרות הגימלאים בירושלים, והחה"ח מרדכי דרדקה וברוך מרגליות.

רשם: ש. חבר

גימלאי רעננה ציינו חג ההסתדרות

במסגרת חגיגות החנוכה ציינו גימלאי רעננה את יום הולדתה ה-74 של ההסתדרות. החברים התכנסו במועצת פועלי רעננה והנחה את הערב הנעים יצחק ספירשטיין. את ברכת החג הביא ראש העיר מר זאב בילסקי שבישר לגימלאים שבשנה זו לא תועלה הארנונה העירונית. מזכיר המועצה החה אייזיק סלע התייחס למשבר ההסתדרותי שפוקד את ההסתדרות בעת הזאת. בחלק האמנותי הופיע הזמר בדרן מאיר ורמן.

רשם: רבקה שרוני

ישיבת מועצת סניף הסתדרות הגימלאים ברחובות

בראשותו של החבר יוסף גלצקי, יו"ר הסניף, התכנסה המועצה לדיון בנושאים ספציפיים למקום וכן בבעיות הקשורות בכלל ציבור הגימלאים. דברי ברכה השמיע מזכיר ההסתדרות, החבר אמיר ירון, והח"ח אליהו ריף ונחום ליכטנברג ציינו בדבריהם את הנושאים המעסיקים באחרונה את הסתדרות הגימלאים הארצית כדי לשמור על זכויות הגימלאים. כגון: המגמה לפגוע בתוספת היוקר, קרנות הפנסיה, תשלומי קיצבאות הזיקנה, זכויות הגימלאים בעת הפרטת מפעלים, חוק ביטוח בריאות ממלכתי, סיעוד וכו'. המשתתפים בדיון התייחסו לנושאים וכן העלו בעיות מקומיות. וציינו האווירה החברית הנעימה ששררה בישיבה.

רשם: ה.א.

התכנסה מועצת סניף נתניה

בראשותם של החה"ח ראובן קליגלר יו"ר הסניף ורודי אייזנר מזכיר הסניף התכנסה המועצה הנבחרת לדון בנושאים העומדים בראש סולם העדיפויות של ציבור הגימלאים. החה"ח אבי ישעיהו, מזכיר ההסתדרות בנתניה, השמיע דברי ברכה וציין שימשיך וישמור על ציבור הגימלאים במקום למרות הקיצוצים בתקציב. החה"ח אליהו ריף, יו"ר הסתדרות הגימלאים, ופנחס ליבנה, מ"מ מזכיר הסתדרות הגימלאים, התייחסו לעיסקת החבילה שנדונה כעת בין הנהגת ההסתדרות לבין האוצר, בין השאר, הפחתת תשלומי תוספת היוקר, מס בריאות עם החלת חוק ביטוח בריאות. כ"כ התייחסו למגמה לשנות את תשלומי קיצבאות הזיקנה מאת הביטוח הלאומי, נשאו הסיעוד והבטחת זכויות הגימלאים בעת הפרטת מפעלים. המשתתפים בדיון העלו את בעיות הפנסיה לגימלאים התקציביים, הוזלת דמי נסיעה בתחבורה הציבורית, קרנות הפנסיה וכו' וכן בעיית המועדון בראשותו של החבר יצחק כספי. החה"ח: א. ריף ופ. ליבנה התייחסו לנושאים שהועלו ע"י המשתתפים. החה"ח ראובן קליגלר הנחה את הכנס והכה – יחד עם החה"ח רודי איזנר – לדברי הערכה על פעילותם המבורכת למען ציבור הגימלאים במקום.

רשם: פ. ליבנה

לזכרם

שנה למותה של פנינה זמר מגבעתיים

רבים מגימלאי גבעתיים, חברים, בני משפחה וידידים, התכנסו לערב הנצחה לזכרה של פנינה זמר במלאת שנה לפטירתה. הוחלט להנציח את זכר המנוחה בקריאת מועדון קשישי גבעתיים על שם פנינה זמר ז"ל, רעייתו של יו"ר הסניף פנחס זמר יבל"א.

רשם: ש. שמואל

תיבת דואר גימלאים

לעתידו של עתון "דבר"

אנו קבוצת גימלאים ממועדון גימלאים בחיפה, קוראי "דבר" ותיקים, מודאגים מהסכנה לסגירת העתון בראשית שנת 1995. אין אנו משלימים עם גזרה זו, מקווים שהעתון, שאותו אנו קוראים ונהנים ממנו עשרות בשנים, ימשיך להופיע כתמיד. על הסתדרות הגימלאים לסייע כדי להמשיך בהופעת "דבר", עתון ההסתדרות.

רפאל בר-יעקב, חיפה

הערת המערכת: אנו תמימי דעים עם הכותב שה"דבר" חייב להמשיך ולהופיע כסדרו. אנו עושים הכל כדי לסייע בידי "דבר" להתקיים. גם להבא ולאורך ימים.

עורך: שמואל סוכר

מדוע דרוש פיחות?

מאת איתן יעקבסון

בדיקה חישובית מראה, שמראשית 1994 עלה שער סל המטבעות בכחמישה אחוזים בלבד. בהנחה שהאינפלציה ב-1994 תהיה 14.5% ובניכוי אינפלציה בינלאומית של כ-4%, דרושה עלייה של כ-10% בשער סל המטבעות בשנת 1994, כך ששערו צריך להגיע לכ-3.5 ש"ח לעומת שער של כ-3.18 בסוף 1993.

כדי להעמיד את שער הסל על כ-3.5 ש"ח, דרוש פיחות של כ-4.%. פיחות כזה יאפשר קיצוץ מתון בתוספת היוקר והוא עשוי לאפשר את הורדת הריבית.

העלאת הריבית בתקופה האחרונה בלמה את הביקושים למט"ח ואף גרמה להיצעים במט"ח, בשל הריבית האלטרנטיבית הגבוהה באפיקים השקליים. אם יוצע פיחות, יהיה אפשר להוריד את הריבית משום שלא יהיה חשש מביקושים חריגים למט"ח. הורדת ריבית הפריים לרמה של 16%-17% סבירה, בהנחה שהאינפלציה השנתית תתחיל לרדת לרמה של 12%-14% בקרוב.

בנק לאומי מודאג בשל אמיתות דו"חות מס של מושבניקים

"ביטול רטרואקטיבי של הטלת גרעונות האגודה השיתופית על חבר מושב מחייב התאמה בהצהרותיו למס"

מאת דן הלוי

הנהלת בנק לאומי פנתה למטה מינהלת הסדר חובות המושבים, המופקד על ביצוע "חוק גל", בבקשה שהמטה ידאג לתיקון דו"חות מס של חברי מושבים בעקבות פסיקות משקמים על ביטול בדיעבד של הטלת גרעונות האגודה השיתופית על חשבונם באגודה.

"לאחרונה ניתנו מספר פסקי דין ע"י המשקמים, שעניינם אישור לשינוי רטרואקטיבי בספרי האגודה, וממילא – של יתרות החברים בגין ביטול הטלות שהוטלו בשנים עברו", כתבה הנהלת הבנק לראש המטה, יוסי ישי. "למיטב הבנתנו, משהוטל גירעון כנ"ל, הוא נוכה ע"י החבר מהכנסתו באותה שנה ובהתאם הוגש הדו"ח השנתי למס ההכנסה.

"ברור כי משמעות פעולה כזו (של המשקם) היא, שגם הדו"ח למס ההכנסה שהוגש בזמנו אינו נכון, ועל החבר להגיש תיקון לדו"ח האמור". עוד כתבה הנהלת הבנק, כי היא תדווח לנציבות מס ההכנסה על כל פסק משקם שיינתן בנושא האמור, כדי לוודא את קיום החוק.

ישי, לדבריו, אינו רואה את מינהלת ההסדר כאחראית לניהול נכון של תכתובותיהם של חברי המושבים עם שלטונות המס. עם זאת, הפנתה המינהלת את תשומת לב האגודות וחבריהן לצורך לתקן את דו"חותיהם למס ההכנסה.

ישי מסר, כי בעתירות מושבים כנגד ארגון הקניות "פרי העמק", ועתירות חברי מושב שהוגשו כנגד האגודה השיתופית, פסק השופט ברק כי לא רשאי ארגון קניות להטיל את גרעונותיו על האגודות החברות בו – אלא אם תקנונו מסמיך אותו לכך במפורש. כך גם באשר להטלת גרעונות האגודה השיתופית על חבריה.

בעקבות פסיקה זו פנו חברי מושבים שונים למשקמים במינהלת ההסדר וערערו על חיוביהם בספרי האגודה. המקרה הבולט היה במושב ישעי שבפרוזדור ירושלים, שבו התארגנו כל חברי הכפר לערער על חיוביהם. המשקם שליט פסק במקרה זה על תיקון רטרואקטיבי של ספרי האגודה ושינה את חיובי החברים במסגרת ההסדר בהתאם. זה הרקע לפניית הנהלת בל"ל למינהלת, שצוטט לעיל.

אולם, הוסיף ישי, גם המשקם שליט נמלך בו אחרי פסיקתו זו, וקבע סייגים מפורטים המגבילים באופן משמעותי את המקרים בהם יש להוציא פסק כזה בעקבות פניות של חברי מושב לשנות את החזרי החוב שנפסקו להם בנסיבות דומות.

שחל: כשלים ניהוליים מאפיינים את הטיפול בתחום הכלכלי

(עתידיים). השר משה שחל מתח אתמול ביקורת על מדיניות משרד האוצר בטיפול בבעיות הכלכלה של המשק, אם כי נמנע מלבקר באופן אישי את שר האוצר. שחל אמר, שבעיית המשק אינה המס על הבורסה, אלא כשלים ניהוליים המאפיינים את הטיפול בתחום הכלכלי.

"אין קונספציה מרכזית שמאפיינת את המדיניות שהממשלה הולכת איתה, איבדנו את השליטה על התקציב, אין לנו הצעות קונקרטיות איך נאבקים באינפלציה ואין למעשה תיאום בין בנק ישראל למשרד האוצר", אמר שחל.

שחל ציין, שמס הבורסה הפך לנושא מרכזי לוויכוח והסיט אותנו מהבעיות האמיתיות של המשק והכלכלה. לדבריו, המס נולד על ידי הצגת נתונים לא נכונים שהטעו את ראש הממשלה באמירות, כאילו המס נועד להילחם באינפלציה. "הטעו אותו באומדנים שאינם מבוססים", טען שחל.

שחל הדגיש, שהוא חושש מפגיעה ביציבות המשק ומכך שהציבור יאבד את האמון במדיניות הכלכלית של הממשלה. שחל אמר גם, שבממשלות קודמות היה קבינט כלכלי שעקב אחר ביצוע מדיניות הממשלה, ואילו כיום אין לממשלה דרך לפקח על ביצוע המדיניות הכלכלית שלה. שחל הוסיף, שיש צורך לקיים דיון במצב המשק בהשתתפות ראשי המשק ואנשי אקדמיה ולגבש תוכנית לטיפול בבעיות הבוערות.

שחל הבהיר, שאין לו עניין בתפקיד שר האוצר, אך חזר על עמדתו לפיה יש למנות לתפקיד איש משק בעל שיעור קומה. שחל ציין, שבזמנו המליץ על עמיתם סיון לתפקיד. "טעויות נעשו ללא צורך וסיבה. לממשלה הזו צריכה להיות תשובה מדוע במקום אינפלציה של 8-9 אחוזים יש היום אינפלציה של 15 אחוז", הוסיף שחל.

נחתם הסכם עבודה ל-10,000 מפעילי ציוד מכני-הנדסי

מאת כתבנו הכלכלי

חטיבת עובדי ציוד מכני-הנדסי בהסתדרות עובדי המתכת חתמה בימים אלה עם המעסיקים בענף על הסכם עבודה קיבוצי חדש לשנתיים הבאות, המעניק תוספת שכר בשיעור 10 אחוזים לכ-10,000 העובדים המועסקים בענף זה.

מזכ"ל הסתדרות עובדי המתכת החשמל והאלקטרוניקה, שלום עורא, ומזכיר החטיבה, זאב שפיר, שמסרו על כך אתמול, ציינו כי בהסכם החדש נוספו דרגות חדשות לטבלת השכר ושופר הוותק.

הסכם נוסף נחתם בין הסתדרות עובדי המתכת וחטיבת עובדי ציוד מכני-הנדסי לבין סולל בונה. ההסכם חל על כ-300 עובדים, כולל תוספת שכר של 20 אחוז בפריסה למשך שלוש שנים ושיפור תנאים נלווים. כן נחתם הסכם קיבוצי מיוחד המסדיר את תנאי העבודה והשכר של 150 עובדי לפידות קידוחי נפט.

בורסה / איתן יעקבסון

המסחר הסתיים בירידות מתונות לאחר הודעתו של רבין על המס

המסחר בשוק המניות נפתח אתמול במגמה של עליות חדות בתגובה לביקושים שהוזרמו לשוק בציפייה לשינוי בחוק המס. במהלך המסחר במשתנים הגיע המדד לרמה של 176, ואז בסמוך לשעה 14:00, הגיעו הידיעות על הודעת ראש הממשלה שחוק המס נשאר בתוקפו בלי שינויים, ושהוא יופעל בראשית 1995.

משלב זה החלו שערי המניות לצנוח והמדד ירד עד סיום המסחר לרמה של 169.5. זמן קצר לאחר הודעת ראש הממשלה נרשם זינוק מסאורי באופציות ה"פוט" על מדד המעו"ף וצניחה חופשית באופציות ה"קול" על מדד המעו"ף. בסיום המסחר נקבע מדד המשתנים בירידה של 0.66% על 169.53. מדד המעו"ף נקבע בירידה של 0.44% על 171.45.

עלייה חדה בלטה אתמול במניות מהדרין בציפייה להפשרת קרקעות חקלאיות. מחזור המסחר הכולל במניות הסתכם אתמול בכ-147 מיליון ש"ח. בכו"מ נרשמה מגמה של עליות שערים בתגובה לביקושים שהוזרמו למניות אלה שעות אחדות לפני שנודע שהמס יישאר על כנו.

הכו"מ לא הספיק להגיב להודעת ראש הממשלה בעניין המס, אולם צריך לציין שבשלב של "מאונות-2" היתה נכונות גבוהה לספק את הביקושים במחירים שקבעו בשלב "מאונות-1".

בשוק צמודי המט"ח נרשמה מגמה של עליות שערים בציפייה לפיחות. במק"מים נרשמו עליות מחירים וירידות בתשואות עקב הערכות שלא תהיה עלייה בריבית.

המשקיעים צריכים להביא בחשבון מעבר לנושא המס את הדיונים לגבי תוכנית כלכלית חדשה ואת ההתפתחות השוטפת של הציפיות לגבי הריבית והאינפלציה.

שערי מטבעות חוץ ביחס לשקל

19.12.94		בנק ישראל		בנק הפועלים			בנק לאומי			בנק דיסקונט		
		ש. יציג בשקלים	שינוי*	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	מזומנים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	מזומנים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	מזומנים מכירה
ארצות הברית	1 דולר	3.0200	+0.0006	2.9990	3.0413	3.09	2.9970	3.0393	3.08	2.9952	3.0368	3.08
בריטניה	1 לישט	4.7086	−0.0002	4.6805	4.7466	4.83	4.6777	4.7437	4.80	4.6772	4.7423	4.86
גרמניה	1 מרק	1.9175	−0.0004	1.9049	1.9319	1.97	1.9004	1.9273	1.95	1.8984	1.9248	1.95
צרפת	1 פרנק	0.5562	−0.0003	0.5528	0.5607	0.57	0.5520	0.5598	0.57	0.5505	0.5582	0.57
הולנד	1 גילדן	1.7129	+0.0005	1.7008	1.7249	1.75	1.6993	1.7233	1.75	1.7010	1.7247	1.75
שוויץ	1 פרנק	2.2626	−0.0037	2.2489	2.2807	2.32	2.2466	2.2783	2.31	2.2398	2.2710	2.31
שבדיה	1 כתר	0.3998	−0.0007	0.3957	0.4013	0.41	0.3970	0.4026	0.41	0.3969	0.4025	0.41
נורבגיה	1 כתר	0.4394	−0.0004	0.4365	0.4427	0.45	0.4362	0.4424	0.45	0.4363	0.4424	0.45
דנמרק	1 כתר	0.4889	−0.0005	0.4856	0.4925	0.50	0.4846	0.4915	0.50	0.4854	0.4922	0.50
פינלנד	1 מרק	0.6197	+0.0013	0.6143	0.6231	0.63	0.6142	0.6229	0.63	0.6146	0.6232	0.63
קנדה	1 דולר	2.1699	−0.0051	2.1548	2.1852	2.22	2.1527	2.1831	2.21	2.1545	2.1844	2.22
אוסטרליה	1 דולר	2.3416	+0.0014	2.3259	2.3588	2.41	2.3272	2.3600	2.40	2.3215	2.3538	2.39
דרום-אפריקה	1 רנד	0.8489	+0.0048	0.8429	0.8549	0.86	0.8425	0.8544	0.86	0.8432	0.8550	0.84
בלגיה	10 פרנק	0.9327	+0.0003	0.9265	0.9393	0.96	0.9264	0.9395	0.95	0.9261	0.9390	0.95
אוסטריה	10 שילינג	2.7242	−0.0002	2.7052	2.7432	2.79	2.7026	2.7407	2.78	2.6966	2.7341	2.78
איטליה	1,000 לירטות	1.8348	−0.0125	1.8214	1.8472	1.90	1.8186	1.8442	1.88	1.8196	1.8450	1.89
יפן	100 ין	3.0095	+0.0056	2.9915	3.0338	3.08	2.9880	3.0302	3.07	2.9901	3.0317	3.08
ספרד	100 פזטות	2.2823	−0.0038	2.2685	2.3005	2.39	2.2653	2.2973	2.35	2.2658	2.2973	2.33
ירדן	1 דינר	4.2431	+0.0084	-	-	4.40	-	-	4.43	-	-	-
מצרים	1 לירה	0.9513	+0.0019	-	-	0.91	-	-	0.91	-	-	-
ECU/אקו		3.6557	−0.0025	3.6307	3.6820	-	3.6276	3.6788	-	3.6295	3.6800	-

* השינוי חושב לפי מחיר הפתיחה

אז ככה

איך אפשר להשוות

אהרן שמי

אולי הגיע הזמן לעשות קצת סדר בהאשמות הנשמעות כלפי חוליית החוד של הליכוד, זאת שעושה נפשות בארה"ב נגד שליחת חיילים אמריקאים לגולן. המאשימים הם אלה הטוענים שבגין עצמו הסכים להציב חיילים אמריקאים בסיני.

ופה כמובן נשאלת השאלה, איך אפשר להשוות? מה העניין? האם מדבר סיני זה כמו רמת הגולן?

בואו נעמיד רגע את זה כנגד זה.

בסיני יש חול? בגולן – סלעי בזלת. זה דומה?

בסיני יש בדווים? בגולן – דרוזים! אפשר בכלל להעמיד אותם זה ליד זה?

בסיני יש הר סיני? בגולן, חרמון.

באמת זה בכלל לא דומה.

בסיני חם? בגולן קר!

סיני זה בדרום? הגולן בצפון!

סיני מתחיל בסמך? הגולן בריש!

לסיני יש שרם א־שייח? לגולן אין!

וזה עוד כלום. הכי גרוע הוא שהשמאל בטוח שרק להם מותר לעשות פעילות בוגדנית, כמו להשפיע על דעת הקהל באמריקה. לימין השפוי אסור, ולשמאל הפנטי מותר. כאילו שהדם של אלה יותר אדום משל אלה.

מה זה פה? האם אנחנו ברומא? ומה שאסור ליופיטר מותר לשור ולהיפך?

נ.ב.

יש לי רעיון נהדר איך להתגבר על ה־15 אחוז אינפלציה. מה שצריך לעשות זה להעביר את השלטון לליכוד ואז, עם 500 אחוז אינפלציה – 15 אחוז זה כבר באמת שום דבר.

דבר היום

בין שתי פצצות

בתוניס התקיים בשבוע שעבר סבב נוסף של שיחות "ביטחון אזורי ובקרת נשק", במסגרת שיחות הרב־צדדי. שיחות אלה הושקו בוועידת מדריד, במקביל למסלול הדו־צדדי. תועלתן רבה בהפגשת ישראלים וערבים – ממדינות העימות ועוד יותר מכך ממדינות המפרץ וצפון־אפריקה, המארחות מקצת הדיונים – יותר מאשר בהשגת הסכמה תיפקודית בנושאים הרשומים בסדר־היום.

מול העמדה הישראלית, השואפת לביטחון לאומי מירבי ומדגישה את האיום הקיומי המשמיך לרחף על מדינת ישראל, שמכוחו רצוי לה ביטחון אזורי אך לא עד כדי התפרקות מיכולתה ההרתעתית, ניצבות שתי יריבות ערביות עיקריות. אחת ניצבת מבחוץ – סוריה, המסרבת להשתתף בשיחות ומשאירה עימה בבית גם את לבנון. שניה היא זו שהגיעה ראשונה לבוא לקראת ישראל – מצרים. יחסי־השלום איתה אינם מפריעים למצרים להוביל את המאמץ לשיעבוד ישראל למישטר הבין־לאומי נגד תפוצה גרעינית. הסתירה בין גישות ישראל ומצרים בסוגיה זו סיכלה, עד כה, כל התקדמות משמעותית לכיוון של בקרת־נשק במזרח־התיכון.

נשיא המדינה עזר ויצמן, המבקר עתה במצרים כאורחו של עמיתו חוסני מובארק, היה שר־הביטחון בממשלת בגין בעת שאנואר סאדאת הכריע בעד שלום עם ישראל, במידה רבה משום דימוי כשרה הגרעיני. המצרים יודעים כי אין להם בישראל ידיד נאמן מוייצמן, אך דווקא משום כך עליהם להבין כי תומכי השלום הכולל בארץ אינם מוכנים להקדים פירוק־נשק להסדר אזורי, מה גם ששאלת תיחום האיזור וחשיפת ישראל לסכנות מאיראן ועד אלג'יריה מכבידה על היענות למשאלות המועלות בקאהיר.

בהיפוך מגמה [illegible] על מימשל קלינטון, הזקוק להישגים בזירת התפוצה הגרעינית לא יאוחר ממאי 1995, עת יתחדש גורלה של האמנה נגד תפוצה זו, הגו ישראלים איום על מצרים להפעיל נגדה, באמצעות ידידים במימשל ובקונגרס, את מנוף הסיוע האמריקאי. זהו איום־סרק, משום שיציבותו של מימשל מובארק חיונית לוושינגטון, בעת שיציבות זו תלויה במאמץ למנוע את קריסת הכלכלה ולשמור על תמיכת הצבא. מצרים עלולה להתפוצץ מבפנים, בריבוי טבעי הזולל כל הצלחה בכלכלה. אם ייפול מובארק, עלולה להשתלט במקומו לא כת־גנרלים, אלא תנועה מוסלמית קיצונית, שתיצור קשת קנאית באפריקה הצפונית, מאלג'יריה דרך לוב (ואולי גם מרוקו ותוניסיה) לסודאן ותאיים על ישראל וסעודיה גם יחד.

שתי הפצצות, הגרעינית והדמוגרפית, מתוללות סיוטים. למצרים, במיוחד לאחר סיכסוכה עם עיראק ובמסגרת התחרות עם סוריה, חשוב להפגין מנהיגות במאבק נגד היכולת הגרעינית של ישראל. הזכות הישראלית להריפת מהלכים אלה חייבת להיות מהולה ברגישות למצבו השבירי של המישטר במעצמה הערבית שחדלה לאיים צבאית על ישראל, אך עלולה לשוב ולעשות זאת אם תתחולל בה מהפכת איסלאם קנאי.

שודדי הפרטיות

אונס ממוחשב

שלמה גינוסר

פעם חלק האדם את סודותיו רק עם אלוהים. היום, כל עבריין מחשב חושב שהוא אלוהים. ולא תמיד הוא טועה

הגדה מספרת שלגן העדן יש שבעה שערים. יש במיתולוגיה היהודית גירסה הטוענת שהשער החיצוני של גן העדן נמצא במערת המכפלה בחברון ואילו גירסה אחרת נשבעת שהשער החיצוני מצוי על הר ציון בירושלים. זוהי מחלוקת שאבד עליה הכלח. האמת היא, שהשער החיצוני לגן העדן נמצא אצל כל מי שיש בבעלותו מחשב אישי. במיוחד כאן, בארץ הקודש.

מתברר שתמורת כמה שקלים יכול כל בעל מחשב המצוייד גם בכונן סי־די. רום לשלוח כל אחד מאיתנו למצב בראשיתי של עירום ועריה, לעידן של טרום־עץ הדעת שבו התהלכו אדם וחוה עירומים ועשו חיים משוגעים עד שנתקלו בנחש. על־פי הידיעה הבלעדית של אביב בושינסקי ב"קול ישראל" מתברר שגנבים מתוחכמים הצליחו להצליב נתוני מידע אישי על המוני אזרחי המדינה ולדחוס אותם על דיסקט מחשב המוצע עכשיו למכירה בשוק התופשי. הדיסקט הזה יחשוף בפניך כל מה שתרצה לדעת על כל מי שתרצה לדעת כמעט בכל תחום ובכל פינה אינטימית של חייו הפרטיים.

אלא, שמאז התהלכו אדם וחוה עירומים בגן העדן "ולא יתבוששו" זרמו הרבה מים בארבעה נהרות הגן – פישון, גיחון, פרת וחידקל. אבינו ואמנו הבראשיתיים כיסו כבר אז את מערומיהם והפכו אותם לעניינם הפרטי מאוד. לאורך ההיסטוריה וכמעט בכל התרבויות התפתח מאז יצור מאוס אך בלתי נמנע שכירסם בפרטיות הזאת לצרכים קהילתיים וממלכתיים: הבירוקרט הממונה על הארכיב. שם נאגרו הפרטים החסויים והחסויים פחות של כל אחד ואחת. צאצאי אדם וחוה נהגו לחלוק במערומי סודותיהם הכמוסים רק עם גנזי הארכיבים האלה. כמוסכם בין האזרח לשלטונותיו, השימוש במאגרי מידע אלה נעשה בעיקר לרווחתו. להוציא משטרים מסויימים מאוד שבהם היתה פרטיותו רכושה הלא מעורער של עריצות רודנית זו או אחרת.

מיחשוב ההוויה האנושית מאיים זה מכבר להחזיר אותנו לתקופת העירום ועריה הגן־עדני. בשער האחורי ובעל כורחנו. ודווקא כאשר בסך הכל לא רע לנו עלי אדמות ודי נוח לנו שגן העדן הזה יישאר מושג אגדתי ותו לא. מה רע לנו ש"פרדייז" הוא רק מורחק? אבל, משרדי ממשלה, קופות־חולים, מסופי ביקורת גבולות, בנקים, מסעדות, חברות ענק וחנויות לבגדי ילדים – כולם ממוחשבים מבוהן ועד קצה תלתל ואתה ורעייתך ויוצאי חלציך ממוספרים, ממודרים ומפורטים עד אחרון הקטעים האינטימיים ביותר.

די באינטליגנציה של גנב, בראש של מציק, בידע בסיסי במדעי המחשב ובחמדנות נחושה של סוחר ממוצע כדי להצליב נתונים של כמה מאגרי מידע ולהעלות אותם על דיסקט סי־די רום. והרי לך מיצג של חשפנות כפויה כמעט סוטאלית, גוף ונפש, של כל אחד מאיתנו החי כאן באשליה אווילית ש"ביתי הוא מבצרי" וש"אני" הוא יחידה פרטית בהחלט.

בניגוד לסיפורי בראשית, כאן לא מדובר בתענוג הפרטי התמים של בני אדם, אלא בגרעין של אנסים. אמנם, אין זה אונס בקטגוריה המינית המקובלת. כאן העבריין מפשיט את הקורבן לא בכוח אלא בעורמה. לרוב הקורבן אף לא מודע לכך שהוא מקולף לחלוטין מכל סודותיו הכמוסים ביותר (חשבון הבנק שלו, בעיותיו המשפחתיות, בריאותו הגופנית והנפשית ומה לא). אבל הפריצה הערמומית הממוחשבת הזאת אל פרטיותו מציידת גורמים, שאפילו בעידן מירבי מוכרחים להגדירם כמי שאינם שוחרי טובתו, בנשק סודי (איזו בריוּת) המכוון להטרידו, להציק לו, לסחוט אותו ולטרטרו. בקיצור: להפוך את חייו לגיהנום אמיתי. עירום ועריה של גן העדן, רק מלהיפך.

פעם חלק האדם את סודותיו רק עם אלוהים. היום, כל עבריין מחשב חושב שהוא אלוהים. ולא תמיד הוא *טועה*. כבר אמר מישהו חכם שלסעות זה אנושי אבל כדי להוליל בלגן אמיתי דרוש מחשב. הנה הבלגן בפתח. בפתח? כבר לא. הבלגן הממוחשב הזה כבר נכנס לסלון הפרטי, לחדר המיטות ולחשבון הבנק. יחד איתך הוא עובר ביקורות גבולות לפני שאתה עולה ואחרי שאתה יורד מהמטוס, מלווה אותך בביקוריך אצל הקרדיולוג והפסיכיאטר, עוקב אחריך בצאתך לשירות מילואים ומפענח את מספרי הטלפון שעם בעליהם (או בבדידותיהם) ניהלת שיחות חשאיות כביכול.

בעידן המקומונים שבו פורחות הושיפה הקהילתית לטוב ולרע ושבו הרכילות השכונתית תהפוך עוד מעט לפינות להוסות בתחנות הרדיו האזוריות – המיגננה הפרטית של אזרחים חפים מפשע ומעוזן (שהם עדיין רוב האוכלוסיה) מקבלת מימד נוסף של חשיבות. גם זאת סיבה טובה להמליץ בחום שלא לזלזל בעברייני מחשב אלה כאילו היו קורים. הם לא קוריוז ולא קונטרסים, אלא פושעים שפלים שהחוק צריך לאלצם להשתמש באינטליגנציה שלהם למטרה אחת בלבד: לחשב כמה זמן אחרי גזר הדין נשאר להם לבלות בבית הכלא.

למאירי לא מגיע עונש

מוטב ברכת הגומל מגיבור לאומי

לשלוף אקדח מול ילדים זה דבר אחד, לשלוף רובה בתוך המון סוער ואלים זה דבר אחר. מי יודע כמה כלי נשק היו בידי הפלסטינים בכיכר המרכזית של רמאללה באותו יום?

מיכל סלע

השתלחות בחייל המילואים שמואל מאירי היא אחד הדברים המכוערים המתרחשים אצלנו בעת האחרונה. נקלע אדם שלא מרצונו לרחוב הומה אדם עויין, סופג אבנים, מוטות ברזל, פחד מוות, יוצא חי בנס ובסוף עוד מאשימים אותו שלא נהג בצורה חיילית. לא די בכך, היה מי שהציע להעמיד אותו לדין משמעתי.

מאירי אינו הנסקל הראשון ברמאללה. ידויי אבנים בבלי־דבב ישראליים העוברים בעיר הוא לחם חוקם של תושבי העיר, למרבה הצער. רבים לפניו נפגעו, בגופם וברכבם. גם מושיעים מתוך־הקהל התוקף נמצאו בעבר.

התגובה ברגעים כאלה היא מאוד אישית ואין מרשם בדוק לפתור את הבעיה ולהניס את התוקפים. ראש מועצת מטה בנימין, פנחס וולרשטין, העיד לפני כשמונה שנים לירות בילד בורח שחשד כי יידה בו אבן. הילד נהרג. לאחר התקרית של מאירי הטיף בציבור נגד התנהגותו של החייל. לפני כשנה נפגעה מכונית של תושב גוש קטיף מאבן באיזור שג'עיה, בעזה. הוא ירה והרג ילד. בנובמבר 1987 נקלע אדם אחר תושב אחת ההתנחלויות ברצועת עזה להמון סוער של תלמידות תיכון. האיש שלף את אקדחו וירה למוות באחת הנערות.

חיילים, בעיקר חיילי מילואים, לעתים קרובות נמנעים מירי גם כשמיידים בהם אבנים. התגובות משתנות מאיש לאיש, מיחידה ליחידה. לא על־פי אידיאולוגיה, לא על־פי חלוקה פוליטית, אלא על־פי רוח האדם. עיתונאים המסקרים את השטחים והעניינים הפלסטיניים עברו כולם את החוויה הזאת. ככל הזכור, איש לא נזקק לנשק.

לשלוף אקדח מול ילדים זה דבר אחר, לשלוף רובה בתוך המון סוער ואלים זה דבר אחר. מי יודע כמה כלי נשק היו בידי הפלסטינים בכיכר המרכזית של ראמאללה באותו יום? אחד מכלי הנשק האלה פגע יום לאחר תקרית מאירי בתושב פסגות, גם בן כמדי צה"ל. גם הוא לא הגיב בירי, גם לא עבר אורח יהודי שבא לעזרתו.

דברי הגנאי שהושמעו בערבו של יום הפגיעה במאירי מעוררים תמיהה. קשת התוקפים היתה מגוונת: ראש הממשלה, אריאל שרון, אישי ציבור אחרים ומתנחלים. אפילו הפרקליט הצבאי הראשי, אילן שיף, לא עמד לצדו של מאירי. מצד אחד, אמר ביום ראשון, עם פתיחת שבוע החוק והמשפט בצה"ל, כי אין מקום להעמיד את מאירי לדין. מצד שני, נמנע מפסיקה חד־משמעית שכל התקפה עליו אינה מוצדקת ודוחף את הבעיה אל המערכת הפיקודית. הטיפול "בבעיה" צריך להיות במסגרת הפיקודית, לדברי שיף. האם חשש שיף להביע דעה כי במקרה הזה לא ענייני חוק והיילות נחוצים, אלא ברכת הגומל?

הראשון שניעור לחוסר ההגינות שבתגובה היה הנשיא, עזר ויצמן. ואולי היו אלה שוטרי משמר הגבול, שטרחו למחרת היום לבקר את מאירי בבית החולים ולהביא לו זר פרחים. בין כל המגיבים לאירוע, אם יש למישהו "זכות" להגיב – אלה השוטרים האלה. הם חיים יום יום בגוב האריות ההוא, חשים בגופם ובנפשם את המתח, את הפחד והצורך לקבל החלטות מהירות ונבונות במצבים כאלה.

עבר עוד יום עד שנשמעו תגובות הנגד. "סקנדל ועיוות הנורמות", אמרה חברת הכנסת, יעל דיין. "בשמואל מאירי ברצעו שני לינצ'ים", אמרה חברת הכנסת, דליה איציק שטרחה לבקר את מאירי. "עירעור נפשי של המגיבים", היה ניתוח המצב של חבר הכנסת רן כהן.

יש, איפוא, מעט שפיות. יש המשוחררים מן הצורך בנקמה, היודעים שאיננו כבאן לטבח. מאירי יצא בשלום, אמר בעצמו הגומל. מוטב פצוע, מאשר האופציה האחרת. או, שמא, באופציה האחרת, חס ושלום, היה הופך לגיבור לאומי?

ממשלת מייג'ור

רקובה מבפנים

"אקונומיסט". מיוחד ל"דבר"

האופציות הפתוחות היום לפני ג'ון מייג'ור מוגבלות. הוא עומד בראש ממשלת מיעוט פגיעה לכל מחלוקת חולפת ולכל הצבעה הנתונה לוויכוח

בהבדל מדג, המרקיב מן הראש, ממשלתו של ג'ון מייג'ור מרקיבה מן הזנב. הסירחון מתפשט בפרוזדורי וסטמינסטר ושרי בממשלה מחשבים בעצב את סיכויי הישרדותה של הממשלה.

התבילה של העלאות־מס וקיצוצי הוצאה־ציבורית שהוכרזה על־ידי שר האוצר קנת קלארק, ב־8 בדצמבר, תמלא את החלל של מיליארד לישי"ט (1.6 מיליארד דולר) שנפער, יומיים לפני כן, על־ידי שמונת הקולות שהביסו את תוכניות הממשלה להעלות את המע"מ על דלק מ־8 ל־17.5 אחוז. עלייה של חצי־נקודה בשיעורי הריבית הזוזה, כבל הגראה, את הביטחון ב"סיטי". אבל אף אחת מהן לא תתקן את התחושה שהממשלה "מפולגת, מבוזה ונוססת".

אשמה זו הוטחה על־ידי מנהיג הלייבור, טוני בלייר, אבל אחדים מתומכי הפרלמנט השמרנים רוטנים דברים דומים בחשאי. מאמץ־שווא אחרון מצד שר האוצר "לקנות" את מרד המע"מ על־ידי חבילת 120 מיליון לישי"ט כדי להקל את נטל עליית מחיר־הדלק על הגימלאים הבליט את השפלת הממשלה בידי מתמרדי הספסלים־האחוריים. המתח שנתגן בו מייג'ור היה גלוי לעין כשהוא יצא מפגישת לילה עם שר האוצר אחרי ההצבעה האבודה. ראש הממשלה, על־פי רוב סמל האדיבות, לא יכול היה להתאפק כששאל איך הוא מרגיש. "אל תבזבזו את זמני", הוא פלט בחלפו על פני כתבים ממתינים.

הגורם העיקרי לאובדן סמכותה של הממשלה הוא יחסיה עם אירופה. שמרנים יושבי־הספסלים־האחוריים מפולגים ביניהם בדבר איחוד אירופי הדוק יותר, אשר 30 עד 50 חברי פרלמנט מתנגדים לו ללא פשרות.

הרז למשבר הנוכחי היה הענשתם של שמונה שמרני ספסל־אחורי אשר, ב־28 בנובמבר, הצביעו נגד הממשלה בהצעה על תרומותיה המוגדלות של בריטניה לתקציב האירופי. קנת בייקר, יושב־ראש לשעבר של המפלגה, כינה את ה"משיכה" שנקט המצליף המפלגתי כלפי השמונה, "טיפשות מושלמת".

אין ספק כי הליך משמעתי זה, ה"מושך" כל הבוה ושירותים מפלגתיים מן הנענשים, הכסיח את תבוסת הממשלה בהצעה הפרוצדורלית של הלייבור על הגדלת המע"מ. כל המורדים פרט לאחד נמנעו בהצבעה או הצביעו נגד. אבל אחרי שהפך את החוק האירופי לעניין של אמון, מה עוד יכול היה ראש הממשלה לעשות? הוא לא יכול היה להקל ראש במרידה נגד הצעה המאשרת התחייבות בין־לאומית אשר, לו נכשלה, היתה מביאה לנפילת הממשלה.

אילו התעלמו מן הבוז, היו התלונות על חולשת ההנהגה כפולות ומכופלות. המשמעת המפלגתית, הרופפת ממילא, היתה מתמוטטת והופכת את עבודת המצליפים (מנהלי המפלגה) לבלתי אפשרית. האמת הפשוטה היא שהמפלגה השמרנית, במצבה הנוכחי, לא ניתנת לשליטה. אחרי 15 שנות ממשלה, דומה כי היא עייפה משלטון.

האופציות הפתוחות היום לפני מייג'ור מוגבלות. תשעה מיושבי הספסלים האחוריים שלו מורחקים: שמונה מורדים ועוד ריצ'ארד בודי, שהצטרף אליהם בשאט־נפש. ראש הממשלה עומד בראש ממשלת מיעוט פגיעה לכל מחלוקת חולפת ולכל הצבעה הנתונה לוויכוח.

המשבר אינו חייב להיות סופני. ממשלת הלייבור בשנים 1976־79 בראשותו של ג'ים (היום לורד) קאלאגן הפסידה כ־20 הצבעות, בהן לפחות שלוש הצבעות תקציב, לפני שנבגעה סוף־סוף להצעת אי־אמון של השמרנים ב־28 במארס, 1979. עד לאותה הצבעה הצליח קאלאגן לקיים את ממשלת המיעוט שלו על־ידי עשיית עיסקה עם הליברלים. לפרות הצבעות ההפסד בבית־הנבחרים, היתה ממשלתו במירוץ צמוד עם השמרנים בבחירות של סתיו 1978.

מייג'ור היה רוצה אולי סידור דומה. אבל לסגנו דרושים שניים. 23 הליברל־דמוקרטים מתנגדים בחריפות לממשלה. תשעת היוניוניסטים של אלסטר, בראשותו של ג'יימס מולינו, אינם מתנגדים, אבל למנהיגם אין עניין בעיסקה רשמית.

הממשלה, מכל מקום, לא לגמרי חשופה. תוכנית החקיקה שלה לשנה הקרובה, שהוצגה בנאום המלכה, נועדה במתכוון שלא לעורר מחלוקת. הפרטת הדואר נדחתה. הצעה להנהגת חוק הפרטה חדשים בוטלה. בינתיים, שר האוצר נותן תקווה לקיצוצי־מס בעתיד. לאופוזיציה יהיו רק מעט הזדמנויות להתחבר אל מתמרדי השמרנים כדי להביס את הממשלה. הצעות החוק לביטול מונופול ההפצה של חברת "בריטיש גז" ולהשוואת גיל הפרישה, 65, לנשים ולגברים ימשכו ביקורת של הספסלים האחוריים, אבל תבוסות רציניות אינן צפויות.

מריבות על צעדים פינאנסיים, תמיד מקור אדיר לחילוקי־דעות, סבירות יותר. ניקולאס וינטרסון, חבר הפרלמנט השמרני הפורש ממאקלספילד, מנסה לפתוח חזית חדשה נגד הממשלה על־ידי ביקורת על ההצעה לתת לבעלי בתים המאבדים את משרותיהם פחות עזרה ממשלתית בתשלומי המשכנתאות שלהם.

ראש הממשלה יכול להתנחם כי בין מותחי הביקורת במפלגתו אין הרבה משותף פרט לפחד מן הפדרליזם האירופי. הם עשויים להירגע אם יוכל להבטיח להם משאל־עם על אירופה. יתר על כן, שלושת ספקני־אירופה בקבינט, מייקל האווארד, פיטר לילי ומייקל פורטילו, משתדלים עכשיו להקפיד על אחריות קולקטיבית.

החזרת האחרות לספסלים האחוריים, אף שזו משימה קשה, תהיה קלה יותר אם ייקבע עיתוי מתאים לדיונים על השלב הבא של האיחוד האירופי. מאחר שאלה יגיעו לנקודת השיא בוועידה הבין־מפלגתית האירופית ב־1996, תוכל אולי הממשלה לתמרן כך שהחלטתה הסופית תינתן אחרי הבחירות הכלליות בבריטניה ב־1997.

כרגע, תקוותו האחרונה והטובה ביותר של מייג'ור היא לדבוק בשלטון. כלכלה מתחדשת עשויה לשקם את מצבו ואת מצב ממשלתו. או שכעירות של הלייבור עלולות לגרוע מקסמה של האופוזיציה. אבל התרופה המקובלת לריקבון היא כריתה של החלקים הנגועים. מייג'ור ניסה כבר הכל על מורדיו, מקסם עד נידוי. הבעיה היא, כפי שאומר אחד השרים, שהם פשוט לא מפחדים ממנו.

המו"מ עם סוריה

לפני החגים

מוטי בסוק

דליפות בצנרת

באיחור של כמה שבועות, מתברר כי לביקורו האחרון של מזכיר המדינה האמריקאי וורן כריסטופר למזרח התיכון היתה בכל זאת הצלחה מסויימת. השבוע אמורות להתחדש בוושינגטון שיחות השגרירים הסורי והישראלי בארה"ב, הפעם בהשתתפות קצין בכיר בכל צד. למעשה, הסכמה לשיחות כאלה התקבלה עוד לפני יותר מחודש, אלא שהסורים נסוגו מהסכמתם ממש בדקה התשעים. לאמריקאים חשוב מאוד לשכור הפעם את הקרח (ואולי הם חוששים מנסיגה סורית נוספת?), ולכן הם עמדו על כך כי שיחות השגרירים־קצינים יתקיימו עוד השבוע, לפני שוושינגטון יוצאת לחגיגות הכריסטמס והסילבסטר, ולא בתחילת השנה הבאה.

בימים האחרונים התנהל מו"מ עיקש כאחורי הקלעים בין דמשק לירושלים, בתיווך אמריקאי, מה תהיה דרגת הקצינים. ישראל מעוניינת בקצינים בכירים בדרגת אלוף (עוזי דיין, אורי שגיא) או אף יותר מזה (אהוד ברק), כדי שהשיחות יהיו רציניות ויעסקו בנושאי מהות, עם אופציה להתקדמות אמיתית.

השיחות הדו־צדדיות עם הסורים החלו בוושינגטון לפני שלוש שנים, בסוף 1991, בעקבות ועידת מדריד. בראש משלחת ישראל עמד מנכ"ל משרד ראש הממשלה יוסי בן־אהרן, ובראש המשלחת הסורית, מואפק עלאף. הן הופסקו על־ידי דמשק לפני פחות מעשרה חודשים, בעקבות הטבח במערת המכפלה (25.2.94). זמן קצר אחרי כן, באופן חשאי, התפתח ערוץ שיחות חלופי, בין שגרירי סוריה וישראל בארה"ב ואליד מועלם ופרופסור איתמר רבינוביץ. ההתקדמות בשיחות אלה היתה מועטה, אם בכלל, לפי הדיווחים שנמסרו לתקשורת. הסורים רתחו מכעס לאחר שהעיתונות הישראלית דיווחה לקוראיה על קיומן של שיחות אלה. באחרונה הופסקו השיחות. הסורים מעוניינים בחידוש השיחות בין משלחות שתי המדינות בוושינגטון. ישראל היתה מעדיפה קיומו של ערוץ חשאי בדרג בכיר בין שתי המדינות, לצד שיחות גלויות וחשאיות, בין המנהיגים. בינתיים יתקיימו השבוע שיחות בין השגרירים והקצינים, בתקווה לפריצת דרך ב־1995.

יש כרגע הרבה מאוד סימני שאלה סביב השיחות, עוד לפני שנכנסים למחלוקות הגדולות בנושאי מהות. האם אסד מעוניין עתה בפריצת דרך, או שהוא עדיין לא בשל לשלום אמת עם ישראל. האם לנשיא סוריה אצה הדרך, או שהוא באמת כי יוכל להגיע להסכמים טובים, לטעמו, גם עם ממשלת ליכוד. האם יצחק רבין אכן מעוניין בהתקדמות בערוץ הסורי, עוד לפני שהוא פתר את הבעיות הקשות בערוץ הפלסטיני. האם ארה"ב, לאחר הבחירות בנובמבר, תרצה לתת לאסד את מבוקשו, "יציאה מרשימת מדינות הטרור וסיוע כלכלי נדיב". שאלות המהות מתמקדות בארבעה נושאים. ראש הממשלה המשיל אותם פעם לארבעת הרגלים של השולחן. מבלי שאחת השאלות תיפתר, השולחן לא יהיה יציב לעולם. שאלת השאלות ברגע היא אם ישראל תיסוג ברמת הגולן או מכל רמת הגולן. שאלה לא פחות חשובה היא מה יהיה אופי השלום בין שתי המדינות. השאלות הנוספות הן כמה זמן תימשך הנסיגה ואיזה סידורי ביטחון יונהגו ברמת הגולן. לפי כל הסימנים, בשיחות השבוע בוושינגטון יתמקדו שני הצדדים בשאלת סידורי הביטחון. בנושא זה הושגה במהלך החודשים האחרונים התקדמות כלשהי. תחילה דרשו הסורים סימטריה מוחלטת, כלומר על הדרישה הישראלית לפירוז כל רמת הגולן השיב אסד בדרישה לפרז את כל הגליל ואף יותר מכך. עכשיו הסורים מדברים על פירוז שטח קטן במזרח הגליל.

ישראל אינה מאמינה כי שיחות השגרירים־אלופים יביאו לפריצת דרך. לדעתה, התפקיד שלהן להשאיר בחיים את הערוץ הישראלי־סורי. במקרה הטוב, הן יכולות לעזור לבניית צעדים בוני־אמון. פריצת הדרך תושג או בשיחות חשאיות בין שני הצדדים, או בהצהרה ישראלית חד־צדדית על היקף הנסיגה ברמת הגולן, או בהצהרה סורית חד־צדדית על מהות השלום, או במפגש מנהיגים מכני הצדדים. בשבוע שעבר אמר רבין כי מתכונת השיחות בוושינגטון אינה אידיאלית, אבל היא יותר טובה מכלום.

ופרס שותק

בכל הבוקה והמבולקה סביב מיסוי הבורסה לא נשמע קול בולט אחד, קולו של האיש מספר שתיים בממשלה ובמפלגת העבודה, שר החוץ שמעון פרס. ולכי שסכת, פרס היה שר אוצר, ואפילו שר מוצלח מאוד, בתקופת ממשלת האחדות הלאומית. תחילה, כאשר רבין "פוצץ" בראשונה את הנושא, במזרח הרחוק, פרס היה רחוק מהארץ, עדיין בשוודיה ובנורווגיה. בראיון לערוץ הטלוויזיה השני התבטא שר־החוץ בזכות המס וכזכות מהלכי השר בייגה שוחט, אם כי בצורה מינורית. כידוע, בייגה שוחט הוא איש מחנה רבין בעבודה. בהמשך סכר פרס את פיו. הוא נמצא בארץ כבר יותר משבוע, ועל־אף שכל המי ומי וגם אחרים הופכים בנושא ההפכים, פרס שומר על שתיקה מפוארת. עוזריו הודפים את העיתונאים בטענה ששר החוץ אינו מעוניין להתייחס לנושא זה.

אפשר להסביר את ההתנהגות של פרס על־פי מודלים ישנים, עמידה בצד בתקווה שרבין יפול והוא יקטוף את הפירות. גם פרס, כמובן, שם לב לכרסום שחל במעמדו של ראש הממשלה, בעיקר בשבועות האחרונים, במשאלים וגם במפלגת העבודה. גם הדיווחים של העיתונאים שהתלוו לרבין בביקור האחרון במזרח הרחוק לא החמיאו לראש הממשלה. דובר שם על השפעת הגיל המתקדם של ראש הממשלה, 72 פלוס, על תיפקודו, בראשונה מאז חזר רבין למשרד ראש הממשלה בירושלים ב־1992. אבל דומה כי הפעם עומדים מאחורי המהלכים של שר החוץ מניעים שונים, כמעט הפוכים. למעשה, הניצנים שלהם נראו כבר קודם. דומה כי פרס, שגם הוא כבר אינו ילד (71 פלוס), השלים עם העובדה כי חלומו לשוב ולתפוס את המושכות בממשלה לא יתגשם עוד. הדור הבא בעבודה מודע לגיל הביולוגי המתקדם של מנהיגיו והוא מתחיל להיזרוק קדימה, בניסיון לתפוס עמדות, לפני שהדור המוכשר ממנו, דור "הצעירים", הדור של חיים רמון, יוסי ביילין, אברום בורג, עברם מצנע, פרופסור שלמה בן־עמי, ואולי גם אהוד ברק ופרופסור איתמר רבינוביץ, ידלג מעליו. פרס מבין כי מתחת לשטח רוחשים פוליטיקאים שדרכם אצה להם. הם אינם מוכנים להמתין עם המהפך בצמרת המפלגה עד לבחירות לכנסת ה־15. הם דורשים את המהפך כבר בבחירות הקרובות, בעוד פחות משנתיים. הם מנצלים כל מעידה של ראש הממשלה כדי לערער על מנהיגותו. ושר החוץ יודע כי מלחמת ההישרדות של ראש הממשלה היא למעשה גם מלחמת ההישרדות שלו עצמו. דור הביניים רוצה את כל הבמה לעצמו. אם רבין ייאלץ ללכת הביתה פרס ייאלץ ללכת יחד איתו.

פרס ימשיך להילחם בחודשים הקרובים על עמדותיו בכל פורום מחייב – ממשלה, כנסת, מפלגה – אבל עם שינוי בולט אחד, הוא לא ינסה לפגוע באמינות או במנהיגות ראש הממשלה.

ירושלים והאיסלאם – תרתי דסתרי

ירושלים, על שמותיה, כינוייה ותאריה השונים, נזכרת בתנ"ך יותר משבע מאות ושישים פעם. מאז יסודה על־ידי דוד המלך לפני שלושת אלפים שנה, כבירתה של מדינת ישראל הראשונה, היא מהווה מוקד רוחו, מקור השראותיו ותמצית תשוקותיו של כל יהודי בכל הדורות ובכל התפוצות לשיבת ציון. התולדה היהודית והכלל־אנושית מכירה אך ורק ירושלים אחת, בלתי־מחולקת ומעולם לא הוכרה ירושלים להצאין, "מזרחית", "מערבית", "צפונית" או "דרומית".

תפילות ישראל, הלאומית, געגועיו ועליותיו כוונו תמיד לירושלים האחת – עיר הקודש. מאז חורבן בית שני ועד קום מדינת ישראל, שום כובש זר, כולל תשע עשרה שנות אחיזתה על־ידי ירדן, ממלחמת העצמאות ועד מלחמת ששת הימים, לא הפכוה עיר בירה. כל אותם כוחות שכבשו את ארץ־ישראל מיד ליד, ניהלו אותה הרחק מירושלים, ששבה להיות עיר בירה, רק עם קומה של מדינת ישראל.

"הקוראן" – ספר החזיונות, המצוות, הפקודות, הציוויים וההוראות של הנביא מוחמד מייסד האיסלאם למאמיניו, אינו מזכיר את קדושת ירושלים ואינו מייחס לה כל חשיבות. כאשר ביקש מוחמד את תמיכת יהודי עירו, שהיו אז היחידים שהאמינו באל אחד, להאמין בו ובשליחותו, הם סירבו לחלוטין, אף־על־פי שניסה לשכנעם גם בכך, שגם מאמיניו יפנו בתפילתם כלפי ירושלים. היהודים, כידוע, עמדו במריים ומאז הם הפכו מטרה לנקם ולרדיפות וירושלים על־פי הוראת הנביא חדלה היות "קבלה" כלומר המקום המקודש למאמין להקביל תפילותיו כלפיה, וכך נקבעה העיר מכה לעיר הקודש של האיסלאם.

לאור כל זה מן הראוי לשאול: מניין נוטלים מאמיני דת האיסלאם ובתוכם ראשי אש"ף את סיפון הכזב על שייכות או אחיזה מדינית שיש לה כביכול על ירושלים? הן מעולם לא היתה בירתם ואילו קדושתה היא בדרג שלישי אחרי מכה ומדינה.

בכלל, תולדות ארץ־ישראל מלמדים אותנו, כי עד שלטונו של מוחמד עלי במצרים (1840) נמצאו בה כמה עשרות אלפים, רבים מהם שרידיהם של שומרונים ושל ישראלים קדמונים. הם התחילו להתרבות עם הגירושים התכופים ממצרים לארץ־ישראל במחצית השנייה של המאה הי"ט.

יהודים נמצאו בארץ־ישראל בכל הדורות מעט או הרבה וירושלים היתה מרכזם. דוד המלך עשאה בירתה של מדינת ישראל הראשונה לפני שלושת אלפים שנים, ודוד בן־גוריון שב והחזיר להילת קדושתה את היותה בירת מדינת ישראל השלישית לנצח נצחים.

שמעון אביזמר

למה פנינו קודרים

מוזר כיצד זה קורה, שכנגד המשימות וההישגים ברוב תחומי החיים, במדיניות, בכלכלה, בשיכון, ברווחה ואף במיסוי הנבון של שוק ההון, האווירה בביתנו ובמקום עבודתנו הסתגל לנורמה של קיטור, ובליבו ובפיו אינו שש למערכת ההישגי ומתבטא בבכיינות וב"נעבעכיות" כאילו הממשלה אינה מושלת, הכלכלה אינה פורחת ודעת־הקהל עטופה עצבות וקדרות.

למעשה, מאז קם ממשלת רבין מדינת ישראל זוכה בכוח משיכה, עמים וארצות נוהרים להכיר בה, לסחור איתה ולקשור קשרים דיפלומטיים ועסקיים, משק הארץ קלט וקולט, אחוז מחוסרי העבודה פוחת ורמת החיים עלתה. מערכת הבריאות תקיף מינואר את כל האוכלוסייה ונקווה שתהיה סבירה, רמת הביטחון ועוצמת צה"ל גבוהה. פרט לתקלות האכזריות של טרור המתאבדים, בדרך כלל, הפרט בעיסוקו ובעבודתו מתפרנס וחי חיי רווחה. אם כן, למה האווירה קודרת? למה בציבור יש קיטור, דאגה ואי־ביטחון.

לדעתי, בחלק אשמה בכך התקשורת, שאימצה לעצמה טיפוח השלילי, ו"מורחת" אותו בכל הצבעים, בטורים רחבים, והאשמה השנייה והעיקרית תלויה ב"מסביר הלאומי" והמפלגתי ב"עבודה" שאינו בשטח ואינו קיים מאז כשלונותיו לאחר הבחירות לעיריות ולהסתדרות.

רבין וחילי אינם "זוג לתפארת" בראש ה"עבודה". אפו להגיד, מתוך ניסיונו של פרס בשיתוף הממלכתי, שלשנתיים הקרובות שמעון פרס יצטרף לרבין בראש העבודה כמשנה ליו"ר ושניהם על עוזריהם וצעיריהם המיועדים יגוננו את העבודה.

צעד מעין זה, בלי חיילי הבכשל, עשוי להכניס חיים דינמיים והתעוררות פנימית חיובית. כן דחוף להתפנות לפתרון הכתם של חיים רמון והבלוק הטכני בהסתדרות. יהיה כדור לכלכלתם לעבודה גם ל"חיים החדשים", שיש לבטל את מכתבי ההשעיה של חילי, ובדרך זו להחזיר אותם ל"עבודה". אין מנוס מכך. כי לא לעבודה ולא לחיים רמון אין אלטרנטיבה מפלגתית אחרת.

אשר להסתדרות, המנסה לשנות כיוון, על רמון לצאת משכרונו הבומבסטי ולעשות את השינויים ותיקון העיוותים יותר לאט. נכון, נוצר ניפוח אגפים, עובדים ומשכורות (אגב, יחסית פחות מאשר במוסדות המדינה ובשוק הפרטי). אבל מוטב לעשות השינויים בתקופה של שנה־שנתיים, ולא בקפיצה פופוליסטית באמצעות הטלוויזיה. ראשי הסיעה מאיר גת ופיני שומר, בחלק ניכר מהדברים לרבות הצמצומים הם בדעה אחת עם רמון ואורון.

אותו הדין במכירת נכסים. יש נכסי־תרבות שההסתדרות חייבת לדאוג לעתידה ולא למכור אותם, ואף לתמוך בהם. כמובן נכסים שוממים שאין בהם שימוש מוטב למכור לכל המרבה במחיר. כיוצא מן הכלל אני מציע אורכה של שנה לעיתון "דבר", בכלי ביטוי רציני ביותר.

כל נושאי השינוי במדינה, ב"עבודה" ובהסתדרות יש לעשותם בנשימה ארוכה ולא בקצרה־רוח, דבר שעשוי לשנות את דעת־הקהל המסולפת ופנינו לא יהיו קודרים.

שלמה סלע, תל־אביב

איך עובדת התקשורת על הציבור

בחדשות ב"קול ישראל" לפני ימים אחדים הודיעו כך: (גם בטלוויזיה) "... כל מועמדי החמאס (8) נבחרו למועצת הסטודנטים באוניברסיטה האיסלאמית בעזה וכמה נבחרו ממועמדי הג'יהאד האיסלאמי. חברי הפת"ח החרימו את הבחירות..." ברור, שמניסוח זה נודפת מגמתיות בזויה ומרושעת. (כל זאת מבלי להשכיל את הציבור ולציין, שהאוניברסיטה האיסלאמית הינה מעוז החמאס בעזה). כך מלבים היסטריה בציבור ויוצרים פחד שווא. אילו היו פותחים בציון העובדה שפת"ח החרים את הבחירות הרי ברור שעמדתם איפשרה לכל מועמדי החמאס להיבחר בקלות.

עורכי החדשות ורוב פרשניהם מועלים במחוייבותם לאמת ולתרבות האחראית כאשר אינם מדגישים לציבור את העובדה ש"השלום" אינו מהלך מיידי של קבלת תוצאה יש מאין ("הוקוס פוקוס"), אלא תהליך ארוך ומייגע של בניית יחסי אמון; להתגבר על אין ספור מכשולים ומכשילים; לעמול וליצור אווירה הדדית של פשרה, התפייסות ושיכוך השנאה רבת השנים. בכלל לא פשוט אז למה לתקוע בהבל־פה מקלות בגלגלי העתיד?

יצחק פרי, שדה־ורבורג

מי יהיה האשם בקיצוץ הסיוע?

ראש הממשלה האשים לאחרונה את הליכוד כאילו הוא מאחורי המגמה לקיצוץ הסיוע האמריקאי לישראל. רבין צריך להיזכר בדבריו של סגן שר החוץ שלו, יוסי ביילין, אך לפני מספר חודשים. ביילין אמר בזמנו בהרצאתו לפני נשות ויצ"ו, שישראל היא מדינה עשירה שאינה זקוקה לכספי יהודי ארה"ב. ג'סי הלמס, הסנטור המיועד לתפקיד יו"ר ועדת סיוע החוץ בסנט האמריקאי, אומר דבר יותר פשוט: אם אתם אינכם זקוקים לכספים מיהודי ארה"ב מדוע אתם זקוקים לכסף מהגויים של ארה"ב?

רבין צריך לבוא בטענות רק לסגן שר החוץ שלו.

ד"ר יצחק בן גד, נתניה
לשעבר הקונסול הכללי של ישראל למערב התיכון, ארה"ב

שלושה דברים שהתנ"ך מייחס לדוד המלך

בקשר להתנפלות של הח"כים הדתיים וח"כ גוטמן מ"מולדת" על שמעון פרס בקשר לאופיו של דוד המלך ("דבר", 15.12.94), ברצוני לצטט שלושה דברים שהתנ"ך מייחס לו, הנראים בעיני הרבה יותר מהניאוף עם בת־שבע שפרס רמז לה.

"ויך את מואב, וימדדם בחבל השכב אותם ארצה, וימדד שני חבלים להמית ומלוא החבל להחיות, ותהי מואב לדוד לעבדים נושאי מנחה" (שמואל ב', פרק ח', פסוק 2).

"ויאסוף דוד את כל העם, וילך רבתה וילחם בה וילכדה... ואת העם אשר בה הוציא וישם במגרה ובחריצי הברזל ובמגזרות הברזל והעביר אותם במלבן וכן יעשה לכל ערי בני עמון" (שמואל ב', פרק י"ב, פסוקים 29 ו־31).

"ויהי בהיות דוד את אדום בעלות יואב שר הצבא לקבר את החללים ויך כל זכר באדום, כי ששת חדשים ישב שם יואב וכל ישראל עד הכרית כל זכר באדום" (מלכים א', פרק י"א, פסוקים 15 – 16).

אני מבין, שהחרדים והח"כים של "מולדת" רוצים שישראל כ"מדינה יהודית" תתנהג לערבים כמו שלפי התנ"ך דוד התנהג לעמים שבהם הוא נלחם.

ישראל שחק, ירושלים

אתי גורדון

אשה נודדת

במוזיאון חיפה נפתחו בשבוע שעבר שתי תערוכות. תערוכתה של הצלמת שי זבאי, "תמונת אשה" שהוצגה לא מזמן במוזיאון יד לבנים בהרצליה, ובן תערוכת ציורים מאוסף המוזיאון, "דיוקן אשה".

תערוכתה של זבאי היא סיכום תהליך שארך שלוש שנים, המתעד 46 פורטרטים מצולמים של נשים במסע. התערוכה משלבת מונולוגים וסיפורי חיים של הנשים המצולמות, שנבחרו בשל סיפור חייהן המרתק, דרך חייהן הבלתי שיגרתית, או עיסוקן יוצא הדופן.

במקביל, תערוכת "דיוקן אשה" מציגה את דמות האשה בציור הארץ־ישראלי. הדיוקנאות כוללים כ־30 ציורי שמן על בד, בתוספת רישומים והדפסים. בין האמנים המציגים אורי רייזמן, אליהו גת, צבי מאירוביץ', נפתלי בזם, מנחם שמי ויאיר גרבוז.

(אורי שרון)

רופא קטלני

מטופלת רביעית שנדבקה על ידי רופא שיניים בפלורידה מתה ממחלת האיידס, כך נמסר ביום ראשון.

ברברה ווב, בת 68, מורה בגימלאות, מתה בבית חולים ע"ש מרטין בעיירה סטוארט שבמרכז פלורידה. ווב היתה אחת המטופלות של דוקטור דייוויד אייסר, רופא שיניים מפלורידה, שמת ב־1990 מסיבוכים הקשורים למחלת האיידס.

הראשונה בין מטופליו שמתה היתה קימברלי ברגליס, בת 23, שהלכה לעולמה ב־1991.

לאחר שנודע להן כי נדבקו בנגיף, יצאו ווב וברגליס בדרישה להנהיג בדיקת חובה לגילוי המחלה אצל צוותים רפואיים. עד כמה שידוע, היה אייסר הוא איש הרפואה היחיד בארה"ב שהעביר את הנגיף למטופליו.

שניים מהמטופלים של רופא השיניים, הנושאים את הנגיף, עודם בחיים.

(עתיים־רויטר)

פרק משמעותי מן העבר

"תנועת הנוער היתה דבר בעל משמעות פואטיות, מסגרת שהעשירה את הדימיון", כך נזכר מר טלוויזיה, חיים יבין בראיון שהעניק ל"במעלה", בטאון תנועת הנוער העובד והלומד, שיצא לאור השבוע.

כמי שמזוהה במיוחד עם המדיום הטלוויזיוני הישראלי, מייעץ יבין לחניכי תנועת הנוער כיום לפתח פעילות טלוויזיונית במסגרת הפעילות התנועתית ואפילו להקים בקן ובסניף התנועתי חוג לטלוויזיה ולהשתלב בטלוויזיה הקהילתית. הפרק המשמעותי בחייו של יבין היה לדידו תקופת ההכשרה בקבוצת כנרת שם נתגלו, לדבריו, ניצני כשרונותיו שהיוו יסודות לקריירה הרדיופונית והטלוויזיונית בת קרוב ל־40 שנה.

(עודד בר־מאיר)

לא מכבר התקיימה הצגת הבכורה החגיגית של "לילה בקניון", לאחר ההצגה נפגשו, המחברת אורלי קסטל בלום שכתבה את המחזה, והשחקנית חנה מרון שבאה לצפות בהצגה. קסטל בלום זכתה בשבוע שחלף בפרס הספרות ע"ש נתן אלתרמן לשנת 1994. בתמונה: חנה מרון (מימין), וקסטל בלום (משמאל)

טיפול משפר וממכר

שני מומחים עולמיים לטיפול בנוער מכור לסמים הפעילים בפורום הישראלי, יעבירו בשבוע הבא סדנא מיוחדת לטיפול בבני נוער בסיכון גבוה לשימוש בסמים, ובאלה המשתמשים כבר בסם.

בסדנא תופעלנה שיטות חדשניות שיושמו בקבוצה על־ידי מימותי ואמנור בנגלי. הסדנא תתמקד בדרכים לאיתור וזיהוי משתמשים, יחסים בין מטפל למטופל ותוכנית טיפול. ישתתפו בסדנא מטפלים מתחנות אל־סם ומעמותות ומוסדות לטיפול במכורים. הפורום הישראלי הוא גוף א־פוליטי של מתנדבים מהארץ ומחו"ל המסייעים בקליטה חברתית של עולים חדשים.

חיבור מחדש

ביום א' השבוע, התקיימה שיחת טלפון נרגשת בין חיה פירמן, תושבת נתניה בת 81, מראשוני סירת צבי לבין אחיה המתגורר באומסק שבסיביר, לאחר ניתוק של 56 שנים. הקשר האחרון ביניהם נותק ערב מלחמת העולם בשנת 1938.

שליח משרד הפנים, דוד ציצוביץ, שהה בסיביר בתקופת החגים ויצר קשר עם יהודי אומסק, לקראת עלייתם ארצה. נתבקש ע"י איזיק פרידמן, תושב המקום, לנסות למצוא את אחותו, שעלתה מרוסיה בשנת 1938 ומאז נותק הקשר ביניהם. הוא עצמו עבר תלאות קשות בתקופת המלחמה, ברח מהגרמנים ולבסוף, מצא את עצמו בסיביר, בעוד כל משפחתו, הוריו ו־6 אחים ואחיות, נשארו בגיטו ודשה עד לחיסולו.

ציצוביץ הצליח לאתר את אחותו של האיש בנתניה ובישר לה, כי אחיה חי ומתגורר בסיביר. בשיחה הנרגשת מסר פרידמן לאחותו, כי יבקר בישראל בהקדם.

(עתיים)

אורחים בקאמרית הקיבוצית

השבוע תחל סדרת קונצרטים של התזמורת הקאמרית הקיבוצית עם הכנרת מרינה יישביילי שעלתה ממדינת חבר העמים (ליתר דיוק מגרוזיה), שם זכתה בתואר האמנותי הגבוה ביותר הניתן לאמן – "אמנית העם". יישביילי היתה תלמידה בקונסרבטוריון במוסקבה ובמהלך לימודיה זכתה בתחרויות רבות, היא התפרסמה בעולם בנגינתה המשלבת לירית ודרמטיות והיא בעלת טכניקה וירטואוזית. יישביילי תופיע בארבע קונצרטים תחת שרביטו של הדירון סלומון. כן יופיעו בקונצרטים ליאו מונה (סופרן) ולאונרד מרוז, זמר בס של בית האופרה הוושינגטונית שהופיע באופרה עם תזמורות רבות ברחבי אירופה.

בתכנית הקונצרט של ויוואלדי – וקאליה, מ. ברוך – קונצרטו מס' 1 לכינור ולתזמורת, ושוסטקוביץ' – סימפוניה מס' 14 לתזמורת ושני זמרים. הקונצרט הראשון ביום ד' יהיה בהיכל התרבות בנתניה ובשבת הקרובה במועדון צוותא בתל־אביב.

פרס ע"ש עדה בן נחום הוענק השבוע בתיאטרון בית ליסין למחזאי ולמתרגם ניסים אלוני על תרגומו למחזה "משרתם של שני אדונים" המועלה בתיאטרון "הבימה". במהלך הערב חולקו פרסים לתלמידים מצטיינים מבית הספר לאמנות הבימה בית־צבי. תלמידי בית־צבי היו גם אלה שהגישו את התכנית האמנותית של הערב שכללה קטעים ממחזות שתורגמו על־ידי עדה בן נחום, וכן קטעי משירה ושירים שנכתבו על ידה.

בתמונה: מברכים את חתן הפרס, שלמה בר־שביט (מימין לשמאל) ניסים אלוני ואורנה פורת.

בלנטיין השקעות בע"מ
("החברה")
הודעה לבעלי המניות
ניתנת בזאת הודעה בדבר דחיתן של האסיפות הכלליות השנתיות של בעלי המניות בחברה שאמורות היו להתקיים ביום 22.12.94 במשרד עוה"ד כהן, להט ושות', רחוב ביאליק 155, רמת־גן, בשעה 09:00 ובשעה 09:15 וזאת ליום 1.1.1995 באותו מקום ובאותן שעות.
כל יתר האמור בהודעות מיום 2.12.1994 ישאר ללא שינוי.
בלנטיין השקעות בע"מ

הזמנה להציע הצעות לרכישת נכס
1. מוזמנות בזה הצעות לרכישת זכויות לבעלות בדירה בת 3 חדרים בקומה א' בבניין בן 3 קומות בשטח כולל של כ־55 מ"ר ברח' התאנה 2, רחובות, הידועה כחלקה 173/4 בגוש 3648.
2. הנכס יימכר כמצבו.
3. אין הח"מ אחראית למצבו של הנכס. על המציע לבדוק בעצמו את מצב הנכס.
4. הצעות תוגשנה בדולרים של ארה"ב יש להגיש להח"מ, בצירוף צ'ק בנקאי בגובה 5% מערך ההצעה וזאת עד ל־29.12.94.
5. אין הח"מ מתחייבת לקבל כל הצעה שהיא, לרבות ההצעה הגבוהה ביותר, והיא שומרת על זכותה לנהל מו"מ עם המציעים השונים או מי מהם, ו/או עם כל גורם אחר או לערוך התמחרות ביניהם, ו/או לקיים מכירה פומבית של הנכס.
6. לתיאום ביקור בדירה יש לפנות בבקשה אחר הצהריים לגב' אורית [illegible] ובדרכה בטלפון 08־470961.
7. המכירה תהיה כפופה לאישור ראש ההוצאה לפועל בתל־אביב.
8. הוצאה יהיה [illegible] על הנכס [illegible] על ידי הח"מ.

רחל בר, עו"ד
כונסת הנכסים
רח' זנגביל 11, ת"א
טל: 03-5466567
פקס: 03-5469453

חירום

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
הקריה – אבן גבירול 19 – 204650
קופ"ח כללית – אמסטרדם 9־7 – 5232383
בן־יהודה – בן־יהודה 142 – 5223535 (עד 03.00)
מונטיפיורי – איינשטיין 40, רמת־אביב – 6413730 (עד 24.00)
ירושלים
דינה פארם – דוד ילין 31 – 383788
חיפה
דרך הים – דרך הים 209 – 371472
פתח־תקוה
קופ"ח כללית – ההסתדרות 21 – 9343395
רמת־גן – בני־ברק
נחמיה – נחמיה 2 בני־ברק – 6189567
פינצי – חיבת ציון 43 רמת־גן – 6182821
בת־ים – חולון
בני בת־ים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671
אורנן – הופיין 52 חולון – 889153

טיפול נמרץ לב

- לב 1 – שירות 24 שעות – 03־5618791
- שח"ל – 03־5625555
- נטל"י – 177־022־4224, 03־5757788

ניידת טיפול נמרץ

- אשדוד 08־551333
- בית־שאן 06־587223
- בת־ים 03־5511111
- הרצליה 09־541333
- חדרה 06־322333
- חיפה 04־512233/4
- טבריה 06־790111
- ירושלים 02־523133
- כפר־סבא 09־33222
- כרמיאל 04־988555
- מגדל העמק 06־540062
- מעלות 04־979333
- נהריה 04־823333
- נצרת 06־573335
- נתניה 09־623333
- עכו 04־912333
- עפולה 06־593334
- פתח־תקוה 03־9311111
- קראון 03־344442
- קרית־ביאליק 04־761062
- קרית־שמונה 06־944333
- ר"ג, ב"ב, גבעתיים 5793333
- רחובות 08־451333
- שדרות 051־897074
- תל־אביב 03־5460111

מרפאות שיניים

תל־אביב
- דיזנגוף סנטר שער 3 או 5 טל' 294869, 03־285822
- טיפולי חירום בבי"ח אסותא – טל' 5201515־03, 5201432/1. 24 ש'. גם בשבת וחג.
- טיפולי חירום, בי"ח איכילוב, תל־אביב. עד חצות (כולל שישי־שבת). 03־5436696.
- תורנות 24 שעות – ה' באייר 20 (כבר המדינה) טל' 254397, 03־452173: יהודה המכבי, איתורית 03־5449911, מנוי 4318.

יפו: יפת 99, 09.00־13.00, 16.00־02.00, טל' 864256.
גבעתיים: ויצמן 12, טל' 324547 איתורית 5193193 מנוי 3743.
ירושלים: צפת 23, טל' 251794, 02־253767.
בי"ח משגב לדך – טל' 02־633708, 08.00־16.00, ו' 08.00־19.00.
בת־ים: מרפאת שיניים לטיפולי חרום – קניון בת־ים רח' יוספטל טל' 5531505 – 24 שעות ביממה.

נפגעי אלימות

- סיוע לקורבנות אונס: ת"א (24 שעות) 234819־03. י-ם 02־514455. חיפה 04־382611. אילת 059־31977.
- ויצ"ו – לנשים מוכות – טל' 5461133; טל' 08־550506 – 24 שעות – 02־514111. 07־376310.
- מסל"ן – קו פתוח לנשים – נפגעות אלימות מינית – מרכז סיוע לנשים בנגב. 08.30־12.00, 16.00־19.00, טל' 057־74907.
- אור אדום – למען נפגעי אלימות שוטרים והתעמרות, בתוך האגודה לזכויות האזרח בישראל. טל' 03־663162/3.
- נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה, א'־ה', 9־16, 03־231675, 03־235922.
- מבוגרים אנונימיים (מב.א.י), מידע תמיכה וסיוע 24 ש' 03־5131046.
- זכויות הגבר במשפחה. 24 ש'. 04־322003, 04־256417, 03־378572.
- האגודה להגנת הילד: 03־6961070, 03־6956763.
- האגודה לנפגעי תקיפה מינית. טל' – קו חירום 6850041, קו גברים 6850036.

תחבורה

- קווי אוטובוס "דן" טל': 5614444.
- "אגד" – טל': 03־5375555.
- זמני נחיתות מטוסים. תקליט: 03־9731111
- מודיעין נמל התעופה 03־9712484
- רכבת, זמני נסיעה ותעריפים באמצעות "טלמסר" טלפונים: 03־5652200, 04־303133.

עזרה רפואית ונפשית

- ער"ן, עזרה ראשונה נפשית. ת"א 03־5461111, לילדים ולנוער 03־6961113, י-ם 02־610383, קו בזוגיות 02־661122, חיפה 04־672222/3, קו בזוגיות 04־672223, כרמיאל 04־9888770, קו בזוגיות 04־9887826, נתניה 09־625110, קו בזוגיות 09־828755, ב"ש 07־281128, קו בזוגיות 07־275871, נצרת עילית 04־9988410, כ"ס 09־974555, חדרה 06־346789, קו בזוגיות 06־343269.
- המרכז להתנדבות בישראל, 03־5614144 לנזקקים למתנדבים ולמבקשים להתנדב.
- מגן, יעוץ למשפחות נפגעות סמים. א'־ה' 09.00־14.00, 03־829970.
- אנוש – יעוץ למשפחות נפגעי נפש, 5400474־03, 03־5400672.
- יד ביד, אוזן קשבת לילדים לנוער ולהורים 24 ש': 03־226027, 04־229488, 04־922222, 02־243358, אילת 07־376366, לח"ל 222732, מ־17 עד 24.
- "אוזן קשבת" לנוער ולהורים. מרכז עירוני ר"ג. 6728697, 6734752, ב' 08.00־13.00, ד' ה' 16.30־19.00.
- "אל־סם" – רח' פקיעין 7, ימים א'־ה', 16.00־20.00. טל' 5463587, 54628276, 02־663902, 02־663828.
- הוועד למלחמה באיידס. מידע וסיוע לחולים 03־614576, 03־566380. ת.ד. 33602 ת"א.
- אל"י, אלימות כלפי ילדים. 03־430879, 03־261070 מ־08.00 עד 22.00.
- "הקו הלבן", אוזן קשבת להומוסקסואלים ולסביות. 03־292797. ימי א', ג', ה' מ־19.30 עד 23.30.
- קשת־חולים – מוקד מידע רפואי. א'־ה': 08.00־20.00, ו': 08.00־15.00. טל' 03־433300.
- מד"א – שירות רופאים לביקורי־בית, ובהתנגות מד"א, שעות: 19.00 עד 07.00. טלפון חירום 101.
- חדר מיון פרטי תורן, מד"א, קהילת סלוניקי 9 (ליד ביתן) ת"א, 499978.
- אלכוהוליסטים אנונימיים. הפניה לפגישות: 03־319845, 03־202951, 03־319281.
- אלכוהליזם (24 שעות) 03־721161.
- אלכוהוליסטים אנונימיים ירושלים. 02־830092, 02־630524.
- "קשב לקשיש", א.ג.ל. 03־299089. א'־ה' 09.00־14.00.
- אוזן קשבת לגיל המבוגר רמת השרון ימים א'־ה' 16.00־20.00, טל' 5493244.
- נשים במצוקה. קו אדום 09־505720.
- ארגון הורים ארצי, אוזן קשבת לילדים ונוער. 24 שעות ביממה. 03־621515.
- "יד שרה" – שיקום החולה. י-ם 02־244242, ת"א 03־812304, חיפה 04־381704.
- "תהל"ה" – תמיכה בהורים של לסביות והומוסקסואלים טל' 09־587779.
- תמיכה נפשית לחולי סרטן. 02־635516.
- שירותי חירום פסיכיאטריים כולל ביקורי בית. טל' 09־344615, 03־6758750, מנוי 35888.

חברת החשמל לישראל בע"מ
חי"ג חשמל – שירות טלפוני להודעות על תקלות
24 שעות ביממה

ירושלים	02־580666	נהריה	04־933555
תל־אביב	03־5633777	נתניה	09־602988
חיפה	04־647777	עפולה	06־423333
אילת	07־372191	פתח־תקוה	03־9394488
אשדוד	08־511688	צפת	06־970211
אשקלון	07־770088	ראשון־לציון	03־9632488
באר־שבע	057־462666	רחובות	08־371388
טבריה	06־792275	רמלה	08־221313
חדרה	06־223133	רעננה	09־906188
כרמיאל	04־881731	אריאל	03־9366345־6־7
בית שמש	02־911669		

מודעות בטלפון
השרות שלנו ללא תוספת מחיר
פרסום רם טל. 5605591, 5605731, 03-5600780
ובערב 5043568, 5010597, 03-5032969
ביצוע עבודות סדר וגרפיקה ממוחשבת

ארכיאולוגיה

ממזור עד אלעד

הארכיאולוג דוד עמית חשף השנה בתל מזור, כ־4 ק"מ מראש העין, חווה מהמאה השנייה לפני הספירה. בחלקה המזרחי של החווה התגלה מבנה בן שתי קומות, ובו שבר צלמית ראש אדם, כלי איפור מברונזה, כלי חיתוך ומחרשה

מאת זכי צברי

תל מזור, כארבעה קילומטרים מדרום לראש העין, נכלל בשטח המיועד לבניית העיר החרדית אלעד. את פרסומו קנה אתר העתיקות בזכות המאוזולאום (מבנה קבורה מפואר) הנמצא סמוך לו.

בשנות השבעים של המאה הקודמת ביקרו במקום סוקרי הקרן הבריטית לחקירת ארץ ישראל, הם תארוהו כאחד המונומנטים היפים בארץ. המאוזולאום הוקם כנראה בתקופה הרומית המאוחרת (132־324 לספירה). המבנה עבר שינויים בראשית המאה ה־19, כאשר באחד מחדריו נקבר קדוש מוסלמי. מאז קיבל המקום את השם: "מקאם נבי יחיא". באזור המאוזולאום נהגו אנשי הכפר המוסלמי אל־מוזיריעה לקבור את מתיהם.

עבודות הפיתוח הנרחבות, שבוצעו להכשרת השטח לסלילת כבישים ולבינוי, חייבו ביצוע חפירות ארכיאולוגיות. החפירות הוחלו לפני שנה והן מתבצעות על ידי רשות העתיקות, בניהולו של הארכיאולוג דוד עמית. צוות של 60 עובדים, חלקם עולים מאתיופיה ומחבר העמים, חופר במקום כחלק מפרוייקט התעסוקה למובטלים, בו משתתפים כ־1000 איש בכל רחבי הארץ.

בעונת החפירות השנה, התמקדו החופרים בשטח חפירה מהתקופה ההלניסטית. בשטח זה נחפרה החווה שבה מכלולי מבנים המתוארכים למאה השנייה לפני הספירה, שהוא שלב ההתיישבות הראשוני במקום. בחלקה המזרחי של החווה, חשף עמית בניין ריבועי (18x18 מ'), המוקף בקיר מגן. על פי שיפוע קיר המגן, נראה כי מדובר במבנה בן שתי קומות. המבנה נבנה על הסלע הטבעי, והתגלו בו שבר צלמית ראש אדם עשויה חרס וכלי מתכת, שכללו כלים מברונזה לאיפור, כלי חיתוך וחלק ממחרשה. במרכז המבנה התגלו פיגות בישול.

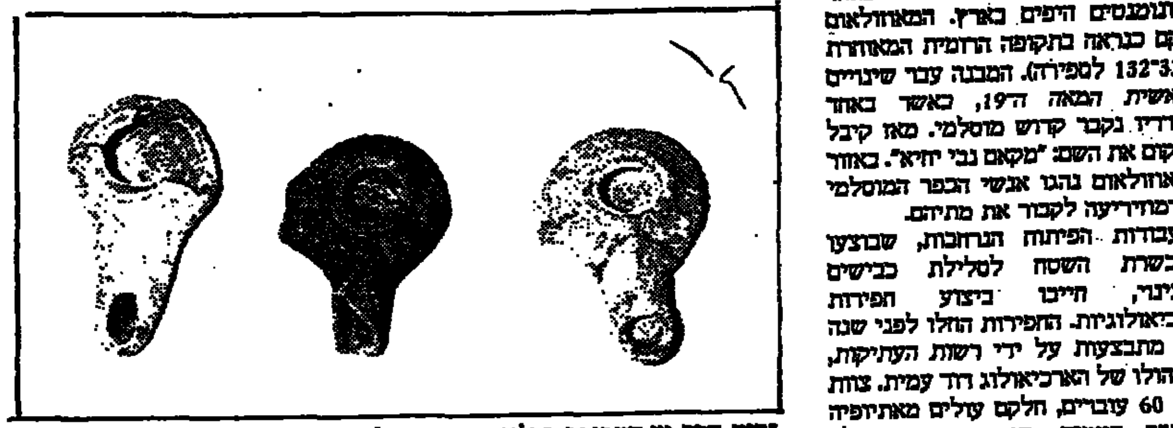

נרות חרס מן התקופה ההלניסטית שנתגלו במזור

כבשן סיד ביזנטי

בשוליים הדרום מערביים של המבנה התגלו אבני גזית מעוטרות בשכבת טיח עבה הנקראת "סטוקו". שכבה זו של טיח, המורכב בעיקר מחול דק, גבס וגיר, מופיעה באתרי עתיקות במבנים מפוארים, כשהיא מגולפת או צבועה. האבנים שנחשפו כוסו בשכבת טיח עבה, היוצרת רושם כי מדובר בסיתות שוליים מרשים של אבני הגזית. אך כשמתקרבים אל הקיר מתקרבת גם האשליה החזותית אל קיצה.

בתוך המבנה, שנהרס בתקופה ההלניסטית, התגלה (סמוך לפתח) כבשן סיד מהתקופה הביזנטית (638־324 לספירה), דבר שאינו עולה בקנה אחד עם הממצא החד־תקופתי שהתגלה במקום.

במבני בית החווה שממערב למבנה, התגלו שרידי מבנים היוצרים חצר פנימית בעלת שלוש צלעות, הפתוחה לצד מזרח. מבנים אלו מכילים מתקנים חקלאיים, חדרים, ומחסנים. מבין הממצאים השופכים אור על עברו של האתר, בולטים מחסנים בפינה הדרום־מערבית של החווה. במחסנים אלו, המטוייחים בקירותיהם, התגלו קנקני אגירה מן המאה השנייה לפני הספירה. מטביעות החותם המופיעות על הקנקנים עולה כי מדובר בקנקני יין שיובאו מהאי רודוס. קנקני יין ריקים הוסבו לשימוש ככלי קיבול לשמן, שהופק בבית בד סמוך אשר שרידים מעטים ממנו נשתיירו. בצלע הדרומית של החווה התגלו שרידים של כעשרים קנקנים ריקים עם חתימות מרודוס. כל קנקן הכיל כעשרה ליטר. המקום שימש, כפי הנראה, מחסן.

לממצא כלי החרס והמטבעות, שהתגלו באגף הדרומי, חשיבות רבה שכן באמצעותם ניתן לתארך נכונות במקום לאורך התקופות.

בית החווה ששכן במקום בתקופה ההלניסטית נזקק להגנה מפני חמדנותם של ליסטים או לכל צרה אחרת, לכן הוקם מצפון־מערב למכלול המבנים מגדל שמירה, שקוטרו שמונה מטרים. המגדל מחולק במרכזו על ידי שני קירות, וטוייח מבפנים ומבחוץ. מהשוואה למגדלי שמירה דומים באתרים אחרים, פתח המגדל היה כמו חלון שאליו עולים בסולם. יתכן שהמגדל היה מקום תצפית טוב, אך לשומרי החווה לא היה כוח לעמוד בפני כובשים. שרידי ההרס והחורבן שהותירו אחריהם מי שכבשו את המקום במחצית השנייה של המאה השנייה לפני הספירה ניכרים היטב. את מגדל השמירה הם כפי הנראה "הנמיכו" עד כמעט לגובה הרצפה, ושרידי קרמיקה ומטבעות הלניסטיים נותרו מתחת להריסותיו.

במחסנים ששימשו לאחסון קנקני השמן, בולטת שכבת ההרס והשריפה שהותירו הכובשים במקום. גרעיני חיטה מפוחמים, וגלעיני זיתים שרופים הם חלק מהעדות האילמת למה שהתרחש במקום.

כתובת הלניסטית

את חידת זהותם של הכובשים מנסה הארכיאולוג דוד עמית לפענח. מממצא המטבעות שהתגלו במקום עולה כי מדובר במטבעות מן התקופה החשמונאית. כאשר יעברו מטבעות אלו ניקוי ופענוח סופי במעבדת רשות העתיקות, יהיה אפשר לנסות לייחס אותן לפרק הזמן המדוייק בו היו בשימוש. דבר זה יכול לסייע לתארך את זמן הכיבוש ואולי אף את שמו של המנהיג החשמונאי שבימיו, כפי הנראה נכבש המקום.

לאחר הכיבוש התקיימה במקום התיישבות ארעית שניטשה מאוחר יותר. במשך כמה מאות שנים נותר המקום בשממונו.

בתקופה הרומית המאוחרת הוקם על ראש הגבעה, שמדרום מזרח לאתר, בית חווה שכלל מבנה מגודים וחצר. בית החווה (שטרם נחפר) הנקרא בפי החוקרים וילה רומית היה כפי הנראה חלק ממערך חוות חקלאיות באזור.

ההתיישבות במקום המשיכה גם בתקופה הביזנטית. באזור זה של הגבעה בצד דרום־מזרח לבית החווה ההלניסטי התגלתה בעונה הקודמת כתובת מן התקופה ההלניסטית.

כתובת זו שזמנה המאה השנייה לפני הספירה, חקוקה באבן בכתב ארמי. הכתובת הוקדשה למבנה פולחן ציבורי כלשהו ושולבה בשימוש משני כאבן בניה במבנה מן התקופה הביזנטית.

בכפר הביזנטי שהתקיים במקום במאות החמישית עד השביעית לספירה התגלו בעונה הקודמת מבני מגורים, גיתות, בתי בד וקברים. על מרבית הקברים סלול כיום חלק מכביש פנימי של הישוב.

את מורד הגבעה, שם שכנה החווה ההלניסטית, ניצלו הביזנטים לבניית טרסות לגידולים חקלאיים. את המבנה במזרח החווה הם ניצלו בצורה מקורית לצרכי הקמת כבשן סיד. בתהליך הייצור נעשה שימוש באבני גיר קשות ששריפתן בכבשן להט גורמת לפליטת דו־תחמוצת הפחמן והפיכתן לסיד. איתרע מזלם של חופרי האתר, והביזנטים ביכרו כנראה להשתמש באבני הגיר הקשות של המבנה שנהרס כחומר גלם לייצור סיד.

אבני הגיר הקשות שמהם נבנה המבנה חסכו לביזנטים מאמץ מיותר של כיתות רגלים אחר אבנים מתאימות. הארכיאולוגים היו לבטח מבכרים למוצאן באתרן, או לפחות בטרסות החקלאיות מאשר כמרכיב בטיח ביזנטי המרפן בריכת אגירה.

האתר ההלניסטי שהפירות ההצלה בו עתידה להסתיים בסוף החודש, מהווה חיץ בין שני חלקי כביש פנימי של הישוב. יש לקוות שזכות בני התקופה החשמונאית תעמוד לו לאתר כשיגזר דינו להרס שני או לשימור.

לו היה אתר זה מתקופת המשנה והתלמוד, למשל, אשר קברי קדמונים המלכ'ין את השורות נמצאים בו, היו שרים, שועים ורוזני ארץ נוהרים בתורם ועולים אליו לרגל למנוע הריסתו.

משקולות אבן שנתגלו בין שרידי בית־הבד. הצילומים: זכי צברי

מתי קיללת לאחרונה?

בימים אלה חזרה מברקלי המשוררת והבלשנית הירושלמית ברכה סרי ובאמתחתה סדנאות ל"כתיבה משחררת", שמטרתן להסיר מחסומים רגשיים ולשחרר כעסים

מאת בלהה דבורי

ברכה סרי היא בלשנית ומשוררת ומאחוריה יצירות ספרות ותיאטרון בעברית ובאנגלית, שהידועות בהן: "שבעים שירי שוטטות", "פרה ארומה" ו"קריעה". סרי מתמקדת במודעות חברתית באמצעות יצירות הספרות שלה, בהן המחשת התרבות של החברה התימנית המסורתית.

סרי היא מחלוצי הכתיבה לתיאטרון הקריאה, והופיעה מאות פעמים בהצגה "קריעה", אותה כתבה במטרה לעורר דיון ציבורי על תרבות תימן. סרי: "בחברה הישראלית, רבת הפנים, יש לתת את הדעת על הבדלי התרבויות בין העדות השונות, ולחיות תוך מודעות עמוקה לפערים אלה ולא בנסיון מלאכותי לטשטש אותם. העובדה היא שקיים פער עצום בתוך החברה שלנו בין פלגים מסורתיים־דתיים לבין המתירנים שבהם בקרב העדות השונות".

סרי מופיעה בתיאטרון הקריאה המבוסס על יצירותיה, במטרה לסחוף בדרך כלל את הקהל לדיון נוקב, באורח שאינו מאיים, כשהנושא הוא - איך אנחנו נראים. עם הקברט הסאטירי "מגילת אסתר", אותו פיתחה בישראל ושיכללה בברקלי, מרבה סרי להופיע ברחבי הארץ. כאן מוצגות נשים בתנ"ך בגירסה הומוריסטית הנובעת מתפיסת אבותינו את דמויות הנשים במקרא. "הנשים בתנ"ך הן קרבנות של הנסיבות", אומרת סרי "תמיד הן מוצגות דרך עיני הגברים - הן זונות או קדושות, הן עקרות כעונש משמים, המתפללות בדרך כלל לאחר כך יולדות ילדים. הנשים במקרא הן אובייקט בעולם הגברי ולעולם אינן מוצגות על פי תחושותיהן האמיתיות".

ברכה סרי – הכתיבה משחררת כעסים ומסירה מחסומים

לדעת סרי, אם אכן חפצות הנשים בימינו בשינוי מעמדן, *הן חייבות ללמוד* את ערכי המסורת היהודית ולחולל את השינוי באמצעות העלאת מודעות לאותן תפיסות קדומות. בתיאטרון הקריאה "מגילת אסתר" מודע הקהל למקורות היהודיים בדרך הומוריסטית המשלבת בתוכה ביקורת נוקבת. "מגילת אסתר" הוא סיפור על מלכה לא חכמה שמשיאים אותה לזקן שיכור כדי להציל את העם. האשה, על פי סרי, מוצגת כקורבן הנסיבות: החברה חורצת את דינה למוות כי היא ממרה את פי אותו זקן שיכור, שהוא למעשה המלך ובעלה.

סרי: "הפמיניסטית הראשונה בעולם היתה ושתי, שהעזה למרוד בבעלה המלך ולקח בתלתה. הגברים במלכות פרס ומדי חששו שהמרד של ושתי יעודד נשים למרוד במלכה, ולכן ושתי הוצאה להורג". ב"מגילת אסתר" נוסח סרי העניינים מתנהלים בדיוק ההיפך - המלכה היא השולטת בממלכה וכל תפקידי המפתח מוחזקים בידי נשים. המלכה אף הורגת עלמים המסרבים לה. "סיפור מגילת אסתר המקורי הוא מבחינת הנשים זוועה", אומרת סרי, "התנועות הפמיניסטיות צריכות לטפל דרך הסיפור הזה בבעיית מעמד האשה בימינו. בתיאטרון הקריאה 'מגילת אסתר' מוצג דגם של שלטון נשים שאינו אידאלי. זוהי דוגמא לשלטון נשים שיכול להיות גם מסואב, כי יש בו נשים כוחניות תאבות שלטון בדיוק כמו בעולם הגברי".

חברת "אלקפיי" החלה לשווק בישראל את כורסאות המנהלים של חברת "ממקרונה" האיטלקית. מדובר בכורסאות ובכסאות שמתאימים לבית כמו למשרד, עשויים בעבודת יד, מעוצבים בסגנון מסורתי, קלאסי, כשהשלד הוא מעץ והריפוד הוא בעור, ויש להם מנגנון המיזה ההגבהה פנאומטי, חלקן עם גלגלים וחלקן ללא גלגלים. צבעי הריפוד אינם מתמקדים בשחור ובחום ואפשר למצוא כורסאות גם בלבן, ירוק, צהוב, תכלת ואדום. המחיר נע בין 1500 ל־2500 דולאר.

ואם לא די בכך, הרי שבימים אלה החלו לפעול במרכז "קול האשה" בירושלים סדנאות ל"כתיבה משחררת", שסרי פיתחה בשנות שהותה באמריקה. סרי, שעסקה בהוראת כתיבה מדעית באוניברסיטה העברית ובייעוץ טיפולי בברקלי, גורסת כי כוחן של המילים הוא רב ביותר. הסדנאות לכתיבה משחררת מיועדות להסרת מחסומים רגשיים. עם זאת, סרי מדגישה כי הדבר אינו בא במקום טיפול פסיכולוגי. הרעיון המרכזי בסדנאות האלו הוא שחרור מכעסים וסרי בטוחה כי ככלל ראשון יש לשתף את *היקום בתחושותינו הרעות כדי להיפטר מהן*.

סרי: "בסדנאות מסוג זה, שבאמריקה יש להן הצלחה עצומה, מנסים לפתוח מעצורים של בושה, פחד וכעס. ללמד את האנשים להשתמש במילים כדי לבטא רגשות". ובאמת, מדובר אפילו בשימוש במילים גסות. "אדם נאור", אומרת סרי, "אינו משתמש במילים גסות, אבל במשך השנים קיימות הרזוקות, מתפתחים מעצורים רגשיים. בסדנאות שלי אני מעוניינת שישתמשו במילים גסות ומי שלא יכול להגיד, שיכתוב".

אבל לא רק במילים גסות עוסקים בסדנאות של סרי, הטוענת שאפילו "אני אוהב אותך" לא קל להרבה אנשים לאמר. "כשמתעסקים במילים הנובעות מאתנו", אומרת סרי, "מסתבר לרוב בסוף התהליך שמאחורי הקליפות אותן אנו עוטים על עצמנו מסתתרת לעיתים קרובות נפש מבוהלת, ואם היא מבוהלת אז לעיתים היא גם משקרת".

כבלשנית ומחנכת, אומרת סרי, כי יותר קל לנו לקלל מאשר להביע מילים רכות. יש בנו דפוסים שליליים הבאים לחפות על רגשותינו האמיתיים. "מתי קיללת לאחרונה?", היא שואלת.

סרי מחלקת את חייה בין ברקלי לירושלים. כאן היא פועלת לשיפור מעמד האשה ובאמריקה לשיפור הקשרים בין האדם לעצמו. "החיים בברקלי מאפשרים לי מקום לחשוב ללא לחץ חברתי. לפעמים אני מתגעגעת להיות אנונימית, אבל כשאני מתגעגעת לארץ אז הגעגועים הם אל החברים, אל הקשר האנושי העמוק", היא אומרת.

אורנה פורת באידיש

אורנה פורת תשחק, לראשונה, בהצגה באידיש. היא תהיה מירלה אפרת, בהפקה החדשה של התיאטרון האידי, כששמוליק עצמון, מנהל התיאטרון שנעדר מן הבמה בשש השנים האחרונות ישחק מולה, בתפקיד שלמה. יורם פאלק יביים את "מירלה אפרת" מאת יעקב גורדין ומוסיקה יכתוב אבנר קנר.

רעות ואחווה בואדי ניסנס

היום ייפתח בואדי ניסנס אירוע תרבות תחת הכותרת "ימים של רעות ואחווה" שיימשכו עד ה־29 בחודש. במסגרת החגיגות יתקיימו תערוכות, מפגשים, מופעי רחוב, שוק אומנויות שיכלול עבודות בעץ, רקמה, ריקוע נחושת, תכשיטים ועוד וכן שוק מזון שיכלול שמן זית ומוצרי זיתים. בין האירועים המרכזיים - "תערוכה בואדי", כשהמקום כולו פועל כגלריה הבציגה מעבודותיהם של 80 אמנים בסמטאות, בבתים ובחצרות פרטיים, בתי קפה ומסעדות ועוד. בין האמנים המציגים במקום ז'אק ז'אנו, דליה מאירי, ססיל כאוולי, איציק עדי, אריה אופיר, תמר דוברובסקי, איברהים נובאני, אלי דור־כהן, אבישי אייל, מורל דרפלר, אסד עזי, ותהיה לנראה קריאת שירה (ב־22 בחודש) בהשתתפות דליה רביקוביץ, נתן יונתן, יעקב אורלנד, סמיח אל קאסם, מישל חורי, סיהם דאוד, נזיה חיר, מאיה בז'רנו ועוד פלד כשאורח הכבוד הוא השר הנרץ שבעון פרס. מפגש נשים יהודיות וערביות (ב־27 בחודש), מפגש ראשי עדות ודתות בישראל.

הסייד רוקן את תכולת הדירה

אלף פנים לנוכלות ואין גבול לדמיון. במקרה שלפנינו, מדובר ביוזמה פרטית של צבע שנשכר על־ידי בני זוג שעמדו להתחתן לצבוע את דירתם.

לפני שהזמינו את הסייד, ציידו את הדירה במוצרי חשמל ורהיטים חדשים. הם הפקידו את מפתחות דירתם בידי הצבע והאמינו שיעשה את מלאכתו נאמנה ולא ישים לב לרכוש החדש, שנקנה ב־25 אלף שקל. מה היה שם: סלון, ארון, פינת אוכל, מקרר, תנור אפיה ומכונת כביסה.

זה קרה בנתיבות, מקום קטן שכולם מכירים את כולם. גם הצבע הוא תושב המקום. כעבור יומיים־שלושה בא הזוג הצעיר לראות את הדירה ועיניו חשכו. הדירה היתה ריקה מתכולתה. רץ הזוג אל הצבע והתברר להם כי הלה במקום לצבוע מכר את המטלטלין.

בני הזוג התרוצצו עוד ארבעה ימים עד שאיתרו אצל סוחרים ואחרים את כל רכושם. הללו לא ידעו כי מדובר ברכוש גנוב, חשבו שהמוכר נושא את העיירה. את כל התכולה מכר הצבע ב־2,100 שקל.

אהרון להב

החיים גלגל

"חשבתי שהתחתנתי עם אשה מבית טוב ולא עם מופקרת השששה להציג ברבים את הראוי לצינעה", אמר הבעל בבית הדין. האשה מצידה ביקשה לדחות את התביעה: "נכון שהשתזפתי בעירום, אבל זה לא פוגע בתיפקודי כרעיה טובה ונאמנה".

מאוהב בכלבה

הסיסמה "תנו לחיות לחיות" הולכת ונקלטת בקרב ציבורים שונים, אפילו לרבנות היא הגיעה באמצעות זוג מאושר שביקש לפתוח תיק נישואין. השניים הביטו איש בעיני רעותו באהבה גלויה, התייצבו בפני הרשם, מסרו פרטים והתיק נפתח.

עברו כמה שבועות והבוקר אחד התייצבה האשה ברבנות וביקשה לסגור את התיק. מה קרה? התעניין הרשם. "התברר לי כי בעלי לעתיד מאוהב בכלבה שלו", הסבירה האשה ואף פירטה: "הוא ישן איתה במיטה ואם חס ושלום אינו רואה אותה יום אחד הוא יוצא מדעתו. אני לא מסוגלת לחיות עם אדם כזה". הבקשה התמלאה והתיק נסגר.

בן הזוג, שלא ידע על המהלך, הופיע אף הוא ברבנות כעבור כמה ימים וביקש לסגור את התיק. "אשתי לעתיד מעודרעת בנפשה", טען.

רק בלונדינית טבעית

גבר שמת על בלונדיניות אמיתיות, לא צבועות, נשא אשה בעלת שיער אחר. אבל זה לא מנע ממנו להתעסק בתחביב שלו: בכל פעם שהוא ראה בלונדינית הוא ניסה ולהתעסק איתה - כך טוענת אשה כפניה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב בבקשת מזונות לה ולילדיה בסכום של 7,500 שקל.

האשה מספרת, כי במשך תקופה ארוכה נהג הבעל להביך אותה ברבים בכל פעם שהוא נתקל בבלונדינית. ברגע שהגבר שלה רואה את הצבע הזה הוא נוהג לנטוש את כל עיסוקיו ולהתמסר לתחביבו.

"הצעתי לבעלי לצבוע את שערי לזהוב", סיפרה האשה, "אולם הוא השיב שהכל על המאמין, כי רק בלונדיניות טבעיות מעניינות אותו". באחרונה תפסה אותו האשה מתנה אהבה לוהטת עם עוזרת הבית הפולניה שלהם, בלונדינית כמובן.

לא רוצה תאומים

צעירה הרה פנתה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב בבקשה לחייב את בעלה ברמי מזונות בסך 2,500 שקל. אשה סיפרה כי בעלה ברח *מהבית אחרי שסיפרה לו כי היא נושאת* בבטנה תאומים.

השניים הכירו בשירות הצבאי. היא (19) והוא (22) הכירו בבסיס בח"ל. האהבה פרחה והשנים רקמו תוכניות נישואין. תוך כדי כך נכנסה החיילת להריון, השתחררה מהצבא ונישאה לבן זוגה. מיד לאחר החתונה דרש הבעל הטרי מרעייתו לבצע הפלה בטענה, כי בשלב זה של חייהם אין הם בשלים לגדל ילדים. הצעירה, בחודש הרביעי להריונה, סירבה. הבעל אמר כי הוא זקוק לחופשת הירהורים ועזב את הבית.

כעבור כמה זמן הודיע הבעל לאשתו בטלפון כי הוא עוזב לארצות־הברית, ואם היא רוצה להצטרף אליו, עליה לבצע את ההפלה. הצעירה מבקשת כי בית המשפט יפסוק שעל בעלה לפרנס אותה ואת ילדיה.

משתזפת בעירום

איש דתי, עתיר ממון, תושב שכונת יוקרה באזור המרכז, נשא אשה וחשב שמצא בתולה חסודה. עד ששכנו סיפר לו כי אשתו הצעירה משתזפת בעירום בחצר ביתם.

הבעל לא האמין להשמצות, אך שכר בלשים לעקוב אחר אשתו. הללו אכן אישרו את הממצא ואפילו סיפקו תמונות אותנטיות. לקח הבעל את הממצאים ופנה לבית הדין הרבני בדרישה לחייב את רעייתו בגט ללא תשלום מזונות.

המזבח, הספר והסולם

יוסף פרוינד

ארץ ישראל – כרך כ"ד – ספר אברהם מלמט – הוצאת החברה לחקירת ארץ ישראל ועתיקותיה – ירושלים תשנ"ד.

"כתב-העת החדש שייקרא בשם 'ארץ ישראל – מחקרים בידיעת הארץ ועתיקותיה' תפקידו לשמש במה מדעית מרכזית לחוקרי הארץ ועתיקותיה הכותבים את דבריהם בלשון העברית (ההדגשה שלי – י.פ.). הוא יכיל מאמרים הממצים ענינים שלמים בכל ענפי מדע ארץ ישראל והמקצועות הקרובים לו." (ארץ ישראל א' – ספר משה שׁוֹבָה). במשך מ"ב שנים יצאו לאור כ"ד כרכים של "כתב-העת" וזה. אחד מהם הוקדש ל"מורה הדור", פרופ' ו.פ. אולברייט, מי שעמד בין שתי מלחמות עולם בראש ביה"ס האמריקאי לחקר המזרח בירושלים. יתר הכרכים הוגשו כמתנות הוקרה לחוקרים יהודים, ממעצבי דמותה של "האסכולה הירושלמית של חקר תולדות ישראל בתקופת המקרא", אשר בין מניחי היסודות שלה היו שמואל קליין, א. ל. סוקניק, שמואל ייבין, משה שובה, נחמן אביגד ז"ל ובנימין מזר יבל"א. "מראשיתה שאפה האסכולה הירושלמית לשחזר את קדמוניות האומה תוך תיעוד תקופת המקרא וזאת מתוך גישה היסטורית השוואתית שתעניק לאותה תקופה עתיקה מציאות מוחשית. אולם משימה זו כרוכה באתגרים קשים משום שמחוץ לספרי המקרא עצמם לא שרדו כתובים מרובים על אדמת ישראל. מצב זה הוליד שיטות מחקר חדשניות שבאמצעותן הצליחו אברהם מלמט ועמיתיו לעמוד על איכותן של התרבויות המערב שמיות הקדומות המשתקפות בתעודות, (בתרומתן) להבנת התרבות הישראלית הקדומה." (ספר מלמט, ע' ט')

מימי האבות עד לחורבן הבית הראשון – זהו תחום בו התרכז מלמט כחוקר וכמורה. הוא הירושלמי הראשון אשר התמסר לחקר התעודות ממארי, עיר ממלכה חשובה שהוזכרה בתעודות שומריות ואכדיות. ו. פ. אולברייט הציע לחפש את שרידיה בתל חרירי – על שפתו הימנית של הפרת התיכון. והנה באותו תל, בקרבת הגבול בין עיראק לסוריה, הניבו חפירות המשלחת הצרפתית בהנהלת אנדרה פארו תוצאות חשובות ביותר: ונזכיר רק את יבול הממצאים העשיר מתקופת הפריחה האחרונה של מארי תחת שלטונו של זימרי־לים בשלהי המאה הי"ח לפנה"ס. זימרי־לים מלך בארמון בן 300 חדרים וחצרות, בין פסלים וקירות עטורי פרסקאות: בארמון זה נמצאו 25,000 לוחות כתובים בכתב היתדות. החופרים מצאו את הלוחות סדורים בסידור ארכיוני. מקריאה בלוחות אלה נודע על דפוסי ארגון שבטי־פאטריארכלי ועל מנהגים הדומים למסופר אודות אבותינו בס' בראשית. במארי מופיעים שמות כארץ אמורה, יעקב, בנימין; חבירה; ויש מושגים סוציולוגיים כ"אנשים ריקים". חקירת הארכיון של מארי הינה לדיסציפלינה מדעית בה מבארים מתמחים ובקיאים את תוכן הלוחות ומשווים את הנלמד מהם עם תרבויות שמיות אחרות, ויש פלוגתות בבחינת "קנאת סופרים תרבה חכמה".

הנה מעלה משה גרינברג דיון בשאלה "היש הקבלה בתעודות מארי להחרמת (שלל) האויב המקראית?" (עמ' 49 – 53). במארי נמצאה תעודה אכדית בה מדובר בפשע שליחות יד של הדיוט ברכושו של המלך. מדיון זה עולה השאלה: כיצד נוהגים בשלל מלחמה? השלל כולו קודש, קודש למי? גרינברג מפנה את תשומת הלב להשוואת הביטוי אסַר אלים – הקדש לאלים – למושג המופיע בתעודות מארי אסַר שרים – הקדש למלך. הצמד – אל־מלך מזכיר את איסורי קללת אלהים ונשיא/מלך המקראיים (שמות כ"ב 27; מלכים א' כ"א 13; ישעיהו ח' 21). (עמ' 49). כנראה, שמטרת הנאמר בתעודה האכדית היא אזהרה מפני נגיעת הדיוטות בשלל שאמורים לחלקו לפי נוסחה קבועה למלך, לאלוהים וללוחמים. גרינברג מצביע על ההבדל העקרוני בין חוקי השלל כגון דא לבין הכרזת יהושע על יריחו כחרם, עוד לפני היציאה למלחמה עליה. ברוח דומה ציווה שמואל על שאול להחרים את עמלק, להמית אדם ובהמה. כידוע שאול ולוחמיו לא נהגו כך. (שמואל א' ט"ו 3 – 9). "משהוכרז האויב חרם החייל הוא כנזיר, מודר הנאה מכל פירות אישיים של הקרב. מאמציו וחירוף נפשו הם לשם שמים... הגזרות זו... באה לעודד את האל להשפיע ברכה על המתענה. אם נעריך נכונה את העובדה שצבאות ישראל בתקופה שנהג בה חרם האויב (עד ראשית המלוכה) היו גיוסים עממיים שאנשיהם לא קבלו משכורות כנהוג בצבאות קבע. נמצא שמשטר מלחמת חרם הוא – פאראדוקסלית (לאור אכזריותו) – מעין מקבילה קדמונית למושג טוהר הנשק, מוקצן ממנו בכמה מעלות ומעוגן באמונה קנאית בכוחה של תענית להזין את המרומים". (עמ' 51).

עד כאן בפרשה הדנה בתקופת האבות וההתנחלות. העיסוק בתעודות המסופוטמיות הארמיות מדגים את ערכה של הטיפולוגיה בלימוד תקופה רחוקה ותרומתה להיסטוריוגרפיה. המחקר ההשוואתי מעלה איורים מאלפים ומבארים לתיאורים המקראיים. הנה צמחה עוד דיסציפלינה מדעית מושכת, מעוררת ומגרה. את הדינמיות בעיסוק זה היטיב גרינברג להגדיר בסיפא למאמרו: "בהשגתי על התפיסה המינהלית של חרם האויב המקראי שאותה מציע מלמט על סמך השוואה עם תעודות מארי הראיתי את הגירוי לעיון שמצאתי במחקריו. המדע הוא עסק המכלה את פירותיו". תרומתו של מדען בקשת היסוד הטיפולוגי מורגשת היטב בשורה של מאמרים. כך, למשל, במחקרו של נורמן גוטואלד: "שיטה והשערה בשחזור ההיסטוריה החברתית של ישראל" (עמ' 77־82). חוקים, מכתבים, רשימות מזון, שמות שרים וקצינים הנם עדויות המשיחות לפי תומן. ובספר שלפנינו שייכים לקטגוריה זו מאמרים כמו "יתד האופן של מרכבה פלשתית מתל מקנה" מאת טרודה דותן; או "קנקן כתובות מדרבת עוזה" מאת יצחק בן אריה. מה משקלה של הארכיאולוגיה בהיסטוריוגרפיה של תקופת המקרא? "הארכיאולוגיה שעוררה ציפיות גבוהות בין שנות העשרים לשנות השבעים של מאתנו הניבה תוצאות מאכזבות למדי" – כך אלברטו סוגין (עמ' 215). גם מי שסבור, שראוי למתן את פסיקתו הקיצונית של סוגין, יוסיף ויזקוף את "המקורות המשניים". רק בהם מצויה הידיעה על רצף המאורעות "וניתן להעלות מהמסופר בתוכם תמונה היסטורית קוהרנטית. המקורות המשניים", כלומר כתבי סופרים נחקקו באבן, נכתבו על לוחות חומר, על מגילות פפירוס ויריעות קלף, מי יזם את כתיבתם? מי אמור היה לעיין בספרים? מי אמור היה להשמיע את תוכנם באוזני הקהל שלא ידעו לקרוא? בתחילת המאה השישית לפנה"ס מוסר לנו ירמיהו הנביא, כי ציווה על ברוך בן נריה לכתוב מגילה חדשה אחרי שנודע שיהויקים המלך שרף את מגילת הנבואות אותה שלח לו ירמיהו. כיצד נוצרו ספרי המקרא האחרים? כיצד נמסרו מדור לדור? על תהליך עיצובו וכתיבתו של ספר דברי הימים כותב יואל ויינברג, חוקר יהודי היושב בלאטביה ומפרסם את דבריו בכתבי העת ברוסית, בגרמנית ובאנגלית...(עמ' 216־220).

ב"ספר מלמט" 29 מאמרים בעברית (עמ' 1־197); בחלק הלועזי 30 מאמרים (עמ' 1־230). לטובת הקורא האנגלי הובאו תמציות מהמאמרים שנכתבו בעברית, בצרפתית ובגרמנית. מאז החל להוסיף חלק לועזי לכרכי "ארץ ישראל" דאגו העורכים למסור תמצית עברית מהמאמרים הלועזיים. זה כעשר שנים נעלמה מכרכי "ארץ ישראל" תמצית העברית. וכך גם, למרבה הצער בספר שלפנינו. באופן זה נוצר פגם מהותי ופגם זה יש לתקן. לפי שעה קשה אפילו לסמוך על תרגום המאמרים הלועזיים בתוכן העניינים העברי: הנה ויליאם ה. האלו כתב מחקר "World Games in the Biblical" (עמ 83־88) ואילו בתוכן העברי "תורגם": מקומה של הספרות בהוראה באבלה ובמארי. כן נראה, שהתרגום המילולי לשם המאמר על "מקור התנועה המשנה-תורתית" תואם יותר את כוונת המחבר אנדרי קאול ואת תוכן דבריו מהמובא בתרגום העברי "...האסכולה המשנה-תורתית". המלומד היפני ס' אישידה הכתיר את מחקרו "סיפור רציחות אבנר..." (עמ' 109־113) בו הוא דן בניסיון לטהר את דוד מחשד, כי היה לו חלק במות שאול, אבנר ואישבעל (עמ' 109). ומהי הכותרת העברית בתוכן העניינים שלנו: "סיפור רצח יואב..."

ואולי יזהרו העורכים ויתנו את הדעת כיאה למלומדים אשר הורו ומוסיפים להורות לדור הממשיכים בארץ: ההתוודעות לעיקרי התוכן דרך תמצית המאמרים תעודד את הקורא המתעניין להשקיע מאמץ בקריאה מעמיקה שמאמר המעניין אותו – אם בעזרת מילון ואם בחיפוש התרגום בעזרת חבר.

בעצם, כל הדורות חיפשו "סולמות". להיעזר בהם בפרשנות כדי להבין את המקרא, גם כאשר לא עמדו לרשותם ממצאים ארכיאולוגיים וטכסטים מסופוטמיים. מאמרו ההיסטוריוסופי של יאיר זקוביץ "מדרש-נוסח-היסטוריה" מראה על הלבטים המוזמנים לנו נוכח מסורות שונות המצויות בספר שמואל. האומנם התאבד שאול? (שמ"א ל"א) או שמא הנער העמלקי הרגו (שמ"ב א') האם היו לאבשלום בנים ואולי לא היו לו בנים? (וראה שמ"ב י"ד 27 מול י"ח 18). מי הרג את הגיבור הפלישתי? דוד (שמ"א י"ז) או אלחנן בן יערי (שמ"ב כ"א 19)? מסורות שונות אלה מוגדרות אצל זקוביץ כמסורות יחודאיות ולדעתו יש להתייחס אליהן "כאל מרגליות שאינן לנו פן נוסף של תולדות ישראל ומסורותיו. חוקר ביקורתי המשולל יצר הרע לדעת 'מה היה' ימצא פיצוי בעושר המסורות ובקשת התפיסות המשתקפות בהן". (עמ' 97).

אכן, אין להתעלם מהעושר המוצע לנו על־ידי המסורות היחודאיות, ועם זאת: המחקר נמשך ויימשך הודות ל"יצר הרע", וטוב שזה ככה.

על ההיסטוריוגרפיה של רוב המאמרים בכרך שלפנינו מאירה האינטרפרטציה לפי "השיטה הדברימית". שיטה זו באה מבינתה של "השערת המקורות" שגובשה ובוטאה בספרו של יוליוס ולהאוזן "פרולגומנה לתולדות ישראל" (1878). החומש כפי שהוא בידינו, אומרת השיטה הולהאוזנית, נכתב עפ"י מקורות קדומים אחדים והם לפי הסדר הכרונולוגי המוצע ב"פרולגומנה" הנ"ל: המקור היהויסטי, האלוהיסטי והדברימי (הדאוטרונומיסטי). ס' דברים חובר כחלק מהרפורמה של יאשיהו על סמך ספר התורה אשר נמצא בעת בדק הבית עליו צוה אותו מלך. וניתן להבחין בתורה במקור רביעי בתר־גלותי והוא ספר הכהנים ועיקרו מצוי בפרקי ויקרא ובמדבר. גיבוש התורה ממקורות אלה הוא מלאכת "העורך" או "העורכים". הבהם שבים מן הימים ערכו וגיבשו את המקורות לנוסח המקודש והוא ספר התורה כפי שמצוי בידינו.

לאור הנאמר בס' דברים נערכו גם הספרים ההיסטוריים נביאים ראשונים ודברי הימים, כך נכנסו למחקר ההגדרות השיטה הדאוטרונומיסטית – השיטה הדברימית. השפעת ה"פרולגומנה" של ולהאוזן מאריכה ימים, ואליה מתקשר אלברטו סוגין בקוראו לחיבורו: "פרולגומנה לגישה לטכסטים ההיסטוריים בתנ"ך במזרח הקדמון" (עמ' 212־215). בתוכן העניינים העברי קצרה ושופצה הכותרת: "מבוא לשימוש בתעודות היסטוריות מן המזרח הקדמון".

והנה פוסק אהרון קמפינסקי: "הסוגיה מעוגנת באותו הקשר ישן נושן של ארכיאולוגיה והמקרא" (עמ' 175). כך בפתיחת מאמרו " בתנומת ההיסטוריה משגשגת התיאולוגיה – הערות על יהושע ח' 30־35 והארכיאולוגיה של תקופת ההתנחלות". פרפרזה זו על שם של ציור מפורסם של פרנצ'סקו גויה פונה לניתוח של מימצא ארכיאולוגי בהר עיבל, שם חפר אדם זרטל במשך 9 עונות וזאת במסגרת סקר ארכיאולוגי נרחב שהוא עורך כ־15 שנה בצפון שומרון. זה שקיים פרק תנ"כי או טכסט עתיק בכתב היתדות, אומר קמפינסקי, עדיין אינו מעניק מהימנות לאותו חיבור ערך היסטורי המתאר מציאות פוליטית בזמן הנתון. תיזה זו מנמק קמפינסקי בחלק הראשון של מאמרו על־ידי ניתוח טכסט המתאר את עלילותיו של סרגון מלך אכד, שליט רב־עוצמה הוא בטכסט הנ"ל "מלך הקרב". וזהי ספרות כסבדו־היסטורית, מגדיר קמפינסקי, שנכתבה כ־550 שנה אחרי מותו של השליט האדיר ההוא. סרגון האכדי מלך על חלק ניכר ממסופוטמיה ואף על ארצות שבשכנותה וביניהן סוריה ודרום מזרח אנאטוליה. כך נכנס לזכרונם ולמסורתם התרבותית של עמים אחרים. תהלתו צצה בהיסטוריוגרפיה החתית במאה הי"ג; במאה הט"ו תורגם סיפור כיבושיו באנאטוליה ללשון החתית; משם הגיע "מלך הקרב" לכתובות אשוריות מהמאות ס"ח. ומסכם קמפינסקי: תיאור מסעו של סרגון האכדי למרכז אנאטוליה הוא חלק ממסורת מושבת סוחרים אשורית אשר ישבה בלב אנאטוליה. כ־1600 שנים מבדילות בין חייו ומעשיו של אותו סרגון לבין הנוסח האשורי לתיאור עלילותיו של מלך הקרב. במלה אחת: פסבדו־היסטוריה.

האומנם מצויה גם במקרא פסבדו־היסטוריה מהסוג הדומה? כמה זמן עבר בין התרחשות כלשהי להעלאתה על הכתב? תחילה ניגש קמפינסקי לסקור את השרידים הכתובים העתיקים של טכסט מקראי. בחפירות על כתף הנום – בקרבת תחנת הרכבת של ירושלים – חשף גבי ברקאי "מימצא זעיר": פיסת נחושת, כנראה, קמע ועליו ברכת הכהנים (במדבר ו' 24־26), וזהו עד עתה השריד העתיק של טכסט מקראי כלשהו – וזמנו סוף המאה הז' לפנה"ס. לאותו פרק זמן מייחסים את תלונת שכיר על גזלת כסותו הכתובה על חרס בכתב עברי קדום. התלונה נחשפה בחפירות ב"מצד חשביהו". המתלונן מסתמך על הנאמר בשמות כ"ה 25־27.

ועוד: ישנם שרידים של טכסטים מקראיים שנמצאו במערות קומראן, אלה מתוארכים למחצית השנייה של המאה הב' לפנה"ס. והנה הטכסטים מקומראן שונים מנוסח המסורה לספר יהושע. ועוד ואריאנטים על הנאמר בס' יהושע נראים בנאמר בתרגום השבעים (המאה השלישית לפנה"ס). "תגליות קומראן היו, במידה רבה, ניצחון של מדע ביקורת המקרא על הגישה הבלתי־ביקורתית של הכנסיה ובית הכנסת" (עמ' 177). ועתה פונה קמפינסקי לאבלואציה היסטורית של המסופר ביהושע ח' 30־35 וחולק על זרטל הסבור, שהנה חשף בחפירותיו את המזבח שהיה בתקופת ההתנחלויות בהר עיבל. לדעת החופר לנגד עינינו המחשה ואימות משכנע לנמסר באותה הפיסקה בס' יהושע. אפשר להבחין במקום בכבש העליה למרכז המיבנה, אל המזבח. באתר זה, כך מניח זרטל, כתב יהושע על האבנים את משנה תורת משה במעמד הגיגי בו נטלו חלק כהנים, לויים והעם, "כגר וכאזרח". (פ' 33 שם). ומה שזרטל, איש עין שמר, מנסה לאושש על־ידי פירוש הממצא הארכיאולוגי (הקרמיקה, ריכוז עצמות בעה"ח שהועלו לקרבן, מיתאר המיבנה) זוכה להארה על־ידי הרב יואל בן־נון במאמר "המיבנה בהר עיבל ויהיו כמזבח". ועל כך כותב קמפינסקי: "בן־נון בונה מסכת תלמודית־הלכתית חדשה שתפקידה לשכנע שמיבנה האבן שנתגלה הוא אבן המזבח; יש בסוגיה הלכתית זו של בן־נון עבודת אלילים מן הסוג הגרוע ביותר העלולה לזעזע כל יהודי ירא שמים". (עמ' 182).

המיבנה החפור בהר עיבל אשר נחשף בעמל כה רב, אינו מזבח אלא מגדל שמירה; הגדרות מסביב אינן גידור של תחום מקודש אלא ככל הנראה, גדרות של כרמים, ובכלל: האם ניתן להתייחס באותה פיסקה בס' יהושע כטכסט היסטוריה? לדעת קמפינסקי מוטב לראותה כרומן היסטורי בו באים לידי ביטוי השקפתם והמיזוגם של המחבר ושל עורכי הספר לדורותיהם.

קמפינסקי מעיד על עצמו: "אין אני חוקר מקרא וגם אינני מתיימר להיות כזה. את הכשרתי קיבלתי כהיסטוריון וכארכיאולוג". (עמ' 175). והנה ראה: בניתוח המקורות הכתובים אין שיטתו שונה מעיקרה משיטתם של אותם התיאולוגים וחוקרי המקרא המנסים לאבחן שלבים שונים בהיסטוריוגרפיה התנ"כית, אשר עוברה ברוח האידיאולוגיה הדאוטרונומיסטית היהודית. לא זו בלבד שיש הבדלים בין נוסח המסורה לנאמר בתרגום השבעים מזה ובנוסח השומרוני מזה; בחקירת הניואנסים יש לתת את הדעת גם על קטעים אחרים מס' יהושע שנמצאו במערות קומראן. שניים מקטעים אלה כתובים בכתב העברי הקדמון ואילו אחד בכתב מרובע. צילום מקטע זה מובא במאמר בע' 177. שם באים אחרי יהושע ח' 30־35 (המעמד ליד המזבח בהר עיבל) פסוקים על מילת בני ישראל, הכתובים בנוסח המסורה ביהושע ה' 2־3.

הניואנסים הנ"ל מעידים על גיבוש ס' יהושע ברוח "האסכולה" הדאוטרונומיסטית. קמפינסקי מוצא שישה שלבי גיבוש: "הבסיס הוא החומר הקדם־דאוטרונומיסטי – שאיני רוצה להגדירו כרגע... חומר זה עובר עיבוד דאוטרונומיסטי ראשון"... אחר־כך באה עריכה דאוטרונומיסטית שנייה ובעקבותיה עריכה דאוטרונומיסטית שלישית; אחריה עריכה כהנית ובא תורו של עורך/הרמוניסט המתאם בין החלקים הסותרים..." (עמ' 180־181).

נוכח אבחנה זו בין שלבי העריכה הגיע החוקר למסקנה: "עיקר התהליך של היווצרות החומש וספרי המקרא כפי שאנו מכירים אותם היה בתקופה הפרסית ובראשית התקופה ההלניסטית" (עמ' 176).

שיבוץ הקטע מקומראן בדיון זה בעייתי מאוד, הן מהבחינה הכרונולוגית והן מבחינה מהותית: הקטע נכתב בפרק זמן שבין 142 (תחילת נשיאותו של שמעון החשמונאי) ל־67 (מות שלומציון). האם לכך ייקרא "ראשית התקופה ההלניסטית"? ומבחינה מהותית: נראה לי, כי הקטע אינו כלל יהושע אלא קטע מ"פשר יהושע" שנכתב כחלק מהספרות התיאולוגית הפוליטית בה נכתבו פשר חבקוק, פשר נחום, פשר מיכה ועוד כהנה וכהנה.

ומפליא הדבר: עוד העם מזבחים ומקטרים בבמות ומגדים למגדל השערת המקורות ותיארוכם ונהרו עליו עמים בתקופה, כי מ"שיטה דברימית" אמורה לצאת תורה... איני יכול להשתחרר מהרושם שההיצמדות לשיטת ביאור חדשנית כביכול הופכת לפלפול סכולסטי המשליט על לימוד קורות ישראל בתקופת המקרא אופנה פרשנית. וכידוע, באופנה משמשים המפואר והמועיל, היפה והמגוחך בערבוביה.

המגוחך שבאופנה בה אנו דנים היא ההתרצות בקביעת הסדר הכרונולוגי של "העיבודים" והעריכות והתייחסות לקביעות אלה כ"שיטה מדעית", כ"תורה" וכיו"ב.

הנה עמל ברוך אברהם לוין רבות לתארך רבדים ומקורות לנאמר בפרק האחרון בס' שמואל. כך במאמרה "יהיה אלהיך ירצך (שמואל ב' כ"ד 23): המזבח שהקים דוד בגורן ארונה". –עמ' 122־129).

"פרק כ"ד שבספר שמואל ב' יש להראות בו נספח מאוחר לספר כולו... הלשון המשמשת בפרק זה מראה סימני איחור מובהקים, אולם גם משאביו הספרותיים של הפרק קושרים אותו למקורות נוספים שיש לראותם מאוחרים ביותר. הכוונה לקשריו של פרק זה עם המקור הכוהני של התורה וביחוד עם המגפות המתוארות בו". (עמ' 128). וטוב עשה לוין בהזכירו לקוראים בחתימת מאמרו: "עד שיעלה בידינו לקבוע מסגרות בשיטות תיארוך המקורות וגם לזהות ביותר דיוק את מקורותיהם של הסופרים המקראיים, לא נגיע לתשובה בדוקה". (עמ' 129).

יחזקאל קויפמן עירער לפני חמישים שנה ומעלה את הסדר הכרונולוגי של היווצרות המקורות כפי שהוצע בשיטת ולהאוזן. מ"ד קאסוטו הראה דרך לפירוש ביקורתי מודרני של ספרי התורה בלי להישען על "תורת התעודות". וכבר בימי־הביניים הראו פרשנים כאברהם אבן עזרא מה מעולות יכולות להיות תוצאות קריאה ביקורתית תוך היצמדות לפשוטו של מקרא.

מהנושאים הרבים שב"ארץ ישראל", כרך כ"ד יכולנו להזכיר כאן מבחר מצומצם בלבד. ויש עוד ועוד. שפע ההצעות והביאורים שב"ספר מלמט" מזמן למעיין כיוונים לימודיים חדשים, מעורר לעיון חוזר במקרא ובמקורות הכתובים שנחשפו ב"קשת הפוריה" ומעשיר את הלומד הרוצה להתעדכן בהישגי המחקר.

מרגרט הראל

מצחצח הנעלים

בַּחוּצוֹת.
בְּתַחֲנַת הָרַכֶּבֶת שֶׁל עִיר הוֹדִית
ג'וֹדְפּוּר –
מְצַחְצֵחַ נַעֲלַיִם, בֶּן עֶשֶׂר
אָמַר לִי שֶׁקַּר לוֹ –
אַךְ עֵינָיו אָמְרוּ לִי יוֹתֵר...

נָתַתִּי לוֹ צָעִיף
אֲשֶׁר הֵבֵאתִי מֵחוֹף רָחוֹק
וּמֵאֲשֶׁר יוֹתֵר –
אֵיפֹה שֶׁלְּכָל יֶלֶד
יֵשׁ בַּיִת –
חֶדֶר חַם בַּלֵּילוֹת...

יֶלֶד כָּזֶה יִגַּע בְּלִבּוֹ
שֶׁל זָר
הַחוֹלֵף בַּלַּיְלָה,
אַךְ קוֹלוֹ לֹא יִשָּׁמַע
בְּאָזְנֵי אֵלֶּה שֶׁהָיוּ
חַיָּבִים לִשְׁמֹעַ –

(הֲהוּא יִגְדַּל וְיִתְחַשֵּׁל.
יִהְיֶה לְמִילְיוֹנֶר,
אוֹ יִהְיֶה לְפוֹשֵׁעַ –
אֵינֶנִּי יוֹדַעַת...)

הַפְּרִידָה בֵּינֵינוּ הָיְתָה קָשָׁה
"מָתַי תַּחְזְרִי?" הוּא שָׁאַל.
"אוּלַי, יוֹם אֶחָד, אֶשְׁתַּדֵּל"...
הִצְלַחְתִּי רַק לַעֲנוֹת –

הָרַכֶּבֶת זָזָה
וְלָקְחָה אוֹתִי –
וְהוּא נִשְׁאַר שָׁם
עַל חִידַת חַיָּיו
לִפְתֹּר –

אוֹתוֹ בֹּקֶר בָּכִיתִי
אֶת כָּל הַדְּמָעוֹת
שֶׁל כָּל הַיְלָדִים
הָעֲזוּבִים בָּעוֹלָם...

בורמה

הָרַכֶּבֶת חוֹלֶפֶת
שְׂדֵרוֹת אֶרֶז יְרֻקִּים
[illegible], ד"א 3
לְעִתִּים מִקְדָּשׁ בּוּדְהִיסְטִי,
לְעִתִּים כְּפַר בַּמְּבּוּ
בֵּין הָעֵצִים –

הַשָּׁמַיִם מִשְׁתַּקְּפִים
בְּאַגְמֵי לוֹטוּס
שְׁלֵוִים,
בָּהֶם יְלָדִים עֵירֻמִּים
מְשַׂחֲקִים,
בֵּין פָּרוֹת, אֲוָזִים
וְצִפֳּרִים...

עוֹלָם שָׁלֵם שֶׁל יָרֹק,
פּוֹרִיּוּת –
הָאִכָּר מְעַבֵּד
בְּמַחֲרֵשַׁת הָעֵץ
הַבַּדִּים –
רָתוּם לְגַלְגַּל הַחַיִּים,
סוֹבֵב
הַמְּחֻבָּה.

נפל

גָּבֹהַּ
בְּהָרֵי הַהִימָלָיָה,
הַכְּפָר נַגַּרְקוֹט,
נַחֲלֵי כַּסְפִּית רוֹטֶטֶת
גּוֹלְשִׁים
מִפִּסְגוֹת הֶהָרִים,
סִימְפוֹנְיַת הָרוּחוֹת
בֵּין הָעֵצִים –
הַלַּיְלָה הַנּוֹפֵל
מַצִּית
עֵינֵי הַיַּנְשׁוּפִים –
הַד
הָרַעַשׁ הָרָחוֹק,
מִלִּים
לְחִישׁוֹת
דְּפִיקוֹת לֵב
תֻּפִּים –
אֲנִי יְשֵׁנָה בֵּין עֲנָנִים...

שירים אינדיאניים

תרגמה מאנגלית פנינה עמית

תפילה שלפני תפילת לילה*

שָׁנִים שָׁמַרְתִּי אֶת הַיֹּפִי בְּתוֹכִי.
וְחַי
אֶתֵּן אוֹתוֹ עַכְשָׁו כְּמַתְּנַת הַטַּל שֶׁנּוֹתְנִים הַשָּׁמַיִם.
כְּמַתְּנַת הָאֲבָקָנִים מִתּוֹךְ הַתְּמָנִית.
אֲנִי, הַקָּשׁוּב, שֶׁיִּתְאָרְכוּ יָמַי.
שֶׁלֹּא אַפְרִיעַ
אֶתֵּן אֶת מַתְּנָתִי
כָּאֲבָקָנִים.
כַּטַּל.

* שיר טקס משבט הנבהו

אשה משתנה*

אִשָּׁה מִשְׁתַּנָּה אֵינָהּ מְשַׁנָּה אֶת שְׂעָרָהּ
לַזְּמַן. הִיא כְּשֵׂעָר אָרֹךְ כְּשֶׁיּוֹרֵד
גֶּשֶׁם. שַׂעֲרָהּ הָאָרֹךְ יוֹרֵד גֶּשֶׁם.

אִשָּׁה מִשְׁתַּנָּה שָׂמָה לִבָּהּ בְּמָקוֹם שֶׁבְּנֵי עַמָּהּ
רוֹאִים בּוֹ. שָׁנִים מְדַמְּמוֹת מֵאַהֲבָה
לֹא לַשָּׁוְא, לֹא לְבִזָּה,
מִדַּם לִבָּהּ צוֹמֵחַ הַתִּירָס
יָרֹק.

אִשָּׁה מִשְׁתַּנָּה אִשָּׁה קוֹנְכִיָּה לְבָנָה
גָּרָה בָּאוֹקְיָנוֹס שָׁם
אַב הַשֶּׁמֶשׁ זוֹרֵחַ.
בִּרְכוֹתֶיהָ קוֹנְכִיּוֹת קְטַנּוֹת
בְּצַוָּארֵנוּ.

אִשָּׁה מִשְׁתַּנָּה לוֹבֶשֶׁת לָבָן כְּשֶׁקֶד
כְּרֹךְ נוֹדֵד בְּהָרֶיהָ עַל חֲצָאִית הַשֶּׁלֶג.
אִם תּוֹתִיר בָּהּ עִקְּבוֹת קָשִׁים לֹא תְּבֹרַךְ.
אִם תִּקַּח וְתֶאֱנֹס, תְּחַסֵּר בַּשֶּׁפַע.
אִם תִּגְנֹב אוֹצְרוֹתֶיהָ מִן הֶעָפָר, לֹא תֵּדַע
אֶת יָפְיָהּ.
לֹא תוּכַל לִפְגֹּעַ בָּהּ
כִּי אֵין שִׁעוּר לִמְסִירוּתָהּ.

אִשָּׁה מִשְׁתַּנָּה לֹא תִּשְׁמַע כְּשֶׁאַתָּה תְּקַלֵּל,
אַתָּה, הַנּוֹשֵׂא אֶת שְׁמָהּ לַשָּׁוְא, אַתָּה
שֶׁלֹּא אָהַבְתָּ אֶת חַיֶּיךָ. אַל תְּקַלֵּל.
כִּי הַמְקַלֵּל אֶת יוֹצְרוֹ מְקַלֵּל אֶת עַצְמוֹ.

אִשָּׁה מִשְׁתַּנָּה הָיְתָה שָׁם כְּשֶׁנִּגְנַב
פְּרִי בָּשֵׁל מִן הָעָנָף, כְּשֶׁאַנַּאי, הָאוֹיֵב,
קָרַע אֶת שָׁרְשֵׁי הָאֲפַרְסֵק, שָׂרַף אֶת הַתִּירָס,
עָשָׂה בָּהּ עִקְּבוֹת שְׁחוֹרִים וְקָשִׁים.
וְהִיא הִמְתִּיקָה אֶת הַמַּר בַּחֲלוֹמֵנוּ.
הֵינִיקָה בָּרָעָב. הֵיטֵב לִמְּדָה. וְלֹא הִכְאִיבָה.

אַב הַשֶּׁמֶשׁ נִסָּה לִטֹּל לוֹ אֶת הַתְּאוֹמִים
בָּנֶיהָ, מְגִנֵּינוּ הָרִאשׁוֹנִים.
הוּא הֵגִין לַעֲנָקִים לְשׁוֹטֵט בָּאָרֶץ.
זְמַן רַב אִם תַּבִּיט בּוֹ – תִּתְעַוֵּר מִכֹּחוֹ.
אִשָּׁה מִשְׁתַּנָּה כָּךְ אָמְרָה.

הַבַּיִת לָהּ.
וְהַבָּנִים לָהּ.
וְזֶה הַקָּנֶה הַנָּכוֹן.
אִשָּׁה מִשְׁתַּנָּה כָּךְ אָמְרָה.

מִשֵּׁבֶט הָאֵם בָּא הַקָּנֶה. בֶּן הָאֵם
בֵּן, נָשׂוּי, בְּשֵׁבֶט הָאֵם,
בֶּן הַבֵּן נוֹשֵׂא עֵינָיו לָאֵם.
אִשָּׁה מִשְׁתַּנָּה כָּךְ אָמְרָה.

מֵהַתְּחִלָּה
כָּךְ נִגְזַר: הַשֵּׁבֶט, הַשֵּׁם, קְנֵה הַלֵּב – הָאֵם.
אִשָּׁה מִשְׁתַּנָּה הַמִּשְׁתַּנָּה אַרְבַּע פְּעָמִים בַּשָּׁנָה

חֹרֶף קַיִץ סְתָיו אָבִיב
אַרְבָּעָה כִּוּוּנִים
אַרְבַּע נְקֻדּוֹת הַמּוֹצָא
אַרְבַּע הַלֵּידוֹת מֵעוֹלָם הַתֹּהוּ
אַרְבַּע נְשִׁימוֹת הַחַיִּים –
אִשָּׁה מִשְׁתַּנָּה כָּךְ אָמְרָה.

וְזֶה נַעֲשָׂה בְּיֹפִי. בְּהַרְמוֹנְיָה נִכְתַּב.
בְּיֹפִי וְהַרְמוֹנְיָה הַכֹּל יִתַּם.
אִשָּׁה מִשְׁתַּנָּה אַךְ אָמְרָה.

* שיר טקס משבט הנבהו

תולדות רעיון הטרנספר

בני מוריס

Nur Masalha: "The Concept of Transfer in Zionist Political Thought – Expulsion of the Palestenians 1881־1948", Institute for Palestenian Studies, Washington DC, 235 pp.

נור מסלחה, היסטוריון ישראלי־פלסטיני (מרבוריה) הגר בלונדון, מתאר את תהליך התפתחות רעיון הטרנספר במחקר כתוב ברהיטות ומשכנע ברובו. מאז סוף המאה שעברה, על פי ממצאיו, קנה לו רעיון הטרנספר מאחז של קבע בדמיון הציוני ובתוכניות התנועה הציונית כפתרון הרצוי לבעיה המרכזית העומדת בפני כל יישות יהודית שתקום – הימצאותו של מיעוט ערבי גדול ובלתי נסבל בקרבו, בכל צורה שבה תחולק הארץ, ולבטח אם ארץ ישראל כולה תיהפך לנחלה יהודית.

הספר מבוסס ברובו הגדול על מקורות יהודיים וציוניים – כתביהם של הרצל, אחד העם, זנגוויל, רופין, סירקין, ברל כצנלסון, חיים וייצמן, בן־גוריון, יוסף וייץ ועוד, ועל פרוטוקולים מישיבות של מוסדות ציוניים שונים – קונגרסים ציוניים, הנהלת הסוכנות היהודית, ועדת הטרנספר של 1937־8, וכו'.

מראשיתה היו הוגי הציונות ערים לבעיה הערבית – בעיית רוב או מיעוט ערבי גדול בכל מדינה יהודית אשר תקום. אך הדרך הפשוטה והמפתה לפתרונה (טרנספר) לא עלתה בשנים הראשונות על סדר היום בישיבות של מוסדות הציונות. ולא מחמת חוסר עניין, רגישות מוסרית או אי הבנה. האם יעלה על הדעת שקומץ היהודים שגרו בארץ ישראל העותמנית יגרש את הערבים, או שאימפריה מוסלמית תעשה את המלאכה הזאת עבור המפעל הציוני? האם לפני שנות השלושים עלה על הדעת שהמיעוט היהודי בארץ או הממשל הבריטי יעשו זאת?

אך אם הנושא לא עלה בדיוני המוסדות לפני שנות השלושים, הרי שעלה בפני מנהיגים שונים בהתכתבויות פנימיות, בהגיגים, ולפעמים אף בכנסים פומביים. בדרך מעורפלת משהו, אך היזכות ברורה, כתב הרצל ביומנו ב־12 ביוני 1895 בזכות הטרנספר. זנגוויל, מהבולטים במנהיגי התנועה באנגליה, אמר באפריל 1905, בנאום במנצ'סטר "חייבים אנו להיות נכונים לגרש את השבטים (הערבים) בחרב, כפי שעשו זאת אבותינו..." ארתור רופין, ראש המשרד הארץ ישראלי ולימים ממנהיגי "ברית שלום", הציע במאי 1911, ושוב במאי 1914, שהתנועה הציונית תקנה אדמות בצפון סוריה ותעביר לשם ערבים בטרנספר חלקי. ליאו מוצקין ונחום סוקולוב, ממנהיגי הציונות, אמרו דברים דומים. כבר ב־1898 כתב נחמן סירקין, מאבות הציונות הסוציאליסטית, שעל הערבים להתפנות מארץ ישראל לטובת היהודים.

במשך העשור הראשון לשלטון הבריטי נשאר נושא הטרנספר רדום. הוא התעורר עם פרוץ הערבים ביהודים. כך היה בעקבות המאורעות של 1929 (וכך, כפי שנראה קרה ביתר שאת עם פרוץ המרד הערבי). ב־1930 הציע מנהיג התנועה חיים וייצמן (בשלב מסוים בשותפות עם פנחס רוטנברג, יו"ר הוועד הלאומי וחבר הנהלת הסוכנות) לממשלה הבריטית, שהיהודים יאספו מיליון ליי"ש לשם יישוב ערבים פלסטינים (כנראה דובר בחסרי־קרקע) בעבר הירדן. תוכניות להעביר ערבים מחוסרי־קרקע נדונו גם בהנהלת הקרן הקיימת ביוני 1930 ושוב באפריל 1931. מנחם אוסישקין, מי שהיה יו"ר הקרן הקיימת, אף הצהיר בעיתונות על רצונו בטרנספר של כמה מאות אלפי פלחים. זה היה באפריל 1930. הוועדה הפוליטית של מפא"י דנה באפשרות של העברת ערבים, על פי הצעת משה בילינסון, במרץ 1936.

אין ספק כי המרד הערבי שהחל באפריל אותה שנה ("המאורעות" בפי הציבור היהודי), היה מאיץ רב־משמעות בהעלאת נושא הטרנספר כפיתרון ל"בעיה הערבית" בארץ ישראל. אוסישקין, מעמודי התווך של הציונות, הציע בישיבת הנהלת הסוכנות ב־19 במאי 1936 לערוך טרנספר המוני לעירק או לעבר הירדן. אך רופין דחה את הרעיון באומרו כי מדובר ב"חלום".

טבת במאמרו "The Evolution of 'Transfer' in Zionist Thinking (1989)" ניסה לטעון שדיוני הטרנספר במוסדות הציוניים היו תגובה והמשך להצעת הטרנספר של ועדת פיל, שנשלחה לארץ ישראל על ידי ממשלת בריטניה לבדוק את הסיבות למרד הערבי (כמו לומר: אם הבריטים הרשו לעצמם להציע טרנספר של ערביי ארץ ישראל, מה הפסול בכך שמנהיגי הציונות נשרכו אחריהם?).

אך מסלחה טוען בדרך משכנעת למדי כי הצעת הטרנספר של ועדת פיל היתה תוצאה של שתדלנות ממושכת ויעילה של מנהיגי הציונות: הם אשר נטעו את זרעי הטרנספר בלב הוועדה ולא להפך. באוקטובר 1936, לפני בואה של הוועדה לארץ, דיבר יצחק בן־צבי בישיבת הנהלת הסוכנות על הצורך בהעברת אריסים חסרי קרקע לארצות שכנות, בדרך "וולונטרית"; משה שרתוק (שרת) תמך בהצעה. בן־גוריון תמך ברעיון ולא ראה בו פסול מוסרי, אך חשש כי הבריטים לא יאותו לבצעו. דובר בהעברה חלקית ומסודרת, עם פיצויים. ב־29 באוקטובר זכתה ההצעה לרוב מוחץ בהצבעה גלויה בהנהלה, שהיתה למעשה הממשלה של היישוב. שניים התנגדו. אחד המתנגדים, דוד ורנר־סינטור (גם הוא איש "ברית שלום") אמר בהיגיון מוסרי: "אין אנו יכולים לטעון כי אנחנו חפצים ומסוגלים לגור בצוותא עם הערבים, ובאותו זמן להעבירם לעבר הירדן."

ועדת פיל הגיעה ארצה בנובמבר, גבתה עדויות ממנהיגי הציונות, מנציגים ערבים ומפקידי ממשל, ושבה לבריטניה בינואר 1937. בפברואר נסעו שרתוק וייצמן ללונדון; בן־גוריון, דוד הכהן והרב הרז נסעו אף הם, במאי. נציגי היישוב פתחו במערכת שתדלנות ענפה ולוחצת, פגשו ביחידות את חברי הוועדה, פוליטיקאים ופקידים בריטיים בעלי השפעה. שתי ההצעות העיקריות של ועדת פיל שהתגבשו באותם ימים – חלוקה וטרנספר של רוב הערבים מהמדינה היהודית שתקום למדינה הערבית – טופטפו על ידי השתדלנים הציונים באוזני חברי הוועדה, בעיקר באמצעות פרופ' רג'ינלד קופלנד (חבר הוועדה וידידם של וייצמן ופרופ' לואיס נימאר, אינטלקטואל יהודי־בריטי ציוני נלהב). במאי הוגש לוועדה דין וחשבון, פרי עטם של בן־גוריון ורוטנברג, שכלל הצעה של טרנספר לעבר הירדן. הדו"ח כנראה הותיר רושם רב על חברי הוועדה ועל פקידים בריטיים שונים (רוטנברג הגיש הצעה דומה ביוני לסר ג'ון מאפי, מנכ"ל משרד המושבות).

ב־8 ביולי 1937, פרסמה ועדת פיל את המלצותיה – לחלק את הארץ בין מדינה יהודית, מדינה ערבית ואזור בשליטה בריטית, ולהחליף את "225,000" הערבים הגרים בשטחי העמקים והשפלה של המדינה היהודית שתקום ב־"1,250" היהודים הגרים בשטחי המדינה הערבית שתקום – כלומר, טרנספר מסיבי, ואם צריך, בכוח. רעיון החלוקה לא הלהיב את הנהלה הציונית: אך מהצעת הטרנספר היתה התמוגגות כללית. באופן רשמי הסוכנות שללה את הצעות פיל, אך במישור המעשי החליטה לפתוח בדיונים על בסיס ההצעות. בן־גוריון, שרתוק, וייצמן טענו בזכות קבלת החלוקה וראו כפשרה הכרחית, אם כי זמנית בלבד: "בבוא העת, כשנהיה חזקים יותר, נבטל את החלוקה ונתפרס בכל הארץ... (ההסכמה לחלוקה) היא רק שלב בהגשמת הציונות", הסביר בן גוריון ב־7 ביוני 1938, בישיבת הנהלת הסוכנות (וכאן נמצא מקור 'תוכנית השלבים' שהיום מתנגדי השלום במחנה היהודי מייחסים לערפאת ושותפיו בהסכימם לחלוקת הארץ ולשלום).

מיד עם היוודע המלצות ועדת פיל רשם בן־גוריון ביומנו (12 ביולי 1937): "הטרנספר הכפוי של הערבים מהעמקים המוצעים למדינה היהודית עלול לתת לנו דבר שלא היה לנו אף פעם. גם כשהיינו עומדים ברשות עצמנו, גם בימי הבית הראשון וגם בימי הבית השני... ניתנה אפשרות שלא חלמנו עליה ולא יכולנו להעז לחלום עליה... התעז לעשות זאת אנגליה ... וודאי שלא תעשה זאת אם אנחנו לא נרצה בזאת, ואם אנו לא נדחוף אותה לכך בכל כוח הלחץ שלנו... אם בגלל רפיוננו... לא ייעשה הדבר, אנו מפסידים בידינו שנסה שלא היתה לנו מעולם ושמי יודע אם פעם תחזור..." ולבנו עמוס כתב (ב־5 באוקטובר 1937): "אם נצטרך להשתמש בכוח (לגרש את הערבים מתחום המדינה היהודית) לא לשם נישול הערבים מהנגב או מעבר הירדן, אלא למען הבטיח לנו הזכות המגיעה לנו להתיישב שם – יעמוד לנו כוחנו." ובמכתב אחר לעמוס (מה־27 ביולי) כתב: "אין זה אלא יושר שהערבים במדינתנו יועברו לחלק הערבי."

המלצות ועדת פיל נדונו בציריך, שם התכנס ב־3 באוגוסט הקונגרס הציוני העשרים. לפני התכנסות הקונגרס, השתתפו מנהיגי הציונות הסוציאליסטית בוועידת המועצה העולמית של איחוד פועלי ציון. שם, ב־29 ביולי, העלה בן־גוריון על נס את תוכנית ועדת פיל ותמך מפורשות בטרנספר:

"בהצעת העברת האוכלוסין הערבים מהמקום, אם אפשר ברצונם הטוב, ואם לא – על ידי כפייה, ניתנה האפשרות להרחיב את ההתיישבות היהודית... הוועדה אינה מציעה נישול ערבים, היא מציעה להעבירם וליישבם במדינה הערבית. כמדומני שאיני צריך להסביר את ההבדל היסודי העמוק שבין נישול לבין העברה... קשה למצוא איזה נימוק פוליטי או מוסרי נגד העברת אותם הערבים משטח העומד תחת שלטון יהודי לשטח שיעמוד תחת שלטון ערבי. אנו לא היינו יכולים להסכים להעברה... אילו היתה... כרוכה בנישול..." אליעזר קפלן, לימים שר האוצר הראשון של מדינת ישראל, תמך בבן־גוריון, כפי שעשה כצנלסון (שהתנגד לחלוקה). כן עשה גם יוסף בנקובר, מראשי הקיבוץ המאוחד, שביקש מהמתכנסים שיראנו בבוא העת לקיבוצו, רמת הכובש, ויגרשו מסביבתו את אוכלוסיית קלקיליה, סירה ומיסקה הערביים.

בדיוני הקונגרס הציוני, היתה מחלוקת קשה בקרב המשתתפים בנושא החלוקה. אך כמעט כולם היו תמימי דעים בתמיכתם את הטרנספר. היו (רבים) שהטילו ספק באפשרויות מימוש הטרנספר ובכך שהבריטים אכן יבצעו את המוצע: הרי שהיהודים את היישוב לבל ייקח על עצמו את המשימה.

בן־גוריון וייצמן ראו בטרנספר את אחד משני עמודי התווך של תוכנית ועדת פיל, אם לא את העיקר שבה, ותמכו הן בחלוקה והן – אם כי בדיסקרטיות מסוימת, הרי הקונגרס היה מעמד חצי פומבי – בהעברה. "לא שללנו ולא נשלול זכות הקיום של הערבים היושבים בארץ... המדינה היהודית תהיה למופת לעולם בהתנהגותה עם המיעוטים ועם בני עם אחר," הצהיר בן־גוריון – לפי הפרוטוקול הרשמי – מעל במת הקונגרס. גולדה מאיר דיברה בזכות הטרנספר בנימוק שלערבים אזורים נרחבים שבהם יוכלו ערביי ארץ ישראל להתיישב. יוסף ברץ, ממקימי דגניה, שאל: "מה הפתור שתקף את המתנגדים (לטרנספר) ואת אלה מהשומר הצעיר? האם אין האיוואקואציה (פינוי הערבים) נמשכת במשך 40־50 שנות עבודתנו בארץ? האם לא העברנו ערבים מדגניה ומכנרת וממרחביה ומנהלל וממשמר העמק? מה חטאנו בזה?"

וייצמן דיבר בזכות טרנספר 300 אלף ערבים, אם כי הטיל ספק בנכונות וביכולת הבריטים לבצעו. דבריו הושמטו מן הפרוטוקולים הרשמיים שראו אור מספר חודשים לאחר מכן, אך צוטטו בנאומיהם של משתתפים אחרים בקונגרס: ד"ר משה גליקסון, עורך "הארץ", ואוסישקין, יו"ר הקרן הקיימת.

הקונגרס הציוני דחה את תוכנית פיל, אך השאיר פתח להמשך ההידברות עם בריטניה בנושא. בינתיים הקימה הסוכנות היהודית כמה ועדות לבדיקתו כולל "ועדה להעברת אוכלוסין", שהתכנסה בנובמבר 1937 בראשות יוסף סוזין, פעיל ציוני ותיק. מזכירה היה אליהו אפשטיין (אילת), ובין חבריה היו יוסף וייץ, מנהל מחלקת הקרקעות של הקק"ל, יוסף נחמני, נציג הקק"ל בגליל המזרחי, ודב יוסף, היועץ המשפטי של המחלקה המדינית של הסוכנות. הוועדה ישבה על המדוכה עד יוני 1938 ודנה במספר תוכניות טרנספר מגובשות ומפורטות – מי יועבר, כמה יועברו, מרצון או בכוח, לאן, וכו' – אך כנראה לא הגיעה למסקנות פסקניות. ההעדפה הברורה היתה לשאוף להעביר בראשונה את האוכלוסייה הכפרית, שכן פינויה יפנה אדמות עבור מתיישבים יהודים.

טרם סיכמה ועדה זו (או המנהיגות של התנועה) את דיוניה על טרנספר ונדמה היה שהנושא ירד מהפרק. הערבים, בתוך ארץ ישראל ומחוצה לה, דחו בשאט נפש את מסקנות ועדת פיל, ובינואר 1938 החליטה ממשלת בריטניה למנות ועדה נוספת ("טכנית", כביכול) להפוך את מסקנות ועדת פיל. לונדון הסתייגה במפורש מהצעת הטרנספר. הוועדה החדשה – ועדת וודהד – הגיעה לארץ באפריל. למרות נוכחותה בארץ באותם ימים, ביוני שוב התכנסו חברי הנהלת הסוכנות לדון בסוגיית הטרנספר; מנהיגי הציונות עוד לא נואשו מהתוכנית. בן גוריון הציע (ב־7 ביוני): "המדינה היהודית (העתידית) תישא ותיתן עם מדינות ערב השכנות על הנושא של טרנספר מרצון של בעלי אדמות, פועלים ופלחים מקרב הערבים מן המדינה היהודית אל המדינות השכנות."

הישיבה הבאה של ההנהלה (יחד עם חברי הוועדה המדינית של הוועד הפועל הציוני) ב־12 ביוני, יוחדה כמעט כולה לנושא. דוד ורנר־סינטור דיבר על הצורך ב"מקסימום של העברה". אוסישקין תמך בטרנספר – בידי הבריטים – של 60 אלף משפחות ערביות כדבר "מוסרי שבמוסרי". ברל כצנלסון, שגם רצה שהדבר ייעשה על ידי הבריטים, אמר: "הפרינציפ צריך להיות שצריך להיות טרנספר מוסכם גדול". קפלן הציע שלערבים ייתנו תמריצים כספיים כדי שיסכימו לעזוב. הגדיל לעשות אליהו ברלין, מראשי כנסת ישראל, שהציע שיכבידו את נטל המסים על הערבים כדי שיעזבו מרצונם. רופין תמך בהעברת "כפרים שלמים". בן־גוריון סיכם: "לא היה לנו הישג גדול (מתוכנית פיל)... עם ההעברה הכפויה יש לנו שטח עצום... אינני רואה בזה שום דבר לא מוסרי." אך גם הוא סבר שעל הבריטים, לא על היהודים, לבצע את הטרנספר.

באוקטובר 1939, שבועות מספר לאחר פרוץ מלחמת העולם השנייה, שוב העלה וייצמן את רעיון הטרנספר, הפעם בשיחה עם קלמנט אטלי, ראש מפלגת הלייבור הבריטית. העברת הערבים תאפשר קליטה בארץ של שלושה עד ארבעה מיליון יהודים, טען. בנובמבר 1939, כתב ז'בוטינסקי לחבר בארצות הברית כי "אם ניתן היה להעביר את האוכלוסיות הבלטיות, ניתן גם להעביר את הערבים הפלסטינים." אך מסקנות ועדת וודהד והספר הלבן של 1939 הורידו מעל סדר היום את רעיון החלוקה והקמת מדינה יהודית. הם גם טרפדו כל אפשרות של טרנספר, כל עוד בריטניה שולטת בארץ ישראל. לא בריטניה של צ'מברליין היא זאת שתבצע טרנספר של ערבים עבור היהודים. ראשי התנועה הציונית הבינו שכל דיבור פומבי על טרנספר יעודד את זעמם של הערבים ושל הבריטים וירחיק את יום הכרת האומות במדינה היהודית. הם גם חששו כי הבריטים ינצלו אמירות כאלה כדי להוכיח שהיהודים אינם מאמינים באפשרות של חיים משותפים עם הערבים וגם שאין די קרקע פנויה בארץ ישראל לקליטת עולים יהודים רבים חדשים – ושיש לאסור על המשך העלייה. אחרת, מה ההצדקה בהעברת הערבים מן הארץ?

בשנים 1939־47 המעיטו דוברי התנועה לדבר בפומבי על הצורך בטרנספר ועל יתרונותיו. אך הנושא לא נעלם מסדר היום הציוני. ב־2־1941 הקימה הסוכנות ועדת חשאית – שרתוק, קלן, ואברהם גרנובסקי, היו"ר החדש של הקרן הקיימת, היו חבריה – שבחנה שוב אפשרויות של טרנספר. בן־גוריון הבין שמלחמת העולם השנייה תקל על ביצוע טרנספר בבוא העת; אומות העולם הורגלו להעברות אוכלוסין המוניות, בכוח. ב־7 במאי 1944, כשבן־גוריון העלה שוב את הרעיון בישיבה של הנהלת הסוכנות, הדגיש שאין לתת לדברים פומבי ויש לנקוט בזהירות מירבית בכל נושא. הוא השליך את יהבו על תמיכה אמריקאית (או אמריקאית־בריטית) בהקמת מדינה יהודית עם תום המלחמה העולמית. גם כאשר מפלגת הלייבור בסוף 1944 אימצה את רעיון הטרנספר, נזהר בן־גוריון לא להודיע בפומבי על תמיכתו במצע.

מסלחה צודק בטענתו כי היתה 'גאות ושפל' בדיונים ובהתייחסויות הפומביות בנושא הטרנספר בהתאם לתחושת הכוח והחולשה של היישוב ובהתאם לנסיבות החיצוניות (החלטות ועדת פיל, מלחמת העולם השנייה וכו'), הוא צודק באמרו שדיוני צמרת ההנהגה הציונית בשנות השלושים והתחלת שנות הארבעים בנושא הטרנספר הצביעו על ה"כוונה האידיאולוגית שאפשרה" את לידתה של בעיית הפליטים הפלסטינים במהלך מלחמת הקוממיות. אבל מסלחה טועה כאשר הוא טוען ש"היציאה (הערבית ב־1948) היתה תוצאה של תכנון מדוקדק וחזון בלתי מתפשר," והוא טועה בפרק האחרון של הספר, בהציגו את הטרנספר, שאכן התרחש באותה שנה, כפרי מדיניות־על מכוונת ושיטתית – הפרה־קונספציה הפלסטינית השגורה. פרה־קונספציה זו גם מודגשת בשם הספר, "גירוש הפלסטינים", כאשר למעשה תת הכותרת, 'רעיון הטרנספר בחשיבה הפוליטית הציונית 1882־1948', הוא השם המתאים לחיבור זה.

אכן רעיון הטרנספר העסיק רבים ממנהיגי היישוב ב־1948, תוראה כי רוב האוכלוסייה היהודית, קיוותה שהערבים יעזבו את מקומותיהם ויעקרו לארצות השכנות. ונכון הדבר שבן־גוריון רצה בנטישה הערבית ובחכמה שפחות ערבים במדינה היהודית. נכון גם שמעולם לא העניש מפקדים ופקידים שהיו אחראים לגירושים ואף לא חיילים שביצעו פשעי מלחמה בערבים, כשם שמעולם לא העניש פקידים ומפקדים שלא ביצעו או מנעו גירושים. ואכן היו כפרים וערים שבהם הגנה, הצה"ל והלח"י גירשו את האוכלוסייה הערבית. ונכון שבמהלך החודשים אפריל־יוני התגבשה, בהשראת בן גוריון מדיניות־על של מניעת שובם של הפליטים, הריסת כפריהם, תפיסת רכושם, אדמותיהם ובתיהם.

אך אין בכל אלה כדי להצביע על טרנספר וגירוש שיטתי כמדיניות־על. על אף שמסלחה מאשר שתוכנית ד' של ההגנה, מראשית מרס 1948, לא היתה תוכנית אב לגירוש הערבים מן המדינה היהודית (כפי שסוברים חוקרים פלסטינים רבים, כגון ואליד חאלידי), הוא עדיין רואה במה שהתרחש במרוצת אותה שנה תוצאה ישירה ומתוכננת של דיוני הטרנספר שהתנהלו במשך כיובל שנים. מסלחה לא ניסה לתעד את מסקנותיו, אלא לגבי 1948, ואף לא טרח להגיע לארכיונים הרלוונטיים. אולי חשש שכערבי ישראלי, בארכיון צה"ל ובארכיון ההגנה ובארכיון הקיבוץ המאוחד לא יאירו לו פנים. אך לו רצה, יכול היה להגיע לחומר רב בגנזך המדינה ובארכיונים אחרים ולהיווכח שלא היתה תוכנית אב ומדיניות־על מאחורי "ניקוי השטח" של 1948. הוא היה מגלה כי הרבה ממה שהתחולל וקרה, לטוב ולרע, התחולל וקרה ברמה המקומית (במיוחד בחודשי המלחמה הראשונים), ושתמונה שונה מצטיירת ממקום למקום ואפילו מחזית לחזית.

מסלחה גורם לעיוות היסטוריוגרפי קשה בפרקו על 1948 שאת רובו (כ־15 מתוך 25 עמודים) הוא מקדיש ליוסף וייץ וועדת הטרנספר שעמד בראשה באותה שנה. אמנם חשוב היה פועלו של האיש, וחשובה היתה פעילות ועדתו, אך הם לא היו עיקר ומרכז העשייה ב־1948: הבכורה אכן חייבת להינתן לבן־גוריון וחבר עוזריו הקרובים (אשכול, שרתוק, קפלן וכו') לממשלה וועדותיה, למוסדות המפלגות (מפא"י ומפ"ם) ובעיקר להגנה, ולימים צה"ל. יתר על כן, חייב היה מסלחה לעגן את טיעוניו, לבדוק את ההתרחשויות בשטח, בכל אזור ואזור, חודש אחר חודש. הוא לא עשה כן, ואף לא ניסה. ואין מסלחה מנסה כלל להתמודד עם בעיית השארותם בארץ של כ־150 אלף ערבים בתום הקרבות. לו היה הטרנספר מדיניות־על שיטתית, כפי שהוא טוען, האם הגליל היה משופע בערבים? האם תושבי פרדיס וג'יסר א־זרקה ואבו גוש ועין נקובה והבדואים בצפון הנגב היו יושבים היום במקומותיהם? פרקו של מסלחה על 1948 הוא החלש בפרקי הספר. גם רשימת הביבליוגרפיה וההערות בספרו, לוקה בחסר. אפשר שצדק כאשר לא הזכיר את חיבורו של טבת. אך מדוע לא התייחס כלל למאמרו הראשוני של יוסי כץ "דיוני ועדת הסוכנות להעברת אוכלוסין 1937־1938", שהופיע ב־1988? פגם חמור יותר הוא הישענותו של המחבר על מקורות משניים או אוספים של כתבים של הוגה ציוני זה או אחר. עושה רושם שמסלחה – למרות הבנת הבאת העיקר – רק "גירד" את פני שטח מבחינה מחקרית, בעיקר בנוגע לשנים 1882־1935 ו־1939־48. רק טיפולו בשנים 1936־38 מבוסס על הניירת הראשונית (פרוטוקולים של ישיבות הנהלת הסוכנות ושל ועדת הטרנספר ויומניו המקוריים של וייץ), וגם כאן לא עבר על רוב החומר הנמצא בתיקי הארכיון הציוני המרכזי, הגדושים התכתבויות ותזכירים. עבודת מחקר מעמיקה ויסודית יותר בנוגע לגלגולי הטרנספר בדמיון המוסדות הציוניים עדיין נותרה לגבי רוב השנים שמכסה הספר. ובכל זאת זהו חיבור חשוב הן במסגרת ההיסטוריוגרפיה של הציונות והן של הפלסטינים. ראוי שחוקרי ותלמידי תולדות יחסי היהודים והערבים יקראוהו.

חנה תורגמן־רומנו

שירים

★

מַה נּוֹתַר לִי לַעֲשׂוֹת
כִּי לֹא הָיִיתִי מֵעוֹלָם
אִם אוֹרִיד אֶת
הָרֹאשׁ וְהָרַגְלַיִם
הַתְפַּסֵּק הַכְּפִיפוּת בְּגוּפִי
כְּלִי תְּלִיָּה בְּנִסּוּי זֶה
לְבַל תֹּאבַד לִי הַדֶּרֶךְ
עָלַי לְהִתְיַחֵס גַּם לִתְנוּעוֹת בַּטֶּבַע
מַה יִּתְחוֹלֵל
בֵּין אוֹרוֹת שֶׁמֶשׁ בְּעֹמֶק הַמַּיִם
הַיְּרַצְּדוּ לִפְנֵי בְּרֶצֶף נְשִׁימָה

אוּלַי אָשׁוּב וְאַחְשֹׁב
לְחַבֵּר אֶת כָּל הַחֲלָקִים בִּזְמַן
גַּם אֶת הַקּוֹל שֶׁאָבַד –

★

פָּנִים מוּל פָּנַי
מִשְׁתַּקְּפִים בְּאָנִי
מַמְצִיאוֹת שֶׁשָּׁבְרָה אֶת הַלֵּב
מוֹרַחַת פְּרִיחָה
זוֹ הָרוּחַ הָעוֹלָה בִּשְׁעַת תֹּם
אֲמָרַי
הַבְּהִיר צִבְעוֹ שֶׁל אֲוִיר
לָבֶטַח הוּא נָח
בְּבֹקֶר בַּבֹּקֶר פָּנֶיךָ יַבְרִיק,
הַכֹּל חוֹזֵר וְאֵינֶנּוּ בָּא
חָשַׁב אֶת הַפֶּתַע
בְּהַגִּיעַ יָד עַל פְּנֵי
יְדִיעָתִי
סִיטַת הַהֶסְכֵּם
נוֹשֶׁבֶת עֲדַיִן בְּעָרְפִּי.

★

אִם אֵין טַעַם לָנוּעַ
מַזְכִּירוֹת מִשְׁלָלַי הֵם
מוּטָב לְהִתְפַּשֵּׁר
מַה שֶּׁהָיָה הָיָה
מַה שֶּׁעָבַר קַיָּם
רַק אִם אוּכַל –
אוֹי אֱלֹהִים
בְּשָׁעָה הַנְּכוֹנָה
אֱסֹף אוֹתָם אֵלֶיךָ
וּבוֹא אֶל שָׁמַיִם
בְּטֶרֶם יַשִּׂיג הָרֶגַע,
בְּדָפְנוֹת רְקוֹתַי אֶרְאֶה אֶת
הַשֶּׁקֶט
סוֹף סוֹף בִּתְפִלַּת הַמִּנְחָה
אוּכַל לִפְתֹּחַ אֶגְרוֹפַי הַקְּמוּצִים
לָגַעַת
אִם לֹא תַּשְׁאִירֵנִי כְּיַנְשׁוּף עָף,
אֲנִי אוֹמֶרֶת
לָגַעַת

★

כְּשֶׁאֵין אִישׁ דּוֹרֵשׁ בִּשְׁלוֹמִי
הָאוֹר מֵבִיא חֲזָיוֹנוֹת
הָרוּחַ מִתְיַסֶּרֶת
בְּמַדְרֵגוֹת נַחַל
וּבִי, אֵין כָּל שִׁנּוּי מִשְׁקָל
לַעֲנוֹת לִשְׁאֵלָתְךָ
אֵיךְ לִשְׁמֹר אֶת
הָאַהֲבָה
בִּשְׂפָתַיִם קְפוּצוֹת
דָּחַסְתִּי אוֹתָהּ לִלְבֵנָה
בְּשִׁיר
שֶׁהוּא רַק תָּוִים שְׁחוֹרִים
עַל גַּבֵּי נְיָר לָבָן
וְקוֹל הַנְּשָׁמָה שֶׁבִּי –

בפני רשם האגודות השיתופיות — תיק מספר 184/94

בעניין: ברית פיקוח לקואופרציה החקלאית העובדת (בפירוק) (להלן: "האגודה")

הודעה לנושי האגודה

בהתאם להחלטת כבוד רשם האגודות השיתופיות (להלן: "הרשם"), מיום 27 בנובמבר 1994, הנני להודיע כי מועד הגשת תביעות החוב של כל נושי האגודה הוארך.

הארכה תהא בתוקף עד למתן החלטה אחרת של כבוד הרשם. הודעה מתאימה לנושי האגודה, על מועד אחרון להגשת תביעות חוב, תפורסם על ידי החתום מטה במועד שייקבע על ידי כבוד הרשם.

18 בדצמבר 1994.

צוריאל לביא, עו"ד
מפרק האגודה
רח' דניאל פריש 3, תל־אביב
טל: 6917291, פקס: 6918855

רחל אשרוב

קול המבשר

אִישׁ בְּשׂוֹרוֹת יוֹרֵד מִן הֶהָרִים
כְּתֹנֶת פַּסִּים לְעוֹרוֹ
מַקְלוֹ בְּיָדוֹ
מָתְנָיו חֲגוּרוֹת
בְּטַבּוּר

פּוֹסֵעַ בִּשְׁבִילֵי הֶהָרִים, בַּגֶּשֶׁם בַּחַמָּה
מְפַלֵּס דַּרְכּוֹ בַּמַּעֲבָרִים
לְבַשֵּׂר שִׂמְחָה, נֶחָמָה
בְּשׂוֹרוֹת אִיּוֹב
קוֹל סַקְרָנִים
מַאֲזִין בִּדְרִיכוּת

אַלְפֵי שְׁנוֹת אוֹר מִשָּׁם
בַּמְּשִׁיבוֹן הָאוֹטוֹמָטִי, בְּקוֹל מַתַּכְתִּי
וְקַר
נִקְלְטוּ אוֹתוֹת הַמְבַשֵּׂר
שֶׁלִּי

אנה

הַנְּשָׁרִים וְהָעוֹרְבִים מִתְגּוֹרְרִים בַּשָּׁמַיִם
כָּךְ אוֹמֶרֶת אָנָה פַּאוּצָ'ה
בַּסֵּפֶר "אָנָה לֹא"
בִּצְחוֹק מְפַתֵּעַ שֶׁבָּא מִן הַיָּם
גְּרוֹנָהּ הָיָה מָקוֹר לֹא אַכְזָב שֶׁל צְחוֹקִים
שֶׁאֵינָם עוֹד

מַדּוּעַ יָצְאָה לְמַסָּע זֶה
מִכְּפָר נִדָּח בּוֹ לֹא קוֹרֶה דָּבָר
רַק כְּדֵי לִחְיוֹת?

צדפים

בַּיּוֹם הַהוּא בְּטִיּוּל
הֶעֱתִיר הַיָּם צְדָפִים מְלֹא חָפְנַיִם
מְהוֹרוֹת, עֲשִׂי לָךְ, אָמְרָה
מַזְכֶּרֶת מֵהַיָּם
וּמִמֶּנִּי

כִּמְעַט סוֹף נוֹבֶמְבֶּר וְיוֹם אָבִיב
הַיָּם כְּאֶגֶם מִכֶּסֶף נָם
וַאֲנִי לֶאֱסֹף צְדָפִים יָרַדְתִּי
לֶאֱגֹר זִכְרוֹנוֹת מִימֵי הַקַּיִץ
לְמִשְׁמֶרֶת.

ריח הלימון והגויאבות

בְּסוֹף קַיִץ 1958
בְּעוֹנַת הַלִּימוֹנִים וְהַגּוּיָאבוֹת
לְאַחַר שְׁלֹשָׁה יְמֵי כְּאֵב וּזְעָקָה
חִבַּקְתִּי אוֹתְךָ, בֵּן,
וְרֵיחַ הַלִּימוֹן בִּשְׂעָרְךָ
וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
בִּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם הוּבֵאתָ
וַאֲנִי לִקְבֹּר
כִּמְעַט

אֲבָל, הִנֵּה אֲנִי כָּאן וְגַם עִם הַשָּׁנִים
לֹא נָמוֹג רֵיחָם
שֶׁל הַלִּימוֹן וְהַגּוּיָאבוֹת
מִנִּשְׁמָתִי.

רינת עמנואל

★

"וידבר ה' אל משה לאמור
דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם
כי אתם עוברים את הירדן ארצה כנען".
במדבר ל"ה

דְּמֻיּוֹת רְחוֹקוֹת זְמַן רָחוֹק
הֵבִיאוּ אוֹתִי לְכָאן
דִּבְרֵי קַדְמוֹן עָשׂוּ אוֹתִי כְּנַעֲנִית
וְהַכֹּל פֹּה, נִסְפָּר.
אֲנִי מִתְרוֹצֶצֶת, כְּבָר שָׁעוֹת,
בֵּין מְכוֹנִיּוֹת וּרְחוֹבוֹת תַּנַ"כִיִּים
וּמְחַפֶּשֶׂת, זוּג נַעֲלַיִם חֲדָשׁוֹת, לֶחָג.

(מן הגרונה של בית אריאלה)

בורסה

מניה		שער	מחזור	שינוי	שינוי ב%	היצע/ביקוש
לידר אפו		658	7438	+10	+16	+11497
לידר		709	11685	+22	+32	-14566
לידר אפ ב		445	1621	-34	+32	+1807
לידר אפ ג		221	10035	+4	+18	+8985
מירב	בת	129	1580			-1589
מירב אפו		63	11460		-08	-11892
מירב אג א		85	8000		-06	-12954
מגוהים		133	36950	+12	+09	+94250
מגדור	בת	237	6046	-7	-3	-6850
מרכזית גיע		535	3285	+1	-02	-2822
מרכזית ניע אפו	בת	330	404	+4	+12	+1596

היפוסי נסם

מניה		שער	מחזור	שינוי	שינוי ב%	היצע/ביקוש
בנקעות יהש		7	976080			-175741
דלק נפט		2069	150			-100
דלק קד יהש		6	177209			+175777
חצל אפ ה		4	281771			-7893
לפידות יהש	בת	19	170922			-17359
לפידות אפא		5	28007			-603017
מודיעין יהש		5	689026			-100200
מודיעין אפ2		3	120218			-109027
נורדן ליהש		29	198348			-25174
נורדן אפו		3	25185			-894646
נפטא חפ.יהש		38	246912	+1	+32	+15170
נפטאלאיטאפ		31	193181			-2057820
רציו יהש		2	1658980			-54501
שדות יהש		8	4501			

משתנים נכון ליום 19.12.94

שם מניה	שער נק.	שינוי נק.	ש.אחוז	ע.צ.	ת.ב.
קרדהשק 5	352	2	0.05	10000.00	35584.00
אגן	4277	63	1.15	66.00	2822.82
מגן נפט 5	5529	55	1.10	180.00	9845.10
מבטח שמיר	1146	-3	-0.02	-1680.00	-19236.00
מלל	396	10	2.25	2000.00	7896.00
מליבו 5	818	-19	-2.22	-3800.00	-32153.70
עזרא	2444	30	1.12	540.00	13674.60
משוב	298	-1	-0.02	-6600.00	-19530.00
גחלת	5519	41	0.07	390.00	21692.10
פריקלאס	2114	-21	-1.10	-1120.00	-23990.40
כלכלית ים	1019	-21	-2.20	-5400.00	-56510.40
בולוס שיש	204	0	0.00	2400.00	4768.00
פנטדין	85	2.5	3.32	14400.00	12216.00
קווי אשראי	1565	-55	-3.32	-57000.00	-91565.00
כלל ביטוח	1118	-17	-1.15	-18070.00	-201864.00
מבני תעשיה	385	-8	-2.20	-30000.00	-118332.00
בזק	550	3	0.05	9000.00	50076.00
ישרמקו יהש	69	-0.4	-3.50	-1610000.00	-118887.00
אקרשטין תעש	305	-1	-0.02	-3150.00	-9558.00
סמן	808	-10	-1.12	-480.00	-3819.20
חצל יהש	86	0	0.02	18600.00	16011.50
אבמק יהש	221	2	10.00	128000.00	28272.00
רב בריח	1001	-13	-1.12	-700.00	-6888.00
יעד	662	7	1.30	840.00	5546.80
פרמולה	969	14	1.15	370.00	3148.80
ארמות	712	22	3.32	1000.00	7164.00
אבטר יהש	7.6	0.6	9.90	10500.00	8085.00
גרעין	492	5	1.10	0.00	0.00
כיל	275	-1	-0.05	-509300.00	-1429994.50
כיתן	1098	0	0.00	6480.00	71324.80
אסם	1857	14	0.07	4425.00	82770.00
מכתשים	1489	-15	-1.10	-8100.00	-121217.00
אפיס	2002	10	0.05	300.00	6162.00
אורגניוהשק	2127	-11	-0.05	-300.00	-6318.00
נטיול	1121	-26	-2.22	-2990.00	-34227.70
שקם	189	7	3.37	15200.00	28913.25
חברהלישר 1	38953	-428	-2.20	-220.00	-5767.32
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ארית	452	0	0.00	0.00	0.00
איטוגר	777	-2	-0.02	-1120.00	-8587.20
ליפסקי 1	292	-1	-0.05	-3000.00	-8820.00
בינלאומי 1	34414	-173	-0.05	-250.00	-86136.60
בינלאומי 5	33187	165	0.05	157.50	5300897
לאומי	327	-10	-3.30	-58000.00	-190585.00
פת תעש מבב	28267	260	1.10	70.00	19807.75
כלל תעשיות	1716	-13	-0.07	-11200.00	-193110.40
אפריקה 0.1	328332	-1650	-0.05	-25.20	-84293.98
אפריקה 1	312055	-2358	-0.07	-43.00	-136172.26
הכשרת ישוב	1014	10	1.10	17280.00	176851.20
קרור 5	1827	-37	-2.20	-1680.00	-31235.20
טבע	70173	-530	-0.07	-370.00	-261527.34
ים המלח	768	-2	-0.02	-35000.00	-271160.00
ניר חלרק	13801	434	3.32	1080.00	151191.84
דלק	8263	-21	-0.02	-1080.00	-91149.30
דסקונטוהשק	18903	0	0.00	1302.00	246887.34
נפטא	683	13	2.20	7200.00	49252.00
טיבוריל	392	2	0.05	1600.00	6316.00
משכן	28720	143	0.05	31.50	9233.24
כור	22633	-345	-1.15	-2256.00	-521252.76
פועלים	425	-10	-2.22	-55420.00	-237564.80
טפחות רג	173948	-1314	-0.07	-5.60	-9576.30
מהדרין	13530	644	5.30	370.00	49600.60
פריון	10395	-52	-0.05	-285.00	-30002.35
כבלים	1484	4	0.02	3300.00	39603.00
אלקו	8912	0	0.00	1040.00	92960.80
פועלים השק	7446	-135	-1.17	-2310.00	-177156.98
נכסים בנין	17861	-365	-2.20	-315.00	-56885.45
אוסיף	8240	102	1.12	106.00	9141.12
יצוא	1426	7	0.05	2640.00	38251.20
כלל סחר	819	-17	-2.20	-3150.00	-25798.50
אזורים	3678	-66	-1.17	-1680.00	-61668.80
כללישראל 1	7229	-18	-0.02	-6030.00	-43626.18
אידיבי אחז	962	0	0.00	34950.00	341160.00
עלית 5	1453	-26	-1.17	-9100.00	-133215.00
אלרון	8910	-113	-1.12	-1200.00	-107996.00
תאפ	1096	32	3.30	140.00	1549.80
פולגת ב	401	-1	-0.02	-6450.00	-25993.50
פספורטו	965	1	1.10	10600.00	10338.00
פטרוכימיים	1389	40	3.30	9240.00	122693.60
פיבי	41944	-1075	-2.25	-451.50	-191107.64
אלביט	20417	51	0.02	1883.00	387375.45
אורדן	382	6	1.15	9600.00	36630.00
ספנות בזק	2285	-47	-2.30	-3325.00	-79862.75
שופרסל	5149	-39	-0.07	-5952.00	-310432.12
אידיבי פתוח	4960	-25	-0.05	-4500.00	-224803.50
פקר	9576	71	0.07	144.00	13915.20
תאת 5	318	0	0.00	11130.00	36027.30
טמפו	1333	-27	-2.20	-1020.00	-13483.55
כללאלקטרוני	24071	644	2.27	76.50	18419.76
כהן פיתוח	645	26	4.42	5500.00	34066.80
דנבאר 5	1873	32	1.17	240.00	4418.40
נרפית אב	1105	2	1.17	22800.00	25212.00
שקם ברקך 4	130	3	2.22	20400.00	26472.00
יאל אג 2	91	0	0.02	4500.00	4095.00
כור אפ2	6465	35	0.05	30.00	1136.00
כור אג1	1105	1	1.10	14000.00	15484.00

אזהרה לקוראים

מערכת "דבר" עושה כמיטב יכולתה לדווח ולעבד תוך זמן קצר את נתוני הבורסה הנאים לידיעת הקורא.

כל שימוש בנתונים המתפרסמים כעמ' בדיקה ואימות, כל החלטה על ידי המשתמש בנירע נעשית על אחריותו. אין המערכת אחראית במקרה של טעות בנתונים.

אין בפרסום הנתונים משום המלצה או חוות דעת למשקיע ויש לאמתם עם יועצי השקעות.

נמסר ע"י מבט לכלכלה ולחברה

כדורגלן הזהב הבולגרי

הכוכב הבולגרי של ברצלונה, הריסטו סטויצ'קוב הוא כדורגלן השנה של אירופה. הוא מצטרף למועדון היוקרתי שבין היתר כולל את פלאטיני, בקנבאואר וקרויף. פרופיל על כוכב סורר

מאת משה כהן

הישג נוסף לכדורגל הבולגרי. השבועון הצרפתי "פרנס פוטבול" הודיע אמש רשמית על בחירתו של כוכבה הבולגרי של ברצלונה, הריסטו סטויצ'קוב לכדורגלן השנה של אירופה, בחירה שתעניק לו את "נעל הזהב" היוקרתית.

סטויצ'קוב ניהל מאבק צמוד עם שניים מכוכביה של נבחרת איטליה: רוברטו באג'יו ופאולו מאלדיני, אבל עם תום ספירת הקולות התברר שהכוכב הבולגרי של ברצלונה הקדים את שניהם. במשאל המיוחד, הנחשב לגדול ולחשוב ביותר מסוגו בספורט העולמי, נטלו חלק כל מערכות הספורט של העתונות האירופאית.

הפרס הפיקאנטי בבחירתו של סטויצ'קוב נוגע לביקורת הקשה שהוא השמיע על הצרפתים, במהלך המונדיאל האחרון. הוא טען בלהט האופייני לו שהצרפתים לא סולחים לבולגריה על הדחתם מהמונדיאל, בשער מרהים של הדקה ה־90 מרגלי אמיל קוסטדינוב, בפארק דה־פרינס ב־17 בנובמבר 93 ולכן, השופט דאג ל"סגור עם בולגריה את החשבון."

סטויצ'קוב מתח את הביקורת החריפה שלו, בעקבות שערוריית השיפוט בחצי גמר המונדיאל במשחק בין איטליה ובולגריה, כאשר השופט הצרפתי, אונו, התעלם משני פנדלים ברורים לזכות הבולגרים (כפי שהוכיחו מצלמות הטלוויזיה בהילוכים החוזרים) ובכך הוא חרץ למעשה את גורל המשחק. במסיבת העתונאים שנערכה בתום המשחק, אמר סטויצ'קוב במרירות: "אלוהים היה בולגרי במונדיאל הזה, אבל השופט היה צרפתי".

אגב, בניגוד למרבית הבולגרים הנחשבים לחילוניים, סטויצ'קוב מרגיש את זיקתו לדת הנוצרית. לאחר שער חשוב הוא ממהר להצטלב ובעת ביקורו בארץ עם נבחרת בולגריה הוא מיהר לביקור במקומות הקדושים לנצרות וליתר בטחון הוא גם הטמין פתק בין אבני הכותל המערבי.

הוא גם ידוע בפיו הגדול ודי אם נזכיר שני מקרים: כאשר נודע לו שבולגריה תשחק בבית המוקדם עולמי ביחד עם ישראל, הוא הגיב בחוזק: "בסופיה ננצח 0:10 ובת"א נסתפק בחמישיה" או שכאשר הוא נשאל בעת המונדיאל ע"י העתונאי, מנחם לס, כיצד הוא מרגיש לשהות בעיר בה חי אלברט איינשטיין, הוא הגיב ללא היסוס: "לא שמעתי על כדורגלן שקוראים לו איינשטיין".

למעשה, אין כמעט חודש בו סטויצ'קוב לא כובש את הכותרות בספרד ובבולגריה בהצהרותיו המעוררות מחלוקת ולשיאו הוא הגיע לפני כשבועיים, כאשר הוא מתח ביקורת חריפה על עמיתיו, באג'יו ומלדיני, שהיו בין המועמדים לקבלת הפרס היוקרתי.

אין ספק, כי הריסטו סטויצ'קוב היה ראוי לתואר היוקרתי, שכן בשנת 94 הוא זכה עם ברצלונה פעם נוספת בכתר האליפות, הגיע איתה עד לגמר גביע אירופה לאלופות ולשיאו הוא הגיע במהלך המונדיאל, כאשר כבש שישה שערים והוליך את בולגריה להצלחה מדהימה. הבולגרים הגיעו עד לשלב חצי הגמר ולא היה חסר הרבה שהם גם יגיעו לגמר. לא במקרה הכתירו אותם כל הפרשנים כהפתעה הנעימה של המונדיאל.

בבולגריה חלוקות הדעות סביב הכוכב הנערץ. בקרב מרבית הצעירים הוא נחשב לסמל ואפילו לאליל. כך למשל, בתום משחקי המונדיאל הציע איש עסקים צעיר לכומר בולגרי לצייר את דמותו של סטויצ'קוב על הקיר החיצוני של הכנסיה תמורת 5,000 דולר. אולם, בקרב הדור היותר מבוגר, נמתחה עליו בעבר ביקורת חריפה, בעיקר בשל מזגו הסוער וחילוקי הדעות שלו עם ראשי התאחדות הכדורגל של בולגריה. סטויצ'קוב מצידו ידוע בנדיבותו למטרות צדקה. בין היתר, ידוע על תרומה בסך 50,000 דולר שהוא העביר למען ניתוח של ילדה בולגריה חולה בשוייץ ועל סיועו למען הקמת בית ספר לילדים נזקקים בסופיה.

סטויצ'קוב, בן ה־28, נולד בעיר פלובדיב וכבר בגיל 19 הוא הגיע לצסק"א סופיה, שבאותם ימים, בהם שלטו הקומוניסטים ביד רמה בבולגריה, נחשבה לקבוצת הדגל של הכדורגל הבולגרי.

צסק"א עשתה עסק טוב עם הכוכב הצעיר, שהוליך אותה לחמש אליפויות רצופות ולמעשה, לא היה מי שיעמוד מולו במשחקי הליגה הבולגרית.

שמו יצא למרחקים והמיליונרים של ברצלונה ניצלו את תחילת עידן ה"גלסנוסט" של גורבאצ'וב, כדי לרכוש את הכוכב הצעיר. רכישתו פתחה עידן חדש בכדורגל הבולגרי, כיון שעד אז מותר היה רק לשחקן שמלאו לו 28 שנים לחתום בקבוצה מערבית.

מייד עם נחיתתו בברצלונה, התברר שיוהאן קרויף עשה עסק מצויין. סטויצ'קוב לא התקשה לפצח שבוע אחרי שבוע את הגנות היריב ומאז בואו לברצלונה הוא טעם רק את טעמן המשכר של גביעי האליפות, כך שאם ניקח בחשבון את תקופתו בצסק"א סופיה, הרי שסטויצ'קוב מחזיק בשיא מרהים נוסף: תשע אליפויות רצופות!

סטויצ'קוב מרבה לנצל את רגלו השמאלית החזקה ובסיוע משחק פיזי, ראיית משחק נדירה וחוש מפותח ברחבת היריב, הוא מצדיק כל דולר שמושקע בו. במהלך המשחק הוא מרבה להעיר הערות, או לבצע תיקולים חריפים, שלא אחת עלו לו בכרטיסים צהובים ואדומים. אולם, מחוץ למגרש הוא נחשב לג'נטלמן ולאיש משפחה מסור.

לא במקרה הגדיר אותו יוהאן קרויף כ"בעל אינסטינקט חייתי" ואף הציע ליריבותיה של בולגריה לפקוח עליו עין בעת משחקי המונדיאל.

קרויף מעניק אשראי בלתי מוגבל לכוכב הגדול שלו, אפילו על חשבונם של כוכבים נוצצים אחרים, כמו בראיין לאודרופ הדני, שבעונה שעברה התייבש על הספסל של ברסה וגיאורגי האג'י הרומני, שהגיע לקבוצת הפאר הספרדית עטור תהילה מהמונדיאל, אבל את מרבית משחקיה של ברצלונה הוא ראה עד־כה מהספסל. האמת היא שלקרויף, שרשאי לשתף רק שלושה זרים במשחק אחד, אין הרבה ברירות, כיון שבהגנה הוא עדיין זקוק לחוסנו של רונלד קומאן ובהתקפה הוא אינו מוכן לוותר על השילוב הכמעט עיוור בין סטויצ'קוב ורומאריו. אומנם עם בואו של רומאריו לברצלונה, לפני שנה וחצי איבד סטויצ'קוב מבטחונו ואף הוא פתח את פיו הגדול נגד הצורך בהבאתו של הכוכב הבראזילאי, אבל מאז הם למדו לשתף פעולה ביניהם וכיום הם נחשבים לאימת ההגנות האירופאיות.

יחסיו של סטויצ'קוב עם בני עמו הבולגרים מורכבים. מצד אחד, הוא הוביל את הנבחרת הבולגרית להישגים מדהימים, אבל בעבר היו לו כמה עימותים עם ראשי ההתאחדות, העתונאים ואפילו עם חלק מחובבי הכדורגל בארצו.

העימותים שלו כמעט ועלו לבולגריה בכרטיס למונדיאל האחרון, כיוון שבתחילת המשחקים המוקדמים הוא סירב להגיע לאימוני ולמשחקי הנבחרת וכאשר הוא עשה כך בלית ברירה, הוא לא הפיק מעצמו אפילו רבע ממה שהוא מסוגל.

העימות של סטויצ'קוב עם נבחרת בולגריה החל ערב פתיחת משחקי הבית המוקדם, כאשר במהלך משחק הכנה בין בולגריה ומקסיקו, הוא החטיא כדור עונשין מ־11 מ'. הקהל, שברובו היה מורכב מאוהדי לבסקי סופיה, הגיב בשריקות בוז צורמות וסטויצ'קוב טען שסוגרים איתו חשבון על התקופה בה הוא הוליך את יריבתה המושבעת של לבסקי, צסק"א להישגים. הוא אף הצהיר על פרישתו מהנבחרת.

ואכן, במשחקה החשוב של בולגריה בשוודיה הוא לא נטל חלק (בטענת פציעה) וגם שובו לפעילות, לאחר מסע שכנועים, היה מלווה בצליעה, כאשר למשחקה של בולגריה מול ישראל באיצטדיון ר"ג, הוא הגיע היישר מברצלונה, לאחר שסירב ליטול חלק במחנה האימון הסגור של חבריו. ראשי הנבחרת הבולגרית דרשו להדיחו, אבל סטויצ'קוב, בבטחון עצמי מופגן, הגיב בזלזול: "אני רוצה לראות את פאנב נוחת בסופיה כאשר סטויצ'קוב על הספסל." באסיפה שקיימו השחקנים ערב המשחק הם החליטו בסופו של דבר שטובת הנבחרת מחייבת את שובו לפעילות ועדיף לסלוח לכוכב הסורר. רק בקיץ התברר עד כמה שהם צדקו בהחלטתם. להחלטתם תרם מאמן הנבחרת הבולגרית, דימיטרי פאנב, שהעדיף כוכב סורר, מאשר כוכב מחוץ למגרש. אומנם עתונאים בולגרים טענו כלפי פאנב שהוא מאפשר לסטויצ'קוב אפילו לקבוע את ההרכב ולהתאמן מתי שמתחשק לו, אבל בסופו של דבר צדק פאנב בהערכתו שללא סטויצ'קוב בולגריה תהיה עוד נבחרת בינונית.

נבחרת בולגריה לא שכנעה בחלק ממשחקיה במסגרת המוקדמות העולמית, למרות שהיא היתה משופעת בכוכבים נוצצים. היכולת הפושרת גררה ביקורת נוקבת בעיתונות הבולגרית וסטויצ'קוב לא נותר חייב. בעת שהותי בסופיה, ערב משחקה של בולגריה מול ישראל, הגיב סטויצ'קוב בטלוויזיה הבולגרית על הביקורת כלפיו וכלפי חבריו: "שאף עתונאי בולגרי לא יטיף לי מוסר. אותם עתונאים שתוקפים אותי, ביקשו לישון איתנו בחדרים בעת משחקיה של בולגריה בחוץ, בגלל שאין להם כסף, אז בעת הם מעיזים למתוח עלינו ביקורת? אני מנתק איתם את כל הקשרים".

לאחר התיקו הבייתי – 2:2 של בולגריה מול ישראל (במשחק בו הוא הבקיע שער מפנדל מעורר מחלוקת) התבודד סטויצ'קוב מחבריו ועד לטיסה שהחזירה אותו לברצלונה, הוא נראה במלון הפאר "דימושה סופיה" לשם מגיעים רק תיירים עשירים, או יריבותיה של בולגריה, כאשר הוא לוגם כוסית, אולי כדי להרגע מהכשלון הצורב מול ישראל.

בבולגריה הבינו שרק זעזוע אולי יביא אותם למונדיאל. הוחלט למנות את סטויצ'קוב לתפקיד הקפטן. ואכן, המינוי עזר ובולגריה החלה לנצח. אומנם במשחק המכריע בפאריס סטויצ'קוב, שבאותה תקופה לא פתח בהרכב הראשון של ברצלונה, לא היה בשיאו, אבל הוא גילה שאפתנות רבה ואת מלאכת בקעת שני השערים נטל על עצמו חברו, אמיל קוסטדינוב.

ערב משחקי המונדיאל התגלה סטויצ'קוב כסוחר ממולח, כאשר הוא דאג להכניס סעיף המבטיח לכל שחקן מענק מצטבר בסך 80,000 דולר במקרה של עליה לשלב חצי הגמר. ראשי ההתאחדות הבולגרית הגיבו בחיוך ותמהו במהירות על מה שנראה להם באותו הרגע כשגעון נוסף של הכוכב.

פתיחת משחקיה של בולגריה במונדיאל היתה צולעת, כאשר היא הובסה 3:0 ע"י ניגריה, אבל ההמשך היה מדהים: נצחון מוחץ על יוון, נצחון משכנע על ארגנטינה ובולגריה בשמינית הגמר, שם היא פגשה את מקסיקו ותיקו שיפוט עיון של השופט הסורי, אל שריף, היא העפילה לרבע הגמר בתום דו־קרב מותח מהנקודה הלבנה. אז היא פגשה את גרמניה ושערו של סטויצ'קוב מבעיטת עונשין מסובבת מ־20 מ' נכנס להיסטוריית השערים היפים של המונדיאל ובולגריה עלתה בנצחון סנסציוני 1:2 לחצי הגמר, שם היא, כאמור, נעצרה ע"י איטליה. למשחק על המקום השלישי כבר לא היתה חשיבות, אבל סטויצ'קוב שכל־כך רצה להבקיע, נבלם ע"י השוער השוודי, תומאס ראבלי ונאלץ לסיים את המונדיאל כמלך שערים בשותפות עם סלנקו הרוסי.

בבולגריה ציפתה לסטויצ'קוב ולחבריו קבלת פנים של גיבורים. רחובותיה הקודרים של סופיה התמלאו ברבבות שהריעו ממושכות לכוכבים. הפרלמנט אף החליט להעניק לכל שחקן את התואר "יקיר בולגריה" תואר שבימי הקומוניסטים הוענק, בין היתר, לפידל קסטרו ולסדאם חוסיין.

מאז פתיחת העונה הוא ממשיך לככב בקבוצת הכוכבים של ברצלונה ואף הגיע איתה לרבע גמר גביע אירופה לאלופות, למרות שבמסגרת הליגה ברצלונה עדיין צולעת. הוא אף הגיע עם בולגריה לעמדה מצויינת לאחר שלושה מחזורים במסגרת מוקדמות אליפות אירופה – שלושה נצחונות שמציבים אותה בראש הבית, לפני גרמניה.

סטויצ'קוב הודיע עוד לפני בחירתו, שהוא יקדיש את נעל הזהב לאשתו, מריאנה ולשתי בנותיו כיון שלדבריו: "המשפחה קודמת לכל". ואכן, משפחתו האוהבת כמעט שילמה בבריאותה על הצלחותיו, כאשר לאחר שערו המרהיב מול גרמניה אושפזה אימו עם חשד להתקף לב. לא אחת נראה במסעותיה של נבחרת בולגריה גם אביו המבוגר של סטויצ'קוב, שהרי, בעצם, מה זה בשביל מיליונר צעיר לשלם עוד 500 דולר עבור כרטיס טיסה לאבא האוהב?

כדורגלן השנה של אירופה, הריסטו סטויצ'קוב: רגל איומה ופה גדול

קבוצות הכדורגל: נחרים את הטוטו!

אם לא ישונה המפתח לחלוקת כספי הספורטוטו. מנגד, קיים ח"כ מיכה גולדמן כנס תמיכה בהשתתפות מאה ראשי אגודות ספורט מאיזור הצפון

ראשי קבוצות הליגה הלאומית קיימו אתמול כנס חירום, בסיומו הם הודיעו על כוונתם לאסור על השימוש בשמות קבוצותיהם בטופסי הספורטוטו.

ראשי הקבוצות יצאו בביקורת חריפה נגד המלצות ועדת בן דרור לחלוקת כספי ההימורים. הם הדגישו, כי ללא הכדורגל אין טוטו, כך שהם חייבים להיות בקדימות ראשונה. כמה מהם הזכירו שעל רקע מצבו הקשה של הכדורגל הישראלי, יש צורך להגדיל את ההקצבות לענף גם על חשבון ענפי ספורט אחרים.

בסיום הישיבה פורסמה הודעה שאם עד ה־31 בדצמבר לא תתקבל החלטה שתשביע את רצונם, הם לא יאפשרו להמשיך בהופעת קבוצות הכדורגל הישראליות על טופסי ההימורים.

בסוף השבוע נפגש ח"כ גולדמן עם יותר ממאה ראשי אגודות מאיזור הצפון. הוא הסביר להם על המלצות ועדת בן דרור ומרבית הנוכחים הגיבו בשביעות רצון, שכן על־פי ההמלצות הם יקבלו תוספת של עשרה אחוזים, בשל פעילותם באיזור הצפון (כמו שיקבלו האגודות מאיזור הדרום).

ממכבי פ"ת עד הפועל פ"ת

סיכום משחקי השבת

מאת משה קמחי

ובכן, יש לנו מוליכה שישית בעונה זו ומדובר בהפועל פ"ת, שעלתה למקום הראשון לאחר הפסקה של ארבע שנים (מחזור 18 בעונת 91־92) תראה שמדובר במצב יוצא דופן, שכן לא זכור לי מתי שש קבוצות הוליכו בראש ב־13 מחזורי פתיחה ופרט למכבי חיפה. הפועל ת"א עשו זאת כל שלבי העונה ובנוסף להן, גם מכבי פ"ת, שהוליכה בראש במחזור האחרון.

שערו של אורן מוחרר מהפועל פ"ת, [illegible] את האיצטדיון הנוש של ראשון לציון והקפיץ את חבריו לפיסגה, עם חמישה משחקים רצופים ללא הפסד ובאותו יום בו טיפסה גם קבוצת הנוער של האגודה מאם המושבות למקום הראשון בטבלת הליגה לנוער.

לקבוצה מעיר היין תשעה משחקים ללא נצחון והיא נכנעה גם לראשונה במסגרת הליגה הלאומית, להפועל פ"ת.

למכבי ת"א הספיק שערו של הצעיר, בן לוז, כבר בפתיחה לרשת מכבי פ"ת כדי לעלות למקום השני ואגב, קבוצת מכבי פ"ת תסיים סיבוב שלם ללא נצחון בייתי, אם היא לא תנצח בביתה בעוד שבועיים.

באיצטדיון טדי שיחזרו בית"ר ירושלים ומכבי חיפה את מפגש הסיבוב הראשון מאשתקד (3:2) שכן גם אז הוליכה חיפה בשיעור 2:, בית"ר הצליחה להשוות, אך בסופו של דבר נוצחה. כמו כן, כבר לא נותר איש מהכובשים אשתקד בקבוצתו (שוורץ שכבש לבית"ר ועפר ואלון מזרחי שעשו זאת לזכות חיפה). לחיפה יש שישה משחקים ללא הפסד ובעשרים החודשים האחרונים לא נוצחה האלופה מעיר הכרמל בחוץ. היה זה גם הנצחון ה־20 של חיפה על ירושלים, כולל ארבעה נצחונות רצופים בשתי העונות האחרונות. בעקבות ההפסד, ירדה בית"ר ירושלים מהמקום השני למקום השביעי.

הפועל באר־שבע ירדה עד למקום השישי, לאחר שנכנעה לראשונה בתולדותיה להרצליה במפגש הקצוות ואת השער כבש לא אחר מאשר יוסי מדר, ששיחק בפתיחת העונה בבית"ר הנגב. אגב, מזה שבעה מחזורים שהמוליכה התורנית לא מנצחת מייד לאחר שכבשה את הפיסגה.

בני יהודה כבר פיגרה 2:0 בביתה, אך גרפה ב־40 הדקות האחרונות של המשחק נצחון חוץ ראשון מהפועל צפריריים חולון, כאשר כבשה שלוש פעמים את שערו של זידקב.

נצחון חוץ ראשון הצליחה להשיג מכבי נתניה וזאת כאשר גברה בחיפה על הפועל המקומית, לאחר הפסקה של תשע שנים, בהן היא לא ניצחה בעיר הכרמל.

למכבי עירוני אשדוד ששקעה בתחתית הליגה (ערב מפגשה עם מכבי הרצליה) שמונה משחקים רצופים ללא נצחון והמכה כואבת שבעתיים, כיון שהקבוצה האשדודית נוצחה בדקה האחרונה בבית־שאן וגם שניים מכוכביה (סוויסה ואוליאב) הורחקו מייד לאחר הבקעת השער.

ארבעה נצחונות בית וארבעה נצחונות חוץ איפיינו את המחזור ה־13 בו נכבשו 24 שערים, הורחקו ארבעה שחקנים וסרגיי גרסימץ מבני יהודה כבש את שערו העשירי.

את השער ה־300 של העונה כבש דוד אמסלם מהפועל ת"א שחבריו, מוסקאל, מימר ומיר מליקה תורמים אליו, ב־4: השני של הפועל ת"א בדרבי בעונה זו, לאחר שבפעם הקודמת זה קרה מול מכבי ת"א והפעם נגד בית"ר, כאשר שתי המנוצחות יופיעו במחזור ה־14 באיצטדיון ר"ג.

בליגה הארצית: ממשיכה מכבי [illegible] את דהירתה המרשימה לליגה הלאומית, כאשר הפעם נגבים הבולגרים על הפועל ר"ג ומנצלים עד תום את התיקו הבייתי של הפועל כפר־סבא ואת ההפסדים של קרית־גת וחדרה, על מנת ליצור פער של שמונה נקודות מהמקום השלישי.

למקום זה עלתה הפועל אשדוד, השואפת לדרבי לאומי בכל מחיר, אך היא תסתפק גם בחילופי ליגות עם יריבתה המושבעת, עירוני־אשדוד.

שמשון ת"א מנסה להתאושש. שחקני כרם התימנים גברו בביתם על הפועל טייבה, לאחר שהם לא ניצחו מאז המחזור השלישי, מול הפועל כפר־סבא.

נס־ציונה השיגה את הנצחון הגדול ביותר שלה בליגה הארצית, כאשר הביסה במגרשה בשיעור 0:7 את הפועל לוד, שבתולדותיה רשום הפסד גבוה עוד יותר – 9:0, מול מכבי נתניה במסגרת הליגה הלאומית.

הבנק הבינלאומי הראשון למשכנתאות

הודעה על אסיפה כללית שנתית

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית של בעלי המניות של החברה תתקיים ביום ה', 29 בדצמבר 1994, בשעה 16:30*, בחדר הישיבות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, רחוב אחד העם 9, תל-אביב, חדר מס. 638.

על סדר היום:
1. קבלת הדו"ח השנתי של החברה ליום 31.12.1993 הכולל את:
(א) דו"ח הדירקטוריון לאסיפה הכללית של בעלי המניות;
(ב) סקירת ההנהלה;
(ג) דו"ח ההנהלה על אחריותה לדו"ח השנתי;
(ד) דו"חות כספיים ליום 31 בדצמבר 1993.
2. בחירת חברי הדירקטוריון.
3. גמול דירקטורים.
4. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.
5. שונות.

חבר הזכאי להיות נוכח ולהצביע באסיפה הנ"ל, רשאי למנות בא-כח שיהיה נוכח ויצביע במקומו. בא-כח כזה אינו חייב להיות חבר. טפסי יפוי-כח יופקדו במשרדי הבנק לפחות 48 שעות לפני מועד האסיפה.
הדו"חות הכספיים של הבנק והנוסח המלא של הצעות ההחלטות שתובאנה לאישור האסיפה פתוחים לעיון במשרדי החברה.

בפקודת הדירקטוריון,
הבנק הבינלאומי הראשון למשכנתאות בע"מ
עדיאל דיסקין, עו"ד - מזכיר

* או בכל מועד אחר בו תידחה האסיפה, בהתאם לתקנות החברה.

בנק עצמאות למשכנתאות ולפיתוח בע"מ
מקבוצת הבנק הבינלאומי הראשון

הודעה על כינוס אסיפה כללית שנתית

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית של בעלי המניות של החברה תתקיים ביום ה', 29 בדצמבר 1994, בשעה 16:00*, בחדר הישיבות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, רחוב אחד העם 9, תל-אביב, חדר מס. 638.

על סדר היום:
1. קבלת הדו"ח השנתי של החברה ליום 31 בדצמבר 1993 הכולל:
(א) דו"ח הדירקטוריון לאסיפה הכללית של בעלי המניות;
(ב) סקירת ההנהלה;
(ג) דו"ח ההנהלה על אחריותה לדו"ח השנתי;
(ד) דו"חות כספיים ליום 31 בדצמבר 1993.
2. בחירת חברי הדירקטוריון.
3. גמול דירקטורים.
4. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.
5. שונות.

חבר הזכאי להיות נוכח ולהצביע באסיפה הנ"ל, רשאי למנות בא-כח שיהיה נוכח ויצביע במקומו; בא-כח כזה אינו חייב להיות חבר. טפסי יפוי-כח יופקדו במשרדי הבנק לפחות 48 שעות לפני מועד האסיפה.
הדו"חות הכספיים של הבנק והנוסח המלא של הצעות ההחלטות שתובאנה לאישור האסיפה פתוחים לעיון במשרדי החברה.

בפקודת הדירקטוריון,
בנק עצמאות למשכנתאות ולפיתוח בע"מ
ע. דיסקין, עו"ד - מזכיר

* או בכל מועד אחר בו תידחה האסיפה, בהתאם לתקנות החברה.

הבנק הבינלאומי הראשון

"המלאכה" קופת תגמולים ופיצויים ליד הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הודעה על קיום אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית הרגילה של החברה תתקיים ביום ה', 29.12.94, בשעה 10:00 לפנה"צ, במשרדה הרשום של החברה, רחוב אחד העם 9, תל-אביב, בחדר הישיבות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, קומה 6, חדר 638.

על סדר היום:
1. אישור דו"ח המנהלים.
2. קבלת הדו"חות הכספיים המבוקרים של החברה לשנה שנסתיימה ביום 31.12.93.
3. מינוי רואי חשבון לשנת 1994 וקביעת שכרם.
4. שונות.

בשם הדירקטוריון
ע. דיסקין, עו"ד - מזכיר החברה

אם לא יימצא מנין חוקי במועד שנקבע כנ"ל תידחה האסיפה לשבוע ימים ותתקיים באותו מקום ובאותה שעה בכל מספר משתתפים.

הבנק הבינלאומי הראשון

קרן מרכזית לפיצויי פיטורין (המלאכה) ליד הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הודעה על קיום אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזאת הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום ה', 29.12.94, בשעה 10:30 לפנה"צ, במשרדה הרשום של החברה, רחוב אחד העם 9, תל-אביב, בחדר הישיבות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, קומה 6, חדר 638.

על סדר היום:
1. אישור דו"ח המנהלים.
2. קבלת הדו"חות הכספיים המבוקרים של החברה לשנה שנסתיימה ביום 31.12.93.
3. מינוי רואי חשבון לשנת 1994 וקביעת שכרם.
4. שונות.

בשם הדירקטוריון
ע. דיסקין, עו"ד - מזכיר

אם לא יימצא מנין חוקי במועד שנקבע כנ"ל תידחה האסיפה לשבוע ימים ותתקיים באותו מקום ובאותה שעה בכל מספר משתתפים.

חברת החשמל לישראל בע"מ
מכרזים

חב' החשמל מבקשת לרכוש טובין/שירותים כמפורט להלן:

תשלום כולל מע"מ עבור טפסי המכרז (התשלום לא יוחזר)

מכרז מס':	תאור הנושא:	
482978	**מדחס אויר חשמלי** שלב א' - שלב הגשת הנתונים הטכניים של המדחס ללא הגשת מחירים. תנאים מוקדמים: 1. על המציע להוכיח נסיון בשיווק של מדחסים דומים בארץ. יש לצרף להצעה רשימת משתמשים שהמציע סיפק להם מדחסים דומים בשנים האחרונות. 2. המשתתף במכרז מצהיר שיש באפשרותו להציג מדחסים כדוגמת המדחסים המוצעים למכרז ולהדגים אופן פעולתם במתקני חב' החשמל או בכל מקום אחר שחב' החשמל תסכים עליו, תוך שבוע ימים מהודעת חב' החשמל על הצורך בהדגמה.	468.- ש"ח
482215	**דיזל גנרטור** שלב א' - שלב הגשת הנתונים הטכניים של הגנרטור ללא הגשת מחירים.	468.- ש"ח

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל הינו: 08.01.95, שעה: 11:00

485634	**מקשרים ומפרק משא ומתיחה**	468.- ש"ח
485234	**מחזיקי מרחק לתילים**	468.- ש"ח
481117	**כבל מגשר 4W 100 אום**	175.5- ש"ח
481907	**מרכז בקרת מנועים (M.C.C) לתחה"ב טורבינות גז "חגית" ו"גזר"** שלב א' - שלב הגשת הנתונים הטכניים של מרכז בקרת המנועים, ללא הגשת מחירים	468.- ש"ח

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל הינו: 15.01.95, שעה: 11:00

תנאים מוקדמים לכל המכרזים (בנוסף לתנאים המוקדמים המפורטים לגבי כל מכרז):
א. המצאת ערבות לקיום ההצעה בשיק פרטי בשיעור 5% מערך ההצעה, למעט מכרזים בהם נדרשים נתונים טכניים בלבד (שלב א').
ב. ההשתתפות במכרז מותנית גם בקיום התנאים המוקדמים המפורטים בתקנות חובת המכרזים התשנ"ג 1993 סעיף 6 (א) 3,2,1 (רישום כדין, עמידה בתקנים מחייבים ואישורים לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים).

את טפסי המכרזים ניתן לקבל במדור חקר שווקים ומכרזים שד' פל-ים 11, חיפה, בימים א'-ה', בין השעות 12:00-09:00, כנגד שובר תשלום המעיד על תשלום לחשבון חב' החשמל בכל אחד מסניפי בנק הדואר (התשלום לא יוחזר).
שוברי תשלום ניתן לקבל בכתובת הנ"ל או באמצעות פניה לטל: 04-615454/5.
לפני רכישת טפסי המכרז ניתן לעיין בהם במשרדי מדור חקר שווקים ומכרזים בכתובת הנ"ל.
על ההצעות למכרזים להגיע במעטפות סגורות לתיבת מכרזים מס' 1 הנמצאת בקומת הכניסה של בניין פל-ים בחיפה, בכתובת הנ"ל, עד למועד האחרון שנקבע להגשת הצעות, כמפורט לעיל.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

טלויזיה

חינוכית

08.00 עיצובים באירופה – סדרה תיעודית העוסקת בעיצוב המוצר באירופה של תקופתנו. "תכנון בגדול".
08.30 ספרות – קריאת כיוון – פרא אדם (כ).
08.55 לראות חשבון – אסטרטגיות בפתרון בעיות – 1. פתרון בעיה ציור והמנגנה. 2. פתרון בעיה בעזרת שחור (כ).
09.25 הגיל הרך – סיפור לי מוסיקה – הרכבת הקטנה מקיפיות.
09.35 עולם המוסיקה – פיקניק מוסיקלי.
09.45 כאן יא מכאן – הביצה שהתעופפה (דובר ערבית).
09.55 טוב לדעת – מסך פתוח לחינוך – מבזק חדשות בנושא חינוך.
10.00 קשר משפחתי – חינוך לאוריינות.
10.30 חברה – עניין של זמן – אמת או חובה (כ).
11.00 מדע וטכנולוגיה – דימוי בעקבות התגליות הגדולות – התפתחות הצילום.
11.25 מדעים – בנים למעלה – מעבורות החלל.
11.35 אנגלית.
11.55 טוב לדעת – מסך פתוח לחינוך – מבזק חדשות בנושא חינוך (ש.ח)
12.00 גיאוגרפיה של א"י – פני הארץ – ארץ עתיקה (תרגום לערבית).
12.20 מדעים – אשנב אל הטבע – לב היונקים (תרגום לערבית).
12.40 דינוזאורים – הלטאות הנוראות (תרגום לערבית).
12.45 ספרות – מספרות העולם – ג'יימס ג'ויס (חלק א').
13.30 שעת כושר.
13.55 טוב לדעת – מסך פתוח לחינוך – מבזק חדשות בנושא חינוך.
14.00 פינגו – סדרה מדובבת בהנפשה.
14.05 בננות בפיג'מות – סדרה מדובבת בהנפשה.
14.15 פילוני וחבריו – סדרה מדובבת בהנפשה.
14.30 סיימון והמכשפה – סדרה קומית בריטית.
14.45 סיפורי רוז אלון – סדרה של 10 סיפורים קצרים.
15.00 חדש בעיניים – תבנית מקורית של הטלוויזיה החינוכית.
17.00 ערב חדש.

בכלית

06.30 חדשות בעברית – מבזק.
06.31 כותרות חדשות בערבית.
06.45 "האופטובים מהמאדים" – סדרה בהנפשה (דיבוב עברי).
07.00 "בוקר טוב ישראל" – תבנית הבוקר של הטלוויזיה.
15.30 "תום וג'רי" – דור המשך (דיבוב עברי).
16.00 "זאפ לראשון" – "ילדים היות אחרות" בשידור חי.
16.55 "הגיע זמן לשון" – פינת הלשון של ד"ר אבשלום קור.
17.00 ערב חדש (הטלוויזיה החינוכית).
17.35 "שיגעון של עיתון" – סדרת דרמה לנוער (תרגום עברי-ערבי).
18.00 "ילדודס" – סדרה בהנפשה (תרגום עברי-ערבי).
18.15 החדשות באנגלית.
18.30 "אפרופו" – תבנית דיון בענייני השעה (תרגום לערבית).
19.00 חדשות.
19.30 "הכל נשבר במשפחה" – סדרה קומית ישראלית.
20.00 "מבט" – מהדורת חדשות עם מוספים + "שבשבת".
20.55 ההגרלה השבועית של הלוטו בשידור חי.
21.00 "תשע בריסמע" – שעשועון.
21.30 "מבט שני" – כתבות, תחקירים והאיכות באלפן.
22.30 "10 1/2 – עם יאיר לפיד" – תבנית אירוח ובידור שבועית חדשה, בשידור חי.
23.30 "מהיום למחר" – יומן חדשות.
24.00 "אהבה ממבט ראשון" – סדרה של סיפורי אהבה (תרגום עברי-ערבי).

ערוץ 2

14.00 "הדרדה".
15.00 "פליק פלאק" – תבנית מקורית לילדים ולכל המשפחה.
16.00 "היפים והאמיצים" – אופרת סבון בהמשכים.
17.00 "5 עם רפי רשף" – תבנית בענייני היום.
17.30 ספורטTV – סדרה בנושאי ספורט בהפקה מקורית.
18.00 "שאגי רייגנג'ר" – סדרת הילדים המצליחה ביותר בארה"ב ובאנגליה.
18.30 "חוף פרדייס".
19.00 "אלף" – סדרה קומית.
19.30 "מי הבוס?" – סדרה קומית.
20.00 החדשות.
20.30 "גלגל המזל" – שעשועון.
21.05 "צבי גוית".
22.35 NYPD – משטרת ניו-יורק.
23.30 "שורה ראשונה" – "הפרחחים" – שני פרחחים קטנים ועלובים חיים מפשעים קטנים והודפים תעוגות. הם מסתבכים בפרשיית רצח ואולצים לברוח. עם דראר דפרדייה ופטריק דואייר. במאי: ברטן בליה.
24.00 החדשות.
24.05 "הפרחחים" – המשך.
01.50 "שיר בלילה".

המזרח תיכונית

13.00 מועדון 700; 13.55 סרט: "אליזבט מליידמור" עם אן ג'ילל, האס וויליאמס; 15.30 מיימי מאוס – העכבר האגדה; 15.55 ג'וני קווסט (סדרה חדשה); 16.20 העכבר המסקן (מצוייר); 16.45 תבנית המעקף (מצוייר); 17.10 תעודה; 18.10 כח הצלה 911 – סדרה דרמטית; 19.00 חדשות ערבית; 19.30 "24 שעות – סי.אן.אן. מרחות; 20.00 מפסים – וידיאו אמריקאי ביתי משעשע; 20.30 מסע בחלל – הדור החדש (סדרה); 21.20 בבילון 5 – סדרת מדע בדיוני; 22.10 מועדון 700; 23.00 תבנית מיוחדת.

ע. צופיה / היום בטלוויזיה

לראות	לנסות	לוותר
זרה ומנומסת		

לראות	לנסות	לוותר
קפרה לפני הקול		

זרה ומנומסת

נערה בגיל ההתבגרות מגיעה מצרפת לבית רודיה באיטליה, אחרי שאביה נכנס לכלא. שפתה הגבוהה ונימוסיה זרים למנהגים המקומיים, עד שהכל מתגברים על קשיי הקליטה. סטפניה סנדרלי עושה תפקיד מרשים בתפקיד אם המשפחה בסרט שביימה פרנצ'סקה ארקיבוג'י.

מינוך, 22:00, הצגה שניה

קפרה לפני הקול

ערב יוקדן השלישי בסרטים האילמים המשודרים השבוע בהצגה שניה. הפעם סרטו של פרנק קפרה – "האיש החזק". הקומדיה הזאת היא מביכורי יצירתו של מי שעתיד היה להיות אחד הבימאים החשובים בתולדות הקולנוע האמריקאי. זה סיפורו של חייל בלגי צעיר הלוחם על נערתו האמריקאית, ובעטעיו אליה גורמים לו להיכשל בכל משימותיו הצבאיות. הסרט הופק בשנת 1925.

האיש החזק, 23:40, הצגה שניה.

"מינוך", הצגה שניה, 22:00

כבלים

ערוץ 3

08:00 שידור מקומי.
09:00 לחיות את החיים. אופרת סבון (ש.ח)
09:45 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון (ש.ח)
10:30 אורחים בסלון. תבנית אירוח.
11:00 לוסי אהובתי. קומדיה.
11:30 סלטסה. סלנובלה (ש.ח)
12:15 שכנים, שכנים. אופרת סבון (ש.ח)
12:40 פלקון קרסט. דרמה (ש.ח)
13:30 עיצובים. קומדיה.
14:00 הקפסה. קליפים ישראלים (ש.ח)
14:15 לעוף החוק. דרמה.
15:00 טופז. סלנובלה.
15:45 נוטס לנדינג. דרמה.
16:35 שכנים, שכנים. אופרת סבון.
17:00 ספינת האהבה. קומדיה.
17:50 הקפסה. קליפים ישראלים.
18:05 לחיות את החיים. אופרת סבון.
18:50 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון.
19:30 שידור מקומי.
20:00 סלטסה. סלנובלה.
20:50 פלקון קרסט. דרמה.
21:40 חופשי על הבר. קומדיה.
22:10 סיינפלד. קומדיה.
23:00 החוק על-פי בריק. דרמה.
23:45 הבאמן. קומדיה.
24:10 איש משטרה. דרמה.
01:00 רצח במשיכת קולמוס. בילוש.

ערוץ הסרטים

10:30 מערבולת יצרים (1992, ארה"ב). דרמה. עיבוד למחזה מאת הורטון פוט על החיים קשים בעיירה טקסנית, בתקופת השפל הכלכלי. במאי: מייקל לינדסי הוג. עם: בראד דייוויס, האלי פוט, הורטון פוט ג'וניור, פרדריק פורסט.
12:05 סוס קצה: חייו הסודיים של פול. דרמה העוסקת בבעיות גיל ההתבגרות אצל נער מתוסכל הבורח אל עולם החלומות.
13:00 למגדיר לבד (1950, ארה"ב) (ש.ח)
14:35 בלשית להשכרה (1983, ארה"ב). בס ארמסטרונג מגלמת בלשית פרטית החוקרת את מותו של מטבר ספרי מתח. במאי: גלר ג'ייסון. עם: זוזה פרד ודוד מקיאל.
16:10 מאסר עולם (1986, ארה"ב) (ש.ח)
17:50 מחיר התמימות (1985, ארה"ב). שופט קשוח יתר-על-המידה משליך לכלא שתי נערות שרק רצו לכייף על מנת "ללמד אותן לקח". הוריו מאחורי הסורגים מתגלים, כצפוי, כסיוט אינסופי. בית: מייקל מילר.
19:25 איש בהלוויה תמימה (1988, ארה"ב) (ש.ח)
21:00 שנת האוקיה (1991, ארה"ב). מותחן עם שרון סטון. אמריקאי צעיר באיטליה בשנות ה-70 מוצא עצמו מעורב בפרשת הסיפור והציוות של ראש הממשלה, אלדו מורו, בידי הבריגדות האדומות. ג'ון פרנקנהיימר הוותיק ביים. עם: אברוד מקרתי.
22:50 נשק יום הדין (1990, ארה"ב). מעולה עתידנית. אחרי מלחמה גרעינית רוכש מחר גרוטאות רובוט ישן, שהיה מיועד להשמדת יצורים אנושיים. אך השלושה הפוסט-גרעינית קצרה הרובוט משפץ את עצמו ויוצא למסע רצוני. במאי: ריצ'רד סטנלי. שחקנים: דילן מקדרמוט, ג'ון לינץ', איגי פופ, סטייסי טרוויס.
24:25 לונדון הורגת אותי (1991, אנגליה). דרמה ריאליסטית על חייהם של צעירים אבודים וחוקים בשכונות העלובות של לונדון. כלוד מפיס, קטן שעובר עבור חברת הסוב מחליט לבגור. בדרך תרשה יהגוגה, ובשלח לחפש זוג נעליים מתאימות כתנאי קבלה לעבודה. במאי: האניף קוריישי. עם: סטיוון מקינטוש וג'סטין צ'דוויק.
02:10 פראוק 29 (1988, אנגליה) (ש.ח)

ערוץ הילדים

06:30 להתלבש עם שש. מצויירים על הבוקר.
08:00 להתלבש עם שש (ש.ח)
09:00 המוזן של כאילו. דיג זג, תום החתול השובב (ש.ח)
09:30 גינת הפתעות (ש.ח)
09:35 הבוקרים המופלאים (ש.ח)
10:00 אורסון ואוליביה (ש.ח)
10:30 הכתה המעופפת. אלפן (ש.ח)
10:35 הימן ושליטי היקום (ש.ח)
11:05 קשרי משפחה (ש.ח)
11:40 בחורלי הילס 90210 (ש.ח)
12:40 טבע פראי (ש.ח)
13:00 המוזן של כאילו. באלאגל, סיפורי טבע.
13:30 גינת הפתעות.
13:35 אבן החלומות.
14:00 3 המוסקטרים.
14:30 שעת אפס. אלפן חי.
14:55 היה היה אבא.
15:00 הכתה המעופפת. אלפן חי.
15:05 הימן ושליטי היקום.
15:30 הכתה המעופפת. אלפן חי.
15:35 הצלצול הגואל.
16:00 הכתה המעופפת. ששטום.
16:10 בחורלי הילס 90210.
16:55 הכתה המעופפת. אלפן חי.
17:05 בשידור חיות.
17:15 הכתה המעופפת. אלפן חי.
17:30 טאומניה.
17:45 תגו. משחק טלוויזיה אינטראקטיבי.
18:00 גינת הפתעות (ש.ח)
18:05 הבוקרים המופלאים (ש.ח)
18:30 אורסון ואוליביה (ש.ח)
19:00 המוזן של כאילו. דיג זג, תום החתול השובב (ש.ח)

הצגה שניה

22:00 מינוך (1988, איטליה). נערה בגיל ההתבגרות מגיעה מצרפת לבית רודיה שבאיטליה, אחרי שאביה נכנס לכלא. שפתה הגבוהה וגינוני נימוסיה זרים למנהגים המקומיים, אבל לבסוף כולם לומדים לחיות יחדיו. סטפניה סנדרלי מככבת כאם המשפחה. במאית: פרנצ'סקה ארקיבוג'י.
23:40 האיש החזק (1926, ארה"ב), קומדיה. "האיש החזק", סרטים על ידי פרנק קפרה הצעיר, נחשב לסרט הארוך הטוב ביותר של הקומיקאי הארי לנגדון. לנגדון בתפקיד חייל בלגי צעיר שהולם על נערתו האמריקאית, עימה הוא מתכתב, וכמיהתו לה גורמת לו לאבד את ראשו בשדה הקרב ולהיכשל בכל משימותיו. עם: פרסילה בונר, רוברט מקקים.

שעשו פלוס

19:30 שלושה בדירה אחת. קומדיה.
20:00 נשואים פלוס. קומדיה.
20:25 הכדור תור לקופר. קומדיה.
20:45 הכל נשאר במשפחה. קומדיה.
21:15 חוק וסדר. דרמה.

תרבות, מדע וטבע

06:00 אוניברסיטה פתוחה. הסטוריה ומדעי המדינה (פירוט ב-18:00)
11:00 דיסקברי. רקיאם אל. איי. (ש.ח)
12:00 דיסקברי. בצללים. סיפורה של יהדות סוריה (ש.ח)
13:00 דיסקברי. מפקדי משטרה (ש.ח)
14:00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)
16:00 דיסקברי. רקיאם אל. איי. (ש.ח)
17:00 דיסקברי. בצללים. סיפורה של יהדות סוריה (ש.ח)
18:00 אוניברסיטה פתוחה. מלחמה בעת שלום. מלחמת יום כיפור.
18:30 אוניברסיטה פתוחה. תולדות האיסלם.
19:00 אוניברסיטה פתוחה. כלי צור.
19:30 אוניברסיטה פתוחה. פלישה מהמאדים.
20:00 דיסקברי. במרחבי הפסיפיק.
20:50 דיסקברי. עולם של פסטיבלים.
21:00 דיסקברי. אגדת חולה.
22:00 דיסקברי. עינויים.
23:00 דיסקברי. מפקדי משטרה (ש.ח)
24:00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)

רדיו

קול המוסיקה

06.06 לקום עם מוסיקה.
07.55 פרטים על שידורי היום ב"קול המוסיקה".
08.05 לקום עם מוסיקה.
09.00 תכניות הבוקר של "קול המוסיקה" – שייץ: "קונצרטו קודש", אופ. 3.
10.10 לוקאטלי: קונצ'רטו מס. 7 בסי-במול מג'ור לכנור ולתזמורת. היידן: רביעייה בסי-במול מג'ור לכלי-קשת, אופ. 1/20; שופן: 2 בלדות: בפה מג'ור, אופ. 38/ בלה-במול מג'ור, אופ. 47.
11.00 מוצרט: סימפוניה מס. 31, ק. 297, "פריס"; ובר: המישייה הקלרנית, אופ. 34; בטהובן: סונטה מס. 32 בדו מינור לפסנתר, אופ. 111.
12.10 וולטון: קונצ'רטו לצ'לו ולתזמורת; רוזל: "אלטיונה" – קנטטה; שוסטקוביץ': 24 פרלודים, אופ. 34.
13.57 "בימת שיר" – מ. כרמי – הקלטות בקולו, לוכרו.
14.05 "שבוע בתזמורות".
14.06 הדרך – צלילים וקולות בעקבות הזמן.
16.00 "בבקשתך" – שגבורג: סויטה, אופ. 29; הרדי: "דקיאגו".
18.00 "מאולפן ההקלטות" – מרים מלצר – סופרנו; אורה רוזנבלט – פסנתר – ר. שטראוס: שמה שירים; חיים אלכסנדר: שלושה שירים; שוברט: שמה שירים; ריצ'רד ר. בנט: חמישה שירים מתוך יומנה של מרג'רי פלמינג; מייקל הד: שני שירים; ג'ון מקייב: שלושה שירי-עם.
19.05 "צלילים בין ערביים" – קרוממולץ: סונטה בסי-במול מג'ור לנבל; שוברט: סונטינה בלה מינור, ד. 385; פורה: שלישיית פסנתר ברה מינור, אופ. 120; פולנק: אינטרמצו מס. 2 ברה-במול מג'ור.
20.00 "בימת שיר" – עם אני משטל.
20.03 "מלסטרינה כראי תקופתו" – "מיסה המוסטים – היום נולד המושיע".
21.00 ניקולאי דמידנקו בפסטיבל היינגמור הול, לונדון 1993 – יצירות מאת ויוואלדי, היידן, סקרלטי, שומאן, מנדלסון, קלמנטי, במוסורגסקי, ברג, מוקסמהודה פרוקופייב, ליסט ושוברט.
23.00 "צלילים לסיומו של יום" – "דור הזהב – אבנים גדולים בהקלטות היסטוריות". קולין פרייר / תבנית ראשונה – שירים עם אנגליה באקר: אריה מתוך "פאוסט פסיק" – מאהלר: שלושה פרקים מתוך "השיר על הארץ".

רשת א'

06.06 שירים עבריים.
08.05 שורשים – מלח הארץ.
08.55 קראתי ספר.
09.05 פתוח.
10.05 טלדריד – שירות מידע למאזינים.
11.05 "אצבע על הדופק" – מגזין לענייני בריאות ורפואה.
12.05 ארץ מולדת.
14.05 מספר הסיפורים.
15.05 בראש צעיר – מגזין יומי לילדים ולבני נוער.
16.05 שירים עבריים.
17.05 קול האמנויות – איל ענבי מגיש "קונטרפונקט" – פילוסופיה מפורטת עם מטבים ומבקרים.
18.05 הכל מורשת – יהדות ומסורת.
19.05 יומן מורשת – בענייני היומא.
20.00 מבט לחדשות – העברה מהטלוויזיה הישראלית.
20.50 פרקי היום מנצ"ך.
21.00 בכלי נפשי – פרקי חזנות.
22.05 משיבים.
23.05 שירים עבריים.

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה – חדשות + מוסיקה.
09.05 מה היה לנו שם.
10.05 הכל דיבורים.
12.05 בתצי היום – משדר צהריים + מוסיקה.
14.05 רגעי קסם.
15.05 יומן חוץ.
15.45 עיתונות חוץ.
16.05 צבע הכסף.
16.57 רגע של עברית.
17.05 חמש אחרי החדשות.
18.05 היום הזה – חדשות + מוסיקה.
19.05 שעת חברה.
20.00 מבט לחדשות – העברה מהטלוויזיה הישראלית.
20.30 שירים עבריים.
20.57 רגע של עברית.
21.05 אחרי החסימה – דברים שלא הגיעו לכותרות.
23.05 כל היום + מוסיקה.
00.05 יומן הצות.
00.15 כל היום + מוסיקה.
01.05 מועדון הלילה השלישי.
05.05 אור ראשון.

רשת ג'

06.06 הבל פתוח.
07.05 אקשן ג'.
09.05 בוקר בוקר.
10.05 תבנית עשר.
11.05 סיאום ותה.
12.05 אהבה עצמית.
13.05 להטם.
14.00 ענולה – חדשות הפופ של רשת גימל.
14.05 חדש חדיש ומחודש.
15.05 חולה רדיו.
16.00 קופסת הלהיטים.
17.05 מצעד הפזמונים הלועזי.
20.05 M.T.V גימל.
21.05 כותל המזרח, תוצה מרכזית – שעה עם אמן.
22.05 שיר לאוהבי.
23.05 חולם בזוקי.

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל.
05.56 באופן מילולי.
06.00 תאריך + מבזק ידיעות.
06.05 אוניברסיטה משודרת – "אתיקה צבאית" – "גוונטול". מרצה: פרופ' אסא כשר.
06.30 בוקר טוב ישראל.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל.
09.05 קשה בבוקר.
10.05 נבון לעבשיו.
12.50 בילוי היום – מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור.
13.00 בצהרי היום – יומן לסיכום חדשות הצהריים והבוקר.
13.15 מוטל בספק – תבנית ראיונות.
15.05 יש עם מי לדבר – איתן ליפשיץ בשיחות טלפוניות עם מאזינים בענייני היום.
15.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
16.00 שעה לפני.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.30 האגודת סתר.
19.55 הודעות לחיילים.
20.00 חדשות ערוץ 2.
20.30 "פרקליטי F.M." – מגזין גלי צה"ל לענייני משפט.
21.05 דיוקן פרטי בשידור חי – מפגש בין המפיק המוסיקאלי דיוויד ברוגה לתזמורת הסימפונית ברעננה.
00.00 יומן הצות – יומן לסיכום חדשות הערב.
00.10 ציפורי לילה – תבנית מוסיקלית.
02.00 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה.

גלגלצ

07.05 "מרימה בדרך".
09.05 "התרוממות" – שירים ל"רימונים" מצב הרוח.
10.05 "שמש".
12.05 "טיגוג אויר".
13.05 "שמטוף".
14.05 "משהו לדרך".
15.05 "זאב קוטנר ממשיך לנסוע".
16.05 "חבס בכביש".
18.05 "גלגלאוד".
20.05 "פתחת להנורה" – אגבעים להודגה מנגעת.
22.05 "לילה טוב".

קולנוע

תל-אביב

גורדון: האשה שייצרה שגן שמשום א"ה 18.00, 20.00
היומן של נני מודסי א"ה 22.00
בן הפיר 1: פריסילה – מלכת המדבר א"ה 17.00, 19.30, 21.45
גת: חכם על גדולים א"ה 16.50, 19.25, 21.50
דיזנגוף 1: מה עובר על גילברט א"ה 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 2: אל המערב הקסום א"ה 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 3: שמש בוגדנית א"ה 11.00, 16.20, 19.00
רומן על אמת א"ה 14.00, 21.50
דקל: זה יכול לקרות גם לך א"ה 19.30, 21.45
הוד 1: פורסט גאמפ א"ה 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
הוד 2: טיימקופ א"ה 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הוד 3: פריסילה – מלכת המדבר א"ה 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הוד 4: המומחה א"ה 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הקולנוע: צה"ל א' 14.00, 19.15. ב"ה 14.00
חן 1: ספרות זולה א"ה 13.15, 16.15, 19.05, 21.55
חן 2: צבע הלילה א"ה 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: תחיכה על תנאי א"ה 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: שירת הסירנה א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: ילדות רעות א"ה 19.30, 21.50
מלאכים בחופשה א"ה 17.00
מיילת 1: המומחה א"ה 17.00, 19.30, 22.00
מיילת 2: סכנה ברורה ומיידית א"ה 16.30, 19.15, 22.00
מיילת 3: שקרים אמיתיים א"ה 16.30, 19.15, 22.00
לב 1: סיפור חיים א"ה 12.15, 14.30, 17.00, 19.20, 21.45
לב 2: משפחת התורפנים א"ה 12.15, 14.30, 16.50, 19.45, 22.00
לב 3: רוצחים מלידה א"ה 16.50, 19.30, 21.50
גשם של אבנים א"ה 12.05, 14.00
לב 4: לידידבוד א"ה 12.00, 14.10, 18.00
עירום א"ה 22.00
גשם של אבנים א"ה 16.10, 20.00
מוזיאון ת"א: חוות המלאכים א"ה 17.00, 19.30, 22.00
מקסים ותחיש: סגיד א"ה 19.15, 21.40
סינמטק 1: ניתוח הפאפייה היהודיה א"ה 17.00, 19.30, 21.45
צפון: דרמיגל א"ג, ה' 16.00, 19.00, 21.45, ד' 21.45
רב אור 1: הסיוט לפני חג המולד א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 2: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 16.50, 19.25, 21.50
רב אור 3: מלך האריות א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 4: הסירנה א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 5: אמא סדרתית א"ה 17.00, 19.30, 21.50
שחף 1: נהר הפרא א"ה 16.30, 19.15, 22.00
שחף 2: הלקוח א', ג"ה 17.00, 19.30, 22.00. ב' 17.00
תל-אביב 1: ראיון עם הערפד א"ה 17.00, 19.30, 22.00
תל-אביב 2: שודדת על עקבים א"ה 17.00, 19.30, 22.00. ה' 17.00, 19.30
תל-אביב 3: שודדת על עקבים א"ה 17.00, 19.30, 22.00

חיפה

אורלי: סיפור חיים א"ה 18.45, 21.15
סינמה קפה מוריה: פריסילה – מלכת המדבר א"ה 19.30, 21.30
סינמה קפה עממי
סינמה 1: שמש בוגדנית א"ה 18.45, 21.15
סינמה 2: זוות המלאכים א"ה 19.00, 21.45
עצמון 1: ראיון עם הערפד א"ה 16.30, 19.00, 21.30
עצמון 2: נהר הפרא א"ה 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 3: המומחה א"ה 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 4: שודדת על עקבים א"ה 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 5: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.00, 21.20
מנורמה 1: הלקוח א"ה 16.30, 19.00, 21.30
מנורמה 2: רוצחים מלידה א"ה 16.30, 19.00, 21.30
מנורמה 3: צבע הלילה א"ה 16.30, 19.00, 21.30
רב אור 1: חכם על גדולים א"ה 16.40, 19.00, 21.20
רב אור 2: הסיוט לפני חג המולד א"ה 16.45, 19.00, 21.20
רב אור 3: מה עובר על גילברט א"ה 19.00, 21.20
מלאכים בחופשה א"ה 16.45
רב גת 1: ספרות זולה א"ה 18.30, 21.20
רב גת 2: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.00, 21.20
רב מור 1: חכם על גדולים א"ה 16.45, 19.00, 21.25
רב מור 2: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 3: מה עובר על גילברט א"ה 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 4: ספרות זולה א"ה 18.30, 21.20
רב מור 5: תחיכה על תנאי א"ה 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 6: ילדות רעות א"ה 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 7: צבע הלילה א"ה 21.20
מלאכים בחופשה א"ה 16.45, 19.00

קריות

קריון 1: ראיון עם הערפד א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 2: אהבה של גבר לאשה א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 3: גבוהה על הקוף א"ה 16.45, 19.00
קריון 4: טיימקופ א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 5: פורסט גאמפ א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 6: שודדת על עקבים א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 7: תופשה בחיתולים א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 8: המומחה א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 9: המסיכה א"ה 16.45, 19.00

ירושלים

גיל 1: ראיון עם הערפד א"ה 16.30, 19.15, 21.15
גיל 2: שודדת על עקבים א"ה 16.30, 19.00, 21.30
גיל 3: המומחה א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 4: טיימקופ א"ה 16.30, 19.00, 21.30
גיל 5: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.00, 21.45
גיל 6: משפחת התורפנים א"ה 16.30, 19.00, 21.30
גיל 7: רוצחים מלידה א"ה 16.30, 19.00, 21.30
גיל 8: סכנה ברורה ומיידית א"ה 16.15, 19.00, 21.45
חן 1: תחיכה על תנאי א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: ספרות זולה א"ה 16.10, 19.00, 21.50
חן 3: הסיוט לפני חג המולד א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: חכם על גדולים א"ה 17.00, 19.25, 21.55
חן 5: מה עובר על גילברט א"ה 17.00, 19.30, 21.55
חן 6: שירת הסירנה א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 7: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.30, 21.55
רון 1: ילדות רעות א"ה 17.00, 19.30, 21.30
רון 2: זה יכול לקרות גם לך א"ה 17.00, 19.30, 21.30
תיאטרון ירושלים: דרמיגל א"ה 18.00, 21.00
סיפור חיים א"ה 19.00, 21.30

רמת גן — גבעתיים

ארמון 1: ראיון עם הערפד א"ה 17.00, 19.25, 21.55
ארמון 2: שודדת על עקבים א"ה 17.00, 19.30, 21.50
ארמון 3: ראיון עם הערפד א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב גן 1: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.20, 21.55
רב גן 2: פורסט גאמפ א"ה 19.10, 21.55
מלאכים בחופשה א"ה 17.00
רב גן 3: שירת הסירנה א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב גן 4: חכם על גדולים א"ה 17.00, 19.20, 21.50

אור-יהודה

גיל 1: שלושה בסימה צות א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2: צבע הלילה א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3: איה – אוטוביוגרפיה רמיונית א"ה 19.15, 21.45
מלך האריות א"ה 17.00
גיל 4: זה יכול לקרות גם לך א"ה 17.00, 19.15, 21.45

אשדוד

גיל 1: שודדת על עקבים א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 2: ראיון עם הערפד א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 4: פורסט גאמפ א"ה 21.45
מלאכים בחופשה א"ה 16.45, 19.15
גיל 5: טיימקופ א"ה 16.45, 19.15, 21.45

קרית מלאכי

היכל התרבות: צבע הלילה א"ה 19.15, 21.30
הקריה: המומחה א–ה' 17.00, 19.30, 21.30

באר-שבע

גיל 1: ראיון עם הערפד א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 2: נהר הפרא א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 3: נהר הפרא א"ה 16.30, 19.15, 21.45
גיל 4: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.00, 21.45
רב נגב 1: ספרות זולה א"ה 16.10, 19.00, 21.50
רב נגב 2: זה יכול לקרות גם לך א"ה 21.50
מלאכים בחופשה א"ה 17.00, 19.30
רב נגב 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 4: צבע הלילה א"ה 17.00, 19.30, 21.50

בת-ים

חן 1: ראיון עם הערפד א"ה 17.00, 19.25, 21.50
חן 2: נהר הפרא א"ה 17.00, 19.25, 21.55
חן 3: תחיכה על תנאי א"ה 17.00, 19.30, 21.55
חן 4: שודדת על עקבים א"ה 17.00, 19.25, 21.50
חן 5: צבע הלילה א"ה 21.50
מלאכים בחופשה א"ה 17.00, 19.30
חן 6: ילדות רעות א"ה 17.00, 19.25, 21.50
חן 7: המומחה א"ה 17.00, 19.30, 21.55

הרצליה

מגדיאל 1: פורסט גאמפ א"ה 19.30, 22.15
מגדיאל 2: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 19.30, 22.00
מכאר 1: שודדת על עקבים א"ה 19.40, 21.50
מכאר 2: פורסט גאמפ א"ה 19.20, 21.50
מכאר 3: ראיון עם הערפד א"ה 19.30, 22.00

חדרה

לב 1: ראיון עם הערפד א"ה 17.00, 19.20, 21.45
לב 2: פורסט גאמפ א"ה 19.10, 21.45
תופשה בחיתולים א"ה 17.00
לב 3: רוצחים מלידה א"ה 17.00, 19.20, 21.45
לב 4: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.20, 21.30

חולון

גל 1: שודדת על עקבים א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גל 2: מלאכים בחופשה א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גל 3: טיימקופ א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גל 4: המומחה א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גל 5: נהר הפרא א"ה 16.30, 19.00, 21.45

כפר-סבא

גיל 1: ראיון עם הערפד א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 2: פורסט גאמפ א"ה 16.45, 19.15, 22.00
גיל 3: נהר הפרא א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 4: שודדת על עקבים א', ג', ה' 16.45, 19.15, 21.45. ב', ד' 19.30, 21.45
רשימת שינדלר ב', ד' 16.00
גיל 5: משפחת התורפנים א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 6: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 7: צבע הלילה א"ה 21.45
מלאכים בחופשה א"ה 16.45, 19.15

נס-ציונה

גיל 1: ראיון עם הערפד א"ה 16.45, 19.15, 21.45
גיל 2: טיימקופ א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3: שודדת על עקבים א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 4: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.00, 21.45

נצרת עילית

גיל 1: צבע הלילה א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 2: המומחה א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 3: ראיון עם הערפד א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 4: איה – אוטוביוגרפיה רמיונית א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 5: טיימקופ א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 6: שודדת על עקבים א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 7: פורסט גאמפ א"ה 16.00, 19.00, 21.45

נתניה

גיל 1: ראיון עם הערפד א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.00, 21.45
גיל 3: המומחה א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 4: שודדת על עקבים א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 5: נהר הפרא א"ה 17.00, 19.15, 21.45

ערד

מכאר 1: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 19.15, 21.30
מכאר 2: המומחה א', ג', ד' 19.15, 21.45. ב', ה' 21.30
תתונה של כלום ב', ה' 19.00
מכאר 3: צבע הלילה א"ה 19.15, 21.30

פתח-תקוה

היכל 1: ראיון עם הערפד א"ה 17.00, 19.15, 21.45
היכל 2: שודדת על עקבים א"ג, ה' 17.00, 19.15, 21.45. ד' 21.45
היכל 3: פורסט גאמפ א"ג, ה' 16.30, 19.00, 21.45. ד' 16.30, 19.00
רם 1: טיימקופ א"ה 17.00, 19.15, 21.45
רם 2: רוצחים מלידה א"ה 17.00, 19.15, 21.45
רם 3: צבע הלילה א"ה 17.00, 19.15, 21.45

ראשון-לציון

חן 1: ספרות זולה א"ה 16.10, 19.00, 21.50
חן 2: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.30, 21.55
חן 3: צבע הלילה א"ה 17.00, 19.30, 21.55
חן 4: חכם על גדולים א"ה 17.00, 19.25, 21.50
מכאר 1: צבע הלילה א"ה 21.45
תופשה בחיתולים א"ה 19.15
מכאר 2: שירת הסירנה א"ה 19.15, 21.45
מכאר 3: פריסילה – מלכת המדבר א"ה 19.15, 21.45
מכאר 4: ילדות רעות א"ה 21.45
זה יכול לקרות גם לך א"ה 19.15
קניון הזהב 1: ראיון עם הערפד א"ה 16.45, 19.15, 21.45
קניון הזהב 2: אל המערב הקסום א"ה 16.30, 19.15, 21.45
קניון הזהב 3: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.00, 21.45
ראשונה: זה יכול לקרות גם לך א"ה 19.30, 21.45

רחובות

חן 1: ראיון עם הערפד א"ה 19.20, 21.50
חן 2: שירת הסירנה א"ה 19.15, 21.50
חן 3: פריסילה – מלכת המדבר א"ה 19.30, 21.45
חן 4: טיימקופ א"ה 19.20, 21.50

רמת-השרון

כוכב: אהבה של גבר לאשה א"ה 19.10, 21.40

רעננה

כוכב: אהבה של גבר לאשה א', ד' 19.30, 21.30
מארק 1: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.30, 22.00
מארק 2: ראיון עם הערפד א"ה 17.00, 19.30, 22.00
מארק 3: פורסט גאמפ א"ה 19.15, 22.00
תופשה בחיתולים א"ה 17.00
מארק 4: חכם על גדולים א"ה 17.00, 19.30, 22.00
מארק 5: שלושה בסימה אחת א"ה 17.00, 19.30, 21.45

אשקלון

גיל 1: ראיון עם הערפד א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2: שודדת על עקבים א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3: טיימקופ א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 4: המומחה א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 5: פורסט גאמפ א"ה 16.00, 19.00, 21.45
חן 1: תחיכה על תנאי א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: ילדות רעות א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: ספרות זולה א"ה 16.10, 19.00, 21.50
חן 4: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 21.30
מלאכים בחופשה א"ה 17.00, 19.25
חן 5: צבע הלילה א"ה 17.00, 19.30, 21.50

כרמיאל

סינמה 1: המומחה א"ה 19.00, 21.30
סינמה 2: ספרות זולה א"ה 18.30, 21.20
סינמה 3: שקרים אמיתיים א"ה 18.55, 21.30

לוד

מכאר 1: המומחה א"ה 19.15, 21.30
מכאר 2: איש ונפרה – בלש בגמש א"ה 19.15, 21.30
מכאר 3: האופרה בת מבצק א"ה 21.30
צבע הלילה א"ה 19.15

קרית-אונו

מתנים: צרות במותרות ב', ד' 21.15. ב' 20.00
הפלינטסטונס ב' 17.00. ד' 17.00, 19.00